

sādhanaṃ

vol.1

^1

1.

oṃ namaḥ sarvabuddhabodhisattvebhyaḥ /

śrīmātrisamayaṃ vande sarvasampatmukhodayam /
bhavadurgatikhinnānāṃ cintartnam ivādbhutam //
astyeva sādhanam samyak pūrvacāryair ihoditam /
kin tu vistarabhīruṇā saṃkṣiptam upādiśyate //
iha khalu śrītrisamayajāje mahātantrarāje mahānantre
mantramaṇḍale rajomaṇḍale vā vidhival labdhādhikāro mantrī
taduktasamayasaṃvarasthaḥ pūrvasevāṃ cikīrṣaḥ pūrvatāraṇyādiṣu
guhāgrhārāmalayanādiṣu vā viviktavijaneṣu
manorameṣu vasaṇ ātau tāvad imāṃ mūlavidyāṃ buddhapratimāyā
agrato maṇḍalakaṃ puṣpābhikīrṇaṃ kṛtvā praṇmya
bodhicittam utpādyā sarvabuddhabodhisattvebhya ātmanaṃ niryātya
tatpraṇāmāmbanajāpamabhyasaṇ sahasraṃ japet / tataḥ
sarvamantrāṇāṃ lakṣajāpaḥ kṛto bhavati / sarvarakṣādimantrāś
cāsyā siddhā bhavanti / tatreyāṃ vidyā-

^2

002|01 namaḥ sarvabuddhabodhisattvānāṃ amalā malahārakā anantāḥ
002|02 samutaḥ sarvajinā asīmaniṣṭhā varadā mama dentu atyudāraṃ
002|03 varamagyaṃ sama sarvadā anantam / tatra ime vajrapadāḥ / arara
002|04 asama sama samantānanta dharma te khaṇa khaṇa mahāvīrācale
002|05 sama sama asahamahābale kaṇa kaṇa mahāvarāgrike haha haha
002|06 vajravajrāhvaye dhara dhara huṃ huṃ maṇḍlaṃ samabalāgravikrame kuru
002|07 kuru turu turu sarvathā sarvaṃ hi jvala jvala agre agrīṇi huṃ
002|08 phaṭ svāhā /
002|09 tataḥ sarvakaramāvaraṇakṣayārthaṃ sarvatathāgatahṛdayaṃ śatākṣaraṃ
002|10 tenaiva vidhinā aṣṭasahasraṃ japet / saddharmadūṣaṇānantaryādikaṃ
002|11 karmāvaraṇaṃ prahīyate / idaṃ ca tat-
002|12 namaḥ traiyadhvikānāṃ tathāgatānāṃ sarvatṛāpratihatāvaptidharmatāvalīnāṃ
002|13 oṃ asama sama samantato 'nantatāvatāptiśāsanī
002|14 hara hara smara smara vigatarāga buddhadharma te sara sara
002|15 samabalā hasa hasa traya traya gaganamahābaralakṣṇe jvala
002|16 jvalanasāgare svāhā /
002|17 tataḥ svaparābhyudayasādhanāṅgam evaṃ pūrvasevāvidhim anuṣṭhet /
002|18 tatrātau prātatevotthāya sarvabuddhabodhisattvāna
002|19 svāmīno adhyāsayet / evaṃ praṇamet /
002|20 lokadhātuṣv ananteṣu yāvantaḥ samutā jināḥ /
002|21 kāyena manasā vācā tān sarvān praṇmāmy aham //

^3

003|01 tato bodhicittam utpādayet-
003|02 utpādayāmi sambodhau cittam bodhāya dehināṃ /
003|03 bhadracaryaṃ ciraśyāmi sarvasattvahitodayāmi //
003|04 tataḥ sarvavighnavināśārthaṃ acalahṛdayam amoghacaṇḍaṃ vajramudrāṃ

003|05 budhvā trir uccārayet / tatreyam vajramudrā / dakṣiṇahastam
003|06 ūrdhvaṃ prasṛtaṃ kṛtvā vṛddhāṅguṣṭhena tarjanyagramākramet /
003|07 śeṣo vajralakṣṇāḥ / mantraḥ / namaḥ samantavajrāṇām trāṭ
003|08 amoghacaṇḍa mahāroṣaṇa sphāṭaya huṃ bhramaya bhramaya huṃ traṭ hām
003|09 mām / svastikaṃ ca badhnīyāt / śliṣṭāṅgulimabhyantaramuṣṭiṃ
003|10 kṛtvā madhyame sūcyau tarjanyau cāṅguṣṭhāgra iṣatsaṃsakte
003|11 dhārayet / mantraḥ / om̐ hara hara mahānimitta huṃ phaṭ
003|12 svāhā /
003|13 tato mukhaśaucādikaṃ kṛtvā sukhāsanopaviṣṭaḥ paṭapustaka-
003|14 pratimādīn āmanyatamasyāgrato daśadiksthitabuddhabodhisattvān
003|15 avalambya muktākusumāvākīraṇam maṇḍalakaṃ kṛtvā pūrvavad
003|16 gāthayā sarvāṅgutaḥ praṇmya bodhicittam utpādya eva sarva-
003|17 buddhabodhisattvebhya ātmānaṃ niryātayet / aham evaṃ nāmā
003|18 sarvabuddhabodhisattvānām ātmānaṃ niryātayāmi sarvathā sarva-
003|19 kālam pratigrhṇantu mām sarvabuddhabodhisattvā adhiṣṭhantu mām
003|20 mahākāruṇikā nāthā siddhivaradāyakāś ca bhavantu iti /
003|21 tataḥ sarvapāpāni deśayet / sarvapāpān rāgadveṣamohajān

^4

004|01 sārvaśālikānaśeṣān deśayāmi yathā buddhā
004|02 bhagavanto jānantīni /
004|03 tataḥ puṇyam anumodyam / sarvabuddhabodhisattvānām ye puṇya-
004|04 jñānasambhārā laukikalokottarās traikalikās tān agryānumodanayā
004|05 'numodeyā yathā buddhā bhavanto jānantīti /
004|06 tataḥ paryaṅkāvasthita imāṃ samayamudrāṃ badhnīyāt /
004|07 praṇāmāñjaliḥ śīrasi sthitaḥ समयामुद्रā / mantraḥ / namaḥ
004|08 susiddhe sādhani agre karuṇe varade tayi tayi atibale
004|09 namo 'stu varasiddhidāyakebhyo mahākṛpebhyaḥ svāhā / anayā
004|10 sarvamudrāmantrāṇām samayaḥ sandarśito bhavati /
004|11 tataḥ pūrvavad vajramudrāṃ buddhā acalahṛdayam anusmaret / namaḥ
004|12 samantavajrāṇām acala kālacaṇḍa sādahaya huṃ phaṭ / tato
004|13 vajroṣṇīṣamudrāṃ śīrasi nyaset, dakṣiṇamuṣṭau aṅguṣṭhakaṃ
004|14 sthitakaṃ kuryāt / mantraḥ / namaḥ sarvabuddhabodhisattvānām
004|15 triśīkāgri namo 'stu te / samantāt triguṇācalāgradharṃ
004|16 vidhunāhi kleśaduḥkhajalān jagataḥ sarvasukhān dadāhi
004|17 cāśu tredaṃ trisamaye kuru svāhā / anayā mantrī
004|18 mahāyānān na parihīyate nirvighnasiddhiś ca bhavati / punaś
004|19 ca mahām mahārakṣām pañcasu nyaset / mahārakṣā
004|20 bhavati / uttānam añjaliṃ kṛtvā kanyasānāmike karamadhye

^5

005|01 kanyasā bahiḥsūcīśadavanatā anāmikā tasyā upari
005|02 aṅguṣṭo nyaset / macyamā sūcīpūrvā tasyāḥ pārśvetarjanyau
005|03 kuñciyitvā tṛtīyaparve nyaset / asahā nāma mahāmudrā /
005|04 mantraḥ / namaḥ samantavajrāṇām om̐ haṃ sphāṭayāmahe huṃ phaṭ /
005|05 tato mahākavacamudrayā ajitavajrayā kavacaṃ kuryāt /
005|06 anyasāṅguṣṭhau śāṅkulākāreṇa anyāḥ saṃsaktamūlamadhyāgrāḥ /
005|07 ajitavajrā / mantraḥ / namaḥ samantavajrāṇām om̐ haṃ huṃ
005|08 vajramaye varakavace ho vajra vajra huṃ phaṭ /
005|09 tad evaṃ mārādibhiḥ sutarāmadhṛṣyo bhavati / evam ātamarakṣām
005|10 kṛtvā sthānarakṣām kuryāt / tatra vajrāsanamudrayā
005|11 āsanam vajramayam adhiṣṭhet / paryaṅkaṃ baddhvā uttānavāmakarasopari
005|12 dakṣiṇakaram niveśayedutsaṅge vajrāsanamudrā /

005|13 mantraḥ / namaḥ samantavajrāṇām oṃ haṃ huṃ vajrāsane vaṃ
005|14 huṃ phaṭ /
005|15 tato vajramaṇḍapamudrayā svasthānaṃ vajram ayam adhiṣṭhet /
005|16 praṇāmāñ jalyā tarjjanīdvayam anāmikādvayam ca madhyaparvabhagnam
005|17 abhyantarataḥ praveśya catuṣsthūṇākāreṇa śeṣāḥ sūcyākāreṇa
005|18 vajramaṇḍapamudrā / mantraḥ / namaḥ samantavajrāṇām oṃ haṃ huṃ
005|19 vajrāgrabhuvane maṃ huṃ phaṭ / tato vajraprākāraṃ tanmudrayā
005|20 nyaset / uttānamañjaliṃ kṛtvā anāmikādvayam madhye
005|21 nyasya madhyamā sūcī tarjanīyugalaṃ vajrākāreṇa tṛtīyaparve

^6

006|01 nyaset aṅguṣṭhau ca pārśvataḥ / prākāramudrā / mantraḥ namaḥ
006|02 samantavajrāṇām oṃ haṃ huṃ vajramaṇḍale bandha bandha huṃ phaṭ /
006|03 tatas tadupari vajrapañjaraṃ tanmudrayā nyaset /
006|04 praṇāmāñjaleraṇāmikāyugalaṃ tarjjanīyugalaṃ viparītapṛṣṭhabhagnam iti /
006|05 anāmikātarjanyaḥ upari cakreṇa tāveva deyaḥ ta eva deyaḥ
006|06 viparītapṛṣṭhabhagnam madhyamā sūcī tathā kaniṣṭhikāṅguṣṭhau /
006|07 pañjaramudrā / mantraḥ / namaḥ samantavajrāṇām oṃ haṃ huṃ vajrāgrabhuvane
006|08 muḥ huṃ phaṭ /
006|09 tato vajrajvalāvahitas tanmdrayā nyaset / abhayakarasyopari
006|10 vāmaṃ saṃhatāṅgulīkaṃ dakṣiṇena bhrāmayet /
006|11 vajrajvālā / mantraḥ / namaḥ samantavajrāṇām oṃ haṃ huṃ vajrajvāle
006|12 huṃ phaṭ /
006|13 tataḥ sīmāṃ badhniyāt / dakṣiṇakaramuṣṭyā tarjanīmucchritām
006|14 kṛtvā dakṣiṇena bhramayet / asīmā nāma sīmābandhanī /
006|15 asyā mantraḥ / namaḥ samantavajrāṇām oṃ haṃ huṃ mahāsīmābandhe
006|16 bandha bandha vajre vajriṇi huṃ phaṭ /
006|17 tataḥ sa evaṃ kṛtarakṣāparikaraḥ svasthānasthitebhya eva
006|18 buddhabodhisattvebhyas tathāgatasambhavamudrayā arghyaṃ prakalpayet /
006|19 tatas te samanvāharanti siddhivaradāyakāś ca bhavanti /
006|20 muṣṭikarasamsthānā kaniṣṭhikābhyāṃ vikasitābhyāṃ tathāgatasambhavamdrā /
006|21 mantraḥ / namaḥ sarvabuddhabodhisattvānām āḥ
006|22 amalavikrāntatejini araje svāhā / tato bāhyagandhādyupacārā-

^7

007|01 sambhave acalavajramudrayā pariśodhya gandhādīn
007|02 prati prati svamantrair aṣṭavārān abhimantrya pūjāṃ kuryāt /
007|03 tatra gandhamantraḥ / namaḥ traiyadhvikānām sarvatathāgatānām
007|04 asamagandhottame bhagavati sphura himaṃ gaganakaṃ
mahodeyesarvārthasādhani
007|05 svāhā / puṣpamantraḥ / namaḥ traiyadhvikānām sarvatathāgatānām
007|06 āvarttāvarttamahāpuṣpavati svāhā / dhūpamantraḥ /
007|07 namaḥ straiyadhvikānām sarvatathāgatānām agre agrasīkhe
007|08 dhūmasīkhe svāhā / dīpamantraḥ / namaḥ traiyadhvikānām sarvatathāgatānām
007|09 ālante jvalante dīpajyotiśīkhe svāhā /
007|10 naivedyamantraḥ / namaḥ traiyadhvikānām sarvatathāgatānām arara
007|11 parara karara balede baliṃ dadāhi mahābali svāhā /
007|12 tato daśadiglokadhātusthitacitrapūjāṅgāny evaṃ niryātayet /
007|13 praṇāmāñjaliṃ baddhvā ye asamā aparigrahā daśadiglokadhātuḥ
007|14 pūjāṅgaviśeṣāḥ stahlajā ratnaparvatakalpavṛkṣādayo
007|15 jalajāḥ sāmudraratnādayaḥ kanakapañkajādayaś ca ye cānye
007|16 sarvalokadhātuḥ divyamanuṣyakāḥ sarvarūpaśabdagandharasa-
007|17 sparśādayas tān sarvān buddhabodhisattvebhyo niryātayāmīty

007|18 udāharet / manomayāms tu pūjāmeghān evaṃ pravarttayet / pūrṇamudrāṃ
007|19 saṅkucitāgrapraṇāmāñjalilakṣaṇāṃ baddhvā evaṃ vadet /
007|20 sarvabuddhabodhisattvādhiṣṭhānabalena samapraṇīdhipuṇyabalena

^8

008|01 vidyāmantrabalena ca sarvabuddhabodhisattvapaṛṣanmaṇḍaleṣu varodārāḥ
008|02 samantabhadrabodhisattvacaryābhir nirhṛtā mahāpūjāmeghāḥ
008|03 prasaratām iti cintayitvā imāṃ pūjādhiṣṭhānakartrīm
008|04 mahāvīdyārājñīm aṣṭau vārān uccārayet / namaḥ sarvabuddhabodhisattvānāṃ
008|05 sarvathā udgate sphura himaṃ gaganakaṃ samantataḥ
008|06 svāhā /
008|07 tataḥ sarvabuddhabodhisattvānāṃ vicitraguṇavarṇasaṅgītimeghasamudrā
008|08 dharmamaṅgītimeghasamudrās ca sarvalokadhātuviśodhakāḥ
008|09 sarvatra pravarttantām iti cintayitvā imāṃ
008|10 stutisaṅgītimeghābhir nirhārakatrīm vidyārājñīm aṣṭau vārān uccārayet /
008|11 namaḥ sarvabuddhabodhisattvānāṃ sarvatra
008|12 saṅkusumitābhijñārāsīni namo 'stu te svāhā / tataḥ
008|13 sarvalokadhātusamudreṣu sarvatra sarvasattvātmabhāvasamāḥ
008|14 sarvabuddhabodhisattvanirmāṇameghāḥ sarvārambhaṇebhyo niścārya
008|15 sarvasattvānāṃ sarvaduḥkhāni praśamayantu sarvalaukikalokottarasampade
008|16 yāvat samantabhadrakāyādiśuddhi prāpyantv iti
008|17 cintayitvā imāṃ mahāvīdyārājam aṣṭau vārān uccārayet /
008|18 namaḥ sarvabuddhabodhisattvānāṃ namo 'stu te mahāvajra sarvasattvahitaṅkara
008|19 tiṣṭha sarvatra sarveṣāṃ dharmāṇāṃ adhiṣṭhāya svāhā /
008|20 sarvaṃ caitat pūjādikaṃ mantrādibalenāvitatamaṃ sambhavatīti
008|21 śraddheyam / kuśalamūlaṃ caitat anuttarasamyaksambodhāv evaṃ pariṇāmayet /
008|22 yathā buddhā bhavanto abhyanujānanti pariṇāmyamānam

^9

009|01 etat kuśalamūlaṃ tathāhamaṃ pariṇāmayāmīty anena puṇyenāhamaṃ
009|02 samantabhadracaryayā bodhim abhisambudhya sarvasattvān api
009|03 samantabhadracaryāśuddhau pratiṣṭhāpayāmīti /
009|04 tataḥ sarvabuddhabodhisattvādhiṣṭhānapratilambhārthamaṃ tanmudrāṃ
009|05 buddhā pūrvoktaṃ śatākṣaram anusmaret pañcākṣaram vā / hastadvayam
009|06 anyonyaghrṣṭamaṃ saṃsaktam ūrdhvamukhāṅgulīkaṃ saṃyojya tarjanyau
009|07 kaniṣṭhike ca saṅkulākāreṇa madhyamānāmikāsūcyor madhye
009|08 aṅguṣṭhadvayamaṃ samam ūrdhvamukhamaṃ dhārayet śatākṣaramudrā /
pañcākṣaramudrā
009|09 tu samputāñjalim kṛtvā tarjanīdvayenaṅguṣṭhāgramaṃ pīḍayet,
009|10 śeṣās tu tathaiiva sūcyākārāḥ / mantraḥ / namaḥ sarvabuddhabodhisattvānāṃ
009|11 āḥ vīra huṃ khaṃ /
009|12 tataḥ sarvamudrāsaṅgrahabhūtaṃ samantāvabhāsoṇīṣamaṃ dharmacakramaṃ
009|13 vā badhniyāt / prasṛtasamottānobhayapāṇinā 'nāmike karamadhye
009|14 nakhena nakhamaṃ paridhāyāṅguṣṭhāgreṇa nyaset / kanyasau
009|15 sūcyākāreṇa saṃhatāgrau tathaiiva madhyamesamanakhaśikhāsamsakte
009|16 madhyapradeśinyau sūcyākāreṇa samantāvabhāsoṇīṣamaṃ / evaṃ
009|17 tarjanyau saṃcārya nakhena nakamaṃ ālabheta maṇḍalākāreṇa /
009|18 dharmacakramudrā / anayor yathākaramamaṃ mantraḥ / āḥ maṃ haṃ / om
009|19 dhuna yātaya cchinda cakreṇa vajriṇi huṃ anayor anyatarāṃ badhvā

^10

010|01 mantraṃ sakṛd uccārya sthito niṣaṅṅo vā japet / mārādibhir nābhībhūyate,

010|02 siddhiś cāsyābhimukhībhavati / tataḥ śīghrasiddhyartham
010|03 tāvad dharmodayamudrām baddhvā tanmantram anusmaret / vāmahastena
010|04 muṣṭim baddhvā tarjjanīkaniṣṭhānṣṭau ca prasārayed ūrddhvaṃ
010|05 dharmodayamudrā / mantraḥ / namaḥ sarvabuddhabodhisattvānām āḥ
010|06 sarvathā sarvatrāṇake svāhā / svamudrā ca mantraṃ sakṛd uccārya
010|07 samayaṃ darśayet / svamudrā tu yathāyogaṃ vedetavyā /
010|08 tataḥ sarvabuddhabodhisattvapraṇāmāmbanajāpam abhyasan
010|09 yathābhilaṣitam mantraṃ na drutaṃ na vilambitam asatsaṅkalpavarjitam
010|10 mantrākṣaragatacittam tāvaj japet yāvan na khedo bhavati / tata
010|11 utthāryagaṇḍavyūhādisūtrāṇi tathāgatahrdayam sakṛd anusmṛtya
010|12 vācayet / pūjayitvā antataḥ prṇamya vā bhuñjīta / bhuñjatā
010|13 cānena mantreṇāhāram aṣṭa vārān abhimantritam kṛtvā agrapiṇḍam
010|14 sarvabuddhabodhisattvebhyo nivedya madhyamātrayā bhoktavyam /
010|15 tatrāyam mantraḥ / namaḥ sarvabuddhabodhisattvānām om balandade
010|16 tejomālini svāhā / bhuktaśeṣād vāryācalāyāmoghacaṇḍahrdyena
010|17 sakṛd abhimantryotsṛṣṭapiṇḍo dātavyaḥ / sa tatrānubandhaḥ
010|18 sukhasiddhitām dadāti / bhuktaviśrāntaś ca pāpadeśanādikaṃ
010|19 kṛtvā saddharmārāma eva tiṣṭhet / yadi śakto
010|20 bhavati aparāhṇe 'pi sarvam etat rakṣādiparikaram pūjādikaṃ
010|21 ca kṛtvā japet, no cet pūrvāhṇakṛtam eva rakṣādi

^11

011|01 avisarjitam sthitam eva dṛḍham adhimucyāryācalavajramudrayā
011|02 samantrayā vidhnānutsārya pañcākṣarādīnām anyatamena mudrāsahitena
011|03 rakṣām kṛtvā pūjāstutyādikaṃ vidhāya pūrvavat
011|04 jāpaṃ kuryāt / vikāle ca prākārapañjarādikaṃ visarjya
011|05 raśmimālinyā kavacaṃ kuryāt / anyonyāṅguliśiṣṭām
011|06 abhyantaram uṣṭim kṛtvā madhyame sūcyākāreṇa prasārayet tarjanīyugalaṃ
011|07 tasyāsrīyaparve nyaset, aṅguṣṭhau ca pārśvataḥ /
011|08 raśmimālinīmudrā / mantraḥ / namas traiyadhvikānām tathāgatānām
011|09 mahāsamayagatiṃ gate samate sama sarvathā sattvatrāṇake
011|10 dharmadhātvabhyantarasaṅgate svāhā / pūrvatrāpararātrajāgarikā
011|11 ca saddharmasvādhyāyādīnā kartavyā / madhyame yāme
011|12 mañcakarahitāyām śayyāyām sarvabuddhabodhisattvān sarvāṅgataḥ
011|13 praṇamann eva svapet vijñaptim ca kuryāt / adhiṣṭhantu mām sarva-
011|14 buddhabodhisattvā anuttarasiddhivaradāyakāś ca bhavantu sarvopadravāṃś
011|15 ca praśamayantv iti / ayam eva vidhiḥ pratyahaṃ yāvat
011|16 paurṇamāsyām lakṣajāpo vā yāvad vā siddhinimittāni
011|17 prādurbhvanti / tataḥ paurṇamāsyāditithiṣu kṛtabhaktacchedopavāsaḥ
011|18 pośadhasambarī pallavopaviṣṭaḥ kuṣaṇḍikopaviṣṭo
011|19 vā caityapaṭapūṭapustakapratimādīnām anyatamasyāgrataḥ
011|20 kṛtakusumāvakīrṇamaṇḍalakaḥ kṛtarakṣāpūjādiparikaraḥ pūrvavad

^12

012|01 dharmodayamudrām baddhvā tanmantram anusmaret / tataḥ svadevatāmudrām
012|02 baddhvā tanmantram saptāṣṭavārān uccārya samayaṃ darśayet /
012|03 tataḥ sarvabuddhabodhisattvān praṇamya cakrapūjādikaṃ grhītva
012|04 samantabhadratathāgatakāyādiśuddhim abhilaṣan svasamīhitasiddhau
012|05 hṛdayam ādhāya sarvabuddhabodhisattvapraṇāmāmbanajāpam
012|06 abhyasan sarvabuddhabodhisattvapūṇyajñānasambhārānumodanābhyāsacetanayā
012|07 sandhyārāgatāt prabhṛti tāvat japed
012|08 yāvat arddharātre sūryodaye vā tac cakrādikaṃ avaśyam
012|09 prajvalati / jvalite cākāśāt buddhopāda iva mahānimittāni

012|10 puṣpavr̥ṣṭidundubhidhvanidivyaghoṣatathāgatasādhukārādīni
012|11 buddhakṣetrakampanādīni cātyadbhūtāni bhavanti
012|12 sarvavidyādharakulāni ca sannipatanti / tair abhiṣicyate /
012|13 sarvalokadhātuṣu buddhabodhisattvārādhakaḥ pañcābhijñāḥ sarvabuddha-
012|14 bodhisattvābhinandito bodhisattvacaryācārī vidyādhararājo
012|15 bhavati anantavidyādharastrīparivārah sukḥānuyāyī na ca
012|16 tasmāt kāyāddhiyate / tenaiva ca kāyenānupūrvasambhāropacayataḥ
012|17 sarvabodhisattvabhūmir ākramati yāvad abhisambuddhyate
012|18 ceti / anyās ca buddhabodhisattvadarśanacintāmaṇibhadraghaṭādi-
012|19 sarvalaukikalokottarasiddhayo 'nenaiva vidhinā sāmānya-
012|20 viśayapaṭaladr̥ṣṭena vā vidhinā tantram avalokya nirvicikitsaiḥ
012|21 sādhanīyāḥ / niyataṃ siddhyantītyayamupāyavatāṃ

^13

013|01 sādhanavidhiḥ anupāyais tu yathāśakti sādhanam karttavyam /
013|02 yathokte nāham śakta iti nāvasāditavyam / antata ekām
013|03 apy ātmarakṣām kṛtvā sīmābandhanam ca pūjādikaṃ ca cintayitvā
013|04 tanmantrānuccārya yāvad iccham japet sādhyed vā / vīryānurūpaṃ
013|05 karmānurūpaṃ cāvaśyam eva sidhyati / eko 'pi trailokyaṃ rakṣituṃ
013|06 śamati tantravacanāt / amoghasiddhiś cāyam trisamayarājaḥ
013|07 nirvighnasiddhiś ca / manīṣitavidhir iti pūrvasevādividhirahitaṃ
013|08 sarvabuddhabodhisattvālambanamātram kṛtvā jagadarthacittena
013|09 mantrānuṣṭhānam /
013|10 atra ca yena tenāpi vidhinā manīṣitena vā
013|11 mantrāḥ sādhyamānāḥ sidhyanti / tad yathā atraivoktam
013|12 viviktavijane sthāne saṅganikāyaparivarjite sattvān
013|13 anutāpinā nināpi pūjayā vināpi paṭena vināpi
013|14 snānādisamudācāraṇe vinipatitenāpi sādhyam avaśyam
013|15 sidhyatīti / punar uktam dve cātyadbhute / yathā yathā mantrāḥ
013|16 sādhyante tathā tathā anurūpā bhavanti / yena ca vidhinā
013|17 yojyante tenaiva sidhyantīti / punar apy uktam-
013|18 bodhicittam dṛḍham yasya niḥśaṅkā ca matir bhavet /
013|19 vicikitsā na kartavyā tasyedaṃ sidhyati dhṛavam //
013|20 iti / tasmād vīryam utpādya vicikitsām vihāya sādhyatavyam
013|21 avaśyam sidhyati / atra ca siddhyarthinā samayarakṣaṇe

^14

014|01 dṛḍhatarayatnavatā bhāvyaṃ / tanmūlatvāt sarvasiddhīnām ca
014|02 sa ca samayaḥ / na saddharmaḥ pratikṣeptavyaḥ, na guruṣv avamanyanā
014|03 kāryā, na madyapānaṃ kāryam, na mañcaśayyā karyā, na
014|04 vajrākārā bhakṣaṇīyā na laṅghanīyā ity evamādir avaśyam tantre
014|05 jñātavyaḥ / vistarabhayāt tu na likhyate / snātum icchatā ca
014|06 trisamayajāpināryācalahṛdayenāmoghacaṇḍenaiva vajramudrāyuktana
014|07 sarvamṛttikādisnānīyadravyābhimantraṇaduṣṭotsāraṇasīmābandhādikaṃ
014|08 kāryam / tenaiva sarvavighnāḥ praśāmyanti /

014|09 // iti trisamayarājasya sādhanam samāptam
014|10 kṛtir iyaṃ paṇḍitakumudākaramatipādānām //

^15

2.

015|02 namaḥ sarvabuddhabodhisattvebhyaḥ

015|03 asamācalāḥ samatasāradharmaṇaḥ
015|04 karuṇātmakā jagati duḥkhaḥārīṇaḥ /
015|05 asamantasarvaguṇasiddhidāyino
015|06 amalācalāḥ samavarāgradharmaṇaḥ //
015|07 gaganasamopamakatā na vidyate
015|08 guṇaleśareṇukaṇike 'py asīmike /
015|09 sadasattvadhātuvarasiddhidāyīṣu
015|10 vigatopameṣu asamantasiddhiṣu //
015|11 satatāmālā karuṇavegatotthitā
015|12 praṇidhānasiddhir avirodhadharmatā /
015|13 jagato 'rthasādhanaparāsamantinīsatataṃ
015|14 virocati mahākṛpātmanām //
015|15 na virodhatāṃ karuṇacārikākulā
015|16 vrajate trilokivarasiddhidāyikā /
015|17 amitāmiteṣu susamatāptitāṃ gatā
015|18 gatiṃ gateṣv api aho sudharmatā //
015|19 trisamaye 'gradiddhi varadā dadantu me
015|20 varadānatāgragatitāṃ gatāḥ sadā /

^16

016|01 sakalās trilokivaradāgrasādhakā
016|02 nāthās triyadhvatikā anāvṛtāḥ //
016|03 iti trisamayarājakalpoktā vajradharasaṅgītā stutiḥ /
016|04 idaṃ tat sarvabuddhānām adbhutaguṇavistaram /
016|05 sidhyanti sarvamantrā vai sakṛduccārito 'pi hi //
016|06 anena stotrarājñā vai toṣitās te tathāgatāḥ /
016|07 dadanti vipulāṃ siddhiṃ kalpasthāṃ kalpacoditāṃ //
016|08 darśayanti ca ātmānam āsecanakavigraham /
016|09 vairocana mahānātham akṣobhyaṃ ratnasambham //
016|10 amitābham jinaṃ suddham amogharājaṃ ca sarvataḥ /
016|11 rasam rasāyanam tattvaṃ pravadanti varāṇi ca //
016|12 aśeṣāḥ siddhayaḥ ramyā vipulā arthasampadaḥ /
016|13 sarvāśāparipūriṃ ca dadanti manasepsitāḥ /
016|14 jñānam āyurbalam vegaṃ dadanti paramaṃ śubham //
016|15 iti / etad eva stotraṃ vajramaṇḍalālālaṅkāramahāyogatantre
016|16 'pi sānuśamsaṃ sampaḥhitam iti /
016|17 namo buddhāya /
016|18 buddhāṃs traiyadhvikān natvā buddhaputrāṃś ca bhāvataḥ /
016|19 vakṣyāmi samayaṃ kiñcit śrīmantrasamayoditama //
016|20 na saddharmaḥ pratikṣepyo na santyajyaḥ kadācana /
016|21 sambuddhā bodhisattvāś ca na kāryā teṣv anādṛtiḥ //

^17

017|01 gurau vidheyā nāvajñā na hantavyāś ca dehinaḥ /
017|02 na svayaṃ mantramudrāś ca kāryā nāśyāś ca naiva tāḥ //
017|03 mātsaryaṃ madyapānaṃ ca kraṇīyaṃ na savathā /
017|04 vajrākārā na laṅghyāś ca bhañjanīyāś ca naiva te //
017|05 na mañcaśayanaṃ kāryaṃ na mudrādiṣu gauravam /
017|06 na bāladharmatā kāryā gurau vā devatāsu vā //
017|07 abhicāro na kartavyaḥ suśīlānaparādhayoḥ /
017|08 na kāryaṃ karaṇīyaṃ vā nānumodyaṃ ca kilviṣam //

017|09 sañkṣepāt pratikūlaṃ yat tan na kāryaṃ parātamaṇoḥ /
017|10 samayo 'yaṃ mahākālpe śrīmantrisamaye smṛtaḥ //
017|11 kaukrtyaṃ ājīvamalaṃ ratiṃ saṅgaṇikāsu ca /
017|12 vicikitsakatā bhūriḥ pariṣkāraparigrahaḥ //
017|13 ālasyaṃ līnacittatva ātmokarsādayas tathā /
017|14 antarāyakarā dharmāḥ kalparāje 'tra kīrtitāḥ //
017|15 doṣair amībhīr nirmuktaḥ pūrvoktasamaye sthitaḥ /
017|16 sarvāsaṅgojjhitaḥ śrāddhaḥ sthiraśambodhim ānasaḥ //
017|17 jagatrayahitodyuktaḥ vānmanaḥkāyaceṣitaḥ /
017|18 siddhiṃ trisamayoktena sādhyed vidhinopsitām //
017|19 [trisamayarājasādhanam /]

017|20 // kṛtir iyaṃ paṇḍitaratnākaraḡuptapādānām //

^18

3.

018|02 namaḥ śākyamunaye tathāgatāya /

018|03 natvā sarvatathāgatān guṇagaṇādhārān parārthaṃ guroḥ
018|04 śrīvajrāsanānāmabhūṣitatanoḥ maṃsāradoṣagrahaiḥ /
018|05 asprṣṭavarabuddhatādamaśamaṃ tatsādhanam tattvato
018|06 nānāvārṇatathāgatādircanādehaṃ tathā likhyate //
018|07 tataḥ purato bhagavantaṃ vakṣyamāṇavidhinā varṇabhujādi-
018|08 samanvitabuddhaṃ sarvatathāgatādisamanvitaṃ vicintya puṣpādikaṃ
018|09 prayacchet / oṃ namo akṣobhyāya huṃ oṃ vajrapuṣpe
018|10 huṃ svāhā / pratyekaṃ vāratrayaṃ dadyāt / oṃ namo vairocānyā
018|11 oṃ oṃ vajrapuṣpe huṃ svāhā / oṃ namo ratnasambhavāya trāṃ
018|12 oṃ vajrapuṣpe svāhā / oṃ namo 'mitābhāya hrīṃ oṃ
018|13 vajrapuṣpe huṃ svāhā / oṃ namo 'moghasiddhaye khaṃ oṃ vajrapuṣpe
018|14 huṃ svāhā / oṃ namo locānyāyai loṃ oṃ vajrapuṣpe
018|15 huṃ svāhā / oṃ namo māmakyai māṃ oṃ vajrapuṣpe
018|16 huṃ svāhā / oṃ namo pāṇḍarāyai pāṃ oṃ vajrapuṣpe huṃ
018|17 svāhā / oṃ nanaś tārāyai tāṃ oṃ vajrapuṣpe huṃ svāhā /
018|18 punar apy akṣobhyarūpavajrāsanāya prabhūtaprabhūtataṃ puṣpaṃ
018|19 dadyād anenaiva krameṇa / oṃ vajradhūpe huṃ svāhā, oṃ vajragandhe

^19

019|01 huṃ svāhā, oṃ vajranaivedye huṃ svāhā, oṃ vajradīpe
019|02 huṃ svāhā, ityādībhiḥ pūjāvidhiṃ kṛtvā maitryādībhāvanāpuraḥsaraṃ
019|03 tataḥ svahr̥dyakārapariṇataṃ candramaṇḍalaṃ tasyopari
019|04 huṃkāraṃ suvarṇavarṇaṃ tadraśminirgatān gurubuddhabodhisattvān
019|05 dr̥ṣṭvā snānapūjāmeghaprasaraiḥ sampūjya tataḥ pāpadeśanām
019|06 puṇyānumodaṇām pariṇāmanām trīśaraṇagamaṇām
019|07 jinaṃ mārgaśrayaṇaṃ bodhicittotpādaṃ ca kuryād ratnatrayaṃ me
019|08 śaraṇamityādīnā / tataḥ śunyaṭāṃ vibhāvayet / sarvadharmān
019|09 niḥsvabhāvarūpān vibhāvya akṣararūpaṃ bodhicittasvarūpaṃ
019|10 prabhāsvaraṃ ātmānaṃ paśyēt / dr̥ḥhīkaraṇārthaṃ
019|11 mantraṃ uccārayet oṃ svabhāvaśuddhāḥ sarvadharmāḥ svabhāvaśuddho
019|12 'ham / tad eva jyotīrūpapariṇataṃ candramaṇḍalam /
019|13 tasyopari huṃkāraṃ akārādiṣoḍaśasvarapariveṣṭitaṃ punar api
019|14 kakārādivarṇena pariveṣṭitaṃ śuklavarṇaṃ sakalasaṃstapariṇataṃ
019|15 candramaṇḍalarūpaṃ vicintayet / tasyopari huṃkāraḥkṣarabījaṃ

019|16 tatpariṇataṃ vajraṃ pītavarṇaṃ tatrāpi
019|17 vajravarāṭake huṃkāraṃ samastam etat pariṇamya vajrāsanarūpaṃ

^20

020|01 suvarṇavarṇaṃ tasya caturmārāsanam / te ca skandhakleśa-
020|02 mṛtyudevaputramārāḥ gauraraktakṛṣṇaśyāmavarṇāḥ / yathākrameṇa
020|03 mūrtim eṣāṃ vibhāvya ebhir mārāiḥ pariḡhāṭitasimhāsanam
020|04 tasyopari viśvapadmaṃ vajraṃ ca tatra sthitaṃ bhagavanta dvibhujam
020|05 vajraparyaṅkaniṣaṇṇam savyakaraṃ bhūsparśam udrānvitam
avasavyabhutsaṅgasthitaṃ
020|06 raktavastrācchāditagātraṃ śāntam ātmānaṃ
020|07 vibhāvayed yogī / tato 'haṅkāraṃ utpādayet / oṃ dharmadhātusvabhāvātmako
020|08 'haṃ / tato bhagavato dakṣiṇe mantreyaṃ
020|09 bodhisattvaṃ gauravarṇaṃ dvibhujam jaṭāmakuṭadhāriṇam
savyagrḥītacāmararatnam
020|10 avasavyena nāgakeśarapuṣpacchaṭādhāriṇam
020|11 tathā vāme lokeśvaraṃ bodhisattvaṃ śuklavarṇaṃ dakṣiṇe grḥītacāmararatnaḥ
020|12 vāmena kamaladhāriṇam bhagavanmukhaṃ vyavalokayantau
020|13 tau bhāvayet /
020|14 paścāt ṣaḍaṅganyāsaṃ kuryāt / bhagavato cakṣuṣorubhayaś
020|15 candramaṅḍalaṃ tadupari kṣiṃkāraṃ śuklavarṇaṃ, śrotrayoś candramaṅḍaropari
020|16 jaṃkāraṃ nīlavarṇaṃ, nāsāpuṭayoś candramaṅḍalopari
020|17 khaṃkāraṃ pītavarṇaṃ, jihvāyāṃ candramaṅḍalopari gaṃkāraṃ
020|18 raktavarṇaṃ, lalāṭacandramaṅḍalopari skaṃkāraṃ śyāmavarṇaṃ, stanadvaye
020|19 candramaṅḍalopari saṃkāraṃ śuklavarṇam iti ṣaḍaṅganyāsaṃ

^21

021|01 vibhāvya, tataḥ svahr̥di candramaṅḍale huṃkārapariṇatavajraṃ
021|02 tadvajravarāṭake candramaṅḍalopari huṃkāraṃ tatsarvaṃ pariṇāmya
021|03 jñānasattvaṃ samayasattvavat vicintayet /
021|04 tataḥ śirasī candramaṅḍalaṃ tasyopari uṃkārapariṇataṃ
021|05 cakraṃ śuklavarṇaṃ tanmadhye candrastha-uṃkāraṃ ceti bhagavataḥ
021|06 kāyaviśuddhibhāvanā / kaṅṭhe candramaṅḍalaṃ tasyopari
021|07 āḥkārapariṇatāṣṭadalapadmaṃ raktavarṇaṃ tanmadhye candramaṅḍalasthaṃ
021|08 āḥkāraṃ iti bhagavato vāgviśuddhivāvanā / nābher ūrdhvaṃ
021|09 candramaṅḍalaṃ tasyopari huṃkārapariṇataṃ vajraṃ kṛṣṇavarṇaṃ
021|10 tanmadhye candramaṅḍalasthaṃ hukāraṃ iti bhagātaś cittaviśuddhibhāvanā /
021|11 buddhatvaphaladāyinī buddhasiddhir iti / tataḥ
021|12 ākāśasthitaṃ bhagavantam ḥṛdbījaraśminā ākṛṣya jaḥ huṃ vaṃ
021|13 hoḥ ity akṣaracatuṣṭayena purataḥ sthāpayet / tasmai
021|14 arghyapādyācamanaṃ prokṣaṇaṃ ca dadyāt / paścāt kṣīrādibhojanaṃ
021|15 prayacchet ity amṛtāsvādo vihitaḥ / tataḥ sarvabuddhāna
021|16 namasyāmīty anyā stutyā stutiṃ kuryāt / tato jñānasattvena
021|17 saha samayasattvam ekīkṛtya samayas tvaṃ samayas tvaṃ samayam ahaṃ
021|18 oṃ āḥ huṃ ity anena mantreṇādvayaṃ kuryāt / paścād

^22

022|01 bhāvanākhinno japaṃ kuryāt / oṃ āḥ vajra huṃ svāhā
022|02 iti japamantraḥ / paścāt samyaksambodhau puṇyaṃ pariṇāmya
022|03 visarjya viharet yathecchayeti / anena puṇyena sarvasattvās
022|04 tathāgatajñānaprāptāḥ śīghraṃ bhavantu /

022|05 // vajrāsanabhaṭṭārakasādhanopadeśavidhiḥ parisamāptaḥ //

4.

022|07 pūrvoktena vidhānena śūnyatābhāvanānantaram candramaṇḍale
022|08 nīlaṃ huṃkāraṃ akārādisitaśoḍaśasvarapariveṣṭitaṃ
022|09 tataḥ sitakakārādicatustrimśadvyañjanapariveṣṭitaṃ sarvam etat
022|10 pariṇāmya candramaṇḍalaṃ tadupari punas tad eva bījaṃ
022|11 tatpariṇāmena pītavajraṃ tadvaraṭake 'pi tadbījaṃ sarvam etat
022|12 pariṇāmya śrīmadvajrāsanabuddhabhaṭṭārakam ātmānaṃ jhaṭīti
022|13 niṣpādayet / dvibhujaikamukhaṃ pītaṃ caturmārasaṃghaṭīta-
022|14 mahāsiṃhāsanavaram, tadupari viśvapadmavajre vajraparyāṅkasamsthitaṃ
022|15 vāmotsaṅgasthitavāmakaram bhūsparśamudrādakṣiṇakaram
022|16 bandhūkarāḡārunavāstrāvagunṭhitatanuṃ sarvāṅgapratyaṅgāsecanakavigrahaṃ
022|17 vicintya oṃ dharmadhātusvabhāvātmako 'ham iti advyāhaṅkāraṃ

^23

023|01 kuryāt / tad anu bhagavato dakṣiṇe maitreyaṃ bodhisattvaṃ
023|02 suvarṇagauraṃ dvibhujaṃ jaṭāmakuṭadhāriṇaṃ grhītacāmaradakṣiṇakaraṃ
023|03 nāgakeśarapallavadharavāmakaram / tathā vāme lokeśvaraṃ
023|04 bodhisattvaṃ śuklaṃ jaṭāmakuṭiṇaṃ cāmaradhāridakṣiṇabhujāṃ
023|05 kamaladhārivāmakaram / etad dvayaṃ bhagavan mukhaṃ abhivīkṣyamāṇaṃ
023|06 paśyēt / tataḥ ṣaḍaṅganyāsaṃ kuryāt / bhagavataś cakṣuṣoś candrasta-
023|07 sitakṣiṃkāraṃ śrotrayoś candrasthanīlajaṃkāraṃ tato nāsāpuṭe
023|08 candrasthapītakhaṃkāraṃ jihvāyāṃ candrasthalohitgaṃkāraṃ lalāṭe
023|09 candrasthaharitaṃkāraṃ stanāntarāle candrasthasitasamkāraṃ /
023|10 tato hr̥di candrasthahumkārajavajraṃ tadvaraṭake 'pi sacandrahumkāraṃ,
023|11 kaṅthe candramaṇḍale āḡkārāpapadme candrasthaāḡkāraṃ iti
023|12 vāḡśuddhibhāvanā / śīrasi candre sita-omkārajāṣṭārācakre
023|13 candrasta-omkāraṃ iti kāyaviśuddhibhāvanā / nābher ūrdhvaṃ
023|14 candrasthasavajrahumkāraṃ iti cittaviśuddhibhāvaneti / tato
023|15 hr̥dbījasamākṣṭajñānasattvaṃ arghyapādyādinānāvidha-
023|16 pūjāsantarpaṇastutipraṇāmapūrvakaṃ samayasattvena sahaikīkṛtya oṃ
023|17 samayas tvaṃ samayas tvaṃ samayam ahaṃ oṃ āḡ huṃ iti
023|18 mantreṇādvayāhaṅkāraṃ utpādayet / tato bhāvanākhinno mantraṃ japet /
023|19 oṃ āḡ vajra huṃ svāhā /

023|20 // iti vajrāsanāsādhanam samāptam //

^24

5.

024|02 namo vajrāsanāya

024|03 ādau mukhādiśuddhiṃ vidhāya svahr̥dyakārapariṇatacandre
024|04 pītahumkāraṃ paśyēt / tatkiraṇair ākṣya gurubuddhādīn pūjayet /
024|05 tato 'pi pāpadeśanādikaṃ vidhāya śūnyatāṃ cāmukhīkṛtya
024|06 tanmantreṇādhitīṣṭhet / tataḥ pūrvapraṇidhānasamcodanayā
024|07 rūpakāyam abhinirmāpayet sattvārthavidhaye / śāśimaṇḍalamadhye
024|08 pītahumkāraṃ paśyēt akārādisitaśoḍaśasvaraveṣṭitaṃ,
024|09 tato 'pi bahiḥ sitakakārādivarṇasamūhair veṣṭitaṃ tatsakalaparīṇataṃ
024|10 śāśimaṇḍalam akalaṅkam avalokya savyakareṇa bhūsparśamudram

024|11 utsaṅgasthitāvasavyahastaṃ kāṣāyavastrāvaguṇṭhanaṃ
024|12 nīlagauraraktaśyāmacaturmāropari viśvapadmavajrāvasthitaṃ śāntaṃ
024|13 lakṣaṇavyañjanenānviṭagātram / tasya bhagavato dakṣiṇe maitreya-
024|14 bhodhisattvaṃ gauraṃ dvibhujaṃ jaṭāmukuṭinaṃ savyakareṇa cāmara-
024|15 ratnadhāriṇaṃ avasavyena nāgakeśarapuṣpacchaṭādhāriṇaṃ / tathā
024|16 vāmato lokeśvaraṃ śuklaṃ dakṣiṇakareṇa cāmaradharaṃ vāmakareṇa
024|17 kamaladharaṃ / bhagavan mukhāvalokanaparau ca tau bhāvayet / tataḥ
024|18 ṣaḍaṅganyāsaṃ kuryāt / bhagavataś cakṣuṣoś candrasthitaśuklakṣimkāraṃ,
024|19 śrotroyoḥ śaśimaṇḍalāvasthitaṃ jaṃkāraṃ nīlaṃ, nāsāpuṭe

^25

025|01 candrasthapītakhaṃkāraṃ, jihvāyāṃ candrasthaṃ raktagaṃkāraṃ, lalāṭe
025|02 candrasthaṃ śyāmaskaṃkāraṃ, stanamadhye candrasthaśuklasaṃkāraṃ cintayet /
025|03 tad anu jñānasattvabhāvanāṃ kṛtvā śirasi candramaṇḍalopari
025|04 omkāraṃ sitaṃ aṣṭāracakraṃ tadupari candrasthaṃ omkāraṃ,
025|05 kaṇṭhe candropari āḥkāraṃ aṣṭadalapadmaṃ tanmadhye candrasthaṃ
025|06 āḥkāraṃ, hr̥di candrasthahumkāraṃ vajraṃ svabījagarbhaṃ
025|07 kāyavākcittaviśuddhyā ca etad evaṃ bhāvayet / iti bhagavantam
025|08 ākhedaṃ yāvad bhāvayitvā mantraṃ japet / tatraiṣa mantraḥ /
025|09 om āḥ vajra huṃ svāhā /

025|10 // iti vajrāsanaśādhanam samāptam //

^26

6.

026|02 āryaṣaḍakṣarīmahāvidyāyai namaḥ

026|03 ādau tāvan mantrī sukhāsanopaviṣṭaḥ mukhaśaucādikam
026|04 kṛtvā svahr̥di candrasthasitahr̥īḥkāravinirgataraśmibhir
026|05 gurubuddhabodhisattvān purato buddhādīn dṛṣṭvā sampūjya trīśaraṇagananādikaṃ
026|06 kuryād ratnatrayaṃ me śaraṇam ityādinā /
026|07 yāvantaḥ sattvāḥ sattvasaṃgrahena saṃgrhītāḥ aṇḍajā vā
026|08 jarāyujā vā saṃsvedajā vā aupapādukā vā rūpiṇo vā rūpiṇo vā
026|09 saṃjñino vā asaṃjñino vā naivasamjñānāsamjñino
026|10 vā yāvat kaścit sattvadhātuḥ prajñāpyamānaḥ prajñāpya
026|11 te sarve mayā anupadhiśeṣanirvāṇadhātau pratiṣṭhāpayitavyā
026|12 iti / tataḥ om svabhāvaśuddhāḥ sarvadharmāḥ svabhāvaśuddho
026|13 'ham iti vāratrayam uccārayet / tad anu śūnyatāṃ muhūrtam
026|14 ālambayet / tadantraṃ svahr̥daye sitapadmopari candramaṇḍalaṃ
026|15 tasyopari sitahr̥īḥkāraṃ tato niścarad anekaraśmīśatasahasraṃ
026|16 dhyātvā tena sarvasattvānām aśeṣānādikālasaṅcitaṃ
026|17 rāgādikleśasaṃūhaṃ sattvānāṃ viśodhyante / tat

^27

027|01 punas tatraiva praveśayet / tatpariṇatam ātmānaṃ lokeśvararūpaṃ
027|02 sarvālaṅkārabhūṣitaṃ śuklavarnaṃ caturbhujam vāmataḥ padmadharaṃ,
027|03 dakṣiṇato akṣarasūtradharaṃ, aparābhyāṃ hastābhyāṃ hr̥di saṃpuṭāñjalisthitaṃ
027|04 dhyāyāt / dakṣiṇe maṇidharaṃ tadvadvarṇaṃ bhujānvitaṃ
027|05 padmāntaropariṣthaṃ vāme tathaiva aparapadmasthāṃ ṣaḍakṣarīm
027|06 mahāvidyāṃ / tataḥ om mahāsukha vajrasattva jaḥ huṃ vaṃ
027|07 hoḥ suratas tvaṃ alalalalahoḥ aḥ aḥ aḥ aḥ ity adhiṣṭhānamantrajājam

027|08 uccārayet / evaṃ dhyātvā tato lokesvarātmahṛdayacandramaṇḍalāḍ
027|09 akṣasūtrakāraṃ śuklavarṇaṃ mukhena nirgatya
027|10 nābhau praviśantaṃ cakrabhramaṇayogena imaṃ mantrarājaṃ sarva-
027|11 buddhahṛdayacintāmaṇikalpaṃ paśyed animittayogena / tato japaṃ
027|12 kṛtvā bhramaṇapraveśanādikaṃ prāpyācireṇaiva kālena śrāddhaḥ
027|13 kṛpāvān gurubhakto yogī sidhyati /
027|14 oṃ maṇipadme huṃ iti jāpamantraḥ / tata utthānakāle
027|15 imaṃ mantrarājaṃ uccāryottiṣṭhet / oṃ vajrasattva samayamanupālaya
027|16 vajrasattvenopatiṣṭha, dṛḍho me bhava, sutoṣyo me bhavaḥ;

^28

028|01 supoṣyo me bhava, anurakto me bhava, sarvasiddhiṃ me prayaccha,
028|02 sarvakarmasu ca me cittaṃ śreyasḥ kuru, huṃ hahahaha hoḥ bhagavan
028|03 sarvatathāgatavajramā me muñca vajrībhava mahāsamayāsattva
028|04 āḥ / evaṃ uktā yathāmukhaṃ vihared iti /

028|05 // āryaṣaḍakṣarīmahāvidyāsādhanam samāptam /

7.

028|07 padmakulodbhavaṃ nāthaṃ sarvajñakṛtamaulinam /
028|08 praṇamya sādhanam vakṣye sarvarogavināśanam //
028|09 prathamam tāvad ācāryānugatā siddhiḥ-
028|10 tasmāc ca sarvabhāvena guruṃ pūjayed yatnataḥ /
028|11 guruṇā parituṣṭena karmasiddhiḥ prajāyate //
028|12 maṇḍalapraviṣṭasya siddhir anujñātā ca sarvathā /
028|13 svasamayasaṃvaram rakṣayan sidhyate dhruvam //
028|14 mukhaśaucādīpūrvakam devagrhe paṭādigatabhaṭṭarakam avatārya
028|15 svahrdaye ādyakṣareṇa candramaṇḍalam tasyopari aṣṭamasya
028|16 caturthakam bījam saptamadvitīyenāśanam prathamacaturthena maṇḍitam
028|17 ṣoḍaśena saṃyuktam śuklavarṇam manoramam tato viśvaraśmīn
028|18 niścārya tau raśmibhir niṣpannān gurūn sabuddhamūrtīn dṛṣṭvā
028|19 pūjayitvā abhivandya cānena mantreṇa oṃ vajrapuṣpe huṃ,
028|20 oṃ vajradhūpe huṃ, oṃ vajradīpe huṃ, oṃ vajragandhe huṃ,
028|21 oṃ vajranaivedye huṃ tato-

^29

ratnatrayam me śaraṇam sarvam pratidiśāmy agham /
anumode jagatpuṇyam buddhabodhau dadhe manaḥ //
ābodheḥ śaraṇam yāmi buddham dharmam gaṇottamam /
bodhau cittaṃ karomy eṣa svaparārthaprasiddhaye //
utpādayāmi pramaṃ varabodhicittaṃ nimantrayāmi bahusarvasattvān /
iṣṭam cariṣye varabodhicārikām buddho bhaveyam jagato hitāya //
iti praṇidhipūrvakam sarvadharmānirātmyam bhāvayet anena mantreṇa /
oṃ śūnyatājñānavajrasvabhāvātmake 'ham /
bījam māyopamākāram traidhātukam aśeṣataḥ
dṛṣyate sprīyate caiva yathā māyā hi sarvataḥ /
na copalabhyate caiva sarvasya jagataḥ sthitiḥ //
iti adhimucya / tato 'nādikālīnamasatkalpanābījam apanīya svabhāvam adhimuñcet /
oṃ svabhāvasuddhāḥ sarvadharmāḥ svabhāśuddhāḥ sarvadharmāḥ svabhāvasuddho
'ham / tataḥ pūrvoktabījanīṣpannam padmam tasyopari hrīḥkāram tatsarvam niṣpanne sati
śrīmallokanātham vajrapadmagarbhacandrastham vajraparyaṅkam śaśiprabham

kundenduvarṇaṃ ujjvalaṃ jaṭāmakutaḍharaṃ śāntaṃ amitābhakṛtaśekharaṃ
vyāghracarmanivasanaṃ caturbhujāṃ nānālaṅkārabhūṣitaṃ, dakṣiṇekare akṣamālādharmaṃ,
vāmakare padmamaṇivibhūṣitaṃ, dvau hastau saṃyuktāu sarvarājendramudrā hṛdi
saṃsthitaṃ tato 'haṅkāraṃ kuryāt aham eva lokeśvara iti /

tato jñānasattvaṃ ākṛṣya yathopadeśataḥ svamantreṅārghyapādyādikaṃ dadyāt /
samājamudrayā ekīkṛtyānena mantreṇa saha vinyaset /

oṃ suratavajra alalalalahoḥ samayas tvaṃ samayas tvaṃ samayam aham /
yathopadeśato abhiṣekakavacapaṭṭabandhādhimokṣaṇasamatālapūjāstutiṃ ca kṛtvā
bhāvanāpūrvakaṃ japam kuryāt / svahṛdi candropari ṣaḍakṣaraṃ pradīpamālāṃ iva
gṛhāntaradyotiniṃ paśyēt / mantraḥ

oṃ maṇipadme huṃ / akṣaralakṣaṃ japet /
tato dvitīyatṛtīyena vigatakalmaṣo bhavati, pañcānantaryakāriṇo 'pi koṭijāpena siddhyati /

tata utthātukāmo 'rghyādikaṃ dattvā viśiṣṭāhaṅkāreṇa viharet / catuḥsandhyam japitvā
kuśalamūlaṃ pariṇamyābhipretasiddhaye ardharātrau jñānasattvaṃ visarjya śatākṣaraṃ
coccārya kāyavākcittarakṣāṃ ca kṛtvā yathāsukhaṃ vihared iti / yadi rogādi nāśayitum
icchati tadā yathopadeśataḥ puṣyanakṣatreṅāpatitagomayena bhāṭṭārakasyāgrataś
caturasraṃ maṇḍalakaṃ kuryāt / abhipretaṣaḍakṣaravidarbhitam aṣṭottaraśataṃ japet /
ṣaṇmāsenā sidhyati na saṃśaya iti /

// kāraṇḍavyūhāmnāyena racitaṃ sādhanam samāptam //

8.

pūrvavidhānena candramaṇḍalaṃ saptatṛtīyakaṃ bījaṃ trayodaśākṛāntam
indubinduvibhūṣitaṃ tenaiva niṣpannaṃ śrīmallokanāthaṃ jaṭāmakutaḍharaṃ śāntaṃ
candrāṃśum iva nirmalaṃ sarvālaṅkārabhūṣitaṃ vāmena padmadharaṃ dakṣiṇe varadaṃ
padmacandrāsanasthaṃ bhāvayet / hastadvayena muṣṭiṃ kṛtvā
madhyamaḥpadmasaṃkocaṃ iva anayā mdrayā mudrayet / tato jāpaṃ kuryāt oṃ
maṇipadme huṃ / akṣaralakṣeṇa vigatakalmaṣo bhavati, dvitīye tṛtīye svapnāni paśyati,
pañcānantaryakāriṇo 'pi koṭijāpena sidhyati /
śrīmallokanāthasādhanam samāptam //

9.

hrīḥkārajñānaniṣpanno hālāhalo mahadvapuḥ /
trinetraṃ trimukhaṃ caiva jaṭāmakutaḥmaṇḍitaṃ //
ardhacandradharaṃ devaṃ kapālakṛtaśekharaṃ /
jinabimbajātaṅtaḥsthaṃ sarvābharaṇabhūṣitaṃ //
sitāravindanirbhāsaṃ śṛṅgārādirasānvitam /
ṣaḍbhujāṃ hasitaṃ vaktraṃ vyāghracarmasuvāśasaṃ //
dakṣiṇe kare varadaṃ dvitīye cākṣamālikam /
tṛtīye śaranarttanaṃ vāme padmavibhūṣitaṃ //
dvitīye kucadharaṃ caiva tṛtīye dhanur eva ca /
dakṣiṇe triśūlaṃ caiva sarpeṇa pariveṣitaṃ //
vāme pūrṇakapālaṃ tu puṣpair nānāsugandhibhiḥ /
raktapadmasthitaṃ caiva lalitākṣepasaṃsthitaṃ //
ratnācalaguhāntaḥsthaṃ bhāvayed yogacintakaḥ /
sphuradbuddhamayair bimbaiḥ vividhaiḥ prātihāryakaiḥ //
sarvāhāraṃ tu bhuñjāno nirvikalpasamādhinā /
antarjalpo japen mantrān bhāvayet kramayogataḥ /
kṣipraṃ ca prāpyate bodhir anuttarasukhāvahā //

sarvakāmaprasādhanahālāhalaparitoṣaṇavajrā nāma samādhiḥ //

10.

hṛccandre nyasya hrīḥkāraṃ dharmanairātmyabhāvanam /
kṛtvā saṃsphārya tasmāc ca raktaraśmīn nabhaḥsamān //
taiś ca lokesvarākāraṃ jagat sthāvarajaṅgamam /
kṛtvā sambodhisattvārthaṃ jātaṃ hṛdi praveśya ca //
hrīḥkāraṃ parāvṛtya jhaṭiti jñānayogataḥ /
taṃ sitaṃ raktavarṇaṃ tu padmarāgasamadyutim //
pañcabuddham akutaḍharaṃ harṣeṇotphullalocanam /
vāmato sparddhayā nālaṃ dhṛtvā ṣoḍaśapatrakam //
padmaṃ vikāśayantaṃ ca hṛdi dakṣiṇapāṇinā /
mayūropari madhyasthe niṣaṇṇaṃ candramaṇḍale //
sattvaparyāṅkam ābhujya saśṛṅgārarasotsavam /
caityāntaḥsthamahākarma kuṭāgāravihāriṇam /
bhāvayed vajradharmāgryaṃ nityaṃ bodhim avāpnuyāt //
bhāvanākhinno hṛccandre nyasya mālām ivāvikṣiptacitto japet / tatrāyaṃ japyo mantraḥ oṃ
vajradharme hrīḥ /
sādhanopāyikā saṃkṣiptā vajradharmasya //

11.

namaḥ ṣaḍakṣarīlokeśvarāya /
samyak parahitodyuktamanasā "lambya dehinām /
niḥśeṣaduḥkhopaśamaṃ satsukhe ca pratiṣṭhitam //
tanmanā hṛdi sañcintya bhāvayec chubhradīdhitim /
tatprabhābhiḥ sphurantībhis tanuṃ svām avabhāsayet //
viśramaṃ vidhivan mantrī saṃhṛtya sadvitarkkitaḥ /
sphuṭam uccārayen mantraṃ śvetadhīdhitibhāsvaram //
svanābhimaṇḍalenaivaṃ praveśya hṛdi saṃharet /
iti kurvan tridhā dhyāyāt kāyavākcittaśodhanam //
tatra svadehasaṃsthena kāyādeḥ śuddhim ātmanaḥ /
bahirgatena mantreṇa prāṇinām tu vicintayet //
dṛṣṭocāritamantrotthaṃ purato devatātrayam /
mantroccāraṇasaṃhārakramāt pratyekam ācaret //
vicitrapūjānirmāṇaṃ tanniṣpādanam eva ca /
paripūriṃ tataḥ śuddhim iṣṭārthe pariṇāmanām //
mantrajāpaṃ tataḥ kuryāt vidhinā 'nte japasya tu /
pūjādi pūrvavat kṛtvā devatāṃ hṛdi saṃharet //
samādhipratilambhādaḥ catuḥsandhyam imaṃ vidhim /
kurvan lakṣaṃ japeṇ mantrī vijaneṣu gṛhādiṣu //
śvāsacintāṃ vinā kāryo jāpasphuraṇasaṃskṛtaiḥ /
pāpakṣayādaḥ sarvatra caturasraṃ ca maṇḍalam //
kārayitvā paṭādyasya puro dhyātvāthavā vibhum /
maṇḍalārccanamarccāṃ vā kṛtvā kuryād amūn vidhīn //
tatrāyaṃ devatākāropadeśaḥ-
paryāṅkinaṃ sitaṃ sākṣamālābjam samputāñjalim /
dṛṣṭvā vibhum tatpratimām devīm vīrāsanāśritām //
āryām tu cintayet pītām vāme ratnacchaṭābhṛtām /
riktasavyakarāṃ ratnamailiṃ vīrāsanānugām //

ity āryaṣaḍakṣarīmahāvīdyālokeśvarabhṭṭārakopadeśaparamparāyātasādhanavidhiḥ //

12.

kvacit ṣaḍakṣarīsādhane bhagavān samaṇipustakāṅkitapadmadharaḥ, maṇidharas tu
pustakarahitamaṇipadmadharaḥ, ṣaḍakṣarī tu maṇirahitaustakapadmadharā / pūjāmantraḥ
om lokeśvara puṣpaṃ pratīccha svāhā evaṃ dhūpaṃ dīpaṃ ityādi boddhavyam /
anyadevatāyāṃ tatsambodhanaṃ kāryam / jñānamaṇḍalākṛtaṣṭāvayaṃ mantraḥ, om
mahāsukha vajrasattva jaḥ huṃ vaṃ hoḥ suratas tvam alalalalahoḥ aḥ aḥ aḥ //

[ṣaḍakṣarīsādhanam]

13.

namaḥ khasarpaṇāya /

prathamam tāvan mantrī sukhāsanopaviṣṭaḥ kṛgamukhaśaucādikaḥ śucāvavakāśe
svahr̥di akāreṇa candramaṇḍalaṃ vibhāvya tadupari sitahr̥īkāraṃ tadraśmibhirākṛṣyāgrato
'mbre gurubuddhabodhisattvādīn ānīya hr̥dbījaraśmisambhavapūjāmeghaiḥ sampūjya
pāpadeśanādikaṃ kṛtvā caturbrahmavihārabhāvanāṃ ca tataḥ śūnyatāṃ bhāvayet, om
śūyatājñānavajrasvabhāvātmako 'ham iti cādhitīṣṭhet / tad anu pūrvavat hr̥īkāraṃ
vibhāvya gaganakuhare saṃsphārya saṃhṛtya tadudbhūtaṃ lokeśvaram ātmānaṃ
bhāvayet śītāṃśukoṭīprabhaṃ jaṭāmakuṭīnaṃ amitābhakṛtaśekharaṃ
sarvālaṅkāravibhūṣitaṃ smeramukhaṃ ardhaparyāṅkena padmacandrāsanasthaṃ
dakṣiṇena varadaṃ vāmena padmadharam / dakṣiṇapārśve āryatārāsudhanakumārau
vāmapārśve bhṛkuṭīhayagrīvau / tataḥ śirasi omkāraṃ, kaṇṭhe āḥkāraṃ, hr̥di huṃkāraṃ iti
sañcintya khedaparyantaṃ yāvat tiṣṭhet / khade tu mantraṃ japet / tatrāyaṃ mantraḥ om
hr̥īḥ svāhā /

//ity āryakhamarpaṇalokeśvarasādhanam //

14.

namaḥ khasarpaṇāya /

abhimataphaladānodbhāsikalpadrumaśrīḥ sugatanayamahādhvakṣemaḥkṛtsārthavāhaḥ /
bhavasamasamabhāvaḥ sarvabhāvasvabhāvaḥ śamayatu jagadaṃhaḥ so 'yam
ambhojapāṇiḥ //
prātarmukhādīsaṃśuddhiṃ vidhāya vijanālaye /
hr̥ccandrabījakiraṇaiḥ mṛduviṣṭarasamsthitaḥ //
svabījaṃ hr̥daye dhyātvā pūrṇanduparibhāsvaram /
saṃcodya tatkarair agre samānīya namo 'ngaṇe //
śrīmatkhasarpaṇaṃ nāthaṃ gurubuddhaughasatsutān /
pūjayed vividhaiḥ pūjāmeghaiḥ tadbījasambhavaiḥ /
tato 'bhivandya kurvīta pāpasya deśanādikaṃ //
yad anādimati saṃsāre saṃsaratā mayā kṛtam akuśalaṃ kāritaṃ vā kriyamāṇaṃ vā
pareṇābhyanumoditaṃ tat sarvaṃ bhagavatāṃ agrato deśayāmi /
saṃbuddhabuddhaputair āryair anyaiś ca yat kṛtaṃ kuśalam /
anumodya tad avaśeṣaṃ samyak pariṇāmayāmi sambodhau //

^39

buddhaṃ gacchāmi śaraṇaṃ karuṇāṃ ayam uttaram /
dharmāṃ ca sarvadharmeṇa rasarūpaṃ nirañjanam //

muditādibhūpraviṣṭam ca bodhisattvaguṇam tathā nivṛttiṃ ca kartukāmān buddhān
parahitavidhānāya cirasthitaye yācayāmi sarvāvaraṇavimūlanahetubhūtānām bodhau
cittam utpādayāmi sasutasugataikamārgam ca āśayaviśuddhyā samāśrito 'smi / tata
ekānekaviyogād etat sakalam eva calācalaṃ jagat śūnyam iti vicintya oṃ
śūyatājñānavajrasvabhāvātmako 'ham iti śūnyātām adhiṣṭhet / adhiṣṭhāya
prakṛtiviśuddhyāḥ sarve ime dharmās tathāham ity avalokya oṃ svabhāvaśuddhyāḥ
sarvadharmāḥ svabhāvaśuddho 'ham iti paṭhet / tato vijñānamātrātmako bhāvakaḥ
pūrvaprañidhisāñcoditaḥ paṃkārapariṇataviśvavarnakamale akārajaṃ
sphuratkiraṇasamūhavyāptanabhaḥsthalam vibhāvya tatpariṇatam svabījagarbham
nālālaṅkṛtam vikacakamalam avalokayet / tata etat sakalapariṇatam ātmānam
bhagavantam dhyāyāt himakarakoṭikiraṇāvadātam deham ūrdhvajaṭamakuṭam
amitābhaśikharam viśvanalinaniṣaṇṇam śāśiমাঞ্চলে ardhaparyāṅkaniṣaṇṇam
sakalālaṅkāravigraham smeramukham dvir aṣṭavarṣadeśīyam dakṣiṇe varadakaram
vāmakareṇa sanālakamaladharam karavigalatpīyūśadhārābhyavahārarasikam tadadhaḥ
samāropitordhvamukham mahākuṣmatikṛśam atīśitivarṇam sūcīmukham tarpayantam
śrīmatpotalakācalodaranivāsinaṃ karuṇāsnigdhavilokanaṃ śṛṅgārarasaparyupāsitam
atīśāntam nānālakṣaṇālaṅkṛtam /
tasya puratas tārā dakṣiṇapārśve sudhanakumārah / tatra tārā śyāmā vāmakaravidhṛtam
sanālam utpalam dakṣiṇakareṇa vikāśayantī nānālaṅkāravatī
abhinavayauvanodbhinnakucabhārā / sudhanakumāraś ca kṛtāñjalipuṭaḥ
kanakāvabhāsīdyutiḥ kumārārūpadhārī vāmakakṣiṇavyastapustakaḥ sakalālaṅkāravān /
paścime bhṛktī hayagrīva uttare / tatra bhṛkṛtī caturbhujā hemaprabhā jaṭakalāpinī vāme
tridaṇḍīkamaṇḍaludhārihastā dakṣiṇe vandanābhīnayaḥkṣasūtradharakarā trinetrā /

^41

hayagrīvo raktavarṇaḥ kharvalambodaraḥ ūrdhvajvalatpīṅgalakeśaḥ bhujagayajñopavitī
kapilataśmaśruśreṇīparicitamukhamaṇḍalaḥ raktavartulatrinetraḥ bhrukuṭīkuṭīlabhrūkaḥ
vyāghracarmāmbaraḥ daṇḍāyudhaḥ dakṣiṇakareṇa vandanābhīnayaī / ete sarva eva
svanāyakānanapriritadrṣṭayo yathāśobham avasthitāś cintnīyāḥ / tataḥ svahr̥di
śāśiমাঞ্চলে pari hr̥h̥kāraṃ vibhāvya tasmāc ca nānākārān raśmīn saṃsphārya
traidhātukam āpūrya sarvasattvān lokeśvarapade pratiṣṭhāpya tān raśmīn punas tatraiva
bījākṣare praveśayet / punas tatkiraṇair eva jñānasattvam ākṛśya समयasattvena saha
kṣīranīrayor iva ekarūpatam dhyāyāt / tataḥ kāyavākcittaviśuddhyā yathākramam śīrasi
sitam oṃkāram kaṅṭhe raktam āh̥kāraṃ hr̥di kṛṣṇahumkāram vicintayet / amī
cānavarataniḥsaradanantakiraṇajālavidhvastanikhilasattvarāśīkaluṣasaṅghātā iti bhāvanām
yathāśakti sphuṭīkuryāt /
pāṭavam dhāraṇam prajñam saubhāgyārogyasampadam /
labhate bhāvanāyogāt sākṣātkāram ca vīryavān //
bhāvanākhinnas tu mantram ekāgracetasā japet / tatrāyam mantraḥ oṃ hr̥h̥ svāhā / amī
ca varṇaḥ śaradamatārakāmālikeva prabhāsvarāḥ sphuradanekaraśmayāḥ / japakhedāt tu
puṇyam pariṇamayya utthāya yathāśukham devatāhaṅkāram udvahan viharet /
vidhāya sādhanam hr̥dyam śrīmallokeśvarasya yat /
mayā puṇyam samāśādi tenās tām tatpadaṃ jagat //

//iti khasarpaṇasādhanam samāptam /
kṛtiḥ padmākaramatipādānām //

15.

iha śubhaṅkaranāmā upāsakaḥ śubhakarmakārī karuṇāyamānaḥ sa kila
potalakagamanodyataḥ gacchan khāḍīmaṇḍale khasarpaṇānāmā grāmo 'sti tatroṣitaḥ /
tasya tu bhagavatāryavalokiteśvareṇa pratyādeśo dattaḥ / mā gaccha tvam ihāsmān
vairocanābhīsaṃbodhitantrarājakraṇeṇa sthāpya tena mahān

^43

sattvārtho bhaviṣyati / tatrāsau bhagavantam śrīghram eva kāritavān ity eṣā śrutiḥ / tatra bhagavataḥ sādhanāya dṛṣṭisampattiḥ kriyate / tathāhi varam bhikṣoḥ śīlavipattir na punar dṛṣṭivipattir iti atas tatra tāvat kṣaṇikān nirātmakān sarvadharmān vyavalokya vyapagatasakalavikalpaḥ kṛpāsāyo 'ho bata amī sattvāḥ kleśakarmādibhir upadrutāḥ, tato jātijārāmarāṇaduḥkhair atīva piḍyamānāḥ santo 'nekaprakāraduḥkham anubhanvati / tato 'ham lokeśvaro bhūtvā teṣāṃ duḥkhādyapanayāmi sarvajñāñāne pratiṣṭāpayāmi / ity evam pratijñāśayam kṛtvā svahr̥di paṃkārajasahasradalapadmavaraṭakamadhye akāarajam candramaṇḍalopari āḥ tām suṃ bhṛṃ ham iti pañca bījāni vivyasya etad raśmimālābhiḥ sañcodyānīya tām gurubuddhabodhisattvān gaganatale purovarttinaḥ kṛtvā vandanāpūjāpāpadeśanātrīśaraṇagamanādisaptavidhām pūjām ekādaśavidhām vā kṛtvā matrīkaruṇādicaturbrahmavīhārabhāvanām kuryāt / tataḥ oṃ śūnyatāññānavajrasavabhāvātamakō 'ham ity uccārya śūnyatābodhiṃ kṛtvā bhagavān avalokiteśvaro yogātmanā bhūyate / sa ca śaratkāṇḍagaurāḥ jaṭāmakuṭī śirasi amitābhadhārī sarvālaṅkārabhūṣitaḥ ratnasimhāsanopari sahasradalapadmasthaḥ lalitākṣepaḥ dvibhujāikamukhaḥ vāmena

^44

dakṣiṇenāmṛtadhārāsradvaradaḥ sattvaparyaṅkāśīnaḥ / agaratas tārā kanakaśyāmavarṇā unnatapīnapayodharā sarvālaṅkārabhūṣitā utpalakalikāsannakaradvayārpitanetrā / tad anu sudhanakumārāḥ kanakojjvalaḥ ratnābharaṇo ratnamakuṭī vāmakakṣāvasaktakamalikaḥ kṛtāñjalipuṭaḥ / tad anu bhṛkuṭī jaṭāmakuṭīni murdhni caityālaṅkṛtā kanakojjvalā raktavastraparidhānā dakṣiṇahastena namaskāram kurvāṇā apareṇakṣamālādharā vāmakarābhyaṃ tridaṇḍikamaṇḍaluvyagrā / tad anu hayagrīvo jvaladbhāsurāḥ piṅgalordhvakeśaḥ nāgābharaṇo raktavarṇaḥ lambodaro vyāghracarmāmbaraḥ daṇḍahastaḥ / evam paṃcātamakō bhagavān bhāvanīyaḥ saparivāraḥ pūjayitavyo 'py evamvidhaḥ / tataḥ kṛtamaṇḍale tatrādau maṇḍalam kṛtvā rakṣāṃ kuryāt / oṃ maṇḍhari vajriṇi rakṣa rakṣa māṃ huṃ phaṭ svāhā / oṃ vajrekhe huṃ maṇḍalamantraḥ / oṃ āgaccha bhagavan maṇḍalakasimhāsane oṃ āḥ iti mantrakṛto 'dhyeṣaṇāyāṃ kṛtamaṇḍalamadhyasimhāsanopari sahasradalapadmastham pañcātmakam pūjayed iti / tatra pūjāmantrāḥ - oṃ vajrapuṣpe huṃ / oṃ vajradhāpe huṃ / oṃ vajragandhe huṃ / oṃ vajrāloke huṃ / oṃ vajrāhare huṃ / iti saṃpūjya saṃstutya mantrajāpam kuryāt / oṃ sarvatathāgatapūjāmeghaprasarasamūhe huṃ / pūjādhiṣṭhāna-

^45

mantraḥ oṃ āḥ tām suṃ bhṛṃ hūṃ phaṭ phaṭ svāhā / oṃ sarvathāgatasulalitanamitair namāmi bhagavantam jaḥ huṃ vaṃ hoḥ pracīccha kusumāñjaliṃ nātha hoḥ iti vandanāmantraḥ / oṃ muḥ svāhā iti visarjanamantraḥ / oṃ kha kha khāhi khāhi gr̥ṇa gr̥ṇa gr̥ṇantu sāvabhautikā imaṃ balim svāhā iti balimantraḥ / atha pūjārambhakāle evam uccārya cittam śodhanīyam yat sarvaduścaritebhyo viratiṃ karomi, sarvabuddhabodhisattvaśikṣāṃ śikṣiye, yāvat pūjāvidhiṃ na samarthayāmi / yad evam na kriyate tadā rāgajam dveṣajam mohajam kuśalamūlam syāt / iha sarva eva sattvā rāgadveṣamohāśayāḥ / tathāhi rāgajakuśalamūlena nandopanandau nāgarājānau, dveṣajena rāvaṇaḥ, mohajena vaiśravaṇo yakṣo bhūtaḥ / ity ato rāgadveṣamohādīn pariḥṛtya cittaviśuddhyā karuṇāmayacittena sarvāṇy eva dānādikuśalamūlāni kartavyāni /

// iti khasarpaṇasādhanam samāptam //

^46

16.

namaḥ khasarpaṇāya /
prathamam tāvan mantrī sukhāsanopaviṣṭaḥ svahṛdi akāreṇa candramaṇḍalam tataḥ
hrīḥkāraṃ sitavarṇam tadudbhūṣitaraśmibhir agrato 'mbare gurubuddhabodhisattvān
paśyet / tān svahṛdbījaraśmibhiḥ sampūjya pāpadeśanādikaṃ kuryāt / oṃ
śūnyatājñānavajrasvabhāvātmako 'ham iti adhiṣṭhet / ātmānaṃ śūnyatāyāṃ vyavalokya
pūrvoktahrīḥkāreṇa sphuraṇasaṃharaṇakrameṇa lokeśvararūpam ātmānaṃ bhāvayet
sarvāṅgasitavarṇam jātamukutaṃḍitam amitābhakṛtaśekharam sarvābharaṇabhūṣitam
ardhaparyāṅkinam dakṣiṇe varadahastam vāme padmadharam padmacandrāsanastham /
dakṣiṇapāśve āryavasudhārāsudhanau, vāmapāśve bhṛkūṭihayagrīvau / bhagavataḥ śīrasi
candre oṃ kaṅthe āḥ hṛdi huṃ evaṃ vibhāvayet / dhyānāt khinno yogī mantram japet /
tatrāyam mantram oṃ hrīḥ svāhā /

āryāvalokiteśvarakhasarpaṇasādhanam samāptam iti //

^47

17.

namaḥ siṃhanādāya /
dvibhujai kamukham śuklam trinetrām siṃhavāhanam /
siṃhanādam aham vande sarvavyādhiharam gurum //
ātau tāvan mantrī mukhaśaucādikaṃ kṛtvā mano 'nukūle sthāne sukhāsanopaviṣṭaḥ
śuklākārapariṇatam candramaṇḍlam tadupari śuklahrīḥkāraṃ hṛdi paśyet / tadraśmibhis
traidhātukam avabhāsyākaniṣṭhabhuvanavarttinam siṃhanādam
sarvagurubuddhabodhisattvānākṛṣya purata ākāśadeśe saṃsthāpya tad anu
pūjāpāpadeśanādikaṃ kṛtvā caturbrahmavihārān vibhāvya śūnyatājñānavajrasvabhāvāḥ
sarvadharmāḥ oṃ śūnyatām adhiṣṭhet / tataḥ praṇīdhānam anusmṛtya
śuklapaṃkārapariṇatam kamalam tadupari śuklākārapariṇatam candramaṇḍalam tadupari
śuklaāḥkārapariṇatam śvetasiṃham tadupari śuklāṃkārapariṇatam śvetapadmam
tadvaraṭake śuklahrīḥkāraṃ sphuradras̄mivisaram etat sarvam pariṇamya siṃhanādarūpam
ātmānaṃ paśyet sarvāṅgaśuklam dvibhujam ekamukham trinetrām jātamukutadharam
amitābhālaṅkṛtaśīrasam mahārājālayā sthitam siṃhāsane vyāghracarmāmbaradharam
sphuratpañcatathāgatam aṃsalulitapañcacīram ardhaandrālaṅkṛtam
vāmahastaśitaśuklapadmopari sitakhaṅgam tatsamīpasitham śuklapadmopari
nānāsugandhikusumaparipūrṇaśuklakaroṭakam

^48

dakṣiṇe sitapadmopari sitaphaṇiveṣṭitam sitatrisūladaṇḍam evambhūtam bhagavantam
dhyātvā dhyānāt khinno mantrī mantram japet / tatrāyam mantram oṃ āḥ siṃhanāda huṃ
phaṭ svāhā / vidhir atra pratimākṛteḥ paṭagatasya vā bhagavataḥ purataḥ pratimaṇḍalam
ekavāradhāraṇyā / tatreyam dhāraṇī - namo ratnatrayāya nama āryāvalokiteśvarāya
bodhisattvāya mahāsattvāya mahākāruṇikāya tadyathā oṃ akāṭe vikaṭe nikaṭe kaṭamkaṭe
karoṭavīrye svāhā / apatitagomayam abhimantrya aṣṭau maṇḍalakān kuryāt /
pratimaṇḍalam trayodaśa vārān āvarttayan dhāraṇīm pratimaṇḍalāmalitaśeṣagomayam
dhāraṇyā sapta vārān abhimantrya tena vyādhiṃ pralepayet / saptame divase trayodaśe
divase ekaviṃśatitame vā pañcānantaryakāriṇo 'pi sidhyanti yadi na sidhyanti tadā 'ham
pañcānantaryakāri syām /

// siṃhanādasādhanam samāptam /
vidhāya sādhanam dhanyam yad alābhi śubham mayā /
siṃhanādasya nāthasya nirvyādhi syāt tato jagat //

kṛtir iyam paṇḍitāvadhūtaśrīmadadvayavajrapādānām //

^49

18.

namo lokanāthāya //
pūrvavat kramayogena lokanātham śaśiprabham /
hrīḥkārākṣarasambhūtam jaṭāmukuṭamaṇḍitam //
vajradharmajaṭāntaḥstham aśeṣaroganāśanam /
baradam dakṣiṇe haste vāme padmadharam tathā //
lalitākṣepasamstham tu mahāsaumyam prabhāsvaram /
varadotpalakarā saumyā tārā dakṣiṇataḥ sthitā //
vandanādaṇḍahastas tu hayagrīvo 'tha vāmataḥ /
raktavarṇo mahāraudro vyāghracarmāambarapriyaḥ //
tadvaraṭakāṣṭadale padme maitreyādiṃ ca vinyaset /
maitreyaḥ pītavarṇas ca nāgapuṣpavarapradaḥ /
kṣitigarbhaḥ śyāmavarṇaḥ kalaśam cābhayaṃ tathā //
vajrapāṇiś ca śuklābho vajrahasto varapradaḥ /
khagarbho nabhaḥśyāmābho cintāmaṇivarapradaḥ //
mañjughoṣaḥ kanakābhaḥ khaḍgapustakadhāraḥ(riṇaḥ) /
gaganagañjo raktavarṇo nīlotpalavarapradaḥ //

^50

viṣkambhī tu kṣāravarṇo ratnottamavarapradaḥ /
samantabhadraḥ pītābho ratnotpalavarapradaḥ //
dhūpadicaturdevī ca vajrāṅkuśyādīdvāragāḥ /
varṇāyudhe yathāpūrvam maṇḍalasyānusārataḥ //
evamaṇḍalāḥ samāyuktaṃ lokanātham prabhāvayet /
sarvakleśamalātīto bhavet pūrṇamanorathaḥ //
atra mantraḥ oṃ hrīḥ svāha /

//iti lokanāthasādhanam samāptam //

19.

loṃbījāt sarvaṃ pūrvavad vidhāya śuddhiparyantaṃ tato loṃ pariṇāmya lokanātham
candraprabham sarvābharaṇojjvalam jaṭāmukuṭinaṃ padmacandropari paryaṅkinaṃ vāme
padmadharam dakṣiṇe varadam cintayet / samayamudrā / muṣṭidvayam baddhvā
madhyāṅgulyau padmasaṃkocākāreṇa yogayet / oṃ maṇipadme huṃ mantraṃ japet /

//lokeśvarasādhanam samāptam //

^51

20.

namaḥ siṃhanādāya /
prathamam mukhaśaucādikam kṛtvā sukhāsanastho yogī svahr̥di sūryamaṇḍale āḥkāram
dr̥ṣṭvā purato gurubuddhādīn āṇīya pāpadeśanādikam kuryāt / tataḥ sūnyatām
āmukhīkṛtyādhiṣṭhāya ca praṇidhim anusmaret / tataḥ akārapariṇatam candram tasyopari
oṃkārapariṇatam raktapadmam tadupari āḥkārapariṇatam śvetasiṃham tasyopari candre
hrīḥkārasambhavam siṃhanādabhaṭṭārakam śvetam jaṭāmakuṭinaṃ trinetrām dvibhujam
tapasviveśadharam mahārājājalīlayā sthitam vāmahastād utthitapadmopari
jvaladūrdhvakhaḍgam dakṣiṇe sitatṛiśūlam sitaphaṇiveṣṭitam vāme nānāsugandhipuṣpaiḥ

pūrṇaṃ śvetakapālaṃ amitābhamukuṭinaṃ sphuratpañcatathāgataṃ mahānirmāṇarūpiṇaṃ
dhyāyāt / japamantraḥ oṃ āḥ hrīḥ siṃhanāda huṃ phaṭ /

// iti siṃhanādasādhanam //

^52

21.

namo ratnatrayāya /
nama āryāvalokiteśvarāya bodhisattvāya mahāsattvāya mahākāruṇikāya tadyathā oṃ
akaṭe vikaṭe nikaṭe kaṭaṃkaṭe karote karotavīrye svāhā / eṣā bhagavata
āryāvalokiteśvarasya purato pratyūṣe apatitagomayenāṣṭau maṇḍalakān kṛtvā
pratimaṇḍalaṃ trayodaśa vārān uccārayitavyā / tataḥ sapta vārān gomayaśeṣam
abhimantrya vyādhim upalepayet / sarvavyādhīn upaśamayati / yadi saptame divase
trayodaśe vā ekaviṃśatitame vā disave pañcānantaryakāriṇo 'pi na sidhyanti tadā ahaṃ
pañcānantaryakārī syām iti /

// siṃhanādānāma dhāraṇī samāptā //

^53

22.

namaḥ siṃhānādāya /
prathamam tāvan mantrī mukhaśaucādikam kṛtvā gṛduviṣṭare upaviśya sukhāsanasthaḥ
svahrdi candramaṇḍale sitahrīḥkāraṃ dṛṣtvā tadraśmisamākṛṣṭān purato
gurubuddhabodhisattvān dhyāyāt / tad anu pūjāpāpadeśanādikam kṛtvā śūnyatāṃ vibhāvya
oṃ śūnyatājñānavajrasvabhāvātmako 'haṃ ity anenādhitīṣṭhet / tato jhaṭiti
paṃkārapariṇatam raktapadmam tadupari siṃkārapariṇatam śvetasiṃham tasyopari candre
hrīḥkārasambhavam siṃhanādalokeśvararūpam ātmānam dhyāyāt śuklam
amitābhajaṭāmukuṭinaṃ trinetrām dvibhujam tapasviveśadharam mahārājālayā sthitam
vāmahastād utthitapadmopari jvalatkhaḍgam dakṣiṇe sitatrisūlam sitaphaṇiveṣṭitam vāme
nānāsugandhipuṣpaiḥ pūrṇam śvetakapālaṃ sphuratpañcatathāgataṃ
mahānirmāṇarūpiṇaṃ dhyāyāt iti / japamantraḥ oṃ āḥ hrīḥ siṃhanāda huṃ phaṭ /

// siṃhanādasādhanam samāptam //

^54

23.

tad anantaram dhāraṇī bhavati / namo ratnatrayāya nama āryāvalokiteśvarāya
bodhisattvāya mahāsattvāya mahākāruṇikāya tadyathā oṃ akaṭe nikaṭe kaṭaṃkaṭe karote
karotavīrye svāhā / ayam mantropacāraḥ bhagavato 'grataḥ pratyūṣe apatitagomayenāṣṭau
maṇḍalakān kṛtvā pratimaṇḍalake trayodaśa vārān uccārayet / gomayaśeṣam
saptābhimantrya vyādhim upalepayet / sarvavyādhīn anupaśamayati / yadi saptame divase
trayodaśa divase ekaviṃśatitame vā divase pañcānantaryakāriṇo 'pi na sidhyaty ayam tadā
'ham eva pañcānantaryakārī bhaviṣyāmi /

// siṃhanādadhāraṇī samāptā //

24.

namaḥ khasarpaṇāya /

natvā khasarpaṇaṃ nāthaṃ nāthabhūtaṃ ca duḥkhinām /
saṃkṣīpatāt vistaraṃ kiñcit sādhanam tasya likhyate //
prathamam tāvan mantrī pāṇipādādikaṃ vāriṇa prakṣālya paramasucirbhūtvā
vijanagiriguhāyām sthāne śucau vā kvacit cittānukūle mṛduviṣṭarāmalopaviṣṭaḥ svahṛdi
prathamasvarapariṇataṃ nirdoṣadoṣākaramaṇḍalam ālokya cetasā tanmadhye

^55

śaradindugataṃ kiraṇāvalīprayojjvalam hrīḥkārabījam paśyet / tato 'pi hrīḥkārabījāt niḥsṛtya
jaganmohatamastomadhvaṃsakāribhir aṅkuśākārair marīcivisarair daśasu dikṣu ye
cānantalokadhātavaḥ avatiṣṭhante tān sarvān prakāśya tatra sthitā apy asaṅkhyeyā
aprameyāś ca gurubuddhabodhisattvā nabhodeśe cākṛṣya saṃsthāpyante / paścāt teṣāṃ
nabhodeśavarttinām paramakāruṇikānām gurubuddhabodhisattvānām
puṣpadhūpadīpagandhamālyavilepanacūrṇacivaracchatradhvajaghaṇṭāpatākādibhir
atiśayavatīm pūjām vidhāya pāpadeśanām kuryāt / yatkiñcit asyām jātāvanyāsu vā jātiṣv
anādinidhāne jātiśamsāre saṃsaratā mayā pāpakam karma kāyena vācā manasāpi kṛtam
kāritam kriyamāṇam anumoditam tatsarvaṃ bhagavatām trailokyamahotsavānām
gurubuddhabodhisattvānām purataḥ pratideśayāmīty anena vidhinā pradeśya punar
akaraṇasaṃvaram pratigṛhya puṇyānumodanām kuryāt /
saṃbuddhapratyekaśrāvabuddhānām tatsutānām api bodhisattvānām sattvānām api
trailokyodaravarttinām yad eva kuśalam tatsarvaṃ anumodayāmīti / tad anu
ratnatrayaśaraṇagamanam / buddham śaraṇam gacchāmi dvipadānām agryam,
dharmaśaraṇam gacchāmi virāgāṇam agryam, saṅbhaśaraṇam

^56

gacchāmi gaṇānām agryam iti / paścān mārgāśrayaṇam / mārgaḥ sambuddhoktaḥ sa
cāśrayaṇīyo mayā nānya iti / tadanantaram adhyeṣaṇām kuryāt / sattvārthamāśamsāram
kurvantu bhagavantaḥ saṃbuddhās tatsutā api mahābodhisattvās tiṣṭhantu māmā
parinirvāṇād iti / tad anu yācanām tathāvidhām niruttaradharmadeśanām bhagavantas
tathāgatā deśayantu yayā tvaritam eva sattvāḥ saṃsārāgādhasāgaram tarantīti / tad anu
yācanānantaram puṇyapariṇāmanām kuryāt / saptavidhānuttarapūjayā yad eva kuśalam
utpannam tad eva saṃbodhaye pariṇāmayāmīti / atha vā samāsataḥ
saptavidhānuttarapūjāsūcakān ślokānamūn paṭhet-
kāyena vācā manasā kṛtam yat pāpam jinānām purato diśāmi /
lokatrayāṇām kuśalam tu sarvaṃ nityam pramodād anumodayāmi //
ratnatrayam yāmi sadāham atra mārgam jinoktam śaraṇam śraye ca /
sattvārtham atrāpi kurvantu buddhāḥ sucāś ca teṣāṃ satatam bhavasya //

^57

tiṣṭhantu yāvat sthitir eva tāvat nirvāntu mām te pitarah prajānām /
saṃdeśanām te nanu tādrśīm vā dharmasya kurvantu mahāprabhāvāḥ //
saṃsārasindhoḥ sahasāpi sattvāḥ pāram yathā yanti sukham prabhūtam /
puṇyam prabhūtam yadihāpi sarvaṃ saṃbodhaye tat pariṇāmayāmi //
jinebhyas tat sutebhaś ca gurubhyo jgatāmaham /
ātmānam sarvabhāvena niryātayāmi sarvadā //
ity amībhiḥ saptavidhām pūjām vidhāya om āḥ hum mur iti visarjayet / tadanantaram
apramāṇāni catvāri maitṛīkaruṇāmuditopekṣāṇi vakṣyamāṇakrameṇa dhyāyāt / tatreyam
maitri sarvasattveṣu atīśaitahitaikaputrakasnehalakṣaṇā / karuṇā tu kīdrśī ?
agādḥpārasaṃsārasāgaramadhye patitānantasattvadhātūn samuddharāmītyadhyāśayaḥ /
muditā punaḥ kīdrśī? dhātutrāyāvasthitānām sattvānām yāni sucaritāni teṣu
tadbogaiśvaryādiṣu hrṣṭacittatā / keyam upekṣā? pratighānunayanibandhanam apahāya
hitāhiteṣu sattveṣu paramahitācaraṇam catuḥpramāṇabhāvanānantaram
sarvadharmaprakṛtipariśuddhatām

^58

cintayet / sarva evāmī dharmāḥ prakṛtyā svarūpeṇa pariśuddhāḥ aham api
prakṛtipariśuddha ityādikam āmukhayet / imām eva sarvadharmaprakṛtipariśuddhatām oṃ
svabhāvaśuddhāḥ sarvadharmāḥ svabhāvaśuddho 'ham ity anena dṛḍhīkuryāt / na ca
prakṛtipariśuddhe sarvadharme sadyo muktiprasaṅgo durvāraḥ syāt / satyaṃ paramayaṃ
prasaṅgo 'saṅgata eva / kuto 'saṅgataḥ? saṃsārahetukarāgādimalaśavalatvāt
sarvadharmāṇām / katham punaḥ tadapagamaḥ syāt? viśiṣṭamārgabhāvanayā / tayā sa
niruddhyate / ata evāha bhagavān nirodhaḥ sāksāt kartavya iti / tasmāt prakṛtipariśuddhāḥ
sarvadharmā ityādi vacanam upapannam eva ity alaṃ bahubhāṣitayā /
sarvadharmaprakṛtipariśuddhatām āmukhīkrtya sarvadharmasūnyatām dhyāyāt / tatreyam
sūnyatā manomātram evedaṃ tena tenākāreṇa prakāśātmakam pratibhāsate yathā svapne
nāsti manso bāhyaṃ monogrāhyaṃ grāhyābhāvāt / grāhakam api mano nāsti / tataś ca
manaḥsvarūpāḥ sarvadharmāḥ / teṣāṃ
grāhyagrāhakādisakalakalpanāprapañcaśūnyatātattvaṃ paramārtha iti yāvat / ayam artha
advaitaprakāśamātrātmakam sacarācaram jagad iti cintanīyam / imām eva sūnyatām oṃ
sūnyatājñānavajrasvabhāvātmako 'haṃ ity amunā mantreṇādhitīṣṭhet / tad anu
kalaṅkāṅkanirmukta-

^59

kṣapākaramaṇḍalārūḍhaṃ śubhrātīśubhraṃ hrīḥkārābījaṃ bhagavantaṃ
śrīmatkhasarpaṇalokeśvaraṃ śaradamalahariṇāṅkamaṇḍalaśatodayatīśubhradehaṃ
paramaśrīṅgārojjvalaramaṇīyamūrtiṃ nānāratnādyābharaṇavirājītavigrahaṃ
jaṭāmakuṭadhāriṇaṃ vikasitapuṇḍalīkalocanaṃ
bhagavadamitābhajinaratnaviśobhitaśirodeśaṃ
hemavalūkāsālīlakṣālitāvadātāmbārāvṛtaśarīraṃ śakaṭacakrapramāṇam
atikramaṇīyasitāmbhoruhopari sthitaṃ niṣkalaṅkavidhumaṇḍalāsanasthaṃ
ardhaparyāṅkinaṃ savyakareṇa varadaṃ avasavyena vikasitamanohārisitāravindadharaṃ
evambhūtaṃ bhagavantaṃ niṣpādyā tadrūpam ātmānaṃ vibhāvayet / bhagavato
dakṣiṇapārśve cāryatārā-sudhanau vāmapārśve ca bhṛkūṭī-hayagrīvau cintanīyāviti / śirasi
niṣkalaṅkendumaṇḍalopari oṃkāram, tad anu kaṅṭhe vimalasomamaṇḍalopari āḥkāram,
hṛdaye yāvad icchati tāvad bhāvayet / tad anantaram asyaiva samayasattvarūpasya
bhagavato lokanātharūpasya
hṛdisthakalaṅkāṅkaviviktaśāśimaṇḍaloparisthitakārttikendukundasannibhahrīḥkārābījavinirg
atāparyantaraśmivisarais trailokyājñānāndhakārā-

^60

pahāribhir gatvā anādisaṃsiddho bhagavān jñānasattvarūpaḥ sudūrād dvīpadeśādānīyate /
samānīya tam eva bhavagantaṃ purato nabhaḥpradeśe ca saṃsthāpya
nānāratnakhacitacāmīkarādibhājanāvasthitasugandhodakena surabhikusumena ca
tasyaivānītajñānasattvarūpasya bhagavato lokanāthasya caraṇārghyaṃ dattvā tad anu
divyapuṣpadhūpadīpanaivedyagandhamalyavilepanacūrṇacīvaracchatradhvajghaṇṭāpatākā
dibhir bāhyaguhyapūjānivahair nānāprakārais tam eva bhagavantaṃ jñānasattvātmakam
arcayet / punaḥ punar abhyarcya stutvā ca jaḥ huṃ vaṃ hoḥ ity anenākṣaracatuṣṭayena
mudrāṃ darśayet / kiñcid ucchritaṃ saṃpuṭāñjaliṃ kṛtvā madhyame sūcīkuryāt,
śeṣāścāṅgulyaḥ kiñcit saṅkocya sammukhamasaṃśliṣṭā dhārayet, aṅguṣṭhau
tarjanīdvayasamīpe sthāpayet iti vikasitakamalamudreyam / anayā mudrayā tam evānītaṃ
bhagavantaṃ jñānasattvalakṣaṇaṃ paritoṣyāpi samayasattvarūpe bhagavaty antarbhāvya
oṃ āḥ huṃ ity anenānāyor advaitam adhimuñcet / tadanantaram
kalaṅkapaṭalanirmuktaśubhrāṃśumaṇḍalamadhyāvalīnāṃ
anausadhīśamaṇḍalaśatakaranikarōjjvalahrīḥkārābījavinirgatā asaṃkhyeyā aprameyāś ca

bhagavataḥ śrīkhasarpaṇalokeśvarabhaṭṭārakadaśadigvarttino 'nekalokadhātūn avabhāsyā
tatra sthitā-

^61

nām api sattvānām svarṇamāṇikyamuktārājapaṭappravālavaiḍūryendranīlādiratnavarṣaṇena
dāridryādiduḥkham apaharanti / niruttarakṣaṇikanairātmyādīdharmadeśanāyāḥ
pīyūśadhārāprabandhena tān santarpayanti / punaḥ punaranavaratanānāprakāraṃ
parārthaṃ kṛtvā jagad api bhagavallokeśvararūpeṇa niṣpādyā tatrāpi
himārccimaṇḍalamadhyavarttini sphatikamaṇikiraṇasaṅkāśahrīḥkārbīje ta eva bhagavantaḥ
samāgatyaṅtarbhavantīty evamādi sphuraṇasaṃharaṇakrameṇa yāvat khedo na jāyete
tāvad bhāvayet / tatrāpi bhāvanākhinno mantraṃ japet / tatrāyaṃ mantraḥ oṃ hrīḥ svāhā /
mantro 'yaṃ bhagavato lokanāthasya hṛdayam / asādhāraṇaprabhāva evāsau mantrarājaḥ
sarvair eva jinavarai abhyarcitaḥ satkṛto namaskṛtaś ceti / samādher utthito
jagallokeśvararūpaṃ vīkṣya tadahaṅkāreṇa yatheṣṭaṃ viharet iti / prāyo 'nena vidhinā
bhagavantaṃ cintayet khaḍgāñjanādīpramukhasakalā mahāsiddhayaḥ samāgatya pādayoḥ
patanti, kiṃ punaḥ kṣudrasiddhayaḥ ? api tu tās ca nitarām eva / ye
vijanavanaśmaśānagiriguhāsīnā bhagavantaṃ bhāvayanti te ca acirād eva
niyatamatrabhagavantaṃ paśyanti / svayam eva bhagavāṃs teṣāṃ āśvāsaprasāvāsādikaṃ
dadyāt / yātu kiṃ bahu-

^62

vacanīyaṃ paramātidurlabhaṃ buddhatvaṃ api teṣāṃ
pāṇitalāvalīnabadarakaphalamivāvatiṣṭhati iti /
// kiñcit vistaraṃ śrīkhasarpaṇalokeśvarasādhanam samāptam /
śrī khasarpaṇanāthasya kṛtvā sādhanam uttamam /
yat puṇyamarjitaṃ tena yātu lokaḥ puraṃ muneḥ //
/ kṛtiḥ sthavrīrānupamarakṣitānām //

25.

siṃhanādam ahaṃ vande sarvavyādhiharaṃ gurum /
bhāvanāyogamātreṇa mucyate sarvakilviṣāt //
prathamaṃ tāvat mukhaśaucādikaṃ kṛtvā śucivastraprāvṛtaḥ pavitrabhūmau
sukhāsanopaviṣṭaḥ svahr̥di vande hrīḥkāraṃ vibhāvya tena raśminākṛṣya sarvatathāgatān
pūjayitvā pāpadeśanādikaṃ kuryāt / tato maitrīkaruṇāmuditopekṣās ca vibhāvya
svabhāśuddhamantroccāraṇapūrvakaṃ śūnyatāṃ bhāvayet oṃ svabhāvaśuddhāḥ
sarvadharmāḥ svabhāvaśuddho 'haṃ oṃ śūnyatājñānavajrasvabhāvātmako 'haṃ iti / etad
anantaraṃ pratibhāsamātrakaṃ svakāyam avalokya raktarephapariṇataṃ raktāṣṭa-

^63

dalapadmopari hrīḥkārapariṇāmena śvetasiṃhaṃ tasyopari pṛṣṭhacandre hrīḥkāraṃ
saraśmikaṃ tenaivākṛṣya sarvatathāgatapreveśenātmakaṃ siṃhanādaṃ lokesvararūpaṃ
bhāvayet śvetavarnaṃ trinetraṃ jaṭāmukuṭinaṃ nirbhūṣaṇaṃ vyāghracarmaaprāvṛtaṃ
siṃhāsanasthaṃ mahārājāliḷaṃ candrāsanam candraprabhaṃ bhāvayet / dakṣiṇe
sitaphaṇiveṣṭitaṃ trīśūlam śvetam, vāme nānāsugandhikusumaparipūritapadmabhājanam,
vāmahastād utthapadmopari jvalatkhaḍgaṃ svakāye pañcatathāgataṃ sphurantaṃ paśyet /
tato hṛdbījenākṛṣya jñānasattvaṃ praveśayitvā tathāgatān sphāryābhīṣiñcedātmānaṃ
maulāvamitābhamudraṇaṃ cintayet / tato mantraṃ japet devatāmūrttinā / tatrāyaṃ
mantraḥ oṃ āḥ hrīḥ siṃhanāda huṃ phaṭ svāhā / tad anu sugandhādimaṇḍalaṃ kṛtvā
pūjārthaṃ puṣpādikaṃ dhaukayitvā arcayet / punar mālāmantraṃ japet / oṃ namo
ratnatrayāya nama āryāvalokiteśvarāya bodhisattvāya mahāsattvāya mahākāruṇikāya / tad

yathā oṃ akaṭe vikaṭe nikaṭe kaṭaṅkaṭe karoṭe karoṭavīrye svāhā / anena mantreṇa
maṅḍalamṛttikāṃ gṛhītvā ekaviṃśativārān āvartya vyādhiṃ pralepya svastho bhavati /
// iti siṃhanādalokeśvarasādhanam samāptam //

^64

26.

prathamam tāvat mantrī sukhāsanopaviṣṭaḥ svahr̥di
paṃkārapariṇatāṣṭadalakamalasyopari akārapariṇāmena candramaṅḍalam tasyopari
hrīḥkāraṃ saraśmīkaṃ dr̥ṣṭvā tena raśminākṛṣyākaniṣṭhabhuvanavarttilokeśvaram purato
nabhaḥsthalam dr̥ṣṭvā pāpadeśanādikaṃ kuryāt / tad yathā pāpadeśanā, puṇyānumodanā,
puṇyapariṇāmanā, triśaraṇagamanam, ātmabhāvaniryātanā, adhyeṣānā,
bodhicittotpādanam kṛtvā caturbrahmavihāravān bhāvayet - maitṛīkaruṇāmuditopekṣāḥ /
tataḥ śūnyatām bhāvayet oṃ śūnyatājñānavajrasvabhāvātmako 'ham / pratibhāsamātram
svakāyam vyavalokya hr̥di madhye paṃkārajāṣṭadalapadmasyopari akāreṇa
candramaṅḍalam tasyopari raktahrīḥkāraśminākṛṣṭasarvatathāgatapraveśenātmānam
lokeśvararūpam vibhāvayet / śuklavarnaṃ jatāmukuṭinaṃ dakṣiṇahastavaradam
taditaraśubhrapadmahastam ardhaparyaṅkinaṃ sarvālaṅkārabhūṣitam amitābham
akuṭinaṃ dvātriṃśallakṣaṇadharam aśītyanuvyañjanaṃ candrāsanam
candraprabhamātmānam vibhāvayet / tato dakṣiṇe āryatārāsudhanau, vāme
bhṛkuṭīhayagrīvau, pūrve vairocanaḥ, dakṣiṇe ratnasambhavaḥ, paścime amitābhaḥ, uttare
amoghasiddhiḥ, āgneyam locanā, naiṛtyam māmakī,

^65

vāyavyam pāṇḍarā, aiśānyam vajradhātvisārī / tato hr̥dbījaraśminākṛṣya jñānasattvam
praveśayet / cakṣurādyadhiṣṭhānam kāyavākcittādhiṣṭhānam kṛtvā abhiṣekam prārthayet /
yathāhi jātamātreṇa snāpitāḥ sarvatathāgatāḥ /
tathāham snāpayisyami śuddham divyena vāriṇā //
oṃ sarvatathāgatābhiṣekasamayaśriye huṃ phaṭ svāhā / locanādidaśadevatam
saṃsphārya pūjāstutiṃ kṛtvā mantram ājapet / tatrāyam mantraḥ oṃ hrīḥ svāhā /

//khasarpaṇasādhanam samaptam //

27.

namo hālāhalāya /

pūrvavac chūnyatāparyantam bhāvayitvā -
hrīḥkārabījaṇiṣpannam hālāhalam mahākṛpam /
trinetram trimukham caiva jaṭamakuṭamaṅḍitam //
prathamāsyam sitam nīladakṣiṇam vāmalohitam /
śaśāṅkārdhadharam mūrddhni kapālakṛtaśekharam //
jaṭantaḥsthajinaṃ samyak sarvābharaṇabhūṣitam /
sitāravindanirbhāsam śṛṅgārarasasundaram //

^66

ṣaḍbhujam smeravaktram ca vyāghracarmmāambarapriyam //
varadam dakṣiṇe pāṇau dvitīye cākṣamālikam /
tṛtīye śāranarttanam ca vāme cāpadharam tathā /
dvitīye sitapadmam ca tritīye stanam eva ca //

vāmajānunā sitāṃ svābhadevīm dadhanaṃ / vāmena kamaladharāṃ dakṣiṇena bhujena
bhagavadāloṅganaparāṃ kusumaśobhitajaṭākālāpāṃ / dakṣiṇapārśve sarppaveṣṭitaṃ
triśūlaṃ, vāmapārśve padmasthakapālaṃ nānāsugandhikusumaiḥ sampūrṇaṃ,
raktapadmacandre līlākṣepasthitaṃ vibhāvayet bhavantam / tato mantraṃ japet oṃ
vajradharma hrīḥ /
// iti hālāhalalokeśvarasādhanam //

28.

namo hālāhalāya /

siddhaṃ hālāhalaṃ natvā jagadvyādhivināśanam /
mahāmaāyāmayam tasya vakṣyāmi sādhanakramam //
tatrādau tāvan mantrī kvacin mano 'kukūle pṛthivīpradeśe sthitvā ādyanutpannāḥ
sarvadharmāḥ prakṛtiparinirvṛtā māyāsvapnagandharvanagaropamā ity adhimokṣeṇa
ādhyātmikam evam ahaṃjñānam adhiṣṭhāya daśadiganantaparyantalokadhātuvyavasthitān
buddhabodhisattvavidyākrodhagaṇānavalambya oṃ sarvavit pūra pūra āvartta āvartta
herityanena vividhapūjāmeghān sphārayitvā manasābhyarccābhāvena praṇamya
dharaṇītalavinyastajānumaṇḍalo hr̥di kṛtāñjalir evaṃ brūyāt samanvāharantu māṃ buddhā
bhagavantā bodhisattvā mahākṛpāvidhyādevyā mahākrodhāḥ sarvalokadhātuvyavasthitāḥ -
ābodhiśaraṇaṃ yāmi buddhaṃ dharmāṃ gaṇottamam /
dadāmi tebhya ātmānaṃ prati grhṇantu nāyakāḥ //
anādimati saṃsāre saṃsaratā mayāsmīn vā janmani yatkāyavākyamanobhiḥ pāpakaṃ
karma ratnatrayācāryopādhyāyamātapitābhikṣubhikṣuṇiśāmānyasattvānāṃ
sāvadyābhyākhyānaṃ saṃvarttanīyaṃ dāridryaṃ saṃvarttanīyaṃ vyādhiṃ
saṃvarttanīyaṃ / atha vā yat svataḥ karma kṛtaṃ kārītam anumoditaṃ ca tatsarvaṃ
yuṣmakam purastāt yadā sadyaḥ kṛtaṃ yac ca tat sarvaṃ
animittayogenānupalambhamānaḥ pratideśayāmi / anantabhūyo 'py evaṃ kariṣyāmi / yac
ca prathamacittopādānam upādāya yāvad anuttarā samayaksambodhir yāvac ca
nirupādhiśeṣā nirvāṇadhāturatrāntare
sarvabuddhabodhisattvavidyākrodhagaṇāśrāvakapratyekabuddhānāṃ anyeṣāṃ ca
pṛthagjanānāṃ kuśalamūlaṃ tatsarvaṃ amunodayāmi / buddhapremas tāvad anumodanayā
-
utpādayāmi paramaṃ bodhicittam anuttaram /
yathā traiyadhvikā nāthāḥ sambodhau kṛtaniścayāḥ //
sarvaṃ caitat kuśalamūlaṃ pariṇāmayāmi / samyaksambodhau
samyaksambuddhavarttitayā pariṇāmanayā tato vajrāñjali-

^68

r vibhāvya oṃ sarvatathāgatasamśītāḥ sattvānāṃ sarvasiddhayaḥ sampadyantāṃ
sarvatathāgatāś ca mām adhiṣṭhetāṃ / oṃ svabhāvaśuddhāḥ sarvadharmāḥ
svabhāvaśuddho 'ham iti udīrayan svaśīrasi muñcet / ata eva svabhāvaśuddhāḥ
sarvadharmā vimokṣāt vighnopaśamo bhavati iti nātra sandehaḥ kāryaḥ /
proktavikalpaprabandhād vighnān /
tad anu svahr̥ccandre akārodbhavahr̥dayaṃ sphuradamitamayūkhaṃ vinyasya
sarvadharmānirātmyaṃ bhāvayet / tebhyaḥ svahr̥dayākṣarebhyo raśmimēghāna
saṃsphārya tat sampaśyēt sthīracalān sarvabhāvān / hālāhalarūpaṃ niṣpādya vicintayet /
tatraivaṃ praveśya māyopamaṃ sakalaṃ jagad ity avagacchan ātmānaṃ hālāhalarūpaṃ -
śaśāṅkakoṭīsaṃsrṣṭaṃ jaṭāmakuṭadhāriṇam /
sitāravindanirbhāsaṃ nīlakaṇṭhaṃ trinetrām //
mahāpannagasamuddhṛtaraktapadmopari sthitaṃ /
ratnācalaguhāntaḥsthaṃ vyāghracarma(āmbara)subāśasam //
paryaṅkena samādhistaṃ(sthitaṃ) caturbhujavirājitaṃ /

kuṇḍikākṣadharaṃ vīraṃ amitābhakṛtaśekharaṃ //
trīśūlamuṛddhvakhaṭvāṅgaṃ kulikābaddhayaṣṭikam /
citayet tasya vāmena dakṣiṇena kapālakam //
kusumaparipūrṇaṃ kulikaṃ ca kṛtaphaṇaṃ bhagavantam avalokayantam /
tataḥ pañcāṅgavinyāsaṃ mudrābhir mantrasaṃhatābhiḥ kuryāt /
uttānabhājo karayor nibandhapārśve cañcalatayā śikhāyāḥ parvadvitīyaṃ khalu saṃspr̥ṣet
/ nyasyeta tālau karapārśvataś ca mūlamudreyaṃ /

^69

asyā eva tu mudrāyāstarjjanyā viparītataḥ /
veṣṭayitvā ca tālābhyāṃ avaṣṭabhya śīro bhavet //
imām eva nyaset mūrdhni viparītaprayogataḥ /
śikhā bhavati tasyaiva hālāhalaniṣevinaḥ //
pṛthag muṣṭidvayaṃ baddhvā madhyame kṛtaśṛṅkhale /
tāre śūcī ca tālau ca pārśvataḥ kavaco bhavet /
vikṣipya tālātām eva kalpayedastrakarmabhiḥ //
tārā tarjjanī, tālo 'ṅguṣṭhaḥ, dhārā 'nāmikā, madhyā śikhīti paryāyāḥ / athāsaṃ mudrāṅgaṃ
mantrā bhavati / oṃ saḥ svahā hālāhalahṛdayaḥ / oṃ jvalini svāhā śīraḥ / oṃ
prajvālanadīpāya svāhā śikhā / oṃ aghryāya svāhā kavacaḥ sarvāṅge / anantaśaktigarbhā
phaṭ astraṃ karadvaye / tad eva svayaṃ evāhaṃ āryahālāhala ity ahaṅkāravānātmānaṃ
hālāhalaṃ bhāvayed yāvat khedo na jāyate / sati ca khede svahr̥ccandre svajvālahuṃkāraṃ
vinyasya tanmayūkhāvabhāsini ca paryanteṣu manreṣu -
mantākṣārāṇi vinyasya kuryāt japam smāhitaḥ /
hṛdayaṃ vā japaṃ mantram mālāmantramathāpi vā //
hṛnmantrakoṭijapte tu mālāyā lakṣajāpayā /
sarvathā tasya sidhyanti sampattivyādhayo 'khilāḥ //
yāvad icchaṃ japam kṛtvā bhāvanām api śaktitaḥ /
kṣamayitvā tato nāthaṃ preṣayet / mūlamudrayā //
atha paṭavidhānena bhagavantam ārādhayitum icchati tadā paṭe pūrvoktarūpaṃ lakṣayet
ity ayaṃ paṭavidhiḥ /

^70

dvitīyaṃ kathyate -
suvarṇavarṇaṃ yadi vā trinetraṃ bujadvayopetasunīlakaṭham /
ratnācalasthaṃ sumamāhitaṃ tanuṃ halāhalaṃ piṅgalajaṭam likhec ca //
ākṛāntapāḍau (pucchau) vasunīlarūpāvarddhaṃ gatoddaṅḍakṛtasvakāyau /
pārśvadvaye nāthamudīkṣamāṅgau likhec ca sarpau purataḥ kapālam //
puṣpair vicitraiḥ paripūrṇaṃ etat padadvayaṃ hastadvayaṃ samāntāt /
(pramāṇaṃ etat kathitaṃ jinena)
adhas tu jānusthitadhūpahasto niveśanīyaḥ khalu sādhaḥ 'tra //
ato 'nyatamaṭaṃ prasārya prātarevāpatitagomayena maṅḍalakaṃ kṛtvā mūlamudrayā
mantrasahitayā āvāhayed abhinayena paṭākṛtau pañcāṅganyāsaṃ ca kuryāt
pūrvoktavidhibhir eva mudrābhiḥ samantrasahitābhiḥ / tato mūlamudrayaiva
pañcopacāreṇa mānasībhiś ca pūjābhiḥ sampūjya bhagavantaṃ sambodhayan mudrām
upadarśayet kanyaśṛṅkhale(lā) vā sandhitārāpr̥ṣṭhe niveśetām / śikhādhārāvidhiḥ yau
tarjjanyau kṛtasūcakau / oṃ visphuliṅgāṭṭhāsakeśari iti mantraḥ / tataḥ pūrvoktarūpaṃ
ātmānaṃ vicintayet / tadrūparahito vā navasṛtaṃ pūrvavat mālāmantram trayodaśa
vārānuccāryet / maṅḍalakagomayena vyādhiṃ pralopayet / ṣaṇmāsaiḥ sarvavyādhayaḥ

^71

praśāmyanti / atha vā lakṣam ekaṃ japet / sarvāsāparipūriṇo 'tra na kāryā vicāraṇā /
tatrāryaṃ āryahālāhalahṛdayamantraḥ / namaḥ sarvabuddhabodhisattvebhyo

mahāpuruṣavṛṣabhebhya namaḥ āryāvalokiteśvara-maheśvara-mahāsthāmaprāpta-
 āryamaitreya-samantabhadra-āryavajrapāṇiprabhṛtibhya mahābodhisattvaprabhṛtibhya
 namaskṛtvā bhagavann āryāvalokiteśvara tava-
 hṛdayam āvarttayiṣyāmi sarvakāmaprasādhanam /
 adhṛṣyaṃ sarvabhūtebhya bhavamārgavināśanam //
 tad yathā / he bodhisattva priyabodhisattva mahābodhisattva he hale āryāvalokiteśvara
 paramamaitracitta hitacitta mahākāruṇika kuru kuru mahāvidyeti dhuru dhuru dharādharma
 calendrācala namas te 'stu hrīḥ sarvasattvābhayaaprada hariharivarivāhanodbhava
 bhavābhava bhavānagha kuru kuru kuru kuru dhuru dhuru suru suru muru muru curu curu
 suprasādītāmalavimalamūrtti āryāvalokiteśvara mahākāruṇika kṛṣṇājinadhara akṣadhara
 daṇḍadhara jaṭmakuṭāvalambitapralambadhara mala mala kala kala cala cala tala tala nala
 nala phala phala hulu hulu hulula hālāhala ho bodhisattva mahābodhisattva namas te 'stu
 hrīṃ hrīṃ hrīṃ kuru kuru hṛdayamanusmara samayam anusmara jātīm anusmara idaṃ me
 kāryaṃ kṛtamanorathaṃ me paripūraya svāhā / preṣaṇaṃ ca sarvavad iti /
 iti puṇyajānaḥ sarvo bhūyād hālāhala iti /
 ahaṃ ca mañjughaṣaḥ syāṃ jagadāśāprapūraḥ //
 ābodhi mañjughoṣasya pādāmbujarajorasā /
 prajñāpālitanāmnāyaṃ kathitaḥ padmabhṛdvidhiḥ //
 // āryahālāhalasādhanam samāptam //

^72

29.

natvā hālāhalaṃ bhaktyā sarvāśāparipūrakaṃ /
 samkṣepād ucyate sādhanam karuṇātmanaḥ //
 ādau manohare sthāne sulipte candranādinā /
 avatārya paṭādistaṃ bhagavantaṃ pūjayed iti //
 puṣpādiḥhaukanamantraḥ oṃ vajrapuṣpe huṃ, oṃ vajradhūpe huṃ, oṃ vajradīpe huṃ
 ityādinā / oṃ sarvatathāgatapūjāmeghaprasarasamūhe sphura imaṃ gaganakaṃ huṃ
 sarvapūjādihaukanamantraḥ /
 prapūjya puratas tasya niṣadya ca sukhāsane /
 maitrīm vibhāvya jagati karuṇāṃ ca mahākṛpaḥ //
 vinyasya hṛdaye mantraṃ hrīḥkāraṃ candrapṛṣṭataḥ /
 paśyedgaganam āpūrṇaṃ sambuddhaiḥ sannataiḥ sphuṭam //
 hrīḥkāraṃśūjapūjābhis tān prapūjya gatabhramaḥ /
 deśanādyam tu pāpāder vidadhyāt puṇyavṛddhaye //
 triratnaśaraṇādyagryam mantraṃ enam udīrayet /
 sarvadharmāgranairātmyadyotakaṃ karuṇāmanaḥ //
 oṃ svabhāvaśuddhaḥ sarvadharmāḥ svabhāvaśuddho 'ham iti /

^73

mantrārtham āmukhīkurvana sarvaṃ vastu mahātmanā /
 grāhyagrāhakanirmuktaṃ bhāvayet jñānamātrakam //
 pratyātmam avedyam taṃ dṛṣtvā hrīḥkāraṃ śāśisamsthitam /
 tajjamabjam sitaṃ dhyāyāt hrīḥkāraṇvitapuṣkaram //
 tataḥ samṣphārya buddhaughaṃ jagad buddhaṃ vidhāya ca /
 punaḥ praveṣya tatraiva bhūyād hālāhalaḥ svayam //
 trimukhaḥ ṣaḍbhujāḥ śānto ratnācalaguhāśrayaḥ /
 raktapadmasthite candre lalitākṣepasamsthitaḥ //
 sitapītamahānīlamūlavāmetarānanaḥ /
 vyāghracarmmāmbaras tryakṣaḥ sarvābharaṇasundaraḥ /
 varadākṣaśarān savye vāme satkāminīkucam /

sitapadmaṃ ca kodaṇḍaṃ bibhrāṇaṃ karapallavaiḥ //
kapālaṃ vāmato nyasya nānāpuṣpaiḥ prapūritam /
viṣabhṛdveṣṭitaṃ svaye trisūlaṃ ca tathāmbuje //
amitābhamaṇisaccūḍaḥ kapālakṛtaśekharaḥ /
śaśikhāṇḍayutottuṅgajaṭāmakuṭasañcayaḥ //
vidhūtakalpanājālaḥ sphuradbuddhaugharaśmikāḥ /
itthaṃ hālāhalo bhūtvā svahṛtkatḥśiraḥsu ca //

^74

huṃ āḥ oṃ bhāvayec candre nīlāruṇasitān kramāt /
hṛtkatḥhayos tathā madhye dhyeyo hrīḥ candrasaṃsthitaḥ //
tataḥ sthiracalān bhāvān bhāvayaṃs tāṃs tadākṛtīn /
sarvāsatkalpanirmukto japen mantraṃ samāhitaḥ //
oṃ hālāhala hrīḥ /
antarjalpam atispaṣṭaṃ na drutaṃ na vilambitam /
yathāsukhaṃ japaṃ kṛtvā viśṛṣṭau pratipūjya ca /
saṃstutya ca dṛḍhīkṛtya samuccārya śatākṣaram //
tatredaṃ śatākṣaram - oṃ vajrasattva samayam anupālaya, vajrasattvatvenopatiṣṭha,
dṛḍho me bhava, sutoṣyo me bhava, supoṣyo me bhava, anurakto me bhava, sarvasiddhiṃ
me prayaccha, sarvakarmasu ca me cittaṃ śreyaḥ kuru, huṃ hahahaha hoḥ bhagavan
sarvatathāgatavajra mā me muñca, vajrībhava mahāsamayāsattva āḥ /
oṃ kṛto vaḥ sarvasattvārthaḥ siddhir dattā yathānugā /
gacchadhvaṃ buddhaniṣyaṃ punar āgamanāya ca //
anena sañcodya enaṃ mantraṃ uccārayet / oṃ akāro mukhaṃ sarvadharmāṇāṃ ādyam
anupannatvāt mur iti /
dhyānāt samutthito yogī dānaṃ dadyāt svaśaktitaḥ /

^75

rūpādikāmān bhuñjāno nirastāśeṣakalpanaḥ /
prāpnoty anuttarāṃ bodhim acirāt sādhanakottamaḥ //
likhitvā sādhanam prāptam yan mayā śubham uttamam /
tena kṛtsnam jagad bhūyād acireṇa hālāhalaḥ //

// hālāhalasādhanam samāptam iti //

30.

pūrvoktavidhānena viśvapadmacandre raktahrīḥkārapariṇataṃ padmanartteśvaram
ātmānaṃ bhāvayet sattvaparyaṅkaniṣaṇṇaṃ dvibhujaikamukhaṃ raktaṃ
sakalālaṅkāradharaṃ amitābhamukuṭaṃ vāmapārśve pāṇḍaravāsiniṣamāśliṣṭaṃ
āliṅganābhinayasthitavāmabhujena raktapadmadharaṃ narttanābhinayena sūcimdrayā
vikāśayadaparadaḥkṣiṇakaram / tataḥ oṃ kāyavākcittavajrasvabhāvātmako 'haṃ iti mantraṃ
uccārayet / tad anv aṣṭasu dikṣu aṣṭadevīm cintayet / tatrāṣṭadalaraktapadmapūrvapatre
vilokinī śuklā raktapadmadharā; dakṣiṇapatre tārā haritā palāśapadmadharā; paścimadale
bhūriṇī pītā cakranīlotpaladharā; uttaradale bhṛkuṭī śuklā pītapadmadharā; pūrvakoṇadale
padmavāsiniṇī pītā māñjiṣṭha-

^76

padmadharā; dakṣiṇakoṇadale vajrapadmeśvarī ākāśavarṇā sitapadmadharā;
paścimakoṇadale viśvapadmā śuklā kṛṣṇapadmadharā; uttarkoṇadale viśvavajrā
viśvavarṇā viśvapadmadharā / sarvā etāḥ sattvaparyaṅkinyo dvibhujaikamukhāḥ saumyāḥ /

karṇṇikāyāṃ tu bhagavān eva / tato mantraṃ jayet / mantraṃ oṃ hrīḥ padmanartteśvara
huṃ /

// padmanartteśvaralokanāthasādhanam //

31.

namo padmanartteśvarāya /
tatra viśvapadmopari candre raktahrīḥkārapariṇatam padmanartteśvaram raktavarṇam
ekamukham jaṭāmukuṭinam trinetram aṣṭabhujam sarvālaṅkārabhūṣitam
sarpayajñopavitam ardhaparyāṅkena tāṇḍavam, prathamabhujadvayena nrtyābhinayam
dvitīyadakṣiṇabhujena hr̥di vikāśayantam sūcīmudrām vāmabhujena raktapadmam śiraśi
dhṛtam ṭṛtīyabhujadvayena vajravaddaṇḍatriśūladharam caturthabhujadvayena
akṣasūtrakunḍikādharam aṣṭadevīparivṛtam evambhūtam padmanartteśvaralokanātham
bhāvayet /

// padmanartteśvarasādhanam //

^77

32.

pūrvoktavidhānena śūnyatābhāvanānantaram viśvapadmasthacandropari sitahrīḥkāram
vibhāvya tatpariṇāmena padmanartteśvarāmnāyenāryāvalokiteśvarabhaṭṭarakam ātmānam
vibhāvayet / ekamukham aṣṭadaśabhujam ardhaparyāṅkinam amitābhajaṭajūṭamaṇḍalam,
sarvakarair viśvapadmadhāriṇam, yoginīvṛndaparivṛtam,
dakṣiṇavāmapārśvasthitatārāsudhanabhṛkuṭīhayagrīvam, divyālaṅkārastraabhūṣaṇam /
tato mantraṃ jayet / oṃ hrīḥ padmanartteśvara huṃ / vyādhyādyupaśame mahānuśamsaḥ /

// iti padmanartteśvarasādhanam //

33.

pūrvoktavidhānena śūnyatābhāvanāntaram sitahrīḥkāraṇiṣpannam
hariharivāhanodbhavam bhagavantam āryāvalokiteśvaram sarvāṅgaśuklam
jaṭāmakuṭinam śāntaveśam, dakṣiṇakareṇa bhagavantam tathāgataṃ sākṣiṇam kurvantaṃ,
dvitīyena akṣamālādhāriṇam, ṭṛtīyena duḥkuhakaṃ lokam upadeśayantaṃ, vāmena
daṇḍadharam, ṭṛtīyena kṛṣṇājīnadharam, ṭṛtīyena kamaṇḍaludharam,
siṃhagaruḍaviṣṇuskandhasamsthitam ātmānam dhyātvā oṃ hrīḥ huṃ iti mantraṃ jayet /

// hariharivāhanodbhavasādhanam //

^78

34.

ādau tāvan mantrī sukhāsanāsīno jagadabhyuddharaṇāśayaḥ
pāpadeśanādikasaptavidhānuttarapūjāṃ kṛtvā yaṃkāraṇiṣpannam vāyumaṇḍalam
dhanvākāram nīlapatākāṅkitam, tasyopari rophodbhavam raktavarṇam agnimaṇḍalam,
trikoṇam raktarekhāṅkitam tadupari vaṃkārapariṇatam vāruṇamaṇḍalam vartulam
śuklavarṇam śuklapatākāṅkitam tadupari laṃkārasambhavam māhendramaṇḍalam
caturasram pītavarṇam pītatriśucikavajracatuśkoṇaśobhitam tadupari suṃkāraṇiṣpannam
saptaratnamayam aṣṭāṅgam sumerum tasyopari paṃkārapariṇatam viśvalakamaṇḍalam
tasyopari ātmānam vicintya oṃ hrīḥ huṃ krameṇa śiraśi kaṅṭhe hr̥di vinyasyātmānam
anādikālasaṃcitakarmāvaraṇavigatam hariharivāhanodbhavam lokeśvaramūrttim

suvarṇaratnaraśmijvālākulaṃ kumārarūpaṃ vicintayet mantrī / paścāt svahr̥ḍi
puṇyajñānaviśuddhyā candramaṇḍalaṃ sūryamaṇḍalaṃ ca tatra
hrīḥkāravinirgatarāśmijvālābhir jñānasattvam ākr̥ṣya vakṣyamāṇarūpaṃ sampūjya
pūrvoktapūjābhiḥ jñānasattvasamayāsattvayor ekīkaraṇāt bhagavantaṃ
harihariharivāhanodbhavaṃ bhagavallokeśvaraṃ sthiracittenātmānaṃ vibhāvayet
ṣaḍbhujāṃ śuklavarnaṃ jaṭāmukuṭinaṃ śāntaveśaṃ dakṣiṇakareṇa sambuddhaṃ sāksinaṃ
kurvantaṃ dvitīyenākṣaālādharmaṃ tṛtīyena durgatisthitalokaṃ śubham upadeśayantaṃ;

^79

vāmena daṇḍadharaṃ dvitīyena kṛṣṇājīnadharaṃ tṛtīyena kamaṇḍaludharaṃ bhagavantaṃ
cintayet / tatra viśuddhiḥ / vāyvaṅnimaṇḍalābhyāṃ harir iti viśuddhiḥ satataṃ bhāvayan
yogī sarvasattvārthakaraṇasamartho bhavati, sarvajanapriyo bhavati, mahāprājño bhavati,
nīrogo nirupadravaś ca dhanādhyo bhavati, vaśaviṣakarmāṇi mahāsamārtho bhavati /
japamantraṃ gurūpadeśato jñeyam /

// harihariharivāhanodbhavalokeśvarasādhanam //

35.

prathamāṃ tāvat mano 'nukūle sthāne yogipaṭaṃ prakāśya tasyāgrato
māhendramaṇḍalamadhye kuṅkumena candramaṇḍalaṃ kārayet oṃ vajrarekhe huṃ iti
mantreṇa / tad anu jaḥ huṃ vaṃ padmasthahor iti mantreṇāvāhanaṃ kṛtvā
maṇḍalamadhye trailokyavaśāṅkarokeśvarabhaṭṭārakaṃ pūjayed anena mantreṇa oṃ
trailokyavaśāṅkarāya vajrapuṣpe huṃ pratīccha svāha / tataḥ oṃ munivajre mur iti visarjya
svahr̥ḍi raktāṅkāraṃ vicintya

^80

tatpariṇāmena sūryaṃ raktahrīḥkāraṃ tadraśmisamākṛṣṭāmitābhatathāgataṃ sampūjya
pāpadeśanādikāṃ kṛtvā trailokyāṃ ca vaśaṃ vidhaya raśmīn svabīje praveśya
tatpariṇāmena jhaṭīti lokeśvaraṃ sarvāṅgamahārāgaraktam ekamukhaṃ dvibhujāṃ
trinetaṃ jaṭāmaḥmukhaṃ vajrāṅkitapāśāṅkuśahastaṃ raktapadme
vajraparyaṅkanīṣaṇṇaṃ divyābharaṇavastravibhūṣitam ātmānaṃ vicintya
tribhuvanameśadvayasthapāśavajroparisthitanānānirmāṇadhāribuddhabodhisattvavajrayogi
nī devādibhir abhiṣekaṃ vibhāvya śīrasy amitābhaṃ dhyāyāt / tato hr̥ṣṭūrye hrīḥ huṃ yāṃ
iti jāpya tryakṣaramantraṃ dhyātvā oṃ śūnyatājñānavajrasvabhāvātmako 'haṃ, oṃ
vajrātmakāḥ sarvadharmā vajrātmako 'haṃ iti vajrātmakamantradvayaṃ paṭet / evam
adhyasyato dhunanakampanādiguṇo utpadyate / tad anu oṃ hrīḥ aḥ hāṃ hārīti yakṣeśvarī
svāhā iti piṇḍaṃ dadyāt / oṃ āṃ kroṃ hrīṃ sakalagaṇavīravireśvarīṇāṃ parikarai a a
avatara avatara avatarantu daśadiglokapālā idaṃ balim gṛhṇa gṛhṇa huṃ svāhā iti balim
dattvā devatāyogena vihared iti /

// sarahapādakṛtaṃ oḍḍiyānakrameṇa trailokyavaśāṅkaralokeśvarasādhanam
samāptam //

^71

36.

namo lokanāthāya /

prathamāṃ tāvan mantrī mano 'nukūle sthāne yogipaṭaṃ prakāśya tasyāgrato
māhendramaṇḍalamadhye kuṅkumena candramaṇḍalaṃ racayet anena mantreṇa oṃ

vajrerekhe huṃ / jaḥ huṃ vaṃ padmasthahoḥ anena mantreṇāvāhanaṃ kṛtvā
maṇḍalamadhye trailokyavaśaṅkaralokeśvarabhaṭṭārakaṃ pūjayet anena mantreṇa oṃ
trailokyavaśaṅkāya vajrpuṣṭe huṃ pratīccha svāhā / oṃ munivajre muḥ visarjanamantro
'yam / paścāt svahṛdi āṃkāraṃ cintayet / taṃ pariṇamya sūryamaṇḍalaṃ niṣpadyate /
tasyopari śaktibījaṃ bālāruṇasamaprabhaṃ draṣṭavyam / etasya raśmibhir amitābhaṃ
pūjayitvā pāpadeśanādikaṃ kṛtvā punaḥ śarīre praviśantaṃ etat sarvaṃ pariṇamya jhaṭiti
padmoparisthaṃ vajraparyaṅkinaṃ vikasitatinetraṃ jaṭāmakūṭadhāriṇaṃ raktavarṇaṃ
vajrāṅkitapāśāṅkuśahastaṃ tribhuvanameśadvaye pāśabaddhavajropari sthitā
nānānirmāṇadhāriṇyo vajrayoginyo 'bhiṣekaṃ prayacchanti, tathā bodhisattvā
nānābharaṇayuktāḥ pūjāṃ kurvanti, vidyā-

^82

dharahariharaḥiraṇyagarbhanānāyoginīgaṇā nr̥tyavādyādikaṃ [kurvanti]
nānābhūtagaṇādinānānāraśiraḥkapālamālāvṛtaṃ tathā nānācchatracamarādikaṃ paśyēt /
etādṛśe samaye amitābhas tathāgataḥ śīrasi draṣṭavyaḥ / īdṛśam ātmānaṃ vicintayet /
paścān nābher upari sūryamaṇḍalaṃ raśmimayaṃ vicintayet / paścān nabher upari
sūryamaṇḍalaṃ raśmimayaṃ vicintya tasyopari vāme śaktibījaṃ hṛdi krodhabījaṃ
āḥkārasvarabhūṣitaṃ iti bhāvyamantraḥ / etat sarvaṃ dhyātvā vajrātmakamantrocčāraṇaṃ
kṛtvā vajrātmakaṃ cintayet / oṃ sūnyatājñānavajrasvabhāvātmako 'haṃ iti
vajrātmakamantraḥ / etaccābhyāsayogena dhunanakampanāveśanaṃ kṛtvā advaitajñānaṃ
utpadyate / sa yogī dviradavat garjati, madirāmatta iva pañcavarṇaṃ viharati / yadi
pañcavarṇaṃ na viharati tadā tasya dehe dhunanakampanāveśanādikaṃ na tiṣṭhati / evaṃ
pratīyaiva pañcavarṇaṃ vihartavyam, tena siddhiḥ syāt / siddhe sati paradehe
dhunanakampanāveśanaṃ kṛtvā rāgadveśādikaṃ niṣedhayati / yathā siddhirasena viddhaṃ
tāmraṃ kṛṣṇatām tyajati tathā śarīraṃ evādvaitarasena viddhaṃ rāgadveśādikaṃ tyajati /
hrīḥ huṃ yāṃ japyamantraḥ / oṃ hrīḥ aḥ hāṃ hārītīti yakṣeśvarī svāhā hārītīti mantraḥ / aṃ
āṃ krom

^83

hrīṃ sakalagaṇavīravīreśvarīṇāṃ parikaraiḥ a a avatara avatara avatarantu daśadiglokapālā
idaṃ balim gr̥ḥṇa gr̥ḥṇa huṃ svāhā balimantraḥ /

// iti sarahapādāvatārīta-odḍiyānavinirgatatrailokyavaśaṅkaralokeśvarasādhanam
samāptam //

37.

namo lokesvarāya /

oṃ ciṭi cinaṭi vikloli vikloli amukaṃ sadhanaparivāraṃ me vaśam ānaya svāhā /
pūrvasevāyutaṃ japtā paścāt sādhanam ārabhet / dakṣinottarapārśve
tārābhṛkuṭīdevīdvayasahitaṃ āryāvalokiteśvarabhaṭṭārakaṃ raktavarṇaṃ
raktamālyāmbarānulepanaṃ pāśāṅkuśadhanurbāṇadharaṃ caturbhujam śrīṅgāraikarasam
raktaṃ kusumavatāsokataroradhastādavasthitam ātmanaṃ vicintayet trisandhyam /
lavaṇāhutīnāṃ aṣṭottaraśataṃ juhūyāt / saptāhāt striyaṃ puruṣam vā vaśam ānayanti,
trisaptāhān mahāpuruṣam / lavaṇasahitena madanena putta-

^84

likāṃ sādhayitvā pratikṛtiṃ caturaṅgulapramāṇāṃ kṛtvānirdhūme khadirāṅgāre mantram
uccārayan trisandhyaṃ tāpayet yasya nāmnā sa vaśe bhavati / vajrodakabhāvitavaṇaṃ
parijapyāṣṭottaraśatavāraṃ yasya pradīyate sa bhakṣitamātreṇa vaśe bhavati /

// raktalokeśvarasādhanam samāptam //

^38.

pūrvoktavidhānena tathaiva sūnyatānantaram raktahrīḥkārajapadmam tanmadhye
raktaāḥkārapariṇatam āryāvalokiteśvaram raktavarṇam (jaṭāmakuṭadharam)
amitābhagarbhajaṭāmakuṭadharam vāmakaragrhītaraktapadmam tat ca dakṣiṇakareṇa
vikāśayantaṃ vividhālaṅkāravastravibhūṣitam ātmānam niṣpādyā svahrdaye
hrīḥkārajapadmadaleṣu ṣoḍaśasvarapariṇatarūpān śubhrabhramarān cintayet / tataḥ
sādhyahrdaye 'pi pūrvavat padmam vicintya svahrdisthapadmāt svavajramārgēṇa
bhramarān niḥsārya om bhramarāḥ sādhyahr̥di padmābhṛtam ākarṣaya jaḥ iti mantreṇa
sādhyavajre praveśya tatpadmasthābhṛtam bhramarairākṛṣya tān puna-

^85

r api tadvajreṇa niṣkāśya svavajramārgēṇa tatraiva praveśya
taccittāmṛtamadhubindumudgiras tān paśyed iti / mantraḥ om huṃ tāvad bhāvayed
avicchedam yāvad dināni sapta / sādhyam ca pādayoḥ patantaṃ dhyāyād iti /

// lokesvarasya vaśyādhikāraividhiḥ //

39.

namo lokanāthāya /

prathamam tāvat sādhaḥ prātarutthāya sukhāsane sattvaparyāṅkenopaviśya hr̥daye
prathamasvarapariṇatacandramaṅḍalopari pītahrīḥkāram vibhāvya tanmarīcisamūhair
bhagavantaṃ bhāvyaṃānam ānīya tasmād eva bījāt sphāritapuṣpadhūpādibhiḥ sampūjya
tasya purataḥ pāpadeśanādikaṃ vidhāya maitryādicaturbrahmavihārabhāvanām ca kuryāt /
tad anu sabāhyābhyantaram vastu sūnyasvabhāvam vibhāvya om svabhāvaśuddhāḥ
sarvadharmāḥ svabhāvaśuddho 'ham iti mantram āvarttayet / tad anantaram
nabhaḥpradeśe prathamasvareṇa candramaṅḍalam tadupari pītahrīḥkāram tenaiva
raktapadmam tadbījādhiṣṭhitam tat sarvam pariṇamya bhagavantaṃ pītavarṇam
ardhacandrāṅkitajaṭāmakuṭinaṃ amitābhupalakṣitaśiraḥpradeśam raktapadmoparisthitam
kṛṣṇasārahariṇacarmaṇi

^86

vajrāparyāṅkinaṃ samādhimudropari nānāratnaparipūrṇakapāladhāriṇam
eṇeyacarmakṛtayajñopavitinaṃ vyāghracarmābaradharam nirābharaṇam nīlakaṅṭham
nīlagulikāviśiṣṭakaṅṭham pārśvadvaye
parasparābhisambaddhapucchasamaṇiphaṇāvīśiṣṭabhadgavadavalokanaparordhvamukhakṛṣ
ṇasarpadvayopalakṣitam ātmānam evam vibhāvayet / tato mantram japet / tatrāyam
mantraḥ om sphuliṅgātṭahāsa kṣaḥ /

// ity aparimitānuśamsam nīlakaṅṭhāryāvalokiteśvarasādhanam samāptam //

40.

pūrvoktavidhānena śūnyatābhāvanānantaram ākāśe
rephodbhavasūryasthahumkārjavīsvavajrapariṇataṃ vajraprākāraṃ vajrapañjaraṃ ca
vibhāvya tanmadhye ca nīlahrīḥkārasambhavaṃ bhagavantam āryāvalokiteśvaraṃ
kṛṣṇavarṇaṃ pratyālīḍhasthaṃ sūryamaṇḍalasthitaṃ pañcamukhaṃ trinetraṃ
dvādaśabhujāṃ sitaraktadakṣiṇamukhadvayaṃ tathāpītaharitavāmamukhadvayaṃ
dakṣiṇabhujaiḥ ḍamarukhaṭvāṅgāṅkuśapāsavajrasaradharaṃ vāmabhujais
tarjanīkapālalaraktakamalamaṇīcakracāpadharaṃ daṃṣṭrākārālasakalavadanaṃ
ṣaṇmudropetaṃ sārḍra-

^87

muṇḍamālālaṅkṛtaśarīraṃ nagnaṃ sarvāṅgasundaram ātmānaṃ jhaṭiti pratyākalayya
hr̥ccandre hrīḥkāramadhyavartī oṃ āḥ huṃ munivaravajre hrīṃ huṃ jaḥ iti mantraṃ
akṣasūtrākāraṃ japet / pañcānantaryakāriṇo 'pi lakṣajāpāt sidhyati /

// māyājālakramāryavalokiteśvarasādhanam //

41.

nama āryāvalokiteśvarāya bodhisattvāya mahāsattvāya mahākaraṇīkāya tadyathā oṃ
cala cala cili cili culu culu kulu kulu mulu mulu huṃ huṃ huṃ huṃ phaṭ phaṭ phaṭ phaṭ
padmahaste svāhā / dīne dīne pañca vārān trisandhyam uccārayet / gardabho 'pi
granthaśatatrayaṃ gṛhṇāti / padmahastā dhāraṇīyam / nama āryāvalokiteśvarāya
bodhisattvāya mahāsattvāya mahākaraṇīkāya tadyathā oṃ dharaṇīdhare dharādhare
bhadre subhadre svāhā / somagrahe sūryagrahe vā pañcagavyena prakṣālya
aṣṭottaraśatamāśān mukhe prakṣīpya tāvaj japet yāvan na mukto bhavati / lokanāthasya
paṭapratimāyā agrato bhūtvā gṛtēna pradīpaṃ prajvālya candanena apatitagomayena vā
maṇḍalakaṃ kṛtvā śucisācāram uttarasādhakaṃ dvāri sthāpayitvā svayaṃ

^88

candrasūryam apaśyan pūrvasevāyuta japtvā brahmacaryena sādhayet / aśrutāny api
śāstrāṇi vetti tatṣaṅgāt /

śrutāni na kṣayaṃ yānti dhāraṇībalabhāvataḥ /
yasya mūrdhni pradīyante cūrṇīkṛtya ca pādayoḥ //
sa sarvovaśatāṃ yāti yāvac candradivākarau /
rogās tasya na jāyante ḍākinīgrahataskarāḥ //
lopanāt sarvavyādhīnāṃ śāntir bhavati nityaśaḥ /
hrīḥkārabījasambhūtaṃ lokanāthaṃ vibhāvya ca //
dvibhujāṃ varadaṃ savye vāme padmadharaṃ sitam /
jaṭāntaḥsthāmitābhaṃ ca vīśvābjacandrasaṃsthitam /
vajraparyaṅkinaṃ nāthaṃ bhāvayed bidhivad vudhaḥ //

// sopacāramāśamukhā dhāraṇī samāptā //

42.

oṃ pūrvoktavidhānena śūnyatābhāvanānantaraṃ śuklahrīḥkārodbhavaṃ
sugatisandarśanalokeśvarabhāṭṭāraḥ śuklavarṇaṃ ṣaḍbhujāṃ
varadābhayākṣamālādharaṃ dakṣiṇe vāme padmakunḍītridaṇḍī[dhraṃ] ca

ratnābharaṇabhūṣitaṃ vratasūtradhāriṇaṃ jaṭāmukuṭaṃ padmopari candramaṇḍalasthitaṃ
saumyarūpaṃ bhāvayet / tasya jāpamantro 'yaṃ oṃ hrīḥ svāhā /

// iti sugatisandarśanalokeśvarasādhanam //

^89

43.

iti sūnyatābhāvanānantaraṃ śvetahrīḥkārodbhavaṃ jaṭāmukuṭinaṃ ṣaḍbhujam
prathamabhujadvayena varadau dvitīyabhujadvayena ratnapustakau tṛtīyabhujadvayena
akṣamālātridaṇḍikaṃ sarvālaṅkārabhūṣitaṃ vrata(akṣara)sūtradhāriṇaṃ saumyamūrttiṃ
padmopari candramaṇḍale sthitaṃ śvetavarṇaṃ vibhāvayet / mantraś ca tathaiva /

// pretasantarpitalokeśvarasādhanam //

44.

namaḥ sthiracakrāya /

śrīmadgīrgarimānirastasakalabhrāntipratānojjvalaṃ prodyadgauragabhastibimbavimalaṃ
buddhaṃ ca bālākṛtiṃ /

bibhrānaṃ karavālamudgataruciṃ prajñāṃ ca natvādarāt ātmānusmaraṇāya likhyata
idaṃ taccakraratnaṃ mayā //

dikṣvanantān susaṅcintya sarvajñān jñānasāgarān /
santrastānekasattvaughaparitrāṇasamudyatān //

^90

tebhyo nānāvidhāṃ pūjāṃ cetaś cintāmaṇiśrutām /
kṛtvā lokaṃ paritrātum prayacched ātmavigrahaṃ //

tataḥ śubhābhivṛddhaye kuryād idaṃ mantrī -

sarvāṇi pāpāni diśāmi bhītaḥ prītyānumode jagataḥ śubhāni /
ratnatrayaṃ vai śaraṇaṃ prayāmi saṃbuddhabodhau vidadhāmi cetaḥ //

paścāt punar idaṃ ārabheta -

grāhyagrāhakahānito jagad idaṃ svapnendrajālopamaṃ śuddhaṃ ca
prakṛtiprabhāsvaratayā vyomopamāmāśritam /

ātmānaṃ ca manovilāsakalitaṃ niśritya saṃkṣepato muḥkāraṃ punaraṃśujālaḥ
tatsambhavaṃ bhāvayet //

tataḥ parāvṛttamakhaṇḍamaṇḍalaṃ himārccīṣaḥ kuṅkumaṃkapiñjaram /

svarojjvalanmālikayā samākulaṃ vicintayed dīdhitidīpatadīnṃmukham //

tataḥ punar muḥkṛtibījasambhavaṃ vibhāvayed rāgamaṛicimaṇḍlam /

kakhādivarṇair akhilaṃ samāvṛtaṃ tadūrdhvamuddīdhitikuṅkumāruṇam //

^91

tasmimś ca muḥkāraṃ udīkṣya mantrī tatsambhavaṃ bhāsvarapatraramyam /
indīvaraṃ visphuradaṃśujālaṃ vicintayen muḥkṛtibījamadhyam //

tatsambhūtamudaṃśubuddhavisarair āpūrayantaṃ jagat candrasthaṃ

bhramarāndhabhāsvaratarair udbhāsvaraṃ cīrakaiḥ /

dhunvantaṃ nibiḍāndhakārapaṭalaṃ raktāṃśujālair aralaṃ

sarvākāraavarapradānanipuṇaṃ śrīmadgirāmīśvaram //

lālītyaśṛṅgārasābhirāmaṃ vyājṛmbhamāṇāmburuhāsyalakṣmīm /

vīraṃ kumārābharaṇaṃ dadhānaṃ dhyāyāt padaṃ tasya samīhamānaḥ //

evaṃ vicintya vāgīśaṃ muḥkāraṃ bhāvayed hr̥di /
 jvalantaṃ raktavarṇābhaṃ nirgacchaddīptimaṇḍalam //
 tasmāt sañjātaṃ aṣṭāracakraṃ hārddatamopaham /
 pūrayed raśmibhir viśvaṃ paśyet jñanamayaṃ prabhum //
 nirmitaṃ bālatigmārccīrociśāṃ sañcayair iva /
 ākīrṇaṃ akṣarai raktai raktauṣpotkarair iva //
 tatraivaṃ tāvad akṣaraṇi cintayet cakrasyāreṣu pūrvadakṣiṇapaścimottareṣu
 yathākramaṃ arapacanān nābhau nakāraṃ āgneyanairtyavāyavyaeśāneṣu ca pūrvavan
 niṣprapañcān tathaivēntarāntare akārādīn svaraughān bahis tu kakārādīni vyañjanāni iti
 niścalaṃ niśctya paścāc cakrasya varṇasaṃhateś ca raśmisamūhaṃ hārddam
 tamomaṇḍalam apanayantaṃ svaśarīraromakūpavivarebhyo niḥsr̥tya
 daśadiglokadhātuvyavasthitatathāgatahr̥dayajñānāmṛtaiḥ saha samarasībhūya tebhyo
 nirgatya tair eva romavivaraiḥ pravīśya svaśarīram avabhāsayantaṃ ciraṃ dhyāyāt /
 sthiracittasya paścāt sphuraṇasaṃharaṇanyāyena tāvad bhāvayet yāvat pratyakṣam
 abhāti /
 mañjuśriyo dvaitadaśāṃ dadhānaiḥ sahaiva varṇaiḥ parirocamanaiḥ /
 cakre sphuṭābhatvam upāgate 'smin aharnniśaṃ dhyānakṛtābhiyogāt //
 adṛṣṭāpūrveṣv api vāñmāyeṣu kalākālāpeṣv akhileṣu tasya /
 matir yatheṣṭaṃ mañidīpadīptā pravarttate hārddatamo nudantī //

^93

idaṃ hi cakraṃ hitamīhamānaiḥ kutūhalenāpi ca pakṣam ekam /
 parīkṣyamāṇaṃ sugatasvarūpaṃ prabodhayiṣyatyacirād bhaveṣu //
 yadiha kim api puṇyaṃ cakravinyāśajātaṃ amanasijajanānaṃ dīpyataṃ tena cakram /
 navataraṇirivāstamohasāndrāndhakāraṃ vrajatu ca janateyam vāgvibhoḥ śrīvilāsam //

// sthiracakrasādhanam samāptam iti //

45.

sthiracakraṃ idaṃ śrīman mañjuvajrasya tāyinaḥ /
 taṃ natvā bālabodhāya likhyate viśadaiḥ padaiḥ //
 sukhāsanopaviṣṭo yogī gurubuddhabodhisattvānākāśasthitān vicintya tebhyo manomayīm
 nānāvidhāṃ pūjāṃ vidhāya pāpadeśanādikaṃ kuryāt / tato viśvaṃ cittamātraṃ

^94

grāhyagrāhakavivarjitaṃ svapanavat pratibimbavad ātmānaṃ niścitya kuṅkumāruṇaṃ
 muḥkārajātaṃ sphuradakārādīsvararaśmiraktaṃ cakraṃ paśyet / tasyopari muḥkārajaṃ
 bhāsvatkakārādīprabhāraktaṃ śaśānkamaṇḍalaṃ bhāvayet / tasyopari muḥkārajaṃ
 sphuradamalamindīvaraṃ muḥkāradhiṣṭhitakialkaṃ vicintya tatpariṇataṃ kuṅkumābhaṃ
 pañcacīraṃ kumārābharaṇaṃ śrīṅgāraikarasam khaḍgapustakadharaṃ vāgīśvaram
 ātmanaṃ candrastaṃ dhyāyāt / tasya hr̥daye muḥkārajaṃ sthiram aṣṭāracakraṃ
 raśmimayaṃ jvaladakārādīmālikākalitaṃ bahiḥ sphuratkakārādīmālikopavītam / tasya ca
 nābhau akāraṃ pūrvāre rephaṃ dakṣiṇāre pakāraṃ paścimāre cakāraṃ uttarāre nakāraṃ
 āgneyādikoṇeṣu ca niṣprapañcān akṣarān kuṅkumābhān vicintya taccakraraśmisamūhaṃ
 antaḥśrīram avabhāsyā punas tair eva romaḥkūpavivaraiḥ pravīśyānataḥśarīram
 avabhāsayantaṃ ciraṃ vicintayet / oṃ arapacana muḥ iti japamantraḥ /
 sādhanam sthiracakrasya kṛtvā puṇyam upārjitaṃ /
 tena bhūyāt jagat sarvaṃ mañjuvajasamaprabham //

// muktakena sthiracakrasādhanam //

^95

46.

namaḥ śrīvādirānmañjughoṣāya /

prathamam tāvat mukhaprakṣālanādikaṃ kṛtvā mṛdusukhasanopaviṣṭaḥ svahr̥di
paṃkārajapadmasyopari akāreṇa candramaṇḍalaṃ tasyopari
maṃkāraśminākṛṣyākaniṣṭhabhuvanavartti anādisaṃsiddhamañjuśrīkumāraṃ purato
vibhāvya tato bāhyapūjāṃ puṣpadhūpādikāṃ kṛtvā abhivandya ca paścāt pāpadeśanāṃ
puṇyānumodanāṃ puṇyapariṇāmanāṃ trīśaraṇagamanaṃ bodhicittotpādaṃ adhyeṣaṇāṃ
ātmabhāvaniryātanāṃ kṛtvā caturbrahmavihārān bhāvayet / punaḥ
sakalavastutattvasārasaṃgrāhakabhūtāṃ sūnyatāṃ vicintayet oṃ
sūnyatājñānavajrasvabhāvātmake 'ham iti / punaḥ praṇidhānam anusmṛtya
pratibhāsamātraṃ svakāyaṃ vyavalokya svahr̥di padmacandrasyopari maṃkārabījaraśminā
sarvatathāgatapraveśenātmānaṃ mañjuśrīrūpaṃ vibhāvayet / pītavarṇaṃ
vyākhyānamudrādharmaṃ ratnābharaṇaṃ ratnamukuṭinaṃ vāmenotpalaṃ simhāsanasthaṃ
akṣobhyākrāntamaulinaṃ candrāsaṇaṃ candraprabhaṃ bhāvayed ātmānaṃ / tato
dakṣiṇapārśve suṃkārabījasambhavaṃ sudhanakumāraṃ nānāratnābharaṇojjvalaṃ
ratnamukuṭinaṃ sarvadharmāikapustakakakṣānikṣiptaṃ saṃpuṭāñjalipūrvakaṃ tiṣṭhet /
vāmapārśve yamāriḥ kṛṣṇavarṇaḥ suṃkārabījodbhavaḥ vikṛtānaḥ mudgarahastaḥ
piṅgordhvakeśaḥ

^96

nāgābharaṇabhūṣitaḥ / tato dakṣiṇottaraṇapārśve candraprabhasūryaprabhau
pūrvādidigbhāge vairocanaṇratnasambhavāmitābhāmoghasiddhayaḥ, āgneyādikoṇeṣu
locanā-māmakī-pāṇḍarā-tārās ceti / tato jñānasattvapraveśena cakṣurādyadhiṣṭhānaṃ
kāyavākcittādhiṣṭhānābhīṣekapūjāstuti ca kṛtvā śīrasi akṣobhyamudraṇaṃ paścād
dhyānavān mantram ājapet / tatrāyaṃ mantraḥ oṃ dharmadhātuvāgīśvara muḥ svāhā /

// mañjuśrīsādhanam //

47.

satsaukhyam paramam samastajagatamicchoranicchoḥ sukham svīyam svalpam api
svabhāvamahataḥ samyag gurorājñayā /
prañjāpaṅkajinīvikāśakaraṇe dakṣasya saṃlikhyate mandasvalpadhiyā mayā bhagavato
mañjuśriyaḥ sādhanam //
śraddhāṃ śubhasya janānīm samupāśritena tyaktā ca yena sakalākuśalakriyāpi /
tenaiva śuddhamanasā guruto nīsamya dhyānādikaṃ bhagavataḥ satataṃ vidheyam //
ātau manobhir ucite nicite sugandhipuṣpādibhir bahuvividhair vijanapradeṣe /

^97

cauradhvanipramukhakaṇṭakavarjite ca nirvarttye kṛtyam aparaṃ ca sukham niṣadya //
yatnataś cañcalaṃ cittam ekāgrīkṛtya nirbharam /
parārthamāśaye kṛtvā bhāvayet tadanantaram //
sattveṣv ekatanujatoṣasamatāsaṃlakṣitāṃ mitratāṃ duḥkhāduḥkhanidānāno 'pi
jagatāmabhyuddidhīrṣāṃ dayām /
cittapṛītiśeṣalākṣaṇavatīm sammodikāmantato 'sadvyāsaṅganivṛttarūpasahitāṃ dhyāyād
upekṣāṃ buddhaḥ //
tad anu manasī kṛtvā yāvad icchāprakīrṇaṃ vimalarucihimārccirmaṇḍalaṃ śuklavarṇam /
tad upari sukumāraṃ nirmalasvarṇavarṇaṃ kalamamalapatraṃ bhāvayed aṣṭapatraṃ //

candrāmbhoruhayorudaṃśuvisaravyālolayor uttamāmūrdhamaṃ
varddhanaśīlaraśmikuhaṃ svarṇākṛtiṃ maṃkṛtiṃ /
pūrvābhyāṃ pihitaṃ hitāya jagatāṃ mantrī ciraṃ bhāvayet
atyantottamamañjuvajrapadvīmicchan manuṣyottamaḥ //
paścāj jātivipattibādhakajarājāḍyādiduḥkhākulaṃ
candrāmbhoruhayugmamaṃkṛtibhavaiśchannīkṛtaṃ raśmibhiḥ /
viśvaṃ vīkṣya cottamasukhe sarvaiḥ samaṅgīkṛtaṃ buddhais tulyamato 'pi
pūrṇāmanasaṃ svātmānamālokayet //

^98

paścād dikṣu daśasvavasthitatanūnānīya tai raśmibhiḥ sarvāneva gurūṃs tathiva sugatān
śrībodhisattvān api /
kṛtvā tān purato manorathamayaṃ niṣpādyā pūjāvidhiṃ
nānāpuṣpasugandhidhūpavividhākāreṇa sampūjayet //
pāpāder api deśanādipuratas teṣāṃ vidadhyāt tataḥ tānevāṃśubhir ekatām
upagatānaromavalīnāṃ bilaiḥ /
puñjākāratayā praviśya hrdaye dṛṣtvā tatas tadbhavaṃ dhyāyan
mohamahādripāṭanapuṭaṃ śrīmañjuvajraṃ vibhum //
svacchaṃ ṣoḍaśavatsarākṛtidharaṃ śārddūlapuṣṭhasthitaṃ
vyākhyāvākulapāṇipadmayugalaṃ vāmārdhaparyaṅkinam /
dīrghaṃ nāpi na cāpi kharvvamasamaṃ saundaryarāśyāśrayaṃ
ratnasvarṇamaṇiprakāravividhālaṅkāramālakulam //
nāsatyaṃ nāṣyasatyaṃ mukuratalam iva spaṣṭabimbāyamānaṃ dhyātvā vīraṃ kumāraṃ
sakalajanaparitrāṇadaṃ vādinātham /
paścād ātmānam eva vyapagatakaluṣaṃ mañjuvajrasya mūrtyā dhyāyed dīrghaṃ na
yāvad bhavati bhagavatā tulyadehomaṇīḥ //
tāntaṃ rāntaṃ tathā sāntaṃ vyañjanakramasaṃhitam /
dhyānāt khinno japeṇ mantraṃ okāraṃ sānunāsikam //
aparam iha viśeṣaṃ sadguror eva vācā vimalamamalabuddheḥ pragrahīṣyanti santaḥ /

^99

pravaragurukṛtājño dhyānamantrakriyāyāḥ nahi sakalaviśeṣakhyāpane 'haṃ samarthaḥ //
mañjuśrīyo yadi kutūhalacetasaṃpi saṃrādhanam bhagavataḥ satataṃ vidhatte /
ārādhya sadgurupadaṃ matimāṃstathāpi jāḍyāndhakāranikaraṃ niyataṃ bhinatti //
śrīmanmañjukumārasādhanam idaṃ samyag gurorājñayā kṛtvā mandadhiyā mayā
yadamitaṃ puṇyaṃ samāsāditam /
tenāyāsamaṇīyaṃ satvaramayaṃ śrīmañjuvajropamaḥ śrīcintāmaṇikalpavṛkṣasadṛśo 'py
āstāṃ samasto janaḥ //

// śrīmadvādirāṭśādhanam samāptam /
/ kṛtir iyaṃ paṇḍitaśrīcintāmaṇidattasyeti //

48.

namo mañjunāthāya /
satkuṅkumāruṅakumārakarūpalakṣmīṃ sambuddharaśminihatāmitamohajālām /
pārīndrabaddhalitāsanamantradharmavyākhyākaraṃ namata kāmadaṇḍīrājāṃ //
prathamam prātarutthāya paṃ viśvapadme tu hrīdi /
aṃ-candramaṇḍalasyordhvaṃ hrīṃkāraṃ kuṅkumāruṅam //

^100

dr̥ṣṭvā vandanaśaucādiṃ kṛtvā dhyānālaye śucau /
 sukhāsanam ca samvīśya mantram buddhaguṇākaram //
 maitrīm satputrasamprītisahasraguṇitām jane /
 duḥkhaheṭor duḥkhāñ ca kṛpāmuddharttukāmanām //
 nityam sadguṇasaṃyojanecchām pramuditām tathā /
 nijakāryamanālocyopekṣāmanyārthakāritām //
 dhyātvā mantrī sphuradras̥mivvyūhenāniya tān jinān /
 tair nabhaḥ pūritam dr̥ṣṭvā kṛtvā pūjām manomayīm //
 abhyaṅgodvarttanasnānanānālaṅkārakāriṇaḥ /
 sphuratpūjaughasanmeghān viśvak saṃsphārya devatām //
 praṇamya nirmitaiḥ kāyairasaṃkhyeyaiḥ pṛthak pṛthak /
 rāgavidveśasammohais trividham kāyamānasam //
 saṃvegād deśayet pāpam kṛtakāritamoditam /
 ātyām saṃvaram sattvaiḥ sārđham kuryāt punaḥ punaḥ //
 saṃbuddhamañjuḥṣādyair dānādijanitam śubham /
 saṃmodyādhyeśya saṃyācyā ciram saddharmadeśanām //
 triratnaśaraṇam gatvā bodhicittam sanmārgakam /
 āśritya oṃ śūnyatājñānavajrātmako 'ham //

^101

tato viśvapadmastham maṃkāreṇdūrdhvasaṃsthitam /
 sphuratpiṇḍākṣaram dr̥ṣṭvā kṛtvā mañjuvaram jagat //
 praviśyākṛṣya sanmantrī vādirājam vibhāvayet /
 kāśmīrāruṇasatkāyamāyānirjitamanmatham //
 siṃhasiṃhāsanākrāntam nirbhrāntam lalitāsanam /
 vāmapraakoṣṭhapūrveṣu nīlendīvaradhāriṇam //
 saṃbuddhaguṇasandoham ratnālaṅkārasojjvalam /
 niryadraśmīsphuradbuddhasandohālokamālinam //
 dharmacakramahāmudrānibaddhakarapaṅkajam /
 tadvadindīvare tādr̥k viśvakṛṇmantraraśminā //
 samāniya param nātham kūṭāgārādibhiḥ samam /
 sadṛśatvam samāpādyā saṃśrāvya samayam tridhā /
 samākṛṣya praveśyātha buddham samyak vaśam nayet //
 oṃ vajrasattva samayadr̥ṣyahoh samayas tvam samayo 'ham samayas tvam aham jaḥ
 huṃ vaṃ hoḥ / oṃ kāyādhiṣṭhānam āḥ vāgadhiṣṭhānam huṃ cittādhiṣṭhānam /
 utpalamudrā piṇḍākṣareṇa jñānādhiṣṭhānam ca kṛtvā
 raśmisañcoditasambuddhakāyanirgatadevatākārāvarjitakumbhāmbujñānavajraśirā bhavet /
 pūjito daśadigbuddhaiḥ buddhapūjāparāyaṇaḥ /
 sambhūyodbhāvayed bhavyo bhavasamsiddhiśuddhaye //

^102

bhūyo vibhāvya saṃprāpya praśrabdhiṃ kāyacittayoḥ /
 hāradolakrameṇātha mantrajāpam samārebhet //
 viśvamaśeṣaguṇodadhiṃ kṛtvā praveśādi prakurvantaṃ vibhāvayan oṃ āḥ huṃ ity āniya
 kṣamāpayet /
 svayam mañjuvaro bhūtvā jagat paśyaṃś ca tanmayam /
 yatra yatra yujyate karma sattvārthe ca tathā nyaset //
 ratnatrayaprasannānām śiśyāṇām smṛtaye kṛtam /
 sādhanam vādirājasya syād dhavam lokasiddhaye //
 sarvān gurubuddabodhisattvān iṣṭadevatām antarbhāvya taduddiśya
 maṅḍalakamārabheta / oṃ hrīḥ svāhā iti hastādiprakṣālanācamamantraḥ / oṃ huṃ
 āsanādhiṣṭhānamantraḥ / oṃ vajrabhūme huṃ bhūmiparigrahamantraḥ / oṃ
 sarvavighnānutsāraya huṃ svāhā gomayādipāniyanmantraḥ / tataḥ sammārjjananiṣpanne

oṃ vajrarekhe huṃ iti rekhādhiṣṭhānamantraḥ / punaḥ puṣpaikaṃ maṇḍalake dattvā oṃ
surekhe sarvatathāgatā adhiṣṭhantu svāhā iti paṭhitvā hastam prakṣalayet / tad anu
puṣpaikaṃ grhītvā oṃ maṇḍhari vajriṇi mahāpratisare rakṣa rakṣa mām huṃ phaṭ svāhā iti
svaśirodaśe puṣpaṃ kṣipannātmarakṣām kuryāt / punaḥ oṃ āḥ huṃ ity
ātmarakṣādīmantraḥ / tanmaṇḍalam viśvapadmārūpeṇālambya tad upari candram tad upari
kuṅkumāruṇam bhagavadbījam tadraśmisamākṣṭamanādīsamīdham bhagavantam
pradīpasamkramaṇanyāyenākṣya tatraiva

^103

ca praveśya bhagavantam niṣpādayet / oṃ mañjughoṣāya vajrapuṣpe huṃ, oṃ akṣobhyāya
vajrapuṣpe huṃ, oṃ vairocānyāya vajrapuṣpe huṃ, ratnasambhavāmitābhāmoghasiddhayaḥ,
locanāmāmakīpāṇḍarātārāḥ / pūrvavat
puṣpadhūpadīpanaivedyasugandhavastrasamārambheṇa adhiṣṭhānam dātavyam /
vandanāpapadeśanāpunyāmodanām kṛtvā mantram japet / tato visarjayet oṃ vajra muḥ /
oṃ akāro mukham sarvadharmāṇām ādyamanutpannatvāt / oṃ āḥ huṃ phaṭ svāhā iti
sārvabhautikābalīmantraḥ / oṃ hārītyai mahāyakṣiṇyai hara hara sarvapāpāni me kṣīṃ
sarvayakṣiṇi praveśani svāhā hārīṭīmantraḥ / oṃ agraiṇḍāsanebhyah svāhā
agrapiṇḍamantraḥ / oṃ utsrṣṭapiṇḍāsanebhyah svāhā utsrṣṭapiṇḍamantraḥ / oṃ āḥ
sarvatathāgatābhīsekasamayaśriye huṃ huṃ pratimādeḥ snānamantraḥ /

// vajrayoginībhāṣitam vādirājamañjuśrīsādhanam samāptam //

^104

49.

namo mañjuśriye /

pūrvoktavidhānena śūnyatābhāvanānantaram viśvapadmopari candramaṇḍale
raktathrīmkāram dṛṣṭvā tadraśmibhiḥ samānītatathāgatājñānam atraiva praveśya
tatpariṇāmenotpalam tanmadhyacandrastham tadbījam tadvinīgataraśmibhir
vādirādmañjuśrīrūpam jagan niṣpādyā nijabīja eva praveśya tatpariṇatam ātmānam jhaṭiti
mañjuśriyam abhiniṣpādayet / dvibhujāikamukham pītam lalitākṣepamudrayā
siṃhāsanastham vyākhyānamudrāsālīlakaradvayam ratnamakuṭīnam divyālaṅkārabhūṣitam
utpalavāmabhujādhiṣṭhitamūrttikamakṣobhyamakuṭīnam evam samayasattvam utpādyā
hṛdbījasamākṣṭajñānasattvam purato dṛṣṭvā samayas tvam dṛśyahoḥ samayas tvam
samayo 'ham samayas tvam aham iti samayacodanām kṛtvā jaḥ huṃ vaḥ hoḥ iti
caturbījākṣarair ākarṣaṇādīkam kārayet / mantras tvayam eva varṇasandoharājah /

// iti vādirāṭsādhanam samāptam //

105.

50.

pūrvoktavidhānena prathamam hṛdīndumadhye bījam ṣaṣṭhasya pañcamam
pañcamasvareṇa pūritam śūnyadvayadevenākṛāntam
tadbījaraśmijagurbuddhabodhisattvān dṛṣṭvā pūjīyitvābhivandya ca anena mantreṇa oṃ
vajrapuṣpe huṃ, oṃ vajradhūpe huṃ, oṃ vajradīpe huṃ, oṃ vajragandhe huṃ, oṃ
vajranaivedye huṃ / tato ratnatrayam me śaraṇam ityādi paṭhet, praṇīdhānapūrvakam
sarvadharmānīrātmyam bhāvayet oṃ śūnyatājñānavajrasvabhāvātmako 'ham / tato-
bījam māyopamakāram traidhātukamaśeṣataḥ /
dṛśyate sprśyate caiva yathā māyā hi sarvataḥ /
na copalabhyate caiva sarvasya jagataḥ sthitiḥ //

ity adhimucya oṃ svabhāvaśuddhāḥ sarvadharmāḥ svabhāvaśuddho 'ham /
pūrvoktabījaṣpannaṃ śrīmañjuvajraṃ pañcavīrakaśekharaṃ kumāraṃ
sarvābharaṇabhūṣitaṃ kuṅkumāruṇaṃ vāmenotpalaṃ dakṣiṇena līlayā sthitaṃ
siṃhāsanasthaṃ ātmānaṃ kumārarūpeṇa cintayet / asya mudrā bhavati - hastadvayaṃ
samputāñjaliṃ kṛtvā tarjanīdvayābhyaṃānamikānakhaḥ pīdhāya utpalavikacasamsthita /
hṛdūrṇākāṇṭhamūrdhvaṃ vā lakṣajāpaḥ oṃ vāgīśvara muḥ /

// mañjughoṣasādhanam //

^106

51.

namaḥ śrīvādirāḍmañjughoṣāya /

natvā jñānamayaṃ nāthaṃ sarvasiddhipradāyakam /
tatsādhanam ahaṃ vacmi kriyātantrānusārataḥ //
prathamam tāvan mantrī mano 'bhirucite sthāne yathāsukham upaviśya duḥkhārṇave
patitaṃ sattvadhātuṃ dṛṣṭvā praṇidhiṃ kuryāt / duḥkhitā amī sattvāḥ saṃsāre maṃsaranti
te mayā mañjughoṣeṇa bhūtvā sarvasattvā anuttarapade pratiṣṭhāpayitavyā iti / tataḥ
paṭādigataṃ bhagavantaṃ mañjughoṣam gurubuddhabodhisattvāṃś ca purato 'valambya
puṣpādibhiḥ sampūjya praṇipatya pāpadeśanāmakaraṇasaṃvaraṃ puṇyānumodanāṃ
ātmabhāvaniryātanāṃ trīśaraṇagamanaṃ bodhicittotpādaṃ ca kuryāt anena gāthādvayena

-
ratnatrayaṃ me śaraṇaṃ sarvaṃ pratidiśāmyagham /
anubode jagatpuṇyaṃ buddhabodhaḥ dadhe manaḥ //
utpādayami varabodhicittaṃ nimantrayāmi ahaṃ sarvasattvān /
iṣṭāṃ cariṣye varabodhicārikāṃ buddho bhaveyaṃ jagato hitāya //
tato mārgāśrayaṇam / oṃ svabhāvaśuddhāḥ sarvadharmāḥ svabhāvaśuddho 'ham ity
arthānugamena vāratrayam uccārya svabhāvaśuddham adhimucya
sarvadharmamairātmyaṃ bhāvayet / traidhātukaṃ śūnyama-

^107

lakṣaṇaṃ grāhyagrāhakavarjitaṃ dṛṣṭvā svahr̥daye akāreṇa candramaṇḍalaṃ tasyopari
muḥkāraṃ taptacāmīkarābhaṃ tadudbhūtagabhastisamūhaiḥ
sarvalokadhātuprasarānavabhāsyā yathābhavyatayā sattvānam arthaṃ kṛtvā
sarvatathāgatān sañcodya tasmin bīje praveśya tatsarvaṃ niṣpādyā mañjughoṣasvarūpam
ātmānaṃ bhāvayed drutakanakanibhaṃ dvibhujam ekamukhaṃ siṃhasyopari
padmacandrāsane ardhaparyaṅkaniṣaṇṇaṃ tricīraṃ ratnamukuṭinaṃ
candraprabhāmaṇḍalaṃ kumārākārarūpiṇaṃ sarvālaṅkārabhūṣitaṃ śrīṅgārarasasaṃyuktaṃ
īśaddhasitaṃ dvābhyāṃ hastābhyāṃ dharmacakramudrādharaṃ
avasavyabhujāsaktaprajñāpāramitāsahitendīvaraṃ vāmajaṅghāsritayamāntakaṃ
mahākrodhaṃ nīlavaraṇaṃ vikaṭadaṃṣṭrākārālaṃ piṅgalakuṭīlakeśamāraktamaṇḍalākṣaṃ
bhayānakaṃ bhṛkuṭīghoramukhaṃ kapālamālāvibhūṣitaśīrasaṃ savyakareṇa bhagavato
jaṅghāvalagnaṃ vāme daṇḍadharaṃ evaṃ vibhāvya kāyavākcitteṣu candramaṇḍale oṃ āḥ
huṃ iti tryakṣaraṃ sitaraktanīlavaraṇaṃ yathākrameṇa vinyasya tataḥ pūjyapūjakayor
abhedam ālambya nānāvidhadevatābhiḥ saṃstūyamānaṃ ātmānaṃ dṛṣṭvā
sphuraṇasaṃharaṇeṇa tāvad bhāvayet yāvāt khedo na jāyete

^108

evaṃ bhāvayato nityaṃ buddhabodhiprasiddhaye /
iha janmani prāpnoti mañjunāthamahākṛpām //

bhāvanākhinnaḥ svahr̥di candramaṇḍale mantram vinyasya japed āsaktamānasah /
tatrāyaṃ japamantraḥ oṃ dharmadhātuvāgīśvara muḥ / evaṃ japaṃ kṛtvā bhāvanāṃ cāpy
akhedataḥ utthātukāmaścet punas tathaiva saṃpūjya saṃstutya kuśalaṃ pariṇāmya
kṣamāpayed anayā gāthayā -

yat kṛtam duṣkṛtam kiñcit mayā mūḍhadhiyā punaḥ /
kṣantavyaṃ tat tvayā nātha yatas trātā 'si dehinām
jagaddhitāya praṇidhānaṃ kuryāt / tataḥ -
anena kuśalenāhaṃ buddhatvam adhigamya ca /
tārareyaṃ jagat kṛtsnamagādhād bhavasāgarāt //
tataḥ sarvadharmasamatāmadhyālambya sarvaṃ mañjughoṣamayaṃ paśyan
svadevatāgarvamudvahan yathāsukhaṃ vihared iti / evaṃ catuḥsandhyaṃ trisandhyaṃ vā
karaṇīyam iti /

iti sādhanam ādhāya yadavāpi phalaṃ mayā /
tenāyaṃ tribhavo loko bhūyānmañjuvaro 'khilah //

// āryaśrīmadvādirāḍmañjuśrīsādhanam samāptam iti //

^109

52.

prathamam tāvan mantrī sugandhopalīptam nānāpuṣpāvākīrṇam bhūmibhāgaṃ kṛtvā
tanmadhyasukhāsane samupaviśya trīśaraṇagāthām uccārayet / paścāt svahr̥daye akāraṃ
paśyet tatpariṇāmena candramaṇḍalaṃ tanmadhye muḥkāraṃ cintayet / tato muḥkārāt
pañcavarṇān raśmimeghān svaromakūpebhyo niścārayet / taiś ca raśmibhir
mañjughoṣarūpaiḥ saṃcchannaṃ gaganam paśyet / tatas tān puṣpādibhiḥ pūjayet / tataḥ
pāpadeśanām puṇyānumodanām praṇidhānādikaṃ ca kuryāt / tatas catur brahmavihāraṃ
bhāvayet / paścāt tat sarvaṃ śūnyam dhyātvā oṃ śūnyatājñānavajrasvabhāvātmake 'ham
iti mantram uccārayet / tataḥ punar api svahr̥dyakāraṃ paśyet / tat pariṇāmya
candramaṇḍalaṃ tanmadhye muḥkāraṃ tatpariṇāmena mañjughoṣarūpam ātmānaṃ
paśyet siṃhasthaṃ kanakagauravarṇam sarvālaṅkārabhūṣitam
vyākhyānamudrāvyagrakaram vāmapārśve utpaladharam akṣobhyamakūṭinaṃ dakṣiṇe
sudhanakumāraṃ vāme yamāntakaṃ paśyed iti / bhāvanāyāḥ khinno mantram japet oṃ
vāgīśvara muḥ /

// vādirāṭsādhanam samāptam //

^110

53.

prakṣālyārccanapāpadeśanaśubhāmodādimaityādikaṃ
mantropādhikasarvadharmatathatām candradvayāntargatam /
pītāmbhojaṃ bibhartti pītavilasana maṃkārabījaṃ tataḥ candrādeḥ pariṇāmato jhaṭiti sa
syād vādirājaḥ svayam //
tataḥ prajñākaraṃ tāntam rāntam sāntam supaṇḍitam /
īśvaraṇam japen mantram ardhendubindunādinam //

// prajñāvṛddhinidhivādirāṭsādhanam samāptam /
/ kṛtir iyaṃ paṇḍitaśrīharīharasya //

54.

lokānugrahakāriṇe kumārākāradhāriṇe /
mañjuśriye namas tubhyaṃ tathatāpathadeśine //
mañjuśrīkalpokitavidhinā vādirāṭṣādhanam nigadyate / prathamam tāvat caturasram
caturdvaram nānāratnakhacitavitānopaśobhitam muktāmayaṃ dhvajapatākādimaṇḍitam
maṇḍapam vicintya tatra madhye paṭṭamasūrakam tatropaviśya idānīm bodhicittam
utpādayet / yāvantaḥ sattvāḥ sattvasaṃgrahena saṃgrhītās te

^111

sarve mayā mañjuśrījñāne pratiṣṭhāpayitavyā iti yadvā anityāḥ kṣaṇikā nirātmanaḥ
cittaviṭhayitāḥ svapnendrajālasadṛśāḥ pratibhāsamātrā ādiśāntāḥ prakṛtipariśuddhā abhāvā
ajātā anutpannāḥ tathatābhūtaakoṭiśūnyatāḥ sarvadharmā iti śūnyatāyā adhivacanam /
tṛṣṇāvaśāt amī sattvā avidyāndhīkr̥tā akarmavipākadarśinaḥ tebhyo gambhīram
pratītyasamutpādakarmakriyāvatārāya dharmam deśayitavyāmīti karuṇāyā apy
adhivacanam / ata evāha bhagavān samājātau -
śūnyatākaruṇābhinnam bodhicittam iti spṛtam /
asyotpādād utpāditaṃ bodhicittam bodhisattva ity ucyate / tataḥ
sarvabuddhabodhisattvān manasaiva sampūjya tataḥ svahṛdi huṃkāram raktavarṇam
sūryakoṭiśatasahasrajvalanabhāsūrākāram ātmanam jñānadeham avalokya tenaiva
sūryamaṇḍalam vibhāvya tadupari candramaṇḍalam kuṅkumābham tatra paramākṣaram
anekapuṇyakoṭiśatasahasraniryātanaṃ muṃkāram pañcavarṇasamāyuktaṃ
digvyomaparyantaṃ samīkṣya tato jñānocchrekāt sañcodya bhagavantaṃ mañjuśriyam
taptakāñcanābham pañcavīrakumāram dharmacakramudrāsamāyuktaṃ
prajñāpāramitānīlotpaladhāriṇam siṃhasṭham lalitākṣepam sarvālaṅkārabhūṣitaṃ
śṛṅgārasāgarataraṅgaprabhayā traidhātukamāpūrayantaṃ
anavaratagadyapadmasaṅskṛtabahalanekarutadharmam deśayantaṃ
sphuraṇasaṃharaṇapūrvakam ānīya

^112

praveśya oṃ mañjuvara huṃ ity anena dṛḍhīkr̥tya mañjuvajrasvabhāvātmake 'ham iti
bhāvayet / tato bhāvanayā khinnā japeṇ mantraṃ oṃ mañjuvara huṃ / eṣā bhagavato
vidhiḥ śucisācārasampannaḥ san sapta lakṣaṇi japeṇ /

// vādirāṭṣādhanam samāptam //

55.

namo 'rapacanāya /

śāśadharam iva śubhram khaḍgapustāṅkapāṇim suruciramatisāntam pañcavīram
kumāram /
pṛthurativaramokṣam padmapatrāyatākṣam kumatidahanadakṣam mañjughoṣam
praṇamya //
laghutaram upadeśam cakraratnasya kuryāmarapacanasusiddhyai janmino yena nūnam /
nikhilapadvīboddhīṃ prāpnuvantyagrabuddhim aviratam abhiyogād bhāvayanto
'rdhavarṣam //
surabikusumākīrṇe gandhayogopaskte samaśucisumanojñe mantravid bhūmibhāge /
kvacid atimṛduramye viṣṭare copaviśya sukharatimanimittaṃ bhāvayed bodhicittam //

^113

svabhāvaśuddham samudīrya mantraṃ vibhāvya śūnyam nikhilam samantāt /
paramārthasārtham punar ātmadeham prabhāsvaram taṃ sakṛd eva paśyet //

athāntarīkṣe svahṛdīndumaṇḍalaṃ svareṇa cādyena vibhāvya bhāsvaram /
athātra dhīhkāram udīkṣya pāṇḍaram taṃ mañjughoṣaṃ vidadhīta nirmalam //
śāśāṅkoṭīdyutimādadhānaṃ nyasec ca sarvābharaṇojjvalaṃ tam /
dhyānaikaniṣṭhaṃ kamaloparisthaṃ sarāgam iṣaddhasitaṃ manojñaṃ //
svahṛdi varamakāraṃ visphurantaṃ samīkṣya tamatulaghṛṇijālaṃ cakram aṣṭārarūpam /
tadupari śāśībimbaṃ bhāvayet tena mantrīḥ śāśadharakaragauraṃ mañjughoṣaṃ tam
eva //
vihasitasakaṭākṣāṃ dakṣiṇe cārurūpāṃ gurutarakucayugmāṃ keśinīṃ tasya paśyet /
suruciralalitāṅgīṃ vāmataś copakeśīṃ sakalaguṇanidhāne bhāvayet te ca nābhyām //
nyasyet purastāt khalu jālinīrabhaṃ suśubhrehphodbhavam eva nirmalam /

^114

paṃkārajaṃ raśmimayaṃ manoharaṃ candraprabhaṃ taṃ vidadhīta pṛṣṭhataḥ //
jvalangabhastīnyatha cākṣarāṇi pṛṥhuprabhāvāni vibhāvayec ca /
aṅānaśailaṃ vidhamanti tāni kurvanti sujñānam anāvilaṃ ca //
cakraṃ bhramat śīghramadho vicintya mohāndhakāraṃ vidhamat samastam /
sadaiva tannīscalam eva paśyet śāśāṅkabimbaṃ bṛhadamaśujālam //
śāśāṅkato vai pṛthuraśmimēghaṃ niḥsṛtya paśyed daśadigvrajantam /
sattvān alaṅkṛtya tathātmadeham āgatya cāntye pravīśantamindau //
sadarapacanamantraṃ saṃjapan mantrimukho dṛḍhamatirūpadeśāt bhāvayan nāsu
bhūmīḥ /
varavimalamanojñāḥ pāramīścāpi sarvāḥ prahatavimatidoṣāḥ prāpnuyāt tā jinānām //
varagururativajrair agrasaddharmatejaiḥ sugatagaṇapurastād yo 'bhiṣikto vidhānāt /
sumatirajitamitras tena saṃgranthitaṃ hi sadarapacanacakraṃ janminām
buddhisiddhyai //

^115

saṃgrantha cakraṃ suvidhānam agryaṃ puṇyaṃ mayā 'ptaṃ vipulaṃ samantāt /
yat tena loko nikhilōjjhitāghaḥ sanmañjughoṣo 'stu sukaikaniṣṭhaḥ //

// arapacanasādhanam //

56.

namo 'rapacanāya /

prathamaṃ tāvat mantrī mano 'nukūle pradeśe sukhāsanopaviṣṭaḥ
svahṛdyādivarṇodbhavendau caturthasya caturthaṃ bijamīkārāntaṃ bindudvayasamṃyutaṃ
vibhāvya tatas tatkarānikarair arapasāsītakleśāndhakārahṛdayo maitrīkaruṇāmuditopekṣeti
caturbrahmaviharaṃ bhāvayed vakṣyamāṇakrameṇa / kā mantrī ? yā sarvasattveṣu
ekaputraprematā / kā karuṇā ? yā triduḥkhaduḥkhitānāṃ sattvānāṃ
saṃsārasāgarāduddharaṇakāmatā / kā muditā ? utpāditakuśalamūlaparabhogaiśvaryādiṣu
hr̥ṣṭacittatā / kopekṣā ? sarvatra pratighānunayaparāhitadharmatāyām svarasavahinī
pravṛttir iti caturbrahmavihārābhāvanānantaraṃ svahṛdbījaraśmibhir eva
nirgatasamastākāśadeśavyāpi-

^116

gurubuddhabodhisattvān sphuraṇasaṃharaṇākāreṇa jagadarthakriyākaruṇaikaparān dṛṣṭvā
svahṛdbījakiraṇair eva divyagandhapuṣpaparakarādīkam niścārya maṇḍalapūrvakaṃ
kṛtāñjalīnā gurubuddhabodhisattvavaraṇakamalavinyastamūrdhnā praṇāmanā vandanā /

tadrasmer eva nirgatapuṣpadhūpadīpagandhacūrṇacīvaracchatradhvajaghaṅṭāpatākādibhis
 teṣāṃ ca bāhyadyātmyapūjādibhiḥ saṃpūjanam pūjā / tataḥ pāpadeśanādikaṃ kuryāt -
 dveṣāc ca rāgād atha mohato 'pi kāyena vācā manasā 'nyato 'pi /
 pāpam kṛtam kāritam eva yat yat sarvaṃ jinānaṃ purato diśāmi //
 iti pāpadeśanā /
 puṇyam ca yat sarvatathāgatānāṃ anyac ca sambodhisamāśritānāṃ /
 pratyekabuddhasya ca sadgurūṇāṃ sarvaṃ jinānaṃ svanumodayāmi //
 iti puṇyānumodanā /
 samastakālatrayavarttibuddhānanantadigvyāpikṛpāguṇaughān /

^117

prahīnadoṣāryagaṇān sadharmān avetya bhaktyā śaraṇam prayāmi //
 iti trīśaraṇagamanam /
 saṃśritya jinaṃ pariśuddhamārgam brahmendrarudraprabhṛtiṣṭhanargham
 itthaṃ mayopārjitapuṇyavṛndād utpādayāmy eṣa subodhicittam //
 iti jinamārgāśrayānabodhicittotpādaḥ / evaṃ saptavidhānuttarapūjānantaram guruvacasā
 bāhyādhyātmyaśūnyatām vibhāvya punas taddr̥hīkaraṇārtham oṃ svabhāvaśuddhāḥ
 sarvadharmāḥ svabhāvaśuddho 'ham iti gāthāṃ uccārya tad anu svacittam
 pratibhāsamātram svacchāpratigharūpamādisvarodbhavendumaṅḍalākāreṇa svacittam
 vicintya tadupari pūrvoktabījam tadindubījaparīṇatam khaḍgam sphuradrūpam tad anu
 muṣṭimadhye śaśadharopari pūrvoktabījam tataḥ khaḍgabījaparīṇatam mañjughoṣam
 śatākāṇḍasamaṇḍalam daśadigālokarānikaradharam dvibhujam kumārākṛtiṃ svayena
 samastājñānocchedanaikapraprajñākhaḍgavyagrakaram sarvālaṅkārabhūṣitam
 raktāmbaradharam dhyānaikaniṣṭham prabuddhapadmānaṃ kamaladalekṣaṇam
 utpāditamahāpuruṣalakṣaṇam indranīlamanīsanibhākuñcitapañcacīram
 sitāṣṭadalakamalendau vajraparyaṅkenopaviṣṭam sarvatathāgatājñānasvarūpam
 mañjuśrīrūpam ātmānaṃ vibhāvya, evaṃ samayasattvāhaṅkāravān

^118

yogī svahr̥di aṃkaraniṣpannam śubhram aṣṭāracakram sphuratkiraṇagaṇair
 aśeṣājñānavidhvaṃsanakaram dakṣiṇāvarttakrameṇāstram bhramadṛṣṭvā
 taduparyantarīkṣe ādivarṇodbhavendumaṅḍalam tadupari pañcākṣaram yathākrameṇa
 jvaladanalasaṅkāśam saraśmikam samastājñānocchedakaram gurūpadeśato vibhāvya
 devatākāraṇiṣpādanānalaso mantrī sphuraṇādikaṃ kṛtvā japam kuryāt / atha vā
 hṛdīndumadhye śubhrākāraṇiṣpannamarapacanākhyam sitam sarvālaṅkārabhūṣitam hṛṣṭam
 dhyānaikaniṣṭham vajraparyaṅkenopaviṣṭam dakṣiṇāvāmakarābhyam asipustakau
 dhārayantam indranīlasakalākuñcitapañcacīradharam sphuradindusamānaṃ vadatām
 varam svabījenduyuktahṛdayam vibhāvya, tasya purataḥ śuklarephodbhavajālinīprabham
 arapacanavad dvibhujādiyuktam svahr̥dīndau svabījādhiṣṭhitam dṛṣṭvā tad anu pṛṣṭhataḥ
 sitapakāraṇiṣpannam candraprabham svahr̥dīndau bījasamyuktam avalokya tato dakṣiṇe
 śubhracākāraṇiṣpannam keśiṇīm sitām sarvālaṅkārabhūṣitam pīnapayodharam
 savyāvāsavyenāsipustakadharām svahr̥dīndau bījānvitām vicintya evaṃ uttaraṇa
 śuklanakāraṇiṣpannam upakeśiṇīm ca svahr̥dīndau bījasamanvitām vibhāvya
 sarvānarapacanasadṛśān vicintayet / itthaṃ devatāgaṇahṛdbījakiraṇasphuraṇasamharaṇair
 jagadājñānavṛndam ucchedayan dharmāmṛtasakalāśāstraśilpakalāpaiḥ sarvasattvān
 santarpayan muhurmuḥuḥ svacchāpratigharūpam ātmānaṃ vibhāvya gurūpadeśataḥ samā-

^119

hito mantrī japam kuryāt / praṇavādipañcabījākṣaramadhye samayasattvabījāntamantraḥ /
 yadā utthānāśayo bhavet tadā svamantram gurūpadeśād uccārya tad anu śatākṣaragātham
 paṭhet / oṃ vajrasattva samayam anupālāya, vajrasattvatvenopatiṣṭha, dṛḍho me bhava,
 sutoṣyo me bhava, supoṣyo me bhava, anurakto me bhava, sarvasiddhiṃ me prayaccha,

sarvakarmasu ca me cittam śreyah kuru hum hahahaha hoḥ bhagavan sarvatathāgatavajra
mā me mañca vajrībha mahāsamayasattva āḥ iti śatākṣaramantrapāṭhanānantaram
sphuraṇādikaṃ viśrjya samayasattvagarveṇa sarveryāpatheṣu viharan samāhito yogī
samyagjñānasāgarapārāgo bhūtvā acireṇaiva kālenānuttarām bodhiṃ prāpnotīti /
saṃlikhya sādhanam śubhram muktakeneha muktage /
padmākarasya yat puṇyam tad astu bhavam uktaye //

// muktakenārapacanasādhanam samāptam //

^120

57.

madhye mañjuśriyam nyasyed raktavarṇam pūrveṇa jālinīrabham haritavarṇam
rephākṣareṇa dakṣiṇeṇa keśinīm pītavrṇam pakāreṇa paścimena candraprabham
candravarṇābham cakāreṇa nakāreṇa upakeśinīm raktavarṇam likhet / varadam
utpalakaram mañjuśriyam vāmena padmadharam varadam jālinīrabham
utpalavaradahastām upakeśinīm varadapadmahastam candraprabham raktapadmaharām
keśinīm varadakarām ca / nābhimūle cakram aṣṭaram bhramantam vāhnisamaprabham
tadupari candramaṇḍalam tayopari caturāram cakram cakrāntargatāny akṣarāṇi dhyāyen
mantrākṣarāṇy eva devatābimbam / teṣām hr̥daye tāny evākṣarāṇi / tataḥ sakalān varṇān
sarvarasaguṇopetān daśadigvyāpakān iti yāvāt /

// āryamañjuśrībhaṭṭārakabhāvanopadeśaḥ //

^121

58.

sadyo 'nubhavamañjuśrīsādhanam sādhu kathyate /
prajñārthijanāryaiḥ prajñāviśavyāmohahānaye //
prathamam tāvad yogī kvacin mano 'nukūle pradeśe
akārasvarodbhavendusthitadhīḥkārābījavinirgatānguśākāraraśmyākṛṣṭārapacanādeḥ
pūjādikaṃ vidhāya sūnyatām bhāvayet / tataś
cittākārapariṇatakumudabandhusthitadhīḥkārābhīnīvarttitānimittanīstriṃsam paśyēt /
tadagre ādisvarapariṇatābjopari asibījam sarvam etat pariṇamya
khaḍgapustakadhāriṇamākuñcitapañcacīram raktavastrayugayutam śrīṅgāroveśadhāriṇam
smitavikasitavadanam śaśāṅkakāntitulyaśobham viśvalakamalasthabaddhaparyāṅkam
sadyo 'nubhavārapacānarūpam ātmānam īkṣeta / tataḥ
svahr̥dyādisvarapariṇatamaspr̥śadaṣṭāracakram taduparyāṅgurīmātreṇa svarādisambhūtam
aspr̥śantam indumaṇḍalam tatra ca candrabījajanitam asiṃ tatkoṭicandram ca
pūrvoktakhaḍgabījavirājitam khadgādipariṇāmena ca tathiva mañjughoṣam vibhāvayet /
tadagre ca rephajakhaḍgādisvaramoṣadhīśasthitarepham vibhāvya khadgādipariṇatam
jālinīkumāram bhagavadrūpam paśyēt / tathā pr̥ṣṭhe tathāiva pañcamādhyakṣareṇa
candraprabham dakṣiṇe tathāiva cakāreṇa keśinīm stanabharavirājitam nātharūpām vāme
copakeśinīm nakāreṇa tathāiva ca sarveṣām svahr̥ṇnīśākare sitam svasva-

^122

bījam vicintayet / tato nāyakaḥrbījavinirgatāmsvākṛṣṭajñānasattvena sahaikatām ca
cakram śighram bhramat candrasthadevatācatuṣṭayayuktam cātmānam sthitam
akeṣavāṇmayam sphuraṇasaṃharaṇam ca dhyāyāt / dhyāyāt khinno japen mantram /
tatrāyam mantrarājaḥ arapacānadhīḥ iti /
sadyo 'nubhavamañjuśrīsādhanam puṇyam ācitam /
yat kṛtvā tena loko 'stu mañjughoṣasamaḥ sadā //

// sadhy 'nubhavavārapacanasādhanam //

59.

bījebhyaḥ spharayed raśmīnucchāsenātha raśmibhśiḥ /
niḥśvāsaugair jñānasattvaṃ bījeṣṭākṛṣya saṃharet //
viśramya jñānasattvādyabijakaspārasaṃhṛtī /
śvāsasya sthiradhīḥ kuryāt nirgamāgamayoḥ kramāt //
asividhuvarabījaṃ candrabimboparisthaṃ kramagatipariṇaddhaṃ vidrutāpattisūddham /
tad anu ca matipuñjaṃ mañjughoṣādirūpaṃ bhavati su(ku)maticakraṃ koṭimokṣapradam
ca //

^123

vidhau bījāsitanmuṣṭicandrabījāni rociṣāṃ /
raśmīkṛtya gatāyāte cintayet pañca devatāḥ //
purvoktavidhānena śūnyatābhāvanānantaram viśvapadmasūrye
pītavaṃkārabījapariṇatam jhaṭiti vajrānaṅgamañjuśrībhaṭṭāarakam ātmānam abhiniṣpādayet
pītavarṇam ekamukhaṃ trinetraṃ ṣaḍbhujam jaṭādharam dviraṣṭavarṣam saśṛṅgāram
pratyālīḍhapadam khaḍgabāṇadarpaṇadharam dakṣiṇakaratrayaṃ
kārmukakuvalayakamkellidhārivāmakaratrayaṃ divyābharaṇavasanaḥṣitam
akṣobhyamukuṭinaṃ dhyātvā madanaprayogena bhāvayet / tathā hi -
iṣuṇā tu kucaṃ viddhvā aśokais tāḍayed hṛdi /
khaḍgena bhīṣayet sādhyāṃ darpaṇam darśayet tataḥ /
utpalena padam baddhvā ākarṣayet sa vihvalām //
muktakeśām iti / oṃ amukīm ākarṣaya mañjughoṣa hrīḥ jaḥ /

// iti vajrānaṅgabhaṭṭāarakasādhanam samāptam //

^124

60.

pūrvavat pāpadeśanādikaṃ kṛtvā śūnyatābhāvanānantaram haṃkārajam
haṃkāraḥkrāntavarataḥkamadhye śareṇa yuktaṃ cāpaṃ dhyātvā tatpariṇatam
vajrānaṅganāmāryamañjughoṣam pītavarṇam ṣaḍbhujam mūlabhujābhīyām
ākarnṇāpūritaraktotpalakarṇikāśarayuktakusumadhanurddharam dakṣiṇadvayena
khaḍgadarpaṇabhṛtam vāmayugalenendīvararaktāśokapuṣpapallavadharam
akṣobhyādhiṣṭhitajaṭāmakuṭinaṃ pratyālīḍhapadam ṣoḍaśavarṣākāram mahāśṛṅgārahitam
dhyāyāt / tato jñānasattvenaikīkṛtya oṃ mañjughoṣa hrīḥ jaḥ iti mantraṃ japet /
tribhuvanam api lakṣeṇa kiṅkarīkaroti / atha vā kaścit ākrṣṭakāmaḥ tadā
anantaroktabhāvanām kṛtvā tadahaṅkāragarvitamanāḥ svahr̥di
raktaṣoḍaśadalakamalamānābhilambitanāśahitam sakandam avalambya tannālamūle ca
raktahumkāram dṛṣṭvā taddaleṣu pradakṣiṇato raktaṣoḍaśasvarān vibhāvya tatkiñjalkopari
niśidivā yathākramabhavam sūryacandramasormaṇḍalam raktavarṇam tanmadhye ca
raktahrīḥkāradvayavidarbhitaṃ vakṣyamāṇasvamantram paśyet / tatas tām svarān
raktabhramarānatihṛṣṭapuṣṭān vibhāvya svamantrārūnakiraṇasañcayair daśadīśam āpūrya
yāvad abhiṣṭāyāḥ striyaḥ sthānam gatvā

^125

tām vāyumaṇḍalamadhye āropya raśmimayenaiva pāśena subaddhakaṅṭhāmañkuśena
dṛḍhavidhdhadharmodayām purataḥ samānīya

kṛtāñjalipuṭāmālātacakramadhyavartiraktahumkārapūritanetrahrdayasarvāvayavāṃ
vibhāvayet / tatas tasyā api hrdaye raktaṣoḍaśasvarasahitaṃ sahumkāranālaṃ
ṣoḍaśadalakamalam ālokyā kin tu mlānavarṇaṃ tanmadhye hrīḥkāraavidarbhitaṃ
nāmākṣaraṃ dhyāyāt / tataḥ svamantrākṣaravīranaprabhavaḥ suraktaniśītasūkṣmāṅkuśaḥ
padmanālasthahumkārarāśmibhiḥ ūrdhvagataiḥ preritamadhukaranikarair anugamyamānaḥ
svanāsikādakṣiṇetaravivarād vinirgatya sādhyāsavyanāsikādvāreṇa taddhrdayaṃ praviśya
so 'ṅkuśaḥ tannāmākṣaram ākarṣaṇasthitaḥ / te ca madhupāstatpadmaṃ
sarabhasamālūnaviśīrṇaṃ kṛtvā svamantratayā svarānācūṣayantīti suciraṃ niścalaṃ paśyēt
/ tatas tataiva tacchvāsapreritāṅkuśastannāma haṭhādādāya te ca madhukarāḥ svakīyaṃ
svaraṃ āhr̥tya tannāsikāvānavivarapathena niḥśṛtān vīkṣeta / punar ānīya śvāsavāyunā
samākṛṣṭānāṅkuśabhramarān svanāsikādakṣiṇadvāreṇa praveśya tannāmākṣaraṃ svahr̥di
mantreṇa gādham ākr̥mya tāṃś ca svarān pratidalabhramarabalavaśīkṛtān vicintayed ity
anena krameṇa svavijñānaṃ tadvijñānenaikīkṛtya paśyēt / tatas tatpayodharaṃ
niśitaraktopala-

^126

kalkāśareṇa viddhvā mahārāgamūrcchāpatitāṃ ca tāṃ vilokya śṛṅkhalayeva kārmukena
taccaraṇayugalaṃ gādham ābaddhya svapṛhītotpalanālamayena pāśena gale baddhvā
samākṛṣya svapādayornipātyāśokena hr̥dayaṃ santāḍya nirabhimāninīṃ kṛtvā khaḍgena
bhīṣayitvā anantaśaraṇāṃ kṛtvā punar darpaṇenātmīyasamsthāṃ muktakeśāṃ vivastrāṃ
atirāgavihvalāṃ virahakātaratarāmatibhaktāṃ darśayitvā svasaṃvedyam ātmānurāgaṃ
kārayet / oṃ amukimākarṣaya mañjughoṣa hrīḥ jaḥ iti svamantraṃ nāmasahitam
ekāgramanā japet / evam anantaroktakrameṇa śuklapratipadam ārabhya yāvaca
caturdaśīmayutamātraṃ japet / punaḥ paurṇamāsyāṃ mahatīṃ pūjāṃ vidhāya sakalāṃ
rātriṃ japet / tataḥ prabhāte sā niyatam āgacchati / āgatāṃ ca tāṃ mahāmudrādisiddhyartī
svadevatāpūjāśayena yathāsukham upamuñjīta /

// vajrānaṅgamañjuśrīsādhanam samāptam //

^127

61.

tathaiva śūnyatādibhāvanānantaraṃ viśvapadmopari candre sitaāḥkārajaṃ
śrīdharmadhātuvāgīśvaraṃ sarvāṅguśuklaṃ caturmukham aṣṭabhujam
pañcabuddhamukuṭinaṃ divyābharaṇavastraśṛṅgārādirasānviṭam
dharmacakramudrāṅkahastadvayaṃ kṛpānabāṅakulīśadakṣiṇahastatrikaṃ
prajñāpāranitāpustakacāpavajraghaṇṭāvāmakaratrikaṃ vajraparyaṅkinam ātmānaṃ
niṣpādyā svahr̥ccandre nīlahumjātasabījavajraṃ mahāmudrāsvabhāvaṃ, ūrṇāyāṃ
pītatrāṃkāreṇa sabījaratnaṃ dharmamudrāsvabhāvaṃ, kaṇṭhe
raktahrīḥkārajasabījapadmaṃ समयamudrāsvabhāvaṃ, mūrdhni
haritāḥkārajasabījavīśvavajraṃ karmamudrāsvabhāvaṃ, itthaṃ caturmudrānviṭam ātmānaṃ
vibhāvya oṃ hum hrīḥ bhagavan jñānamūrtti vāgīśvara mahāvāca sarvadharmā
gaganāmalasupariśuddha dharmadhātujñānagarbha āḥ iti mantreṇādhitīṣṭhet / tato
vajrabandhamadhyamādvayaṃ tṛtīyaparvabhagnaṃ khaḍgākāreṇa dhārayitvā
tarjjanīdvayaṃ utthitāṅguṣṭhopari kuñcayitvā dhārayed iti समयamudrā / tataḥ
svajihvācandrastharaktahrīḥkārabījādhiṣṭhitāṃ dhyātvā krodhavācā mantraṃ japet /
tatrāyaṃ japamantraḥ oṃ vajratīkṣṇaduḥkhaçchedaprajñāñānamurttaye jñānakāya
vāgīśvara arapacanāya te namaḥ / aṣṭaśatanāmadheyāṃ ca nāmasaṅgītiṃ yathākālaṃ
paṭhed iti //

// dharmadhātuvāgīśvarasādhanam //

^128

62.

pūrvoktavīdhānena śūnyatābhavanānantaraṃ padmacandraṣṭharaktahoḥkāraparinatam
aṣṭabhujam caturmukham mūlamukham raktagauram dakṣiṇam kuṅkumāraṇam paścīmam
padmaraktam uttaram pītaraktam dvābhyām hastābhyām dhanurbāṇadharam aparābhyām
pāśāṅkuśadharam punar aparābhyām prajñāpāramitāpustakakhaḍgadharām
tathāparābhyām ghaṇṭāvajradharām mahārāgaśṛṅgārasojjvalam lalitāsanastham
viśvapadmacandre divyavastrābharaṇama amitābhajaṭāmukuṭīnam
hṛdbjiraśminā"nītasattvān svavaśe 'vasthāpya mantraṃ japet oṃ mahārāgavajra rāgāya
sarvasattvān hoḥ /

// iti dharmadhātuvāgīśvarasādhanavaśyavidhiḥ //

63.

namo mañjunāthāya /

śūnyatābhāvanāpūrvakaṃ candramaṇḍalopari hoḥkāreṇa niṣpannam ātmānam
mahārāgarūpaṃ raktaraugaṃ śṛṅgārasojjvalam lalitāsanastham caturmukham
aṣṭabhujam prathamamukham raktagauram dakṣiṇam kuṅkumaraktam paścīmam
padmaraktam uttaram pītaraktam dvābhyām bhujābhyām dhanurbāṇadharam aparābhyām
pāśāṅkuśadharam tathā aparābhyām prajñāpāramitāpustakakhaḍgadharām tathā
aparābhyām ghaṇṭāvajradharām tathā vibhāvya makuṭakirīṭa-

^129

vinirgataśmibhir ūrdhvatānavabhāsyā mahāraktān praṇatavigrāhān paśyēt / yathā
pūrvadakṣiṇapaścīmottarake 'dhodikṣv avasthitān
prathamadvitīyatṛtīyacaturthapādaraśmibhir āpūryānurajjyānīya svavaśe sthāpitān manasā
cintayanantarāntaram mantraṃ japet oṃ mahārāgavajra rāgāya sarvasattvān hoḥ / tato
niyataṃ sarvasattvā vaśībhavanti /

// iti nīśīmatibhāvanīyā mahārāgarūparūpottamā
mañjuvajrasarvasattvavaśīkaraṇasamādhīḥ //

64.

tathaiva śūnyatābhāvanānantaraṃ vāraṇamaṇḍale sitāṣṭadalapadmavarāṭake
maraṇāpagatāḥ sarvadharmā ity adhimokṣataḥ candraṣṭhasitāṃkārapariṇāmena
dvibhujāikamukham sitam vajraparyāṅkopari
samādhimudrāhastamaśeṣakumārābharaṇabhūṣitam pañcacīrakam
mañjuśrībhaṭṭārakarūpam ātmānam jhaṭīti niṣpādyā svahrccandrapadmopari khaṃkārajam
gam kham tanmadhye vajrajihva raṃ iti vajrajihvām, jihvopari raktapadmaṃ tadupari
buddham amitābham vicintya svatāludeśe adhomukham sravatsudham sitavamkāraṃ
dhyāyāt / oṃ vakyedaṃ namaḥ iti japamantraḥ /

// mahānuśamsam idaṃ
dharmaśāṅkhasamādhisūcakadharmadhātuvāgīśvarasādhanam //

^130

65.

prathamah kvacid vijane manohāriṇi śucau bhūpradeśe mṛdumasūrakādyupaviṣṭaḥ
triduhkhaduḥkhitamanantaṃ sattvadhātum avalokya mayaite sattvā
mañjughoṣapadavīmāsādyā tatpada eva nirviśeṣāḥ pratiṣṭhāpanīyā iti karuṇayā
samupasthāpitā anuttaracittair
aviśeṣacatuṣkikācatuṣkopaśobhitacandrarantaghaṭitagandhakuṭītale
vitatavicitravitānavilambamānagandhapuṭaparimalabhāvitāntarāle
bhramaḍgandhalubdhamadhukaraśreṇīpakṣavipakṣiptapuṣpaprakarratnanirmitavidhasiṃh
āsanasthāyino gurbuddhabodhisattvān avalambya citasā pañcopacārayā
nṛtyagītavādyādisvarūpayā ca pūjayā sampūjya mama dāridryasya na kiñcid anyadastīti ca
śārīraṃ niryātya, buddhaṃ śaraṇaṃ gacchāmi ity ādi vacasā ratnatritayaśaraṇaṃ upetya
pāpaṃ deśayitvā punar akaraṇasaṃvaram vidhāya puṇyaṃ cānumodya jhaṭīti sakalaṃ
śūnyamālokayet / tato niyatam evaitad arthaṃ paśyan śanaiḥ svabhāvaśuddhamantraṃ trir
uccārayet / tadanantaram ca tathaiva śūnyatāvācakamantraṃ api vāratrayaṃ āvarttayet /
tato jhaṭīti trilokīmālokamayīmālokayet / tad anu svahṛdi paramākṣaraparīṇate
pīyūṣagabhastibimbe śucirociṣā dhīḥkāreṇa nirvarttinam niśitadhāraṃ kṛpāṇam
avadhārayet / tanmuṣṭīsthite ca prācīnavarṇaṇiṣpādite śvetabhānau khaḍgabījaṃ

^131

paśyet / ātmanā saha pañcavarṇaparīṇatyā ca vāmakarakalītapustakaṃ
taditarahastavinyastaprajñākhḍgaṃ pañcaratnālaṅkṛtamakuṭaṃ ākuñcitapañcacīraṃ
bandhūkakāntivasanayugalaṃ yathāyathamucitasthānaniveśitaruciraśṛṅgārābharaṇaṃ
smitasphuratkapolasthalaṃ śaradabhraṇdam ivaikatra kṛtāvasthānamandhakāracakitaṃ
iva puñjikṛtamālokayet / tataḥ svahṛdi sarvavarṇagrāmaṇīparīṇatam aṣṭāracakraṃ
bhramadaḥgurīmaṇīlatāṃ tanmuṣṭau ca tathābhūtam eva sañcayaṃ svadehe
rociḥpravāhena plāvayantam iva nirantaram digantarāṇi niryaddviśajjotiṣi
viśvalakamalopari sthitamakalaṅkaśāśāṅkamaṇḍale racitanividavajraparyāṅkasthitaṃ
mañjuśrīyam ātmānam avalokayet / tatra ca tad eva mahāprāṇamakṣaramīkṣeta /
khaḍgādīparīṇāmena ca prāguktavarṇacihnādisamanvitaṃ mañjughoṣaṃ bhāvayet /
tadagraprṣṭhayaś ca svasvabījajanitanītraṃśānumodopādītendubimbātmanīnanidānaiḥ
sūryaprabhacandraprabhau nāyakākṛtī cintayet / anenaiva vidhinā vicitraparidhānottariye
triratnamakuṭīnyau svānurūpābharaṇabhūṣite keśinyupakeśinyau savyāvasavyavarttīnyau
dhyāyāt / pañcānām aṣṭāracakradevatānām tathāvidhasvahṛdayakumudinīprāṇanāthe
svasvabījaṃ nīhākaragaurajaṭīlaṃ paśyet / tato nāyakamano'ntaḥstha-

^132

bījakiraṇanālikāṃ kuṭīlakoṭīṃ śīrasā nirgatya
sakalatraidhātukamavabhāsayantīmāsanakamaladale dhārayitvā
samayasattvābhinnasvarūpaṃ jñānasattvamānyantīm vibhāvayet / tena cāgrato
'vasthītena manasā vihitavidhāpūjanena huṃ vaṃ jaḥ horityuccārayannaikyamālabeta /
tadanantaram jhaṭīti sthiradakṣiṇāvarttatvaritaṃ aṣṭāracakraṃ bhramat
candramaṇḍalasthītās ca pañcāryadevatāścalā nirīkṣeta / atha romaḥkūpavivaraiḥ niḥśṛtya
sakalalokaṃ avabhāsyā āsanamṛgalāñchanāntaram praviśantaṃ mayūkhasamūhaṃ
punaḥ punaḥ yāvat khedaṃ cintayet / dhyānavirasāś ca krameṇa
parīṇataśaratkāṇḍapāṇḍurāṇi vadanato nīrgacchanty akṣarāṇi vicintayan ṣaḍakṣaram
mantrarājaṃ japet / atrāpi vimukha utthāya yathāśukhaṃ devatāhaṃkṛtir vihareḍ ity /
kṛpāṇapāṇervaravāci cañcalaṃ girāṃ gurormañjuvarasya sādhanam /
vilikhya samprāpi mayeha yaddhitaṃ prayātu tenāśu jano jināspadam //

// arapacanasādhanam //

^133

66.

śrīvajradharmaṃ dhūpadoṣajālaṃ vānmaṇḍalaspḥāritaraśmijalam /
samastasambuddhavacaḥsvabhāvaṃ vāksādhanam saṃpraṇipatya vacmi //
mantram svabhāvena viśuddharūpaṃ proccārya bijānilālitaḥ san /
māyāmarīcyudakacandrakalpaṃ vibhāvayel lokam imaṃ samagram //
paṃkārabiḥjaprabhavaṃ vibhāvya viśvāmbujaṃ sarvaviśuddharūpaṃ /
akārajanmānamanantabhāsaṃ saṃśuddhacandraṃ ca kalāsamagram //
punaś ca guhyaṃ paramaṃ pavitraṃ bijākṣaraṃ prakṣaradaṃśujālam /
bandhūkapuṣpadyutisannikāśaṃ vācāṃ prapañcaprasaraikahetum //
tadbījasambhūtam abhūtadoṣaṃ samādhimudrārpitapāṇipadmam /
vajrāsanasthaṃ karuṇābhirāmaṃ śrīvajrarāgaṃ pariśuddharāgam //

^134

romodarodbhūtavīśuddhabuddhaṃ jīmūtajālair jagato hitāni /
kurvantamatyantavīśuddhabuddhiṃ vibhāvayet sarvajagatsvabhāvam //
hṛccandrabimbe kuliśaṃ nirīkṣya jvālābhirudbhāsitasarvalokam /
huṃkāranādādūpapannarūpaṃ pañcātmaṃ nirgatabuddhamegham //
tanmadhyasūcīspḥuṭakoṭīpīṭhaniviṣṭadehaṃ tribhāvabhāsam /
mahākṣaraṃ vikṣatabhūribhūtaṃ santānaduḥkḥaprasarāndhakāram //
tasyoccaraccārumarīcitanair balārkaḥbimbāmalaramyaragaiḥ /
prajñāgradūtiṃ śubhavākprasūtiṃ jihvāṃ viniṣpādyā ca vajrabhūtām //
tadagrabhāge lalitograrāge vicintayet tattvamudārarociḥ /
ātmaprabhāvairanivāryavīryair nīrnāśyed vādivaraprabhāvam //

^135

pratikṣaṇābhyāsabalopapatter vāksādhanane siddhim upāgate 'smin /
gadyena padyena vadatyajasraṃ śāstrāṇi citrāṇi ca vetti yogī //
śāstrāṇi citrāṇi karoty avāśyaṃ svayaṃ mahārthāni jagannimittam /
jānāti cāsau paracittavṛttī rāgādyavadyopahatās ca tāstāḥ //
tasmin samādhau dṛḍhatāṃ prayāte susūkṣmatīvrasphuṭāniścayena /
samantabuddhāspadamūrttidhārī bhavaty asau nātra vicāraṇīyam //
abhyāsayogena bhavanti puṃsāṃ bhūtānyabhūtāni puraḥsthitāni /
kāmakulānām iva ramyarāmaścittānuyātānanuyogayuktiḥ //
iti kuśalam upārjitaṃ mayā yadvidadhatu tena janā jināgralakṣmīm /

^136

vigatabhayaviśādaśokaśalyāṃ śāsadharaśmimanoramāṃ samīhe //
aviratakuśalānuraktacittā guruvāralabdhasukhopadeśaśīlāḥ /
iti sakalakulopānītavṛttīśriyam anuyāntu samādhivaśyaharṣāḥ //
aham api sujano bhaveyam ucchair jvaladanalāvalīm adhyavarttimūrttiḥ /
gurutarakarūṇaḥ kapalamālī jaladharapūrṇaghanābhinīlalakṣmīḥ //
kṛtaṃ sujanabhadrena vācāṃ sādhanam uttamam /
etena sādhyed vācaṃ vācāṃ īśvaratāṃ vrajet //
oṃ āḥ hrīḥ huṃ //

// vāksadhanam //

^137

67.

siddhaikavīramañjughoṣasadhanārthaṃ caturasramaṇḍalakaṃ kṛtvā tanmadhye oṃ vajrasattvasiddha huṃ svāheti puṣpaṃ dadyāt / pūrvādidikṣu oṃ vīrasattva adhiṣṭhāna huṃ svāheti puṣpaṃ dadyāt / oṃ samayasattvavīra huṃ svāheti puṣpaṃ dadyāt / oṃ akṣayasattvajñāna huṃ svāheti puṣpaṃ dadyāt / oṃ jñānasattvavajra huṃ svāheti puṣpaṃ dadyāt / evaṃ dhūpadikaṃ dadyāt / pūrvādidikṣu oṃ yamāntakāya huṃ svāheti puṣpaṃ dadyāt / oṃ prajñāntakāya huṃ svāheti puṣpaṃ dadyāt / oṃ vighnāntakāya huṃ svāheti puṣpaṃ dadyāt / āgneyādividikṣu oṃ ṭakkirājāya huṃ svāheti puṣpaṃ dadyāt / oṃ nīladaṇḍāya huṃ svāheti puṣpaṃ dadyāt / evaṃ oṃ mahābalāya huṃ svāhā / oṃ acalāya huṃ svāheti puṣpaṃ dadyād iti maṇḍalapūjā yathāvibhavataḥ kāryā / adhyātmapūjāyai śucisamudācāro bhūtvā mano 'nukūle pradeśe sukhāsanopaviṣṭaḥ svahrdaye sitapaṃkārapariṇatasitapadmavaraṭake akārapariṇatacandramaṇḍalasyopari sitaomkāraṃ pañcavarṇaraśmikaṃ bhāvayet / tato niḥṣṭaraśmibhir āpādatalād vālāgraparyāntaprapṭam bhāvayate / tadraśmyavabhāsenā pañca skandhā viśodhyante, anādikālīnārāgadveṣamohādayaścāpanīyante / teṣāṃ apagamāt tataḥ pañca

^138

skandhāḥ pañcatathāgatasvarūpā bhāvayante tatas te raśmayo bījākṣare praviśantaś cintanīyāḥ / tato nirmalībhūtacittasantāne karuṇāmaitrīmuditopekṣaṇā bhāvayet / tatra duḥkhād duḥkhahetoḥ samuddharaṇalakṣaṇā karuṇā, jagadekaputrapremalakṣaṇā maitrī, vyavasāyasaṃsiddhyupāyadarśanāt praharṣaṇaṃ muditā, bījākṣaram eva mañjughoṣarūpeṇātmānaṃ niṣpādayitum avadhāya aṣṭalokadharmeṣu upekṣaṇaṃ upekṣā / itthaṃ ca caturbrahmavihāraṃ bhāvayitvā punar bījākṣarān niḥṣṭaraśmibhiḥ ṣaḍgatikasattvānāṃ rāgadveṣamohamānadisamastadoṣā apanīyante / sattvān niṣkleśīkṛtya pratinivarttante raśmyo bījākṣare praviśanti / punar bījākṣarā niḥṣṭrya raśmyaḥ pariśuddhasattvadhātum svakīyenāvabhāsenavabhāsyā siddhaikabīramañjughoṣarūpeṇa gaganatalam āpūrya pratinivarttante raśmyo bījākṣare praviśanti / punar bījākṣarān niḥṣṭrya raśmibhyo nirgatapūjādevībhiḥ siddhaikavīramañjughoṣabhaṭṭārakaḥ puṣpadhūpādibhiḥ pūjyate / pūjitaḥ san prasanno bhavati / tatas teṣāṃ agrataḥ pāpadeśanā-akaraṇasaṃvarapuṇyānumodanā-puṇyapariṇāmanā-ātmabhāvaniryātanā-mārgāśrayaṇa-triśaraṇagamana bodhicittotpādāḥ kriyante / paścāt pūjādevatyo bījākṣare praviśanti / paścāt-

kṛto vaḥ sarvasattvārthaḥ siddhir dattā yathānugā /
gacchadhvam buddhaviṣayaṃ punar āgamanāya muḥ //
iti visarjayet / etena puṇyasambhārārthaṃ yogī jagad ākalayati / yad etat ghaṭapaṭaśakaṭalayanadevakulaparvatādi-

^139

carācaram tat sarvaṃ pratibhāsamātraṃ vicāreṇa pratibhāso pamaṃ māyāsvapnasadrśam, aham api niḥsvabhāvaḥ svapnopama itthaṃ śūnyatāṃ bhāvayan śūnyatādr̥ḍhikaraṇāya mantram japet / oṃ svabhāvaśuddhāḥ sarvadharmāḥ svabhāvaśuddho 'ham iti cintayan prakṛtaśarīrahānkāraṃ tyaktvā yogicittamātreṇāvatiṣṭhati / paścāt cintayati kim arthaṃ ahaṃ śūnyatāyāṃ gatas tiṣṭhati / jagadārtho mayā kartavya evaṃ cintayan taccittam sitapaṃkārarūpeṇa dr̥śyate / tatpariṇataṃ ca sitapañcapatraṃ ca padmaṃ tadvaraṭake akārapariṇatacandramaṇḍale akārādiṣoḍaśasvarān dviguṇīkṛtya dvātriṃśallakṣaṇaviśuddhyā tatpariṇatacandramaṇḍalaṃ bhāvayet / tasyopari sitaomkāraṃ bhāvayet / ādarśajñānasvabhāvātmako 'haṃ iti paṭhati / tataḥ kakārādicatustriṃśadakṣarāṇi ṣaḍakṣarapraveśāt catvāriṃśadakṣaram dviguṇīkṛtya aśīyanuvyañjanaviśuddhyā tasyopari dvitīyaṃ candramaṇḍalaṃ tayor ekībhāvāt samatā / tataḥ samatājñānavān samatājñānasvabhāvātmako 'ham iti paṭhati / candrasyopari omkāraṃ bhāvayet / tatpariṇataṃ ca hetuphalabhūtaṃ nīlotpalaṃ bhāvayet / tasya varaṭake candrasthaomkāraṃ bhāvayet / tataḥ pratyavekṣaṇājñānavān pratyavekṣaṇājñānasvabhāvātmako 'ham iti paṭhati / tato bījākṣarān niḥṣṭrya raśmibhiḥ

ṣaḍgaticasattvānāmantrayet / yat siddhaikavīrarūpaniṣpanne mayi madīyaśarīre praviśya
mañjuśrīsukhaṃ

^140

bhokṣya iti āmantrya te raśmayo bījākṣare praviśanti / tataḥ kṛtyānuṣṭhānajñānavān
kṛtyānuṣṭhānajñānasvabhāvātmako 'haṃ iti paṭhati / tato bījākṣarān niḥśṛtya raśmibhir
āmantrataṣḍgaticasattvān bījākṣare praveśya samarasībhūya jījacihnaparāvṛtṭyā
siddhaikavīro bhagavān candramaṇḍalasthaḥ candropāśrayo jagadudyotakārī dvibhuja
ekamukhaḥ śuklo vajraparyaṅkī divyālaṅkārabhūṣitaḥ pañcacīrakaśekhara
nānāraśmigahana uttiṣṭhati; vāme nīlotpaladharo dakṣiṇe varadaḥ / hr̥daye 'sya
sitapadmasthacandramaṇḍale omkāraṃ tatpariṇatam utpalaṃ tadvaratake
candrasthābījākṣaraṃ tato niḥśṛtaraśmibhyaḥ pūjādevatyāḥ sphuranti dvibhujāḥ sitavarṇāḥ
divyāvāriparipūrṇakalaśahastā jayatu jayatu śrīśiddhaikavīra iti vadantyo bhagavantaṃ
snāpayanti / tataś ca bhagavato maulau akṣobhyaṃ devatyāḥ pūjāṃ kurvanti / tataḥ
suviśuddhadharmadhātujñānavān om suviśuddhadharmadhātujñānasvabhāvātmako 'haṃ iti
paṭhati / īdrśaṃ bhagavantaṃ yāvad icchaṃ bhāvayet / bhāvanānantaraṃ jāpaḥ om
vajratikṣṇaduḥkhacchedaprajñājñānamūrttaye jñānakāya vāgīśvara arapacanāya te namaḥ /
kadācit om vākyedaṃ namaḥ iti jāpanantaraṃ stutipūjāprañidhānaṃ kṛtvā uttiṣṭhet /
devatāhaṃkāreṇa sarvalaukikakāryaṃ kuryāt /

// siddhaikavīrasādhanam samāptam //

^141

68.

pūrvavat śūnyatāṃ vibhāvya paṃkārajaviśvapadme akārajacandramaṇḍalaṃ tadupari
raktahrīḥkārapariṇatam ātmānam amitābharūpaṃ dhyāyāt samādhimudrādharānam
aruṇavarṇaṃ vajraparyaṅkaniṣaṇṇam / tato hr̥ccandre huṃkārajapañcasūcikaṃ
nīlavajramūrdhaṃ tanamadhye sūcikāgre raktaḥkāraṃ dhyāyāt, jihvāgre raktahrīḥkāraṃ iti
/

//vāksādhanam //

69.

namo vāgvajrāya

pūrvavat pāpadeśanādyanantaraṃ śūnyatām avalambya
candrasthāmaṃkārabījaniṣpannaṃ āryamañjughoṣaṃ pītam ekamukhaṃ dvibhujaṃ
pañcavīrakumāraṃ sarvālaṅkārabhūṣitaṃ utpaladhārivāmakaraṃ līlavasthitadakṣiṇakaraṃ
siṃhāsanasthāpadmacandrāsīnam ātmānaṃ jhaṭiti dhyāyāt / tato 'ñjaliṃ baddhvā
tarjanyaṅvānāmikānakhāśrite kṛtvā vikacotpalamudrā deya / om vāgīśvara muḥ iti
japyaṃmantraḥ /

// mahārājālīlamañjuśrīsādhanam //

^142

70.

namo mañuśriye /

ṣaṣṭhasya pañcamam bījam pañcamasvareṇopaśobhitam śūnyenākrāntam tenaiva
niṣpannam śrīmañjughoṣam pañcavīrakumāram sarvālaṅkārabhūṣitam dvibhujam
vāmenotpaladharam dakṣiṇena līlayā sthitam siṃhāsane ātmānam kumārarūpeṇa cintayet /
asya mudrā hastasvayena sampuṭāñjalim kṛtvā tarjanībhyāmanāmikānakham pidhāya
utpalavad vikacasamsthitau hṛdi ūrṇāyām kaṅṭhe mūrdhni nyaset / om vāgīśvara muḥ /

// mañjuśrīsādhanaṃ samāptam //

71.

mañjuvajram praṇamyātau śratsomābhābhāsvaram /
vakṣe 'ham sādhanam tasya samkṣepāt sphuṭam uttamam //
prathamam tāvan mantrī mano 'nukūle śucibhūmipradeśe sukhāsanamadhyāsīnaḥ
svahrdayakārodbhavaçandramasi maṃtattvam śubhram vinyasya tadraśmibhir vyomāpūrya
bhagavantam gurubhaṭṭārakam ca gagane dṛṣṭvā tato bhagavataḥ purataḥ sthito mano
mayyā pūjayā mañjuśriyam gurubhaṭṭārakam ca pūjayet vandeta ca

^143

śubhavṛddhyartham / tataḥ sarvapāpam pratideśayāmi sarvapūnyam anumodayāmi
taccānuttarabodhau pariṇāmayāmi ābodher buddham dharmam saṅgham śaraṇam
gacchāmi utpādayāmi sambodhicittam / tato bhagavantam nijabījena sahaikībhūtam dṛṣṭvā
sarvam traidhātukam sthāvaram jaṅgamam praṭīyasamutpannam
svapnamāyāprativimbotpamam avicārāsaham vicintya prakṛtiprabhāsvaram eva kevalam
parisuddham ātmānam bhāvayet / om svabhāvaśuddhāḥ sarvadharmāḥ svabhāvaśuddho
'ham ity anena dṛḍhīkuryāt / punaḥ praṇidhānalotpannacandramasi maṃ vīkṣya
tadraśmiphuraṇair mañjuvajram ātmāni praveśyātmanam maṃkārodbhavam dhyāyāt
śaradinukarākāram pañcacīrakam sarvābharaṇabhūṣitam vāmakare nīlotpaladharam
dakṣiṇakare varadam viśvakamalacandrāsane paryaṅkasthitam / tataḥ svahrdīndau
maṃcandrakāntimaṇiprabhāraśmibhir gaganodaravarttibhir jagadartham kurvataṃ
dedīpyamānam tāvad bhāvayet, yāvat khedo na bhavati / bhāvanākhinno mantraṃ japet om
vākyedaṃ namaḥ upahrdayam vā japet om hrīḥ huṃ / tataḥ śatākṣaram paṭhitvā
mañjuvajrāhaṅkāreṇotthāya tathaiva vihared iti / ṣaṇmāsena vāgīśvratāmāsādayati /
satatābhyaśayogena ihaiva janmani buddhatvam api sādhayati / evaṃ dhyānasthitaḥ
pūrvasevāsaptalakṣaṇi japtvā khaḍgādisiddhayaḥ sādhanīyāḥ / tataḥ somagrehe sūryagrahe
vā jātilohaghaṭitam khaḍgam svahastena gṛhītvā candram apaśyan

^144

tāvaj japed yāvan mukto bhavati khaḍgavidyādharo bhavati / evaṃ
vajracakratisūlaśaramudgarapāśāṅkuśādīni añjanapādalepatilakavaśīkaraṇadravyāni
melayitvā sādhanīyāni / vidyādharaśadhanāni saṃskṛtya sādhanīyāni / kṣīrabhaktena
dadhibhaktena vā saghṛtena saśarkareṇa pātram pūrayitvā hastena cāvaṣṭabhya japtvā
bhakṣaṇīyam pañcaśatāyurbhavati / māśān mukhe prakṣipyā japed aṅkuritā bhavati
tānabhyavahrtya kavirbhavati śrutidharo vāgmī medhāvī ca bhavati / bilvānām lakṣahomena
trailokyārāyamāsādayati / yathālabdhasitakusumānām caturlakṣam hutvā vāksiddhir
labhyate vāgīśvarasamatvam ca / gṛhṭāktapañcavīrihomena vā / caturlakṣamātreṇa
yakṣiṇīm ākarśayati pātālakanyām vā / brāhmīcūrṇam biḍālapadamātram
aṣṭaśatābhimantritam prabhāte maṇḍlakam kṛtvā yathāvibhavam bhagavantam sampūjya
ghṛtenāranālena vā pibet / vacāmarddhatolakapramāṇam tathivābhimantrya ghṛtena
kṣīreṇa tailena vā māsam ekaṃ pibet / jaḍatāgadgadāmūkatvam vīnaśyati /
ṣaṇmāsenāśrutāny api śāstrāṇi pratyakṣībhavanti, na jātu vīnaśyanti / śrutidharo
mattakokilamadhurasvaraḥ spaṣṭavākyo bhavati /

^145

tatrāyaṃ śatākṣaramantraḥ - oṃ vajrasattva samayam aupālaya,
vajrasattvatvenopatiṣṭha, dṛḍho me bhava, sutoṣyo me bhava, supoṣyo me bhava, anurakto
me bhava, sarvamiddhaṃ me prayaccha, sarvakarmasu ca me cittam śreyah kuru, huṃ
hahahaha hoḥ bhagavan sarvatathāgatavajra mā me muñca, vajrībhava mahāsamayāsattva
āḥ /

// āryasiddhaikavīrasādhanam //

72.

pūrvoktavīdhānena sūnyatābhāvanānantaram sitapadmopari śukla-akārajacandre
sitadhīhkaraparīnatam ātmanam mañjuśrībhaṭṭārakam siddhaikavīranāmānam
sarvāṅgadhavalam paryaṅkaniṣaṅgam ekamukham dvibhujam dakṣiṇe varadam vāme
nīlotpaladharam divyābharaṇasundaram vicitraparīdhānam jhaṭīti niṣpādyā
śīraḥkaṅṭhahṛdaye candrasthaom-āḥ-huṃkārān paśyet / āḥkārahūṃkārāyor madhye
dhīhKāraraśmībhīr jagadartham kārayan mantram japet oṃ
vajratīkṣṇaduḥkhacchedaprajñājñānamūrttaye jñānakāya vāgīśvara arapacanāya te namaḥ /

// siddhaikavīrasādhanam //

^146

73.

namo 'limanmathāya

sundarānandaniḥsyandam śāstuh sambhogavīgraham /
natvā samkṣepato vakṣye bhṛṅgānaṅgasya sādhanam //
ādau tāvad raktābjapuñjapratīnam śrīherukarūpam ātmanam niṣpādyā vijñaptīmātram ca
traidhātukamākalayya svahṛdaye ca
suraktaṣoḍaśārdhadalamahotpalakarṇīkayāmālikālisamkṣeparūpau
sakalabuddhaguṇānuraktāvākārahūṃkārāu manasā'bhīlikhyā tatas
tābhīyāmākārahūṃkārābhīyām suraktamadhuramarīcinīcayam niścāryā tenaiva
cādrakaśmīrajapratīmamarīcinīcayena sattvabhājanalokān viśodhya teṣām ca
kāyavākcittaiḥ saha ekīkṛtyānīya tayor eva akārahūṃkārāyor bindau praveśayet / tato
'kārahūṃkaraparīnatam bhramaramithunam maṣṇakuruvindaratnōpamam
paramakāruṇyamkarandapānamattam anavaratamuktātīdīrghanādahūṃkārām
adhuravīgraham nairātmāherukasvabhāvam vicintayet / tato 'syaiva hṛdi
kausumbharāgarañjītajalabīndusadrśau savīśayasūkṣmākārahūṃkārāu paśyet / tad anu
tanmīthunam praśvāsavāyurathārūḍham nāsīkāvivareṇa niḥśṛtya traidhātukasamsthītānām
sattvānām kāyavākcittāni viśodhya gṛhītva ca punarāśvāsavāyumāruhya tenaiva pathā
svahr̥tkamalakarṇīkayām praviśet / praviśya cānītakāyavākcittānām svakāyavākcittaiḥ
samatām adhimuñcet / evam

^147

punaḥ punar bhāvayet yāvaj jhaṭīti vyaktatarā pratītirupajāyate / paścāt sādhyasya
sādhyāyā vā hṛdaye jhaṭīti raktāṣṭadalakamalām vibhāvya ātmano hr̥tkamalakarṇīkayās
tadbhramaramīthunam praśvāsavāyūrūḍham nāmīkāvivareṇa niḥśṛtya
sādhyānāsīkāvivareṇa svakāyavākcittasvarūpahṛtkamalakarṇīkayām praviśet / praviśya
tasya hṛdayāravīndasya kāyasvarūpeṇa parāgenātmānam dhūsarayati / vāksvarūpam ca
makaradam pibati, cittasvarūpam ca puṣkaram khādati / tad anu sādhaḥ

svakrīyaśvāsasamīraṅkṛṣṭaṃ sādhyasya nāsikāvivareṇa niḥsr̥tya ātmano nāsikārandhreṇa
hṛdayamahotpalakarnīkāyāṃ praviśya patantaṃ kampayitvā kāyasvarūpaṃ parāgaṃ
tyajantaṃ vāksvarūpaṃ makarandaṃ cittasvarūpaṃ puṣkaraṃ codvamantaṃ cintayet /
punas tathaiva gatvā tathaiva praviśya tathaiva gṛhītvā tathaiva cāgatya tathaiva
tyajantamudvamantaṃ ca cintayet / evaṃ punaḥ punar yāvad anurāgaṃ darśayanti /
anurāgadarśanād vidheyatā 'vagamyate / avagamyā ca yathābhīmatasiddhyarthaṃ yateta /
atra cānayā bhaganayā lalanāṃ narmalālasamānasāṃ madanavīhvaladehāṃ
sādhakanāmāṅkavacanaprabandhāṃ ratyutsukāṃ kārayitvā yadi doṣādarśanānnānuramate
tadā mahad eva dūṣaṇaṃ āpadyate / tasmād ādāv eva sadviparyāsaviṣayo 'vadhāraṇīyaḥ /
avadhārya ca bhāvanā vidheyeti /

^148

vidhāyāsāditāṃ puṇyamalimanmathasādhanam /
yadatyuccair janas tena bhūyāt śrīkaruṇācalaḥ //
laḍahavilāṅga hiāṃ māṅgālasadhussiraṃ kām jaṅge / rāṅgaṃkareṇa raīāṃ
alivammahasāhaṅgaṃ teṅga //

// alimanmathasādhanam //

74.

namo mañjunāthāya /

prathamāṃ tāvat nirābhāsīkṛtya sacarācaram tadudbhūtam ātmānaṃ aṣṭavarṣākṛtiṃ
śvetavarṇaṃ sarvālaṅkārabhūṣitaṃ bhāvayan mañjughoṣaṃ, nābhīdeśe huṅkāreṇa
sūryamaṅḍalaṃ, tadupari hokāreṇa vicitrotpalaṃ, tasyopari candramaṅḍalaṃ bhāvayet /
tadupari vajratīkṣṇaṃ kanakavarṇaṃ sarvālaṅkārabhūṣitaṃ dakṣiṇe kare khaḍgaṃ vāme
kare prajñāpāramitāpustakaṃ dvīndriyasamapattiyā bhāvayet / oṃ vajratīkṣṇa suratas
tvam(tvam) manasā japet / svadevatāmaṅḍalacakraṃ prati bhāṣayet /
mañjughoṣasama(yaṃ) ihaiva janmani bhavati - oṃ śūnyatājñānavajrasvabhāvātmako
'haṃ, oṃ vajrābhīṣekaṃ sarvabuddhā dadantu mām /

// vajratīkṣṇabhaṭṭārakasya sādhanam samāptam //

^149

149001 75.

149!02 namo mañjuśrīye /
149!03 śrīmañjuvajrasya vidhāya rūpaṃ
149!04 saṃraktavarṇojjvalaraśmīyuktam /
149!05 nirvartya samyak svaraṣoḍaśāni
149!06 sañcintya vajraṃ hṛdi padmamadhye //
149!07 bandhūkapuṣpākṛtitulyarūpā
149!08 ālambanīyāḥ khalu ṣaṭpadakhyāḥ /
149!09 niḥśvāsavātena śanairaśeṣā
149!10 niścāraṇīyā nījanāsayā 'mī //
149!11 sañcintya sādhyam purataḥ sthitaṃ ca
149!12 kṛtāñjalīm ghūrṇitanetrayugmam /
149!13 nāsāpuṭanaiva śīlīmukhās te
149!14 sādhyasya bhāvyaḥ hṛdaye viśantaḥ //
149!15 ācūṣayanto hṛdi padmalīnaṃ
149!16 tasyaiva cetō makarandamāryaiḥ /
149!17 niṣkramya tasmāc ca punar viśantaḥ

149|18 tatraiva cintyāḥ khalu līyamānāḥ //
149|19 vidhānam evaṃ sthirayuktacittāḥ
149|20 kurvanti ye sandhyacatuṣṭayaṃ tu /

^150

150001 ākhāṇḍalaṃ cāpi caturdaśordhvair
150|02 dinairalam te vaśamānayanti //
150|03 labdhaṃ mayā sadgurusannikāśāt
150|04 śrīmañjughoṣaikavidhānam etat /
150|05 ity atra kiñcin na vikalpanīyaṃ
150|06 bhaved idaṃ kiṃ na ca sambhaved vā //
150|07 ākrṣṭim etāṃ khalu cittasaṃjñāṃ
150|08 śubhākarākhyena yathopadiṣṭāṃ /
150|09 kurvantu santaḥ parimucya sarvaṃ
150|10 kṛtā mayā 'sya guruṇāpi caiśā //
150|11 yan me 'tra kiñcit kuśalaṃ sunirmalaṃ
150|12 prāptaṃ likhitvā varaṣaṭpadāṣṭam /
150|13 tenaiva sattvā nikhilā bhavantu
150|14 śrīmañjunāthena sahaiva yuktāḥ //
150|15 // kṛtir iyam ācāryaśubhākarapādānām /
150|16 etāni sādhanāvarāṇi mayā likhitvā
150|17 sarveṇa yat kuśalam āptamatiṃ sūddham /
150|18 tenaiṣa loka iha saukhyakaraṃ jinatvaṃ
150|19 prāpnotu hīnabhavabhītir atiprakṛṣṭaḥ //
150020 / vaśyādihikāramañjuśrīsādhanam //

^151

76.

151|02 mañjuśrīsādhanam sūddham adhunā sādhu kathyate /
151|03 saṃkṣiptamativispaṣṭamajñānatimirāpahaṃ //
151|04 pūrvoktavidhānena svahṛccandre pītamuhkārāpariṇataṃ mañjukumāraṃ
151|05 trimukhaṃ ṣaḍbhujam kuṅkumāruṇanīlasitadakṣiṇetaravadanaṃ
151|06 sattvaparyaṅkinaṃ khaḍgabāṇavaradaṃ dakṣiṇakaratrayaṃ
151|07 prajñāpāramitāpustakanīlotpalacāpavad vāmakaratrayaṃ
151|08 saśṛṅgākumārābharaṇanivasanādikaṃ nānāpuṣpamahāśobhācīratrayavirājitaṃ
151|09 tathāgataparamāṇupariḡhaṭitaṃ ātmānaṃ dhyātvā
151|10 oṃ muḥ iti mantraṃ japet /
151|11 // mañjuśrīsādhanam //

77.

151|13 pūrvoktavidhānena sūnyatābhāvanānantaraṃ padme candramaṇḍalopari
151|14 sitabindum vibhāvya sphuraṇādipūrvakaṃ tatpariṇāmena
151|15 sidhadhīhkāraṃ kelvalam eva sitaṃ arapacanamañjuśriyaṃ
151|16 svabījahṛdaye vicintya oṃ dhīḥ svāheti mantraṃ japet /

151|17 // iti vidyādharapiṭakīyasamkṣiptamañjuśrīsādhanam //

^152

78.

152|02 vidadhyādādito mantrī buddhādīnāṃ prapūjanam /
152|03 puṇyānāṃ pariṇāmādyam tato maitryādibhāvanam //
152|04 hṛccandrabimbamadhyastham mantrī binduṃ vicintayet /
152|05 divākarakarotsṛṣṭahimabindusamaprabham //
152|06 tadbindukiraṇair dhyāyāt pratiromavinirgataih /
152|07 jagat sarvaṃ vitastyādikrameṇa viṣadīkṛṣam //
152|08 sitadhīḥkārārūpaṃ ca bindum antargatatviṣam /
152|09 drṣṭārapacanaṃ paśyet tatsarvapariṇāmataḥ //
152|10 antarnihitadhīḥkāraṃ hṛdi drṣṭendumaṇḍalam /
152|11 nāsayā niḥsaret paścāt tanmaṛīkadambakam //
152|12 mañjughoṣākṛtīn sattvān dhyāyād ucchvāsavāyunā /
152|13 niḥśvāsavāyunā paścād dhīḥkāre saṃharedamūn //
152|14 svāhāntaṃ praṇavādyam tu mantrabījākṣaram japet /
152|15 śaraccandrakarākāraṃ hṛccandramaṇḍalasthitam //

152|16 // vidyādharapīṭakapratibaddhamañjughoṣasādhanam //

^153

79.

153|02 pradīpakalikākāranirmāṇābjendumadhyagaḥ /
153|03 haṃkāradrāvako vīro raviguptena deśitaḥ //
153|04 huṃ āḥ prajñāvṛddhyadhikāraḥ / jhaṭiti mañjuśrīyogam
153|05 ālambya nābhau candramaṇḍalopari sitabinduṃ pradīpakalikākāram
153|06 saraśmikaṃ vicintya śīrasi sitahaṃkāram
153|07 anāhataṃ lambamānam astakaṃ saraśmikaṃ dhyāyāt / tad anu
153|08 binduraśminā sañcodya dravībhūtena haṃkāreṇa taṃ bindum
153|09 āplāvayan sthiracitto mantrī na cireṇa prajñām
153|10 abhibarddhayatīti /
153|11 nābhideśopari vyaktaraktadharmodayāntare /
153|12 pañcāraṇīladambholikaro(ṛaṭo)dbhāsitatejasaḥ //
153|13 sitahaṃkāraṭo jātaṃ śīraḥ sandhivinirgatam /
153|14 paśyen nādaṃ nabhovyāpidhūmrahaṃkārasambhavam //
153|15 nādo raśmir eXā /

153|16 // iti prajñāvṛddhidhiḥ //

^154

80.

154|02 gurupādaṃ sadā natvā vajrācāryaṃ tathaiva ca /
154|03 praṇamyādau likhīṣyāmi mañjuśrīr yena sidhyati //
154|04 sattvaparyāṅkam āsīno hṛdīndāvaḥkārabhūṣitam /
154|05 śaṅkhakundojjvalaṃ bījaṃ viśvaraśmisamākulam //
154|06 tair niṣpannāḥ sambuddhagurubodhisattvā maharddhikāḥ, tān
154|07 drṣṭvā pūjayed anena mantreṇa oṃ vajrapuṣpe huṃ, oṃ vajradhūpe
154|08 huṃ, oṃ vajradīpe huṃ, oṃ vajragandhe huṃ, oṃ varanaivedye
154|09 huṃ / tataḥ -
154|10 ratnatrayaṃ me śaraṇaṃ sarvaṃ pratidiśāmy agham /
154|11 anumode jagatpuṇyaṃ buddhabodhau dadhe manaḥ //
154|12 ābodheḥ śaraṇaṃ yāmi buddhaṃ dharmaṃ gaṇottamam /
154|13 bodhau cittam karomy eṣa svaparārthaprasiddhaye //

154|14 utpādayāmi varabodhicittam
154|15 nimantrayāmy aham sarvasattvān /
154|16 iṣṭām cariṣye varabodhicārikām
154|17 buddho bhaveyam jagato hitāya //
154|18 iti / praṇidhipūrvakam sarvadharmairātmyam bhāvayed anena mantreṇa
154|19 om śūnyatājñānavajrasvabhāvātmako 'ham /

^155

155|01 bījam māyopamākaram traidhātukam aśeṣataḥ /
155|02 dr̥ṣyate spr̥ṣyate caiva yathā māyā hi sarvatāḥ /
155|03 na copalambhyate caiva sarvasya jagataḥ sthitiḥ //
155|04 iti adhimokṣam kuryāt / tato 'nādikālinamasatkalpanā-
155|05 bījam apanīya svabhāvaśuddhim adhimuñcet / om
155|06 svabhāvaśuddhāḥ sarvadharmāḥ svabhāvaśuddho 'ham iti / tataḥ
155|07 pūrvoktabijaniṣpannam khaḍgam tattsarumadhye candramaṇḍalam tasyopari
155|08 pūrvoktabijam tatsarvaparāvṛtṭyā mañjuśrīrūpam ātmānam
155|09 vicintayet aham eva sarvajagatpatiriti padmacandrāsanastham
155|10 sattvaparyāṅkasamāsīnam śāśiprabham anekakiraṇasphuraṇair
155|11 vyāptanabhaḥsthalam vicitraparidhānam jagadānandasvarūpam śuklavarnam
155|12 manoramam pañcacīram mahāvīram sarvālaṅkārabhūṣitam
155|13 dakṣiṇe udyatakhadgākaram vāmahastena hṛdi gṛhītapustakam /
155|14 tato mudrām badhniyāt / hastadvayena samuṭāñjaliḥ kṛtvā
155|15 tarjanībhyāmanāmikānakhau pidhāya utpalavad vikacasamsthite
155|16 hṛḍūrṇākaṅthamūrdhasu vinyasya mantreṇa paścān nābheradho bhruṅkāreṇa
155|17 śuklavarnam aśvatthapatrasaḍṣam cintayet candramaṇḍalam /
155|18 tasyopari aṣṭam asya caturtham prathamāṣoḍāśena bhūṣitam saptamasya

^156

156|01 dvitīyena prathamam caturthena ca bhūṣitam tanniṣpannām ṣaḍkajakalikām
156|02 nābher upari haṅkāreṇa vikasitām cintayet /
156|03 tasyopari candramaṇḍalam tasyoparyāṅgulāntaram tyaktvā ṣaḍaracakram
156|04 satejah tasyāreṣu dvādaśamātrāṇām yugmayugmākṣaram
156|05 nyaset / pratyekārsyopari mūlamantrasyaikakākṣaram vinyasya
156|06 cakrābhyantaravaraṭake dhīḥkāram makiraṇam niścalaḥ bhāvayet /
156|07 bāhyavaraṭake kāliyogam samujjvalam ṇāṇānamākṣararahitam
156|08 cintayet / punar ūrdhvato 'ṅgulamantaram tyaktvā candramaṇḍalam
156|09 tasyopari arapacana iti dr̥ṣtvā śighrataram cakaram bhramad bhāvayed /
156|10 ṣaṅmāsān yāvat japed anena mantreṇa om vajratīkṣṇa muḥ /
156|11 pratidinamayutam ekam japed / tato jaḍo 'pi vākpatirbhavati,
156|12 medhāvī granthasahasram gṛhṇāti, avicchinnasamskṛtavaktā
156|13 mahākaviḥ sarvaśāstrapāragah / siddhe sati khadgavidyādharādhipatir
156|14 bhavati, vidyādharībhiḥ saha kṛḍati / idam cakravaram
156|15 gūḍhamācāryopadeśena boddhavyam /
156|16 prajñācakram idam śreṣṭham likhitvā yah phalodayah /
156|17 tena lokah samasto 'yam mañjuśrīpadamāpnuyāt //

156|18 // prajñācakram idam mañjuśrībhaṭṭāarakasya sādhanam samāptam //

^157

81.

157|02 namo mañjuśriye /

157|03 tatreyam dharmasaṅkhasamādhiḥ / sitavartulavāruṇamaṅḍalopari
 157|04 makeśarāṣṭadalapadmavaraṭake maraṇāpagatāḥ sarvadharmā iti
 157|05 dyotakamaṃbījaniṣpannam dvibhujam śuklavajraparyāṅkopari samādhihastam
 157|06 kumārabhāraṇam pañcacīram svacchanirmalajñānasvabhāvam
 157|07 mañjuśrīrūpam ātmānam bhāvayet / svahr̥ccandropari padme khaṃkāreṇa
 157|08 śaṅkham tanmadhye oṃ vajrajihva raṃ iti vajrajihvām,
 157|09 jihvopari raktapadme samādhisamāpannam amitābhabuddham tadupari
 157|10 tāluni vakāram adhomukham amṛtabinduṃ sravantaṃ evam anukrameṇa
 157|11 pakṣamāsaṣaṇmāsaparyantaṃ bhāvayet / siddhau labdhanimitto
 157|12 maṅḍalam ālikhet / bāhyataś caturasraṃ caturdvāraṃ dvārapālasamavitaṃ
 157|13 lāsya-mālyā-gītā-nṛtyā-puṣpā-dhūpā dīpā-
 157|14 gandhās ca bāhyamaṅdale nyasanīyāḥ / tadabhyantare vartulam
 157|15 śuklaikarekhāvṛtam araṃ tanmadhye śuklapadmaṃ evaṃ likhitvā
 157|16 kārttikaphālgunavaiśākhādipaurṇamāsyāṃ pūjānaivedyādi-
 157|17 pūrvakaṃ balim dattvā samāhito maṅḍalamadhye vajraparyāṅkenopaviṣṭo
 157|18 mañjuśrīrūpaparāvṛttam amitābhabuddharūpam ātmānam
 157|19 dharmadhātusamaṃ prabhāsvaraṃ bhāvayet / tataḥ sarvatathāgatānāṃ
 157|20 kāyavākcittamudrāḥ sarvadigāyātāḥ svakāyavākcitteṣu
 157|21 praviṣṭā dṛḍhībhūtā iti sthiracittaḥ svahr̥ccandrapadmasthitam

^158

158|01 śaṅkham spaṣṭam paśyeta / tam parinivāryāvasthitasarvākṣarasvabhāva-
 158|02 keśarabindubhyo vākparamāṇavaḥ kaṅṭhadeśam prāpya svararūpā
 158|03 bhavanti / svarānnādo nādādakṣararūpā jihvāmāsādyā
 158|04 vajrākṛtiparamparayā niḥśeṣākāśadyotanakarāḥ sarvākāśa-
 158|05 sphurannādāvaraṇaṣoḍaśaghoṣākārāstāḥ paśyan ghoṣeṇa
 158|06 pūrayan gaganam oṃ vākyedaṃ nama iti mantraṃ japeta /
 158|07 paryāṅkam abhinandan sakalām rātrim japataś ca siddhinimittāni
 158|08 bhavanti / jihvayā raśmayāḥ sphuranti / siddho 'sīti
 158|09 śabdaś ca śrūyate / oṣṭhād dantebhyaś ca vicitrā raśmayo
 158|10 niścaranti / tataḥ prabhṛti yathācintapadavākyavṛtta-
 158|11 gāthāmantravidyāhr̥dayādīni śaṅkhādayatnata evaṃ niścaranti /
 158|12 anadhigatāni ca śāstrāṇy adhigacchanti, karoti ca /
 158|13 sarvajñatvam cācirādeva bhavati /

158|14 // iti dharmasaṅkhasamādhimañjuśrī-
 158|15 sādhanam samāptam //

^159

82.

159|02 namo mañjuśriye
 159|03 prathamam tāvat sādhaḥkaḥ prātar utthāya mukhaśaucādikam kṛtvā
 159|04 dhyānagrham praviśya sukhāsane paryāṅkenopaviśya svahr̥t-
 159|05 padmacandre raktagauramuḥkāraṃ bhāvayet / tatas tanmarīcisañcayair
 159|06 aṅguśākārair ākr̥ṣya bhagavantaṃ vakṣyamāṇavarṇamukhabhujacihnāsanopetaṃ
 159|07 purato vibhāvya manomayapuṣpadhūpādibhiḥ sampūjya
 159|08 tadagrataḥ pāpadeśanādikam sarvam vidhāya maitryādibrahmavihāracatuṣṭayam
 159|09 vibhāvya sarvadharmasūnyatām āmukhīkṛtya oṃ sūnyatā-
 159|10 jñānavajrasvabhāvātmako 'ham iti mantreṇādhitīṣṭhet / tata
 159|11 ākāśe huṃkāreṇa pañcasūcikaṃ vajraṃ sabījam vibhāvya
 159|12 tadraśmibhiḥ yathāyogaṃ vajraprākāraṃ vajrapañjaraṃ vajrāraṃ vajramayīm

159|13 bhūmimārasātalam avalambya vajramayaraśmībhūya vajraprākārād
159|14 bahir gandhādirūpeṇāvasthitam paśyet / tadanantaram
159|15 vajraprākārābhyantare hrīḥkāreṇa padmam padmopari akāreṇa
159|16 candramaṇḍalam tadupari raktagauravarṇam muḥkāram anekabuddhasphuraṇa-
159|17 saṃharaṇākāram vibhāvya tatpariṇatam mañjuśrībhaṭṭārakam raktagauram
159|18 padmacandropari vajraparyaṅkaniṣaṇṇam prathamamukham raktaṃ
159|19 dakṣiṇam nīlam vāme śuklam iti trimukham hastacatuṣṭayena
159|20 yathāyogam prajñākhaḍgadhanurbāṇayoginam ratnakirīṭinam dvātriṃśal-

^160

160|01 lakṣaṇāśītyanuvyañjanavirājitam kumāram kumārābharaṇa-
160|02 bhūṣitam ātmānam vibhāvya hṛdayapadmacandropari sattvaparyaṅkaniṣaṇṇam
160|03 sattvavatīm śuklām vāme sparddhayā ghaṇṭādharām dakṣiṇe
160|04 hṛdyutkarṣaṇayogena vajradhāriṇīm ūrṇāyām tathaiṅvāvasthitām
160|05 ratnavajrīm pītām karadvayena śirasi puṣpamālām badhnayantīm
160|06 kaṇṭhe padmavajrīm raktagaurām vāmena sagarvagrhitapadmanālām
160|07 dakṣiṇe tatpatravikāsinīm pūrvavad evāvasthitām mūrdhni karmavajrīm
160|08 haritavarṇām trisūcikavajrānvitahastadvayenātmīyamūrdhānam
160|09 dhārayantīm tathāvasthitām vibhāvya oṃ vajrāṅkuśa jaḥ, oṃ
160|10 vajrapāśa huṃ, oṃ vajrasphoṭa vaṃ, oṃ vajrāveśa hoḥ ity ebhir
160|11 mantraiḥ padmacandropari yathākramam jñānamaṇḍalam ākrṣya praveśya
160|12 baddhvā vaśīkrtya vajramuṣṭidvayam baddhvā tarjanīkaniṣṭhābhiḥ
160|13 śrīṅkhalām kṛtvā racitavajracakramudrayā uttānataḥ svamukhavyasthāpayitvā
160|14 arghyapādyapūspadhūpādibhiḥ sampūjya jhaṭiti
160|15 svaśāire praveśayet / tad anu sarvatathāgatābhiṣekapūrvakam
160|16 akṣobhyamaulinam ātmānam vicintayet / mantraḥ oṃ sarva-
160|17 dharmabhāvasvabhāva viśuddhavajra a ā aṃ aḥ prakṛtipariśuddhāḥ
160|18 sarvadharmā yad uta sarvatathāgatajñānakāyamañjuśrī-
160|19 pariśuddhitām upādāyeti a āḥ sarvatathāgatahṛdaya
160|20 hara hara oṃ huṃ hrīḥ bhagavan jñānamūrttivāgīśvara mahāvāca
160|21 sarvagaganāmalasupariśuddhadharmadhātu jñānagarbha āḥ iti

^161

161|01 mantreṇādīmadhyāvasānādhiṣṭhānapūrvakam nāmasaṅgītiṃ pratyaham
pratisandhyam
161|02 trīṇ vārāṇ ekavāram vā paryaṅkam abhinandan samāhitaḥ
161|03 san paṭhet / evaṃ tāvat paṭhed yāvat siddhinimittāni
161|04 na paśyati / tadanantaram yathātantram siddher
161|05 upāyam anuṣṭhed iti /

161|06 // āryanāmasaṅgītīsādhanam samāptam //

83.

161|08 namaḥ śrīmañjuvajrāya /
161|09 bhūtvā śrīmañjuvajro 'ham kuryām sarvārthasampadam /
161|10 sattvānām bhramatṭastinām ityādaḥ paribhāvayet //
161|11 hṛccandre nyasya maṃtattvam pūjayitvā 'bhivandya ca /
161|12 gurum sambuddhasanmūrttiṃ gacchet trīśaraṇādīkam //
161|13 ratnatrayam me śaraṇam sarvam pratidīśāmy agham /
161|14 anumodo jagatpūṇyam buddhabodhau dadhe manaḥ //
161|15 svābhāvābhāvataḥ śūnyam nīnimittam ahetukam /

161|16 praṇidhirahitaṃ sarvaṃ vastūhāpagamānmatam //
161|17 oṃ śūnyatājñānavajrasvabhāvātmako 'ham /

^162

162|01 tryasraṃ śukloccasaṃsthānaṃ viśvājavajramadhyage /
162|02 caityaṃ vibhāvya sambuddhaṃ vajrasattvaṃ savidyakam //
162|03 praveśyāsyena tasyaiva svacittaṃ vajranirgatam /
162|04 tryakṣarībhūtam abje tu hoḥkāradvayarañjitaṃ //
162|05 tatprabhābhis tu tatkāyaṃ vilīnaṃ cintayet tataḥ /
162|06 candrāruṇarasāveśamalalādiṣu saṃbhr̥tam //
162|07 sthagitasarvadigdevyaścodanāgītitaṃparāḥ /
162|08 utthānāya vicinityātmajagatsaukhyaprasiddhaye //
162|09 tvam vajracitta bhuvaneśvara sattvadhāto
162|10 trāyāhi mām ratimanojñamahārthakamaiḥ /
162|11 kāmāhi mām janakasattva mahāgrabandho
162|12 yadīcchase jīvitaṃ mañjunātha //
162|13 tvam vajrakāya bahuṣattvapriyāṅkacakra
162|14 buddhārthabodhiparamārthahitanudarśī /
162|15 rāgena rāgasamayaṃ mama kāmayasva
162|16 yadīcchase jīvitaṃ mañjunātha //
162|17 tvam vajravāca sakalasya hitānukampī
162|18 lokārthakāryakaraṇe sadā sampravṛttaḥ /
162|19 kāmāhi mām suratacarya samantabhadra
162|20 yadīcchase jīvitaṃ mañjunātha //

^163

163|01 tvam vajrakāya samayāgra mahāhitārtha
163|02 sambodhivaṃśatilakaḥ samatānukampī /
163|03 kāmāhi mām guṇanidhiṃ bahuratnabhūtam
163|04 yadīcchase jīvitaṃ mañjunātha //
163|05 tato 'pi bhagavantaṃ taddevīgītyanurodhataḥ /
163|06 mājābaddhas tu saṃcintya mantrārthaṃ [ca] vibhāvayet //
163|07 sphurabuddhaughanirmāṇaprasādhitajagattrayaḥ /
163|08 svatattvodbhavacihnotthamañjuvajraḥ svayaṃ bhavet //
163|09 kuṅkumāruṇāsammūrttir nīlasitatrayānanaḥ /
163|10 bhujadvayasamāśliṣṭasvābhavidyādharāsyadhṛk //
163|11 khaḍgabāṇabhujāś cāpanīlotpalaparigrahaḥ /
163|12 viśvadalābjacandrastho vajrāsanaśāśiprabhaḥ //
163|13 bhavaśaṅgād hi saṃsāraḥ samasaṅgovirāgakṛt /
163|14 śrīmañjuvajrasarvātmā sarvāṃ mājāṃ vicinityayet //
163|15 oṃ dharmadhātusvabhāvātmako 'ham /
163|16 tataḥ praveśayed bījīścakṣurādiṣu satprabhāiḥ /
163|17 kṣiṃ yaṃ khaṃ skaṃmityebhiḥ sañjīvārthopasādhanam //
163|18 kṣitīśakulīśākāśalokeśaskambhibhadrakān /
163|19 yad vajyāyatanāny eva saurīnām maṇḍalaṃ sthitaṃ //
163|20 svaśīraḥkaṅṭhahṛccandre oṃ āḥ huṃ mantrasatprabhāiḥ /
163|21 kāyavākcittavajrais tu mantrādhipatibhāvanam //

^164

164|01 oṃ sarvatathāgatakāyavajrasvabhāvātmako 'ham, oṃ sarva-
164|02 tathāgatavāgvajrasvabhāvātmako 'ham, oṃ sarvatathāgatacitta-
164|03 vajrasvabhāvātmako 'ham /

164|04 trivajralakṣaṇaṃ vīkṣya hr̥jñānasattvabījataḥ /
 164|05 sarvāsāvarṭtisambuddhavidyārccih̥kulasekabhṛt //
 164|06 cakṣuḥkāyādyadhiṣṭhānasvamantrodभवabhāsinim /
 164|07 śirohr̥nābhiguhye caraṇe kāyādivajrabhiḥ //
 164|08 paśyed om̐hum iti svāhākhyaīḥ pañcāṅgasatprabhām /
 164|09 kāyeśākṣobhyaratneśāmitābhāmoghasiddhibhiḥ //
 164|10 vajrābjayogasambhūtān sarvadīgbhyaḥ saṃsthitān /
 164|11 saṃbuddhān saṃjaped yogī rūpavajrādibhis tathā //
 164|12 om̐ sarvatathāgatapūjāvajrasvabhāvātmake 'ham, om̐ sarva-
 164|13 tathāgatānurāgeṇa vajrasvabhāvātmake 'ham //
 164|14 sarvadharmāḥ tu yaṃ devaṃ pratiśabdāsuśabdakāiḥ /
 164|15 svāhānkāraparāveśe svamano 'dhipadaivatam //
 164|16 namaḥ te varadavajrāgra bhūtakoṭi namo 'stu te /
 164|17 namaḥ te śūnyatāgarbha buddhabodhi namo 'stu te //
 164|18 buddharāga namaḥ te 'stu buddhakāya namo namaḥ /
 164|19 buddhaprīti namaḥ tubhyaṃ buddhamoda namo namaḥ //

^165

165|01 buddhasmita namaḥ tubhyaṃ buddhahāsa namo namaḥ /
 165|02 buddhavāca namaḥ te 'stu buddhabhava namo namaḥ //
 165|03 abhavodbhava namaḥ te 'stu namaḥ te buddhasambhava /
 165|04 gaganodbhava namaḥ tubhyaṃ namaḥ te jñānasambhava //
 165|05 māyājala namaḥ tubhyaṃ namaḥ te buddhanāṭaka /
 165|06 namaḥ te sarvasārvebhyo jñānakāya namo 'stu te //
 165|07 viśvamāravidanyac ca dahanam̐ soktapañcakam /
 165|08 tryakṣarair amṛtam̐ bhuktam̐ kāyavākcittaśuddhikṛt //
 165|09 hetuśaktir acintyā hi rāgādivigatabhramaḥ /
 165|10 eṣv eva ca parair bodhim̐ prāpnoti hi jagau munīḥ //
 165|11 tryakṣarāntargatam̐ mantram̐ sphuratkāyādivajribhiḥ /
 165|12 ākāśam̐ vyāpya mantrānte saṃharam̐stam̐ japet sudhīḥ //
 165|13 evam̐ japan khede tu mūrdhnīndau praṇavārdrataḥ /
 165|14 āpyāyane prayātyātha bodhicittam̐ japet punaḥ //
 165|15 svapnamāyādivat sarvam̐ sarvam̐ kāryam̐ jagaddhitam̐ /
 165|16 mañjuvajratvaniṣpattau bhāvayed anīśam̐ prabhūm //
 165|17 kṛtapūjādiko mantrī sajjane jātasapṛhaḥ /
 165|18 tryakṣarāhitasambuddham̐ dhyāyāt kāyādikalpitam̐ /
 165|19 prajñopāyātmakam̐ tattvam̐ jagad etena vañcitam̐ //
 165|20 jagatas tattvaniṣpattau praṇidhānam̐ tu br̥hayet //
 165|21 śrīmato mañjuvajrasya bhāvanāptaśubhādataḥ /
 165|22 mañjuśrījñānakāyaḥ syām̐ jagatsarvabhūtapradaḥ //

^166

166|01 yadā ca draṣṭukāmaḥ syām̐ praṣṭukāmaś ca kiñcana /
 166|02 tam eva nātham̐ paśyeyam̐ mañjunātham̐ avighnataḥ //
 166|03 daśadigvyomaparyantam̐ sarvasattvārthasādhane /
 166|04 yathā carati mañjuśrīḥ saiva caryā bhaven mama //
 166|05 yavatī prathamā koṭiḥ saṃsārasyāntavarjita /
 166|06 bhāvayan sattvahiṭyāiva carīṣyāmy amṛtākṣarīm̐ //
 166|07 yāvantaḥ sarvabuddhā vai nirvṛtā lokabandhakāḥ /
 166|08 teṣām̐ ca śāsanārtham̐ tu carīṣyāmi yuge yuge //
 166|09 bālādāraakarūpeṇa vicarīṣyāmi sarvataḥ /
 166|10 mantrarūpeṇa sattvānām̐ vīnaśyāmi tadā tadā //
 166|11 vyutthāya mañjunāthasya vahan garvam̐ samāhitaḥ /

166|12 sarvadaivatarūpāms tu viṣayānupāntaṃ japet //
166|13 śuddhendriyaprayogena trimukhān ṣaḍbhujāms tathā /
166|14 cakravajramahāratnapadmakhaḍgadharāyudhān //
166|15 rūpaśabdamaḥāgandharasasprāṣṭavyadhārmikān /
166|16 kāyakulīśaratneśāmitābhāmoghābhāvājān //
166|17 pañcaviṣayarūpāms tu sarvabuddhāvabodhataḥ /
166|18 svādhidaivatayogena svaparāms caiva pūjayet //
166|19 bhojanaṃ śayanaṃ snānam āsanaṃ sthānam eva ca /
166|20 svādhidaivatayogena sarvam evaṃ prakalpayet //

^167

167|01 samkṣepāc caturaṅgasya likhitārthasubhāṣitaḥ /
167|02 mañjuvajro 'stu loko 'yaṃ sa syāt saukhyaphalapradaḥ //
167|03 bhāvanākhinno mantraṃ japet oṃ vākyedaṃ namaḥ / upaḥṛdayaṃ
167|04 vā japet oṃ hrīm huṃ /

167|05 // iti mañjuvajrasādhanam //

84.

167|09 namo mañjunāthāya /

167|08 thlīm nāma sarvakāryasamarthaḥ paramaguhyatamaḥ sārvakarmika
167|09 ekākṣaro nāma vidyārājo 'natikramaṇīyaḥ sarvasattvānām,
167|10 adhr̥ṣyaḥ sarvasattvānām, maṅgalaḥ sarvasattvānām,
167|11 sādhaḥ sarvamantrānām, prabhūḥ sarvalokānām, īśvaraḥ sarvavittesvarānām,
167|12 maitryātmakaḥ sarvavidvidṣṭānām, kāruṇikaḥ sarvajantūnām,
167|13 nāśakaḥ sarvavighnānām / samkṣepato yathā yathā
167|14 prayujyate tathā tathā karoti / asādhitō 'pi sarvakarmāṇi
167|15 karoti / mantraṃ japan yaṃ spr̥ṣati sa vaśo bhavati / vastram
167|16 abhimantrya prāvaret subhago bhavati / dantakāṣṭham abhimantrya
167|17 bhakṣayed dantaśūlam apanayati / śvetakaravīrakāṣṭham sapta
167|18 vārān abhimantrya aprārthitam anulbhyate / akṣiśūle

^168

168|01 raundhavaṃ cūrṇayitvā sapta vārān abhimantrya akṣi pūrayet, akṣiśūlam
168|02 apanayati / gajaviṣṭotthitarjanasambhavāṃ chatrikāyāṃ
168|03 kiṃśukapatraṃ baddhvā ṛṣṭvagninā pakvāṃ śuṣkalāpitāṃ sukhoṣṇāṃ
168|04 saundhvacūrṇatāṃ kṛtvā sapta vārān abhimantrya karṇau pūrayet
168|05 tatkṣaṇād upakṣamayati / prasavanakāle striyā gūḍhagarbhāyāḥ
168|06 śūlādibhūtāyā āṭaruṣamūlam niṣprāṇakodakena piṣṭvā
168|07 nābhideśe lepayet sukheṇa prasavati / kaṣṭhāśalyaṃ vā puruṣaṃ
168|08 purāṇaghr̥tam aṣṭaśatavārān abhimantrya pāpayet lepayec ca tatpradeśam
168|09 tatkṣaṇād eva niḥśalyaṃ karoti / ajīrṇavisūcikātisāre
168|10 śūle ca sauvarcalaṃ vā lavaṇaṃ sapta vārān abhimantrya bhakṣayet
168|12 tasmād vyādhito(dhīn) mucyate, tadahani svastho bhavati /
168|13 piṣṭvā āloḍya pañcaviṣṭatijaptaṇa ṛtukāle pāyayet paradāravarijiteṇa
168|14 svapatnīm abhiagamyaeta, janayati sutam / ekāhika-
168|15 dvyahikahikacaturthakasatatanityajvareṣu pāyasaṃ ghr̥tasamyuktaṃ
168|16 aṣṭaśatamantritaṃ bhakṣayet svastho bhavati / dākinīgrahagr̥hiteṣu
168|17 ātmamukhaṃ aṣṭaśatābhimantritaṃ kṛtvā nirīkṣayet
168|18 svasthito bhavati / bālamātaraṃ pūtanavetālakumārāgrahādiṣu
168|19 sarvamānuṣaduṣṭavāruṇagr̥hiteṣu ātmano hastam aṣṭaśatābhimantritaṃ

168|20 kṛtvā gr̥hītamastakam spr̥śet, svastho bhavati /
168|21 ekajaptenātmarakṣā, dvijaptena mahārakṣā, trijaptena gr̥harakṣā,
168|22 caturjaptena grāmarakṣā, pañcujaptena nagararakṣā, evaṃ yāvāt

^169

169|01 ṣaḍjaptena kaṭakacakrarakṣā kṛtvā bhavati / etāni cāparāṇi
169|02 kṣudrakarmāṇy anuktāny api karoti / anenaiva mantreṇa strīḥ
169|03 pradarādirogeṣu alambuṣamūlaṃ kṣīreṇa piṣṭvā aṣṭaśatābhiḥ
169|04 mantritāṃ kṛtvā kṣīreṇāloḍya pibet svasthā bhavatīti /
169|05 tāntarāntasamāyuktasāntāmīsvaraśobhitām /
169|06 indvarddhabindunā' 'krāntalipiṃ dṛṣṭvā japed gurau //

169|07 // ekākṣarakalpakatipayaprayogaḥ samāptaḥ //

85.

169|09 namo buddhāya /

169|10 avaninihitajānuḥ savyahastaikakhaḍgaḥ
169|11 tāditarakaramuṣṭau tarjanīsaktapāśaḥ /
169|12 nivīdaghanaśarīraś caṇḍaruk caṇḍacakṣuḥ
169|13 śamayatu bhavavighnaṃ vighnahantācalo 'yam //
169|14 daśadikṣu sthitā buddhā bodhisattvās ca nāyakāḥ /
169|15 tebhyo nānāvidhāṃ pūjāṃ kṛtvā puṣpādibhir dhiyā //
169|16 santrastān duḥkhitān dṛṣṭvā prayacchedānmavigraham /
169|17 mantrī śubhābhivṛddhyartham kuryāt pāpasya deśanām //
169|18 tato 'numodya sambuddhabodhisattvagaṇasya ca /
169|19 śaukṣāśaukṣādisattvānāṃ kṛtsnam puṇyam svabhāvataḥ //

^170

170|01 triratnaśaraṇāpannaḥ sambodhau dṛḍhaniścayaḥ /
170|02 bhāvayec caturō brahmavihārāṃs tu yathākramam //
170|03 śūnyāṃs tallakṣaṇāyogād animittān ahetutaḥ /
170|04 praṇidhānavinirmuktān bhāvān bhāvād vibhāvayet //
170|05 viśvābjasūryamadhyastham dhyāyāt huṃkārasambhavam /
170|06 raktacakṣurdvayaṃ vīraṃ dvibhujam ratnamaulinam //
170|07 sadyaḥ pāpaharam nātham yathecchāparipūrakam /
170|08 atasīpuṣpasaṅkāśam sphuradbuddhāṃśu nirmalam //
170|09 niṣpīḍyamānadaṃṣṭroṣṭham sarvābharaṇabhūṣitam /
170|10 vāme tarjanikāpāśam bhūmāvārūḍhajānukam //
170|11 khaḍgavyagrogahastam ca śrīmahācaṇḍaroṣaṇam /
170|12 kekarākṣaram mahāghoram bhayasyāpi bhayaṅkaram //
170|13 samayasattvavad dhyāyāt jñānasattvam mahojjvalam /
170|14 tasyaiva hṛdaye mantrī bījam cihnasamanvitam //
170|15 dhyāyāt khinno japen mantram devatākārayogataḥ /
170|16 tato vibakṣitāṃ siddhiṃ prāpnoty eva na saṃśayaḥ //
170|17 tatrāyam mantrarājaḥ oṃ caṇḍamahāroṣaṇa huṃ phaṭ / ayam
170|18 mantrarājaḥ sakṛduccāritaḥ sarvapāpāni nirdahati, sarvatra
170|19 rakṣām āvahati / māśādibhis tāḍayan bhūtādibhayam apaharati /
170|20 śarāve khaṭṭikayā 'bhilikhya dvāre lambāvayet /

^171

171|01 abhinavaprasūtānām bālānām rakṣām karoti / madanena
 171|02 puttalikām kṛtvā caturaṅgulapramāṇataḥ tasyā hṛdaye sādhyānāmasahitaṃ
 171|03 bhūrjāmantram abhīlikhya prakṣpet / kaṇṭakena
 171|04 tu tasyā mukhaṃ kīlayet, prativādimukhaṃ kīlitaṃ bhavati /
 171|05 pādau kīlayet, gatiṃ stambhayet / hṛdayaṃ kīlayet, roṣaṃ
 171|06 stambhayati / mānuṣajāṅghasthikīlakena lohakīlakena vā nāma
 171|07 gṛhītvā yāny aṅgāni kīlayet tāni tasya naśyanti /
 171|08 aridvāre nikhaned ucchādayet abhimantritaśmaśānabhasmanā
 171|09 dvārapaṭe nikṣiptenoccāyati / khaḍgam abhimantrya saṃgrāme
 171|10 praviśan jayamāsādayati / yasmin kārye samutpanne
 171|11 balim upasaṃharet tat, tasya sidhyati / yad yad icchati mantrī
 171|12 tat sarvaṃ śubhaṃ aśubhaṃ vā karma karoti japamātreṇa /
 171|13 likhanād yan mayā 'vāptaṃ śubhaṃ sattvārthasādhakam /
 171|14 tenāyaṃ nikhilo loko bhūyāt sambodhibhājanam //

171|15 // caṇḍamahāroṣaṇasādhanam sakalpaṃ samāptam /
 171|16 / kṛtir iyaṃ prabhākarakīrteḥ //

^172

86.

172|02 pūrvoktavīdhānena śūnyatābhāvanānantaraṃ sitapadmopari
 172|03 sūrye kṛṣṇaḥkārāpariṇataṃ śrīcaṇḍamahāroṣaṇaṃ bhagavantaṃ
 172|04 atasīpuṣpasaṅkāśamacalāparanāmānaṃ ekamukhaṃ dvibhujam
 172|05 kekarākṣaṃ daṃṣṭrāvīkarālamahāghoravadanaṃ ratnamaulinaṃ
 daṃṣṭrānīpīḍītādharāṃ
 172|06 muṇḍamālāsīraskamāraktacakṣurdvayaṃ dakṣiṇam
 172|07 khaḍgadharāṃ tarjanīpāsahṛdayasthavāmākaraṃ sitasarpayajñopavītam
 172|08 vyāghracarmanivasanaṃ nānāratnaviracitābharaṇaṃ bhūmilagnavāma-
 172|09 caraṇamīśadunnatadakṣiṇacaraṇaṃ sūryaprabhāmālinam ātmānaṃ
 172|10 vicintya samayasattvaṃ jñānasattvabhāvanāpūrvakam akṣobhyamukuṭinaṃ
 172|11 dhyāyāt / tad anu jāpamantraḥ oṃ caṇḍamahāroṣaṇa huṃ phaṭ /

172|12 // caṇḍamahāroṣaṇasādhanam //

87.

172|14 yogī kvacin mano 'nukūle sthāne sukhāsanopaviṣṭaḥ
 172|15 svahṛdaye sūryamaṇḍalopari kṛṣṇaḥkārāṃ paśyet / tadraśmyākṛṣṭa-
 172|16 gurubuddhabodhisattvān ākāṣe vyavalokayet / tatas
 172|17 tān huṃkāraraśmivīnirgatapuṣpādīpañcopacāreṇa sampūjya
 172|18 tadagre pāpadeśānāpuṇyānumodanāpuṇyapariṇāmādikaṃ
 172|19 kuryāt / tato maitrīṃ sarvasatveṣvekaputraprematālakṣaṇāṃ, karuṇāṃ
 172|20 duḥkhād duḥkhahetoḥ sumuddharaṇakāmātām, muditām pramodarūpām

^173

173|01 upekṣām asadvyāsaṅgaparihānisvabhāvām bhāvayet /
 173|02 tataḥ śūnyaṃ traidhātukam avalokya anena mantreṇādhitīṣṭhet
 173|03 oṃ śūnyatājñānavajrasvabhāvātmako 'ham / tato 'ntarīkṣe
 173|04 padmopari sūryamaṇḍalasthaṃ huṃkārasambhavaṃ khaḍgam huṃkārādhiṣṭhita-
 173|05 muṣṭitamūṣṭikam pariṇāmy ātmānaṃ caṇḍācalarūpaniṣpannaṃ
 173|06 paśyet / sphuradvarttularaktapracāṇḍacakṣuṣaṃ pravikaṭabhṛkuṭīlalāṭataṭam

173|07 niṣpīditadantauṣṭhaṃ kṣaṇīvinyastavāmajānuṃ dakṣiṇa-
173|08 caraṇākrāntadurvāramāraṃ khaḍgavyagrogradakṣiṇapāṇiṃ tribhavabhaya-
173|09 haratarjanīmuṣṭipāśaṃ indraṇīlasamadyutiṃ jvaladanalamahācaṇḍaroṣaṃ
173|10 hṛdbījaraśmisamākṛṣṭajñānasattvaṃ samasattve
173|11 praveśya abhiṣekaṃ grhṇīyāt / abhiṣekānantraṃ śirasi
173|12 akṣobhyaṃ paśyet / tato bhāvanā khinno mantraṃ jayet /
173|13 tatrāyaṃ mantraḥ oṃ caṇḍamahāroṣaṇaṃ huṃ phaṭ /

173|14 // [caṇḍamahāroṣaṇasādhanam] //

88.

173|16 kvacin mano 'nukūle sthāne sukhāsanāsīnaḥ svahrdaye
173|17 aṣṭadalakamalopari sūryamaṇḍale kṛṣṇahumkāraṃ vicintya
173|18 tadraśminā' 'kāśadeśe gurubuddhabodhisattvān vakṣyamāṇacaṇḍa-
173|19 mahāroṣaṇamaniya sampūjya pāpadeśanābodhicittotpādanādikaṃ
173|20 kṛtvā maitṛikaruṇāmuditopekṣācaturbrahmavihārān

^174

174|01 bhāvayitvā jagad idaṃ niḥsvabhāvasvabhāvaṃ grāhyagrāhakavinirmuktaṃ
174|02 svapnamāyopamaṃ buddhvā sūnyatāṃ vibhāvayet oṃ
174|03 sūnyatājñānavajrasvabhāvātmako 'ham / tad anu amalagaganāṅgane
174|04 aṣṭadalakamalopari sūryamaṇḍale kṛṣṇahumkārajakhaḍgamuṣṭau
174|05 humkāraṃ tadraśmibhiḥ sakalabuddhasandoham ānīya humkāre
174|06 praveśya tato humkārasambhavamanalpakalpānalajvālāmālākulaṃ
174|07 durvāramāraavidhvaṃsinaṃ mahānīlajīmūtasāṅkāśadehaṃ
174|08 vividhābharaṇaratnavibhūṣitaṃ ratnasambaddhamaulisphuratpañcavīrakumāraṃ
174|09 karālasamullasatkundasaṅkāśadantauṣṭhapīdanād
174|10 duṣṭasantrāsabībhatsarūpaśriyaṃ bhṛkuṭīdanturanirīkṣaṇaṃ yugapat
174|11 pātālasandarśitanetradvayaṃ medinīmaṇḍalārudhasavyaikajānuṃ
174|12 aravindasthasūryāsanāsīnavāmāṅghriṇotthātukāmaṃ dakṣiṇapāṇau
174|13 humkāragarbhajvalannīlakhaḍgaṃ vāmamuṣṭau tarjanītarjita-
174|14 vyākulānekahariharahiranyaagarbhādikleśavṛndāribandhanāya
174|15 vajrāṅkitasuvarnaṇapāśaṃ jagadvāñchitānantasampattidānaikaraktaṃ
174|16 śrīcaṇḍamahāroṣaṇaṃ bhāvayet / mahākrodharājācalasya
174|17 bhagavato hṛdi padmasūryasthahumkārasambhavāṅkitagarghakhaḍgaṃ
174|18 pariṇāmya humkārajadvitīyaṃ caṇḍamahāroṣaṇaṃ hṛdayāntargatabhagavantaṃ
174|19 cintayet / tasyāpi hṛdaye padmasūryasthaṃ humkāra-
174|20 jātarjukṛṣṇatadaṅkiagarbhakhaḍgaṃ tadraśmisamākṛṣṭaṃ jñānasattvaṃ
174|21 samayasattvavad dṛṣṭvā jaḥkāreṇājayet ācamanaprokṣaṇādikaṃ

^175

175|01 dattvā humkāreṇa tatraiva praveśayet, vaṃkāreṇa bandhayet,
175|02 hoḥkāreṇa toṣayet / payasi paya iva ekībhūtaṃ nāyakaṃ
175|03 bhāvayet / bhagavataḥ cakṣuḥśrotrayor nāsāpuṭayor mukhaśirasi
175|04 citte yathāyogaṃ vairocanaḥkṣobhyaratnasambhavāmitābhāmoghasiddhiṃ
175|05 nairātmyām śadaṅgeṣu nyaset / hṛdayasthitahumkāraṃ
nirgatapañcatathāgatadevīgaṇaṃ raśmibhir ānīya pañcāmṛtapūrṇakumbhaiḥ
snāpayitvā maulau akṣobhyaṃ devībhir nānāvidhanṛtyavādyādi-
vividhapūjādibhir ānandayet / tato bhagavān
parārthodyataḥ sarvasattvān rāgadveṣamohādibhiḥ harigarahiraṇya-
garbhakandarpādibhir mahāmohajālair mahādveṣajālair mahārāgajājair
avidyāndhakāreṇa bhavacakre bhrāmyatas tān paśyet /

tato hr̥nmantrasphuritair mahākrodharājair anekasthān māravṛndān
sasainyān digambarān muktakeśān krandaṁnān atrāṇān
vajrapāśena baddhvā 'nīya vidhvamsya vicīṇya tīkṣṇena khaḍgena
cchittvā maitrīcittena punar nirmāya dharme vinetuṁ svapadāntike
sthāpayet / dhyāyāt khinno mantraṁ jayet / cittaṁ bhavorantarāle
samāropya visvaikatattvamūrttir mahācaṇḍamahāroṣaṇanāthasya
mantrajapamātreṇa durddāntadāntiṁ jagadavaśyaśāntiṁ
rakṣaṇaṁ varddhanam tuṣṭiṁ puṣṭiṁ tathoccātanākaraṣaṇamāraṇatrāsaṇaṁ
sarvakarma kurvīta / oṁ caṇḍamahāroṣaṇa huṁ phaṭ /

// iti caṇḍamahāroṣaṇasādhanam samāptam //

^176

89.

namas tārāyai /

pūrvavac chūnyatāparyantaṁ vibhāvya padmacandre tāṁbījapariṇatendīvaram
tāṁbījagarbham, tatpariniṣpannāṁ haritām amoghasiddhimakuṭiṁ
varadotpaladhāridakṣiṇavāmakarāṁ aśokakāntām
ārīcyekajaṭāvyagradakṣiṇavāmadigbhāgāṁ divyakumārīm
alaṅkāravatīṁ dhyātvā jñānasattvena sahaikīkṛtya
oṁ tāre tuttāre ture svāhā iti mantraṁ japtvā tanmanasaiva
yatheṣṭaṁ viharet /

//ity āryakhadiravaṇītārāsādhanam //

90.

namas tārāyai /

prathamam svahr̥dīndumadhyasthatāṁbījavinirgataraśmibhir niṣpannān
gurubuddhabodhisattvān dhyāyāt / tāṁś ca bāhyādhyātmyapūjābhiḥ
sampūjya tadagre saptavidhānuttarapūjāṁ kuryāt / tataḥ
śūnyatāṁ vibhāvya oṁ svabhāvaśuddhāḥ sarvadharmāḥ svabhāvaśuddho
'ham ity uccārayet / tataś candre tāṁsambhūtāṁ sitotpalasthatāṁkārodbhūtāṁ
tārāṁ śyāmāṁ dvibhujāṁ dakṣiṇe varadāṁ
vāme sanālendīvaradharāṁ sarvābharaṇabhūṣitāṁ padma-candrāsane

^177

paryaṅkaniṣaṇṇāṁ cintayet / samayamudrāṁ bandhayet / hastadvayena
samputāñjaliṁ kṛtvā tarjanīdvayena madhyame pidhāyāṅguṣṭhāgralagne
vikacotpalamudrā / tataḥ oṁ tāre tuttāre ture śśāhā iti mantraṁ jayet /

// mahattarītārāsādhanam samāptam //

91.

namas tārāyai /

pūrvavat śūnyatāparyantaṁ vibhāvya paṁkārajaviśvakalamadhye

akārejacandre śyāmatāṃkārajāṃ tārāṃ śyāmavarṇāṃ
sarvālaṅkāradharāṃ vāme nīlotpalavatīṃ dakṣiṇe varadāṃ
ardhaparyāṅkaṣaṇṇāṃ sakṣiṇapārsve aśokakāntāṃ pītāṃ nānāratnamakuṭāṃ
vāmadakṣiṇahastayor aśokapallavakuliśadharāṃ tathā
mahāmāyūrīṃ pītāṃ vāmetarakarayor mayūrapicchikācāmaradhāriṇīṃ
vāmapārsve ekajaṭāṃ kharvāṃ kṛṣṇāṃ vyāghrājīnadharāṃ
trinetrāṃ daṃṣṭrākārālavadanāṃ jvalatpīṅgalordhvakeśāṃ kartrikapāladhāriṇīṃ
tathā āryajāṅgulīṃ śyāmāṃ vāmadakṣiṇahastayoḥ
kṛṣṇoragacāmaradhāriṇīṃ vibhāvayet / evaṃ ca
dhyānāt khinno mantraṃ japet / oṃ tāre tuttāre ture sṣāhā /

// iti varadatārāsādhanāṃ samāptam //

^178

92.

tāṃkārajāṃ tāṃkārākrāntamadhyaṃ indīvarāṃ dhyātvā
tatpariṇatāṃ āryatārāṃ śyāmavarṇāṃ vāmenotpaladharāṃ dakṣiṇe
varadāṃ bhadrāsanasthitāṃ amoghasiddhimakuṭīṃ dhyātvā jñānasattvenaikīkṛtya
oṃ tāre tuttāre ture amukāṃ amukīṃ vā
vaśam ānaya svāhā iti sādhyānāmasahitamanantaroktena
saṃkhyāniyamena japet / śarādicihnābhāve 'pi sādhyagalam
utpalena baddhvā svaśarīraruṇakiraṇasañcayais taccharīram āpūrya
svavaśe sthāpayed iti /

// vaśyādhikāratārāsādhanāṃ samāptam //

93.

athātaḥ sampravaśyāmi vajratārāprasādhanam /
homakarmavidhānena sarvakāmārthasādhakam //
tatremāni mantrapadāni bhavati - nama āryāvalokiteśvarāya
bodhisattvāya mahāsattvāya mahākāruṇikāya
tad yathā oṃ tāre tuttāre ture sarvaduṣṭapraduṣṭān mama kṛte
jambhaya stambhaya mohaya bandhaya huṃ huṃ huṃ phaṭ phaṭ phaṭ
sarvaduṣṭastambhani tāre svāhā /

^179

māṭṛmaṇḍalamadhyasthāṃ tārādevīṃ vibhāvayet /
aṣṭabāhuṃ caturvaktrāṃ sarvālaṅkārabhūṣitāṃ //
kanakavarṇanibhāṃ bhavyāṃ kumārīlakṣaṇojjvalāṃ /
pañcabuddhamahāmakuṭīṃ vajrasūryābhiṣekajāṃ //
navayauvanalāvāṇyāṃ calatkanakakuṇḍalāṃ /
viśvapadmasamāsīnāṃ raktaprabhāvibhūṣitāṃ //
vajrapāśatathāśaṅkhasaccharodyatadakṣiṇāṃ /
vajrāṅkuśotpaladhanustarjanīvāmadhāriṇīṃ /
vajraparyāṅkayogena sādhyed bhuvanatrāyam //
pūrveṇa puṣpatārāṃ tu sitavarṇāṃ manoramāṃ /
oṃkāraḥkṣaraṇiṣpannāṃ puṣpadāmakarākumālāṃ //
dvibhujāṃ ekavaktrāṃ ca sarvālaṅkārabhūṣitāṃ /
dakṣiṇe dhūpatārāṃ ca dīpayasṭīkarākulāṃ //
pīravārṇāṃ mahābhūṣāṃ calatkanakakuṇḍalāṃ /

uttare gandhatārāṃ tu gandhaśaṅkhakarākulām //
raktavarṇanibhāṃ devīm bhāvayed garbhamaṇḍale /
dvārapālīs tato dhyāyād aṅkuśyādiprabhedataḥ //
pūrvadvāre vajrāṅkuśīm ekavaktrāṃ dvibhujāṃ vajrāṅkuśotpalahastāṃ
dvikṛtavadanāṃ kṛṣṇavarṇāṃ, dakṣiṇadvāre vajrapāśīm

^180

pītavarṇāṃ vikṛtānanāṃ ekavaktrāṃ dvibhujāṃ vajrapāśahastāṃ,
paścimadvāre vajrasphoṭīm raktavarṇāṃ ekavaktrāṃ dvibhujāṃ vikṛtavadanāṃ
vajrasphoṭahastāṃ, uttaradvāre vajraghaṇṭhāṃ śvetavarṇāṃ
ekavaktrāṃ dvibhujāṃ vikṛtavadanāṃ vajraghaṇṭhāṃ, etā
ālīḍhapadasthāḥ sūryāsanāḥ sūryaprabhā jvālāmālākulāḥ
sarpābharaṇā draṣṭavyāḥ /
ūrdhve ūṣṇīṣavijayāmadhaḥ sumbhāṃ vibhāvayet /
cakraṃ ca nāgapāśaṃ ca dhyātvā mantraṃ sphuran jayet //
oṃ tāre tuttāre ture svāhā /
daśākṣarair daśa devatyō daśapāramitāśrayāḥ /
bhāvayīyāḥ prayogena sarvakāryaprasiddhaye //
etan mantravaraṃ śreṣṭhaṃ sarvabuddhair namaskṛtam /
paṭhisiddhikaraṃ tīvraṃ vajrapañjarabhāṣitam //
anena mantreṇa paṭāñcalaṃ saptābhimantritaṃ kṛtvā granthiṃ
baddhvā vindhyāyāṃ api gacchan na kenāpy avalīyate / vyāghrā-
cauranakrasīmhasarpadantimahīṣabhallukagavayādayo nāsmaraṇamātṛeṇa
naśyanti vilīyante / anena mantreṇotpalānāṃ
aṣṭottaraśataṃ yāvad juhūyāt / oṃ tāre tuttāre ture
amukīm me vaśāṃ ānaya svāhā, anenaiva mantreṇa kākapakṣaṃ
dvātriṃśad vārāṃ pariḥkṛtya gopayet saptāhenoccāṭayati /
oṃ tāre tuttāre ture cala pracala śīghragāmini
devadattam uccāṭaya huṃ huṃ phaṭ /

^181

athāparo 'pi prayogo bhavati / oṃ tāre tuttāre ture
amukābhīdhanāṃ kumārīm mahyaṃ vivāhena tasyāḥ pitā
prayacchatu svāhā /
madanāṃ caṇḍabījaṃ ca tathonmattakam eva ca /
aśokapatraṃ puṣpaṃ ca juhūyāt sahasrapañcakam //
ghṛtamadhuguḍahomaṃ kanyāsiddhau praśasyate /
saptāhena tadā yogī labhet kanyāṃ svavāñchatām //
athāparo 'pi prayogo bhavati / oṃ tāre tuttāre ture
amukābhīdhanāṃ svasthānata ākarṣaya mamāntike jaḥ,
anena mantreṇa badarīkaṇṭakānāṃ pañcasahasrāṇi svayambhūkusumāktāni
juhūyāt / anena kṛtena jṛpāṇāṃ api
kanyāṃ ākarṣayed iti /
athāparo 'pi prayogo bhavati / rajasvallākarpate bhagavatīm
dvibhujāṃ ekānanāṃ aṅkuśotpalāpāśahastāṃ vilikhya tasyāḥ
purataḥ pūjāṃ kṛtvā ime puṣpāḥ śubhā divyā ityādinā
paścāt mantraṃ jayet bhāvānvitāḥ - oṃ tāre tuttāre ture
amukīm mama īpsitasvapnaṃ kathaya huṃ phaṭ / pañcasahasreṇāgacchati /
pāśena galake baddhvā aṅkuśena vidārya ca sādhyam
pādātale dhyātvā dāsīrūpeṇa bhuñjayet /
athāparo 'pi prayogo bhavati / tārādhāraṇīm saptābhimantritāṃ
kṛtvā 'kṣīdvayaṃ mārjayet / rājakulasyāntike
praviśet / atha sa rājā śīṣyavad gauravaṃ karoti, viruddhaṃ

na vakti, prasādaṃ ca prayacchati, priyālāpaṃ kurute, dāsatāmupaiti,
 kruddho 'pi vaśo bhaved iti dṛṣṭapratyayaḥ sadbhūtaḥ /
 athāparo 'pi prayogo bhavati / tārādhāraṇīm śatadhā'
 'varttya dvivadanāśīviṣaṃ bhasma kṛtvā raktavarṇago(gāvī)ghṛtena
 arkatūlena varttiṃ kṛtvā prajvālyāñjalanaṃ pātayet / tamañjanaṃ
 vajrasūryavajradharmābhyāṃ sammardya paramānnena dhūpayet / bhasmanā
 sārddhamakṣimañjayet / yāṃ paśyati cakṣur vajreṇa sā yadi
 padmanartteśvaraṃ na rakṣati tadā 'haṃ tārā na bhaveym, ghātītās
 ca buddhā bhagavanto mayā bhaveyur iti /
 athāparo 'pi prayogo bhvati / adaśanaśīsulolāṃ
 gṛhītvā tārādhāraṇyā saptābhimantritāṃ kṛtvā bhṛṅgarājamūlena
 gorocanayā sārddham ekīkṛtya lalāṭe tilakaṃ paridhāya
 yāṃ paśyati, tāṃ vaśyāṃ kurute, nānyaṃ ramate, nānyasmin
 gacchati, svayaṃ na tyajati /
 athāparo 'pi prayogo bhavati / udarakīṭaṃ tārādhāraṇyā
 saptābhimantritāṃ kṛtvā vajradharmaṇa sārddham kanyāyai
 tāmbūlena dadyāt / abhyavahrte yogavaraṇe muñcati, nānyaṃ
 ramate, nānyasmin gacchati, svapatiṃ tyajati /
 athāparo 'pi prayogo bhavati / mahātailenātmānam abhyaṅgya
 tārādhāraṇīm japet ayutam ekaṃ bhāvanānvitāḥ / japānte
 śālipiṣṭakuḍamalyāśaṣkulikā yasyai dīpate, sā pañcatāyāṃ pai na muñced iti /

^183

athāparo 'pi prayogo bhavati / candroparāgasamaye
 tārādhāraṇīm japan sevāṃ kṛtvā tadbhūtalokeśvaraṃ gṛhya
 śāṅkhacūrṇaṃ bhāvayet / pramadāyai dātavyam / pañcatāyāṃ api
 tam anuvartate /
 athāparo 'pi prayogo bhvati / tārādhāraṇīmantreṇa
 madanaphalam aṣṭottaraśatavārāṇ pariḥjapya tena phalena hayagrīvena
 sārddham yāṃ mraṁṣati sā vaśyā bhavati /
 athāparo 'pi prayogo bhavati / oṃ tāre tuttāre ture
 amukasya bandhamuktiṃ kuru muḥ svāhā, anena mantreṇārkaḍalaṃ
 sādhyānām avidarbhitaṃ saṃlikhya kulīragartte sthāpayet,
 bandhanamuktir bhavati /

// vajratārāsādhanam samāptaṃ //

94.

namas tārāyai /

athātaḥ sampravakṣyāmi vajratārāprasādhanam /
 homakarmavidhānena sarvakāmārthasādhanam //
 tatremāni mantrapadāni bhavanti / tad yathā, nama āryāvalokiteśvarāya
 bodhisattvāya mahāsattvāya maākāruṇikāya,
 tad yathā, oṃ tāre tuttāre ture sarvaduṣṭapraduṣṭān mama
 kṛte jambhaya stambhaya mohaya bandhaya huṃ huṃ huṃ phaṭ phaṭ phaṭ,
 sarvaduṣṭastambhani tāre svāhā / tatrātau tāvat svahr̥di

^184

candramaṇḍale tāṃkārābijaṃ dhyātvā tadraśmisamākṛṣṭagurubuddhabodhisattvān
 nānāvidhapūjādibhiḥ sampūjya pāpadeśanādikaṃ

kṛtvā trīśaraṇagāthāṃ paṭhet / tataś caturbrahmavīhārān bhāvayitvā
oṃ śūnyatājñānavajrasvabhāvātmaḥ 'ham iti mantraṃ
uccārayet / tataḥ paṃkārajapadme candramaṇḍalopari tāṃkārabījaṃ
punar api dhyātvā tatpariṇāmena -

mātrmaṇḍalamadhyasthāṃ tārādevīṃ vibhāvayet /
aṣṭabāhuṃ caturvaktrāṃ sarvālaṅkārabhūṣitāṃ //
kanakavarṇanibhāṃ bhāvīyāṃ kumārīlakṣaṇojjvalāṃ /
viśvapadmasamāsīnacandrāsanasusamsthītāṃ //
pītakṛṣṇasitarktasavyāvarttaccaturmukhāṃ /
pratimukhāṃ trinetrāṃ ca vajraparyāṅkasamsthītāṃ //
raktaprabhāṃ caturbuddhamakuṭīṃ vajrasāraśāṅkhavaradasaddakṣiṇālasatkarāṃ
utpalacāpavajrāṅkuśavajrapāsasatarjjanīvāmasatkarāṃ-
vajraparyāṅkayogena sādheyed bhuvanatrāyāṃ /
tadagrataḥ puṣpatārāṃ sitavarṇāṃ manoramāṃ //
oṃkāṛākṣaraṇiṣpannāṃ puṣpadāmakarākulāṃ /
dvibhujāṃ caikavaktrāṃ tu sarvālaṅkārabhūṣitāṃ //
dakṣiṇe dhūpatārāṃ ca kṛṣṇavarṇāṃ surūpiṇīṃ /
dhūpaghaṭīkaravyagrāṃ sarvālaṅkāraśobhitāṃ //
paścīme dīpatārāṃ ca pītavarṇāṃ manoharāṃ /
dīpayāṣṭīdharāṃ divyāṃ calatkanakakuṇḍalāṃ //
uttare gandhatārāṃ vai gandhaśāṅkhakarākulāṃ /
raktavarṇanibhāṃ devīṃ bhāvayed garbhamaṇḍale //

^185

etā ekavaktrā dvibhujāḥ sarvālaṅkārabhūṣitā
vajraparyāṅkinyasāceti / etāḥ ṣaḍ devyā īṣatkarālavadanā
lalitākṣepasamsthītāḥ / etāḥ sarvā maṇḍalacakre dhyātvā
hr̥dvījaraśmisamānītajñānacakraṃ jaḥ-huṃ-vaṃ-hor ityetair ākarṣaṇādīkaṃ
kuryāt /

pūrvadvāre tato dhyāyād vajrāṅkuśīṃ sitadhutim /
vajrāṅkuśasacihnakakarātmakamanoharāṃ //
dakṣiṇadvāre vajrapāsīṃ kṛṣṇāmatiratipriyāṃ /
divyālaṅkārabhūṣāṅgīṃ vajrapāsādhārāṃ varāṃ //
vajrasphoṭāṃ pītavarṇāṃ vajrsphoṭāṅkasatkarāṃ /
cintayet paścīme dvāre nānālaṅkārabhūṣitāṃ //
vajraghaṇṭāṃ uttaradvāre vajraghaṇṭāyudhāṃ atha /
raktavarṇāṃ śubhāṃ śāśvat paśyed vai divyarūpiṇīṃ //
ūrdhve uṣṇīṣavijayāṃ pītavarṇāṃ surūpiṇīṃ /
dhyāyāt sambādhiphaladāṃ mantrī cakradharāṃ tataḥ //
tadgarbhamaṇḍalasyādhaḥ kṛṣṇavarṇāṃ vibhāvayet /
sumbhāṃ bhāsvarasadrūpāṃ nāgapāsālasatarāṃ //
dvibhujā ekavadanāḥ sarvā jñeyā manoharāḥ /
akṣarair daśabhiś caitā devatyō daśa nirmītāḥ /
daśapāramītāḥ śuddhāḥ sarvakarmaprasiddhaye //
tatra daśākṣarāṇi - oṃ tāre tuttāre ture svāhā /

^186

tathā cittavākkāyādhiṣṭhānābhīṣekabindusūkṣmayogajāpādayo
'pi dhyātavyā iti /

etan mantravaraṃ śreṣṭhaṃ sarvabuddhair namaskṛtam /
paṭhitasiddhikaraṃ divyaṃ vajrapañjarabhāṣitam //
iti /
atrāyaṃ upacāraḥ / anena mantreṇa pṭāñcalaṃ gr̥hītvā

saptābhimantritām kṛtvā granthiṃ baddhvā vindhyāṭavīm api gacchan na
kenāpy avalīyate, vyāghracauranakrasimhasarpadantimahiṣabhallukagavayāśvādayo
naśyanti vilīyanta iti / tathā anena
mantreṇoṭpalānām aṣṭottaraśataṃ juhūyāt, oṃ tāre tuttāre
ture amukīṃ me vaśam ānaya svāhā / yām icchati tāṃ vaśam
ānayaṭi / tathā anena mantreṇa kākapakṣaṃ dvātriṃśadvārān
parijapyāriḡre gopayet, saptāhenoccāṭayati - oṃ tāre
tuttāre ture cala pracala śiḡhragāmini devadattam uccāṭaya huṃ
phaṭ / iti uccāṭanavidhiḡ /
athāparaḡ prayogaḡ / oṃ tāre tuttāre ture amukābhidhānām
kumārīṃ mahyamudvāhena tasyāḡ pitā prayacchatu
svāhā /
madanam caṇḡabījam ca unmattakaphalam tathā /
aśokapatram puṣpam ca juhūyāt sahasrapañcakam //
ghṛtamadhuguḡahomam vai kanyāsiddhau praśasyate /
saptāhena tato yogī labhet kanyām svavācchitām //
iti /

^187

athāparaḡ prayogaḡ / oṃ tāre tuttāre ture amukābhidhānām
svasthānata ākarṣaya mamāntike jaḡ ity anena mantreṇa
badarakaṇṡakāni pañca sahasrāṇi svayambhūkusumāktāni
hotavyāni / etena nṛpānām api kanyām ākarṣayati /
athāparo 'pi prayogo bhavati / rajaḡsvalākarpate bhagavatīṃ
dvibhujām ekavaktrām aṅkuśapāśoṭpalahastām vilikhya tasyāḡ
purataḡ pūjām kṛtvā ime puṣpāḡ śubhā divyā ityādinā
mantram japet bhāvanānvitaḡ - oṃ tāre tuttāre ture amukīṃ
mamesmitam svapnam kathaya huṃ phaṭ / pañcasahasreṇāgacchati /
pāśena galakam baddhvā aṅkuśena vidārya ca /
caraṇāvutpalenaiva baddhvā 'kṛṣya samantataḡ /
sādhyam pādātale dhyātvā dāsīrūpeṇa bhuñjayet //
athāparaḡ prayogaḡ / tārādhāraṇīm saptābhimantritām
kṛtvā akṣidvayamañjet / rājakulasyāntike praviśati, sa
rājā garavādikaṃ karoti, ekāntato vaśyo bhavatīti /
athāparaḡ prayogaḡ / tārādhāraṇīm śatadhā' 'vartya dvivadanām
āśīviśam bhasma kṛtvā raktavarṇago(gāvi)ghṛtenārkatūlena
varttikām ca kṛtvā prajvālyāñjanam pātayet / tamañjanam sūryavajrābhyām
sampādyā paramānnena dhūpayet / tadbhasmanā sārddham akṣi
añjayet / yām paśyati cakṣurvajreṇa sā yadi padmanartteśvaram
na rakṣati, tadā 'ham tārā na bhaveyam, ghātitaś ca me buddhā
bhavanto bhaveyur iti /

^188

athāparaḡ prayogaḡ / udarakīṡakam dhāraṇyā saptābhimantritām
kṛtvā vajradharmeṇa sārddham ekīkṛtya tāmbūlena dadyāt /
abhyavaharati anena prayogavareṇa muñcati svapatnīvācarati /
athāparaḡ prayogaḡ bhavati / adaśanaśīsulolām grhītvā
tārādhāraṇyā saptābhimantritām kṛtvā bhṛṅgarājagorocanayā
sārddham ekīkṛtya lalāṡe tilakam paridhāya yām paśyati tāṃ
vaśam kurute /
athāparo 'pi prayogaḡ / mahātailenātmānam abhyaṅgya tārādhāraṇīm
ayutam api japet, bhāvayan japānte śālipiṣṡakena
kuḡamalyā śaṡkulikām kṛtvā yasmai dīyate sa pañcatāyām

api na muñcati /

athāparo 'pi prayogaḥ / candroparāgamamaye tārādhāraṇīm
japan, sevāṃ ca kurvan, tadudbhavalokeśvareṇa śāṅkhacūrṇaṃ bhāvayet /
tad yasyā diyate sā [yāvat] pañcatvam anuvartate /
aparaḥ prayogaḥ / tārādhāraṇyā madanaphalam aṣṭottaraśatavārān
parijāpya tena phalena hayagrīveṇa sārḍhaṃ yāṃ mrakṣati sā vaśyā bhavati /
aparo 'pi prayogo bhavati / oṃ tāre tuttāre ture
amukasya bandhanamuktaṃ kuru svāhā anena mantreṇārkadale
sādhyānāmaidarbhitaṃ vilikhya kulīragartte gopayet,
bandhanamuktir bhavati /

// iti vajratārāsādhanam samāptaṃ //

^189

95.

namo vajratārāyai /
vajratārāṃ namas kṛtya gurupūrvakramāgatām /
tasyāś ca mādhanam spaṣṭam likhyate smṛtaye mayā //
mano 'nukūle sthāne sukhāsanopariṣṭo yogī oṃ rakṣa
rakṣa huṃ huṃ phaṭ svāhā iti sthānātmayogarakṣāṃ kṛtvā
hṛccandre tāṃkāraṃ dṛṣṭvā tadraśmibhiḥ samākṛṣṭāṃ bhagavatīm
vajratārāṃ samāṇḍaleyāṃ vakṣyamāṇabhujāyudhāṃ samālambyākāśe
puṣpādibhiḥ sampūjya -
ratnatrayaṃ me śaraṇaṃ sarvaṃ pratidiśāmyagham /
anumode jagatpūnyaṃ buddhabodhau dadhe manaḥ //
ity uccārya maitryādibhāvanāṃ kuryāt / sarvasattvā mayā
saṃsārādūkhād uddhṛtya mahāsukhe buddhatve [pratiṣṭāpayitavyā
iti] sarvākāravāropetaśūnyatām bhāvayet / cittam evedaṃ
bhrānta tena tenākāreṇa pratibhāsate / yathā svapne cittādanyatra
grāhyaṃ na vidyate grāhyābhāvāt, cittam api grāhakaṃ
na bhavati, tasmād viśvam idaṃ niḥsvabhāvaṃ praktikṛtipariśuddhaṃ
ādyam anutpannaṃ paśyēt /
tad anu ākāśe pūrvapraṇidhānabalād utpannaṃ śuddhalaukikavijñānasvabhāvaṃ
rephodbhavaṃ sūryamaṇḍalaṃ tadupari kṛṣṇaḥkārēṇa
pariṇatāṃ śukladharmodayāṃ ūrdhvasthitāṃ trikoṇāṃ
antaḥśuśirāṃ viśvapadmaviśvavajrādhiṣṭhitamadhyāṃ dhyātvā viśvavajravedikāyāṃ

^190

catvāri mahābhūtāni bhāvayet / laṃkārajaṃ
pṛthvīmaṇḍalaṃ pītaṃ caturasraṃ koṇeṣu trisūci[ci]kavajrāṅkitam,
tadūrdhve vaṃkārajaṃ varuṇamaṇḍalaṃ śuklaṃ vartulaghaṭāṅkam,
tadupari rephapariṇatam agnimaṇḍalaṃ trikoṇaṃ koṇeṣu rephāṅkitam,
tadupari yaṃkārapariṇatam vāyumaṇḍalam ardhaśāntakāramantadvayena
calatpatākāṅkitam dhūmravarṇaṃ cintayitvā, tatpariṇatam
kūṭāgāraṃ pañcaratnamayaṃ caturasraṃ caturdvāraṃ catustoraṇabhūṣitam
hārārdhahārapaṭṭasragdāmamaṇḍitaṃ aṣṭastambhopaśobhitaṃ
stambhopari (vṛta)valayavajrāvalīvṛtaṃ madhyaputeṣu
pañcasu dvāreṣu adha ūrdhve ca viśvapadmam / tatra madhyāsane
akārādiśoḍaśasvarapariṇāmena candramaṇḍalamādarśajñānasvabhāvaṃ
tadupari kakārādicatustrimśadvyañjanaiḥ sūryamaṇḍalaṃ
tayor ekatāṃ samatājñānaṃ tadupari tāṃkārajotpalakarṇikāyāṃ
candrasatāṃkāraṃ pratyavekṣaṇājñānaṃ tadbījaraśmibhir

ākṛṣṭānām sarvatathāgatānām praveśe kṛtyānuṣṭhānajñānam
 tad anu bhagavatyā niṣpattiḥ suvisuddhadharmadhātujñānam /
 evaṃ pañcākārāṇi sambodhikrameṇaiva tāmkāranirgatasvabīja-
 cihnapariṇāmaniṣpannadaśadevatyā sahaiva niṣpannām tām
 bhagavatīm cintayet pītavarṇām pītakṛṣṇaraktaśvetam iti
 caturvaktrām aṣṭabhujām vajrapāśaśaṅkhaśaravaradadakṣiṇākarām
 vajrāṅkuśoṭpalakārmukatarjanivāmakarām sarvālaṅkārabhūṣitām
 raktaprabhāvibhūṣitām navayauvanām vajraparyāṅkinīm viśvapadmāsanasthitām
 pañcatathāgatamukuṭinīm dhyāyāt /
 pūrvadale puṣpatārām śvetām oṃkārajām dvibhujām puṣpamālādhāriṇīm
 sarvālaṅkārabhūṣitām, tākāreṇa dakṣiṇe

^191

dhūpatārām kṛṣṇām dhūpaśālākarām, rekāreṇa praścime dīpatārām
 pautām dīpayasṭikarām, tukāreṇa uttare gandhatārām
 raktām gandhaśaṅkarām dhyāyāt, garbhamaṇḍale tākāreṇa
 aṅkuśatārām aṅkuśahastām, dakṣiṇe rekāreṇa pāsatārām
 kṛṣṇavajrapāśahastām, paścime tukāreṇa sphoṭatārām pītavarṇām
 niḡaḍahastām, uttare rekāreṇāveśatārām raktām ghaṇṭākarām,
 adhasi svākāreṇa sumbhatārām kṛṣṇām nāgapāśakarām,
 ūrdhve hākāreṇa uṣṇiṣavijayatārām pītām cakradharām
 dhyāyāt /
 tad anu hṛccandrasthitacihnabījapariṇatājñānasattvahṛccandre
 tāmkāram dṛṣtvā tadraśmibhir jñānamaṇḍalam ākṛṣya sampūjya jaḥ huṃ
 vaṃ hoḥ ity anena mantreṇa ākarṣaṇapraveśanabandhatoṣaṇam
 kuryāt / tad anu cakṣurādiṣu mohavajrādayaḥ ṣaṭ cintanīyāḥ,
 kāyavākcitteṣu oṃ-āḥ-huṃkārapariṇatām khecarī-
 bhūcarīnairātmās cintanīyāḥ / tad anu hṛdbījaraśmibhir ākṛṣṭān
 tathāgatān sampūjya abhiṣekaṃ prārthayet / abhiṣiñcantu
 mām sarvatathāgatā iti / tais tathāgatair jñānāmṛtapūrṇakalaśair
 abhiṣicyate / abhiṣicyamānānām abhiṣekajināḥ
 śirasi jāyante / tatra bhagavatyā ranasambhavaḥ,
 puṣpatārādīnām yathākramam vairocanākṣobhyāmitābhā 'moghasiddhayaḥ,
 aṅkuśatārādīnām api te eva / adhodevaty ūrdhvadevatyor
 akṣobhyavairocanau hṛdbījanirgatapuṣpādibhiḥ sampūjya,
 vīṇādibhiḥ samstutya, rasavajrādibhiḥ dhaukitam samāsādyā,
 pratyekam sphuraṇenākhedanaparyantena jagadartham kārayitvā puṣpādayaḥ
 krameṇa bhagavatyā hṛdaye pratiṣṭhās cintanīyāḥ / bhagavatyā

^192

api sphuraṇayogena sarvam eva viśvaṃ māyopamasvapnopamanijacintādhīnamāka[la]yya
 svahṛdbīje pratiṣṭhā dhyeyā / tad anu
 tadbījam raśmipuñjākāram kramāvalīnam sūkṣmabindurūpaṃ mahāsukhamayaṃ
 dhyātvā tam api nirupalabdhiṃ kuryāt / punar jhaṭiti
 āvirbhūtam maṇḍalam dṛitvā balim dadyāt oṃ akāro
 mukham sarvadharmānām ādyam anutpannatvāt / oṃ āḥ huṃ phaṭ
 svāhā ity anena mantreṇa dikpālebhyaḥ / tad anu mantram
 japet oṃ tāre tuttāre ture svāhā / mālāmantram vā oṃ
 āryāvalokiteśvarāya bodhisattvāya mahāsattvāya mahākāruṇikāya,
 tad yathā , oṃ tāre tuttāre ture sarvaduṣṭapraduṣṭānām
 mama kṛte jambhaya stambhaya mohaya bandhaya huṃ
 huṃ huṃ phaṭ phaṭ phaṭ sarvaduṣṭastambhani tāre svāhā /

vidhāya vajratārāyāḥ sādhanam yan mayārjitam /
śubham tena janā sarve mantrasambuddhabhāskarāḥ //

// iti vajratārāsādhanam //

^193

96.

namo vajratārāyai

vajratārām namaskṛtya sitavarṇām manoramām /
tatsādhanavidhiṃ vakṣye sarvasattvārthahetunā //
iha bhāvanādhikṛto yogī svahṛdi candramaṇḍale tām̐kāram
vicintya mukhaśaucādikam kuryāt / atyantasukhāsanopaviṣṭaḥ
svahṛdbijāt raśmiṃ niścārya tena raśminā 'kṛṣya tārābhaṭṭārikām
purato 'ntarīkṣe 'vasthāpya gurubuddhabodhisattvāmś ca
purataḥ pāpadeśanādikam kuryāt / pāpadeśanā akaraṇasaṃvaram
anumodanā pariṇāmanā triśaraṇagamanam bodhicittotpādanam
mārgāśrayaṇam caturbrahmavihārībhāvanā / oṃ śūnyatājñānavajrasvabhāvātma
'ham iti śūnyatābhāvanām ca vibhāvya
bimbaniṣpattibhāvanām ca bhāvayet / tataḥ paṃkārapariṇatam
sitam aṣṭadalakamalaṃ tasyopari akārapariṇatam candram candropari
tām̐kārapariṇatam sitam utpalam utpalamadhye candram candramadhye
tām̐kāram tām̐kārād gaganatalam viśvam ca tārārūpeṇa saṃsphārya
tārārūpeṇa tribhuvanasthitān sattvān vyavasthāpya punas
tatraiva tām̐kāre saṃsphārya utpalacandre tām̐kārapariṇatatārābhaṭṭārikārūpeṇātmanam
paśyati / sitavarṇām sitakamalopari
candrāsanasthām vajraparyaṅkinām sitacandrāśritām
śoḍaśaśābdapuṣmatīm nānābharaṇabhūṣitām dakṣiṇe haste varadām
vāmenotpaladhāriṇīm aśeṣamāravidhvaṃsantīm svakāromakūpato

^194

buddhabodhisattvān sphurantīm bhāvayet / īdrśīm bhāvanām
sthirikṛtya mantram japet / svahṛdi sitam aṣṭāracakraṃ vicintya
aram prati aṣṭau akṣarān vibhāvya madhye svāhākāram dattvā
japet, manasā vācayen mantram oṃ tāre tuttāre ture svāhā /
anena cintitamātreṇa sarvamārairavadhyo bhavati /
kavitā vaktṛtā caiva prajñā cātyantanirmalā
kalpāntam (api) jīvanopāyam uktaṃ vajrabhṛtā svayam //
rājāno vaśagās tasya śāntāḥ purajanaiḥ saha /
apyakhaṇḍitaromātmā sarvaśatruṣu sarvadā //
(ārya)vajratārā mahātejāḥ sarvasiddhipradāyikā /
dattvā tu dakṣiṇām vā['pi] suvarṇarajatādikam //
śrotavyam parayā bhaktyā paṇḍitena mahātmanā /
abhiṣikāgralabdho yo gurubhaktiparātmakaḥ //
sa śrotā ca bhaved atra prokto jinagaṇaiḥ sadā /
anyathā naiva siddhyati yadi sākṣāt svayam jinaḥ

// vajratārāsādhanam samāptam /

/ kṛtir idam āryanāgārjunapādānām //

^195

94.

prathamam tāvan mantrī svahr̥dyakārapariṇatam candramaṇḍalam tatra
sithatāmkāram pītavarṇam tatpariṇatam navasūcikavajram tadvaraṭake
tāmkāram bhāvayet / tadraśmibhir ānītajñānasattvasvabhāvām
bhagavatīm vakṣyamānabhujacihnādyalaṅkṛtām aṣṭabhujām caturvaktrām
vajraparyaṅkaniṣaṅṅām daśadevatīparivṛtām nabhasi dṛṣṭvā
svahr̥dbījanirgatapuṣpādipañcopacārapūjābhiḥ sampūjya pāpadeśanā-
puṇyānumodanā-triśaraṇagamana-bodhicittotpāda-
māitrīkaruṇāmuditopekṣā bhāvayet / tataḥ sarvadharmān ātmānam
ca svapnopamam niḥsvabhāvām ādyam anutpannam adhimucya mantram uccārayet
om śūnyatājñānavajrasvabhāvātmako 'ham / tadanantaram
bodhicittam anusmṛtya ākāśe raṅkārapariṇatam sūryamaṇḍalam
tatra huṅkārapariṇatam trisūcikavajram tadraśmisambhūtam tāvad
icchāvistaram jājvalyamānam vajraprākāram tadraśminirmitavajrapaṅjaram
vajrabhūmiḥ bāhyasimābandham ca dhyātvā tadraśmibhir
vighnān utsārya paṅjaramadhye ākāśasvabhāvām dharmodayām ekārāārām
adhaḥ sūkṣmāgrām upari viśālām suklām vibhāvayet /
tanmadhye gaganasvarūpaviśvalakamalakarṇikāsthītatrisūcikavajram
tadvedikāvyaṇīni caturmahābhūtamaṇḍalāni / yaṅkārapariṇatam
ardhacandrākāram nīlam vāyumaṇḍlam kaṭidvaye lalatpatākāṅkitam,
tadupari raṅkārajam agnimaṇḍalam trikoṇam

^196

raktam koṅṣu rephāṅkam tasyopari vaṅkārajam varuṇamaṇḍalam vartulam
sitaghaṅtāṅkam tadupari laṅkārajam mahendramaṇḍalam pītam
caturasram koṅṣu trisūcikavajrāṅkitam tatsvabhāvām māyopamam
vijñānam viditvā caturmahābhūtapariṇāmajam pariśuddhabuddhakṣetrasamkeparūpam
mahāmokṣapuram vairocanaśvabhāvām viśvavajravedikāmadhye
nānāratnamayam kūṭāgāram-
caturasram caturdvāram aṣṭastambhopaśobhitam /
caturvedīparikṣiptam catustoraṇamaṇḍitam //
hārārdhahārapaṭṭā(ghaṅṭā)darśacāmaravicitrapatākāghaṅṭāvibhūṣiam /
tasya garbhapuṭe aṣṭadalam padmam sakeśaram varaṭakopari
akārapariṇatam candramaṇḍalamādarśanasvabhāvām tasyopari
tāmkāram pītam samatājñānasvabhāvām sūryamaṇḍalākṛāntam /
tataḥ tāmkārāpariṇatam kanakavarṇam navasūcikavajram
bījagarbhapratyavekṣaṅśvabhāvām tannirgataraśmibhiḥ sphuritvā
daśasu dikṣu bhagavatyākāraiḥ sattvārtham kṛtvā punas tatraiva
bījacihnasamharaṅakṛtyānuṣṭhānasvabhāvām / tato bījacihna-
candrasūryapariṇatām bhagavatīm suviśuddhadharmadhātusvabhāvām-
vajratārām caturvaktrām sarvālaṅkārabhūṣitām /
aṣṭabhujām kanakavarṇām kumārīlakṣaṅojjvalām //
navayauvanakāntimatīm calatkanakakuṇḍalām /
caturbuddhamahāmukuṭīm padmarāgaprabhānvitām //

^197

vajrapāśam śaram śaṅkham bibhratī dakṣiṇaiḥ karaiḥ /
vāmaiḥ pītopalām cāpamaṅkuśam tarjanīm tathā //
hemābham prathamam vaktram śukladakṣiṇam uttaram /
lohitam paścimam nīlam vajraparyaṅkam āsanam //
mantra hr̥dbījasambhūto maṇḍalādhipater mukhāt /

nirgato daśadevīnāṃ vibhakto bījatāṃ gataḥ //
oṃ tāre tuttāre ture svāhā / pūrvadigdaleṣu candramaṇḍalasthāni
oṃ tāretu akṣarāṇi pūrvādidigdvāreṣu
sūryamaṇḍalasthāni ttāreture akṣarāṇi ūrdhve sūryamaṇḍalasthaṃ
svākṣaramadhaḥ sūryamaṇḍalasthaṃ hākṣaram tadbījākṣarapariṇatāni
cihnāni bījagarbhāni bhāvayitvā tadraśmibhiḥ
sphuraṇasaṃharaṇaṃ kṛtvā tadbījacihnapariṇatā devyaḥ-
vijñeyā daśa devatyō daśabhūmisvarūpataḥ /
vajraparyaṅkayoginya ekāsyā dvibhujās ca tāḥ //
candrāsthāṃ pūrvatas tārāṃ śuklavarnāṃ vibhūṣitāṃ /
puṣpadāmānvitakarāṃ bhāvayet praṇavodbhavāṃ //
dakṣiṇe dhūpatārāṃ tu (kṛṣṇāṃ) candre tākārasambhavāṃ /
dhūpaśākhānvitakarāṃ sarvālaṅkārabhūṣitāṃ //
paścime dīpatārāṃ ca pītavarṇāṃ subhūṣitāṃ /
dīpavṛkṣānvitakarāṃ candre rekārasambhavāṃ //
candre tukārasambhūtāṃ gandhatārāṃ tathottre /
gandhaśāṅkhodyatakarāṃ raktavarṇāṃ subhūṣitāṃ //

^198

vidigdale tathā cihnam akṣobhyādiprabhedataḥ /
vajracakraṃ tathā padmaṃ śāṅkhaṃ tadvarṇabhedataḥ //
dvārapālīs tathā dhyāyāt sūryasthāḥ sarpabhūṣaṇāḥ /
pūrvadvāre 'ṅkuśīm śuklāṃ bījattākārasambhavāṃ //
dakṣiṇe aṅkuśadharāṃ vāmato duṣṭatarjanīm /
dakṣiṇe pāśīm pītāṃ bījarekārasambhavāṃ //
sapāśatarjanīhastāṃ raktamaṇḍalasaṃścitāṃ /
sphotāṃ ca paścime raktāṃ tubījākṣarasambhavāṃ //
vajrālīm tarjanīhastāṃ vajramaṇḍalasusthitāṃ /
śyāmām uttarato ghaṇṭāṃ bījarekārasambhavāṃ /
vajraghaṇṭānvitakarāṃ raśmīsthāṃ vāmatrjanīm //
koṇabhāgeṣu cihnāni māmakyādiviśuddhitaḥ /
bodhicittaghaṭo merurvahnikuṇḍaṃ mahādhvajaḥ //
ūdhve coṣṇīṣavijayāṃ sūrye svākārasambhavāṃ /
śuklavajradharāṃ śuklāṃ vāme ca riputarjanīm //
nāgapāśadharāṃ nīlāṃ sūrye hākārasambhavāṃ /
vāme ca tarjanīm ghorāmadhaḥ sumbhāṃ vibhāvayet //
sarvāsāṃ cakṣurādyadhiṣṭhānaṃ mohavajrāṃ nyasyet /
netradvayeṣu vajrāṃ ca karṇayor mātṣayikāṃ tathā /
ghrāṇe vaktre tu rāgāvajrikāṃ /

^199

kāye cerṣyāvajrāṃ tu mano nairātmyayoginī //
iti cakṣurādyadhiṣṭhānaṃ kṛtvā kāyavākcittādhiṣṭhānaṃ
oṃkāreṇa kāyādhiṣṭhānaṃ āḥkāreṇa vāgadhiṣṭhānaṃ humkāreṇa
cittādhiṣṭhānaṃ / tataḥ sarvāsāṃ devatīnāṃ hr̥di candramaṇḍalasthaṃ
bījākṣaram paśyet /
tato raśmibhir ānītaṃ jñānasattvasya maṇḍalam /
puṣpatārādidevatābhiḥ sphuritvā sarvapūjābhiḥ pūjayet /
tato jñānasattvamaṇḍalaṃ dvārapālīprayogena samayamaṇḍale
praveśayet oṃ vajrāṅkuśī ākarṣaya jaḥ, oṃ vajrapāśī
praveśya huṃ, oṃ vajrasphoṭa bandhaya vaṃ, oṃ vajrāveśa vaśīkuru
hoḥ / tadanantaram svahr̥dbījanirgataraśmibhiḥ traidhātukasthīn
buddhān ānīya sampūjya mātṛbhir anunāthyate, abhiṣiñcantu

māṃ sarvatathāgatā buddhajñāneneti / tatas tair buddhaiḥ herukarūpaiḥ
pañcāmṛtabhṛtapañcatathāgatātmakaiḥ kalaśaiḥ pañcabhir abhiṣicyate /
abhiṣicyamāne puṣpakuṅkumavrṣṭir dundubhiśabdaś ca
bhavati, devatābhiḥ pūjyate stūyate ca / abhiṣikte mūrdhni
ratnasambhava utpadyate, madhyapuṭadevatīnāṃ yathākramaṃ
vairocanākṣobhyāitābhā'moghasiddhis
tathāgatā dvārapālināṃ
mukuteṣu bhavanti / uṣṇiṣāyā ratneśaḥ, sumbhāyā mukuṭe
akṣobhya utpadyate / tato bhagavatīṃ nirmaṃkayaiḥ savāsu
dikṣu sattvārthaṃ kurvantīṃ dṛiṭvā mantraṃ japet oṃ tāre tuttāre
ture svāhā /

^200

etan mantravaraṃ śreṣṭhaṃ sarvabuddhair namaskṛtam /
paṭhisiddhikaraṃ divyaṃ vajrapañjarabhāṣitam //
athāparo 'pi dhāraṇīmantraḥ - nama āryāvalokiteśvarāya
bodhisattvāya mahāsattvāya mahākāruṇikāya tadyathā
oṃ tāre tuttāre ture sarvaduṣṭapraduṣṭān mama kṛte jambhaya
stambhaya mohaya bandhaya huṃ huṃ huṃ phaṭ phaṭ phaṭ sarvaduṣṭastambhani
tāre svāhā /

// vajratārāsādhanam samāptam /

/ kṛtir iyaṃ mahāpaṇḍitasthaviradharmākaramatipādānām //

98.

namas tārāyai /

tārāṃ praṇamya mahatīṃ jananīṃ jinānāṃ
niḥśeṣadoṣarahitāṃ guṇināṃ hitāya /
tatsādhanam suviśadaiḥ supadaiś ca bhaktyā
saṃlikhyate vacanataḥ suhṛdābhīhāpi //
nāpūrvam likhyate kiñcit kin tu vākyād guror api /
śrutam yat tad api smarttum saṃkṣepataḥ pralikhate //

^201

prathamam tāvat prātar utthāya mantrī mukhacaraṇādikaṃ
prakṣālya pavitrībhūya vijaye mano 'nukūle sugandhopalīpte
surabhikusumāvakīrṇe ca bhūpradeśe sukhāsanopaviṣṭaḥ svahṛdaye
prathamasvaraparīṇatam śītāṃśumaṇḍalam vicintya tanmadhye kamaṇīyanīlanīrajam
tatkiñjalke niṣkalaṅkaśāśāṅkamaṇḍalam
tadupari pītātāṃkārābījam paśyet / tato 'pi pītātāṃkārābījāt
niḥśṛtya jaganmohāndhakārāpahāribhir mayūkhasamūhair
daśasu dikṣu ye cāparyantā lokadhātavo vidyante,
tān sarvānavabhāsyā tatrasthānāpyasaṃkhyeyānaprameyān buddhabodhisattvāṃś
cākāśadeśe 'py ānīyāvasthāpyante / tad anu teṣāṃ
ākāśadeśāvasthitānāṃ mahākāruṇikānāṃ buddhabodhisattvānāṃ
divyapuṣpadhūpagandhamālyavilepanacūrṇacivaracchatra-
dhvajaghaṇṭāpatākādibhir mahatīṃ pūjāṃ kṛtvā pāpadeśanāṃ
kuryāt / yat kiñ cid anādisaṃsāre saṃsaratā mayā pāpakam
karma kāyena vā manasā 'pi kṛtam kāritam kriyamāṇam anumoditam

vā tat sarvaṃ pratideśayāmi, ity anena vidhinā
pratideśya punar akaraṇasaṃvaramṃ pratigrhya puṇyānumodanāṃ
kuryāt / sugatapratyekaśrāvakaḥ jinānāṃ tatsutānāṃ api
bodhisattvānāṃ sadevakasabrahmakalokānāṃ yat kuśalaṃ tat
sarvaṃ anumodayāmīti / tad anu ratnatrayaśaraṇagamanam -
buddhaṃ śaraṇaṃ gacchāmi yāvadābodhimaṇḍataḥ /

^202

dharmam śaraṇaṃ gacchāmi yāvadābodhimaṇḍataḥ /
saṅgham śaraṇaṃ gacchāmi yāvadābodhimaṇḍataḥ //
iti / paścāt mārgāśrayaṇam, mārgas tathāgatoktaḥ sa
cāśrayaṇīyo mayā nānya iti / tad anu adhyeṣaṇāṃ
kuryāt / jagadarthamāsaṃsāraṃ kurvanto bhagavantas tathāgatās
tatsutā api tiṣṭhantu māṃ parinirvāntu iti / tad anu
yācanā, tādrṣṭīm niruttarāṃ dharmadeśanāṃ bhagavantas tathāgatā
deśayantu, yayā jhaṭīty eva saṃsāriṇaḥ sattvā bhavabandhanān
nirmuktā bhavantīti / tadanantaramṃ puṇyapariṇāmanāṃ kuryāt /
saptavidhānuttarapūjāpāpadeśanākuśalamūlam upajātaṃ tat sarvaṃ
samyaksambodhaye pariṇāmayāmīti / atha vā samāsataḥ
saptavidhānuttarapūjāsūcakaṃ ślokaṃ enaṃ paṭhet-
sarvaṃ pāpam ahaṃ diśāmi paramaṃ prītyānumode śubhān
ājanmashitaye 'rthaye bhagavataḥ saddharmaratnasya ca /
ratnānāṃ trayam abhyupaimi śaraṇaṃ bodhau dadhe mānasam
tanmārgam ca samāśraye śubhavidhīn sambodhaye nāmaye //
ity anena saptavidhānuttarapūjāṃ vidhāya oṃ muḥ iti
visarjayet / atha vā -
śīlacandanalīptāṅgā dhyānaprāvaraṇāvṛtāḥ /
bodhyaṅgakusumākīrṇā viharadhyvaṃ yathāsukhaṃ //
ity anena / tad anantaramṃ caturbrahmavihāraṃ maitrīkaruṇāmuditopekṣāsaṃjñakam
vakṣyamāṇakrameṇa bhāvayet / tatra keyam maitrī ?

^203

sarvasattveṣv ekaputraprematālakṣaṇā, atha vā hitasukhopasaṃhārākāreti /
karuṇā punaḥ kīdrśī ? duḥkhāduḥkhaḥ duḥkhaḥ etoḥ
samuddharaṇakāmatā, triduḥkhamahānalaprajvalitasāṃsāralohabhavanapraviṣṭān
janūn tato 'pi samuddharāmīty adhyāśayo
vā karuṇā, atha vā triduḥkhaḥ duḥkhaḥ jinānāṃ sattvānāṃ
saṃsārāmbuddheḥ samuddharaṇecchā / muditā tu īdrśī / pramodo
muditā, atha vā 'sadṛśe buddhitve tadupāye ca sarva eva
saṃsāriṇaḥ sattvā mayā pratiṣṭhāpayitavyā ity adhyāśayo
muditā, yad vā viśveṣāṃ yāni kuśalāni teṣu tadbhogaiśvaryaḍiṣu
ca ākrṣṭacittatā / kopekṣā ? pratighānūnayanibandhanam
apahāya hitāhiteṣu jantuṣu paramahitācaraṇam
upekṣā, yad vā sarvasmin premānuśayarahitaparahitadharmatāyāṃ
svarasavāhinī pravṛttir upekṣā, atha vā lābhālābhayaśo
'payaśonindāstutisukhaduḥkhetyaḍyaṣṭalokadharmapramukha-
sakalāprastutavyāpāropekṣaṇam upekṣā / caturbrahmavihārabhāvanānantaramṃ
sarvadharmaprakṛtipariśuddhatāṃ bhāvayet / sarva
eva dharmāḥ prakṛtyā svabhāvena pariśuddhā aham api prakṛtipariśuddha
ityādikam āmukhīkuryāt / imāṃ ca sarvadharmaprakṛtipariśuddhatāṃ
anena mantreṇādhitīṣṭhet oṃ svabhāvaśuddhāḥ
sarvadharmāḥ svabhāvaśuddho 'ham iti / yadi prakṛtipariśuddhāḥ
sarvadharmāḥ kutas tarhi saṃsāram āvahati ? grāhyagrāhakādimalāvṛtatvāt /

tadvigamopāyaḥ sanmārgabhāvanā,
tayā sa niruddhaḥ syāt / ataḥ prakṛtipariśuddhāḥ sarvadharmā

^204

iti siddham / sarvadharmaprakṛtipariśuddhatām vibhāvya
sarvadharmasūnyatām vibhāvayet / tatreyam sūnyatā /
grāhyagrāhakādisakalakalpanāprapañcavañcitacitrādvaitaparakāsamātrātmakam
sacarācaram viśvam iti cintayet / imām eva
sūnyatām anenāpi mantrenādhitīṣṭhet om sūnyatājñānavajrasvabhāvātmako
'ham iti / tad anu pūrvahṛdisthamṛgāṅkamaṇḍala-
madhyavarttilasannīlotpalakiñjalkābhyantarasthitaniṣkalīka-
niśānāthamaṇḍaloparisthitāt pītatām kārabiḥ bhagavatīm
āryatārām uttamaśyāmavarṇām dvibhujām prahasitavadanām
niruttarāśeṣaguṇasālinīm niḥśeṣadoṣarahitām
divysuvarṇamāṇikyamuktāratnādyābharaṇabhūṣitām
manohārihārāvalīśātālāṅkṛtakucayugmām
divyakaṅkaṇakeyūrādimaṇḍitabāhudvayām
mekhalāmalamanigaṇakiraṇāvalīsuśobhitānitambabhāgām
nānāratnakhacitarāṇannūpraviśobhitacaraṇayugalām
pārijātādikusumamañjarīparimalaparikalitacārūnibaddhakeśām
bhagavadamoghasiddhitathāgatāratnavirājitaśirodeśām
atīśayamūrtimatīm
paramaśṛṅgārojjvalavigrahām abhinavayauvanavatīm
śaradamalanīlotpalanetrām divyasarvapaṭāmarāvṛtaśarīrām
śakaṭacakrapramāṇasitakamaloparisitaraśmimaṇḍalopaviṣṭām
ardhaparyāṅkasthitām dakṣiṇakareṇa varadām vāmena vikacakāntendīvarām
bibhrātīm niṣpādyā cintayet / evam rūpām
bhagavatīm yāvad icchatī tāvad vibhāvayet /

^205

tadanantaram asyā eva bhagavatyā hṛdisthahimāmśumaṇḍala-
madhyāvasthitamañjunīlasarojakiñjalkāntargatakalaṅkāṅka-
vajritakumudabāndhavamaṇḍalamadhyāvalīnapītatām kārabiḥ
vinirgatānekamarīcimālābhis trailokyāloka kārīṇībhir
gatvā 'nādisamsiddhā bhagavatī jñānasattvarūpā 'py ākāśād ānīyate /
ānīya tāmākāśadeśe 'vasthāpya ratnabhājanāvasthitasugandhateyena
surabhikusumena ca tasyā eva
bhagavatyāścaraṇārgham dattvā divyapuṣpadhūpadīpanaivedyagandhamālya-
vilepanacūrṇacivaracchatradhvajaghaṅṭāpatākādibhir bāhyaguhyapūjābhir
bahuvidhābhis ca tām eva bhagavatīm pūjayet / punaḥ
punaḥ sampūjya stutvā ca mudrām darśayet / sampuṭāñjalīm kṛtvā
madhyame sūcīm kuryāt / tayoh parvatrayopari kiñcit saṅkocya
sthāpayet / anāmike karapaṭe sthāpya kaṇiṣṭhe prasārya
śliṣṭīkṛtya daśayed iti vikacopalāmudreyam / anayā mudrayā
tām eva bhagavatīm jñānasattvarūpām santosya atraiva samayasattvarūpāyā
bhagavatyā mantram bhāvayed ityanayor advaitam adhimuñcet /
tad anu
viśīthinīnāthamaṇḍalamadhyaniṣṭavikacanīlāmbujakiñjalkāntarīnaniṣkalaṅkendumaṇḍalop
aristhitapītatām kārabiḥ janirgatāś
cāparyantāś ca tārādevyā daśadigloka dhātūn
samavabhāsyā tatsthitānām pai sattvānām nānāratnavarṣaṇena
dāridryādīduḥkham apanayanti / kṣaṇikanairātmyādi-

^206

dharmadeśanāmṛtena tān santarpayanti / punaḥ punar nānāprakāraṃ
jagadarthaṃ kṛtvā viśvam api tārārūpaṃ niṣpādyā tatrāpi
pītatāṃkārabīje tāścāntarbhavantīty evamādispuraṇasaṃharaṇakrameṇa
yāvat khedo na jāyate tāvad bhāvayet / bhāvanātaḥ
khinno mantraṃ japet / tatrāyaṃ mantraḥ oṃ tāre tuttāre ture
svāhā / mahāprabhāva evāyaṃ mantrarājaḥ sarvair eva tathāgatair
vanditaḥ pūjitaḥ satkṛtāś ceti dhyānād vyutthito jagat
tārārūpaṃ dr̥ṣṭvā bhagavatyahaṅkāreṇa yatheṣṭaṃ vihared iti /
prayo 'munā krameṇa bhagavatīm bhāvayato 'ṣṭamahāsiddhayaścaraṇayor
nipatanti, kiṃ punar anayāḥ siddhayaḥ ? api tu tās ca
sutarām eva / yaś ca vijanagiriguhāsīnaḥ san bhagavatīm
bhāvayet sa khalu pratyakṣataḥ eva tāṃ paśyati / svayam eva
bhagavatī tasyāḥ śvāsapaśvāsādikaṃ dadāti / kiṃ bahu
vaktavyaṃ, paramadulabhaṃ buddhatvam api karatalagataṃ tasyāvatiṣṭhate /

// iti kiñcid vistaraṃ tārāsādhanam samāptaṃ /

puṇyaṃ mayā bhagavataḥ khalu sādhanē yat
ptāptaṃ prakṛṣṭam amalāṃ vipulaṃ ca tena /
tāre trilokavidite varasādhanam te
kṛtvā jano jinapuraṃ tvatitaṃ prayātu //
tārāyāḥ sādhanam kiñcid vistaraṃ viracayya yat /
labdham tena śubham lokaḥ prayātu śmapattanam //

/ kṛtir iyaṃ paṇḍitasthavirānupamarakṣitānām //

^207

99.

nama āryāṣṭamahābhayatāriṇyai /

yasyāḥ smaraṇamātreṇa naṣṭam aṣṭabhayānakam /
tāṃ praṇamya pravakṣyāmi sādhanam ca śiśo śṛṇu //
dhyātvā gaganamadhye tu tārām aṣṭabhayāpahām /
pūjāṃ manomayīm kṛtvā kuryāt pāpasya deśanām //
puṇyānumodaṇāṃ paścād ātmapuṇyasya yātanām /
ātmabhāvaṃ tato dadyāt śaraṇāni tridhā punaḥ //
karoty akraṇam paścāt śūnyatāyāstvanantaram /
svaḥccandre tataḥ padmam aṣṭadalavikāśinam //
tanmadhye tāṃ vicintyaiva nīlābham utpalaṃ tataḥ /
tasya madhye nunar bījaṃ vahniraśmiprabhāsvaram //
tena devī samutpādyā sarvālankārabhūṣitām /
savyato varadāṃ devīm vāme tūtpalakarām tathā //
ekavaktrām subimbām ca navayauvanasaṃsthitām /
sugandhipuṣpakeśām ca padmacandroparisthitām //
ardhaparyaṅkam avaṣṭabhya rakṣayed bhuvanatrayam /
aṣṭadevyantarāle ca bhāvayet tārārūpiṇīm /
sphuranmantratayā yogī kṛtvā dhyānāmanāvilāḥ //
oṃ tāre tuttāre ture svāhā / oṃ oṃ svāhā pūrve,
oṃ tā svāhā dakṣiṇe, oṃ re svāhā paścime, oṃ
tu svāhā uttare, oṃ ttā svāhā vahnikoṇe, oṃ re
svāhā nairṭyām, oṃ tu svāhā vāyavye, oṃ re svāhā

aiśānyām /

^208

sarvāḥ śvetāḥ sphuradrūpā yathā devī tathā parāḥ //
om tām tāriṇyai vajrapuṣpaṃ praciccha svāhā puṣpaṃ deyam /
gandhanaivedyādikaṃ utpalamudrayā nivedayed iti /
kṛtvā sādhanam evedaṃ navadevīsamanvitam /
hatvā 'ṣṭabhayaṃ ca sarvaṃ karotu jagad uttram //

// āryāṣṭamahābhayatārāyāḥ sādhanam samāptam //

100.

pūrvoktavidhānena śūnyatābhāvanānantaram raktaāḥkārajaraktapadmopari
sitaṭāṃkārajapadmabhājane sūryasthanīlahumkāraja-
sabījakartripariṇāmena kṛṣṇām āryatārābhāṭṭārikām
caturbhujāikamukhīm trinetrām kharvalambodarām daṃṭrākarālavadanām
pratyālīḍhapadena śavārūḍhām nāgāṣṭakabhūṣaṇām vyāghracarmavasanām
avalambamānamuḍamālām pañcamudrāvibhūṣitām khaḍga-
kartridhāridakṣiṇakarām utpalakapāladhārivāmakarāṃsākṣobhyanāthapiṅgalajaṭājūṭām
atighorāṭṭahāsabhīmarūpām niṣpādyā
om hrīm huṃ phaṭ iti mantraṃ viṣayapṛjñādhikāreṇa japet /
niraṃśumālikām dhyātvā khaḍgasthāne vicakṣaṇaḥ /
sphuratsaṃhārayogena saṃjapet mantraṃ uttamam //

// iti mahācīnakramāryatārāsādhanam //

^209

pratyālīḍhapadārpitāṅghriśavahṛdghorāṭṭahāsā parā
khaḍgendīvarakartrikarpitabhujā humkārabījodbhavā /
kharvā nīlaviśālapīṅgalajaṭājūṭogranāgair yutā
jāḍyaṃ nyasya kapālake trijagatām hantyuḡratārā svayam //
mahācīnakramām natvā tārām tribhavatāriṇīm /
tatsādhanam ahaṃ vakṣye yathā gurūpadeśataḥ //
ekalīṅge śmaśāne vā śūnyāgāre ca sarvadā /
tatrsthaḥ sādhyed yogī vidyām tribhavamokṣaṇīm //
mṛdumasūrika(sa)māsīno 'nyeṣu komaleṣu vā /
viṣṭareṣu samāśritya sādhyet siddhim uttamām //
jhaṭity ākārayogena trivajraṃ sumamāhitaḥ /
triṣu sthāneṣu taṃ dhyātvā rāsmiṃ visphārayet tataḥ //
tribhavačāriṇaḥ sattvānavabhāsyāneyet punaḥ /
saṃhāre ca punar dhyāyācchūnyaṃ viśvaṃ samantataḥ //
tataḥ -
paṭhet jinamantrakaṃ om śūnyatādisvahāvakaṃ /
antarīkṣaṃ tato dhyāyād āḥkārad raktapaṅkajam //
bhūyastasyopari dhyāyāt ṭāṃkārāt padmabhājanam /
tasya madhye punar dhyāyāt humkāraṃ nīlasannibham //

^210

tato humkāraṃ paśyet kartrikām bījabhūṣitām /
kartripariṇataṃ dhyāyād ātmānaṃ tāriṇīsamam //

pratyālīḍhapadāṃ ghorāṃ muṇḍamālāpralambitām /
kharvalambodarāṃ bhīmāṃ nīlanīrajarājītām //
tryambakaikamukhāṃ divyāṃ ghorāṭṭahāsabhāsūrām /
suprahṛṣṭāṃ śavārūḍhāṃ nāgāṣṭhakavibhūṣītām //
raktavartulanetrāṃ ca vyāghracarmāvṛtāṃ kaṭau /
navayauvanasaspannāṃ pañcamudrāvibhūṣītām //
lalajjihvāṃ mahābhīmāṃ sadamṣṭrotkaṭabhīṣaṇām /
khaḍgakartrikarāṃ savye vāmoṭpalakapāladhām //
piṅgograikajaṭāṃ dhyāyāt maulāvakṣobhyabhūṣītām /
bhāvanācalaniṣpattau bhaved yogī mahākaviḥ //
jaḍo 'pi yadi mūrkhah syād bhāvanārasatatparaḥ /
labhate mañjuvāṇīm tu lakṣamantrasya jāpataḥ //
tryakṣaro 'sau mahāmantraḥ humkārānto hr̥di sthitaḥ /
pañcaraśmisamāyukto ajñānendhanadāhakaḥ //
tasya dvāravidhiṃ vakṣye yogācārānusārataḥ /
prathamāṃ haparam dattvā caturthasvarabhūṣitam //

^211

rephārūḍhaṃ sphuraddīptamindubindusamanvitam /
traṃkāraṃ ca tato dadyāt caturthenaiva bhūṣitam //
dīrghakārasamāyuktaṃ haṃkāraṃ yojayet punaḥ /
haṃkāraṃ ca tato dadyāt sampūrṇaṃ siddhamantrakam //
niraṃśumālīkāṃ dhyātvā khadgasthāne vicakṣaṇaḥ /
sphuratsaṃhārayogena saṃjapet mantram uttamam //
kalpayet sthiracittena paṇḍito 'haṃ mahākaviḥ /
ajasrabhāvanābhyāsād bhavaty eva na saṃśayaḥ //
tārāyāḥ sādhanam kṛtvā yanmayopacitam śubham /
bhavantu prāṇinas tena paṇḍitā jinaśāsane //
kṛtiḥ śāśvatavajrasya seyaṃ medhāprasādhanī /
agādhaḥ paṇḍitā atra kṣantum arhanti sādhaḥ //

// mahācīnakramatārāsādhanam samāptam //

^211

102.

namaḥ sitarāyai /
pūrvavacchūnyatāparyantaṃ vibhāvya /
sitāravindamadyasthāṃ tāmbhūtāṃ candraviṣṭarām /
ābaddhavajraparyaṅkāṃ varadotpaladhāriṇīm //
śaraccandrakarākārāṃ pṛṣṭacandrasamāśritām /
sarvālaṅkārasampūrṇāṃ ṣoḍaśābdavapuḥkramām //
dhyātvā 'ryatārāṃ hr̥daye tasyāścakraṃ sitadyuti /
aṣṭakoṣṭakam aṣṭābhirakṣaraiḥ paripūritam //
omhāvyañjanamadyasthasādhyānāmādyānābhikam /
dhyāyād ekāgracittaḥ saṃ saṅmāsān dr̥dhaniścayaḥ //
japed akhinnacittaḥ saṃ mantram enaṃ daśākṣaram //
tatraiṣa mantraḥ om tāre tuttāre ture svāhā /
mṛtyudoṣair na liptaḥ syāt tārāḥccakrabhāvakaḥ /
lābhī ca sarvasiddhīnāṃ saṅmāsāvadhī tatparaḥ //

// mṛtyuvañcanatārāsādhanam //

^213

103.

mṛtyudoṣair aliptaḥ syāt tārāhṛccakrabhāvakaḥ /
lābhī ca sarvasiddhīnāṃ ṣaṇmāsāvadhī tatparaḥ //
vāgīśvaraḥ tādēśāt mṛtyuvañcanasaṃgrahāt /
uddhṛtā sitatārāyā bhāvanā bhayanāśanī //
turyavargādyasākāratviṣā visphuritā 'mbare /
sitābjendvāsanāṃ dṛṭvā puratas triśaraṇaṃ paṭhet //
muhūrtaṃ śūnyatāṃ paśyēt prākṛtāropahānaye /
tataḥ prakṛtisāmarthyād bodhicittākṣaraṃ bhavet //
sitārāvindamadyasthacandrābimbāsanopari /
ābaddhavajraparyāṅkāṃ varadotpaladhāriṇīm //
śaraccandrakarākārāṃ pṛṣṭhacandrasamāśritām /
sarvālaṅkārasampūrṇāṃ ṣoḍaśābdavapuṣmatīm //
sarvasambuddhatatputramātaraṃ kāmarūpadhām /
dhyātvā 'ryatārāṃ hṛdaye tasyāścakraṃ sitadyuti //
aṣṭakoṣṭhakam aṣṭābhīr akṣaraiḥ paripūritam /
om hāvyañjanamadyasthasādhyānāmādyānābhikam //
dhyāyād ekāgracittaḥ saṇmāsān dṛḍhaniścayaḥ /
japed akhinnacittaḥ saṇmantram enaṃ daśākṣaram //

^214

omkāram ādīto dattvā paścāt tāre prayojayet /
tuttāre syāt ture paścāt svāhāntaḥ sārvaśarmikāḥ //
brahmendraviṣṇucandrārkarudradikkālamamadyaiḥ /
apy akhaṇḍitaromāgro mṛtyuṃ jayati muktavat //
valīpalitadaurbhāgyavyādhidāridryāsaṃkṣayaḥ /
siṃhādyaṣṭamahābhītīduḥkhasandohanāśanaḥ //
ayācitāmbārapānānnaharmyaratnādīśāṅgamaḥ /
khaḍgāñjanapādālepabhadrakumbhādisiddhayaḥ //
kavitā vakṛtā medhā prajñā caikāntanirmalā /
anyā ca vāñchatā siddhiścakrād asmāt prajāyate //
sādhanam sitatārāyā mṛtyuvyādhivināśanam /
uddhṛtya yacchubham tena jagat tārā svayaṃ bhavet //

// mṛtyuvañcanasitatārāsādhanam //

^215

104.

pūrvavacchūnyatādyānantaraṃ suṃkārapariṇataṃ nānāratnamayaṃ
sumeruṃ tadupari paṃkāreṇa śvetapadmam tadupari akāreṇa
candramaṇḍalam tanmadhye śuklahuṃkāraṇiṣpannāṃ tārābhagavatīm
śuklāṃ trinetraṃ caturbhujāṃ pañcatathāgatamukuṭīm nānālaṅkāraṃ
bhujadvayenotpalamudrāṃ dadhānāṃ dakṣiṇabhujena cintāmaṇiratnasamyuktavradāṃ
sarvasattānāṃ āśāṃ paripūrayantīm vāme
notpalamañjarīm bibhrāṇāṃ dhyāyāt / tasyā dakṣiṇapārśve
māricīm pītāṃ candrāsanāṃ nīlāmbarāṃ dvibhujāṃ vāmena
raktāśokapallavadharāṃ dakṣiṇena sitacāmaradharāṃ raktakañcukābharaṇāṃ
vāmapārśve mahāmāyūrīm priyaṅguśyāmāṃ dvibhujāṃ
vāmena māyūrapicchadharāṃ dakṣiṇena cāmaradharāṃ evaṃ vicintya

om bhagavati täre mama hrdaye praviśa svähä ity ätmānam
adhitiṅṭhet / tato mantraṃ japet / om namas täre manohare
hum hare svähä /

// sitatārāsāadhanam //

^216

105.

tathaiva śūnyatābhāvanānantaraṃ rephapariṅatasūryasthahumbhava-
viśvavajrapariṅatavajraprākārādi vicintya tanmadhye paṃkārājapadmopari
akārājacandre sitahumkāraṃ sabījotpalam paśyet /
tatsphuraṇādipūrvakaṃ tatpariṅatāṃ bhagavatīṃ sitatārāṃ
trimukhāṃ śaḍbhujāṃ pītanīladakṣiṇetarmukhīṃ pratimukhaṃ
trinetrāṃ varadākṣasūtraśaradharadakṣiṇatrikarāṃ
utpalapadmacāpadharavāmapāṇitrayāṃ
ardhaparyaṅkaniṣaṇṇāṃ candrāsanacandraprabhāṃ
jaṭāmukuṭasthitāmoghasiddhīṃ pañcamuṇḍavibhūṣitamastakāṃ ardha-
candrakrīṭaśekharaṃ
nānālaṅkāradharāṃ dviraṣṭavarīākṛtim aṣṭaśmaśānam
adhiyasthitāṃ hṛccandrasthitānijabījam ātmānaṃ vicintya
mantraṃ japet om acale animittavare hum hum phaṭ phaṭ
svähä / pośadhena pūjāpuraḥsaraṃ catuḥśadyāyāṃ māsaikam
japataḥ śāntikādi bhavatīti /

// śaḍbhujāśuklatārāsāadhanam //

^217

106.

jāṅgulītārāyai namaḥ /

natvā bhagavatīṃ tārāṃ jāṅgulīrūpadhāriṇīm /
sattvānām anukampārthaṃ likhyate tatprasāadhanam //
prathamāṃ tāvan mantrī śuciḥ snātaḥ śuklamālyāmbaradharo
vijane sulipte pradeśe śuklasugandhitoyopasikte śuklapuṣpaprakarāvākīrṇe
sukhāsanopaviṣṭo jagati maitrīṃ karuṇāṃ ca
vibhāvya om svabhāvaśuddhāḥ sarvadharmāḥ svabhāvaśuddho 'ham
ity uccārayet / tataḥ śūnyatām āmukhīkṛtya cintayet śukla-
paṃkārājapadmaṃ śatapatraṃ śuklam tadupari akārājacandramaṇḍalopari
śuklahrīḥkāraṃ sphuradanekaraśminikaraṃ tadbhavāṃ jāṅgulīṃ
bhagavatīṃ bhāvayet śuklavarnāṃ caturbhujāṃ jaṭāmukuṭiṇīṃ śuklāṃ
śuklottaṛīyāṃ sitaratnālaṅkāravatīṃ śuklasarpair bhūṣitāṃ sattvaparyaṅkāsanāsīnāṃ
mūlabhūjābhyāṃ vīṇāṃ vādayantiṃ dvitīyavāmadakṣiṇabhujābhyāṃ
sitasarpābhayamudrādharāṃ candrāśumālīnīṃ
dhyāyāt / śīrasi kaṅṭhe stanāntare nābhau candramaṇḍalastha-
āḥ-hrīḥ-humkāraṃ vibhāvayed ākhedaṃ yāvat /
tad anu mantraṃ japet hrīḥ / satalakṣam japet, saptāyutam juhūyāt
sitapuṣpaṃ sitālaṅkāradharaḥ san / tato bhavati guruḍeśvaraprabhāvaḥ
kaviḥ sarvaśāstraviśārada iti /

// āryajāṅgulītārāsāadhanam samāptam //

^218

107.

nama āryatārayai /

tārā haritaikamukhī caturbhujā dvinayanā stavatuṣṭā /
yasyā maṅḍalacakre dvādaśa devyo dvinayanāś ca //
bhagavaty āryatārāyā viśiṣṭam atidurlabham /
pravakṣyāmi samāsenā dhanadākramasādhanam //
prāptaḥ kṛtabodhicittotpādo yogī svahrccandre haritatāṃkāram
dr̥ṣṭvā kṛtamukhaśaucādikāḥ oṃ svabhāvaśuddhāḥ sarvadharmāḥ
svabhāvaśuddho 'ham ity uccārya oṃ amṛte huṃ phaṭ ity anena
nānācchaṭābhīr daśadigvighnānutsārya svahr̥di paṃkārajaraktakamalopari
akārajacandrasthaṃ svabījaṃ vibhāvya tatkiraṇākṛṣṭagaganasthagurubuddhabodhisattvān
sampūjya pāpadeśanādikaṃ
vidhāya śūnyatāṃ ca dhyātvā 'dhiṣṭya ca purato raktarephapariṇatasūryastha-
kṛṣṇahumkārajaviśvavajraṃ vilokya tatkiraṇavajrair vajraprākāraṃ
vajrapaṅjaraṃ vjrabhūmiṃ ca dhyāyāt / atha viśvavajravedikāyāṃ
raktapaṃkārajakamalopari akārajacandrasthaśubhrabhruṃkārapariṇataṃ
sitacakraṃ bhruṃkāramadhyāṃ dr̥ṣṭvā padmacandre
cakrabījapariṇāmajaṃ sarvaratnamayaṃ caturasrādiguṇayuktaṃ dvipuṭaṃ
garbhapuṭasthakamalāṣṭadalakarnīkāsu navacandrārūpaśobhitaṃ caturdvārastha-

^219

catuḥsūryabhāsurāṃ kuṭāgāraṃ paśyēt / tato madhyacandropari
tam eva tāṃkāraṃ, tataḥ sphuraṇasaṃharaṇam, tatas tadbījaṃ
tārābhagavatīm ātmānaṃ bhāvayet candrāsanaprabhāṃ
saumyāṃ sattvaparyāṅkasthāṃ haritaśyāmām ekavadanāṃ dvilocanāṃ
caturbhujāṃ akṣasūtravaradotpalapustakadharāṃ vicitravastrālaṅkāravatīm /
tataḥ oṃ śīrasi, tā lalāte, re
cakṣuṣoḥ, tu kaṅṭhe, ttā bāhvoḥ, re hṛdaye, tu nābhau, re
guhye, svā jānunoḥ, hā pādāyor nyasyēt / tato hṛdaye
padmacandrasthasvabījaraśmisañcoditalocanādibhir
devībhir abhiṣiktaṃ
ātmānaṃ amoghasiddhimukuṭaṃ dhyāyāt / atha vā puṭasthacandreṣu
vajratārādidevīr jhaṭīti dr̥ṣṭvā paścād vibhāvayet /
pūrve vajratārāṃ kṛṣṇāṃ vajrahastāṃ, dakṣiṇe ratnatārāṃ pītāṃ
ratnahastāṃ, paścime padmatārāṃ raktakamalahastāṃ, uttare
buddhatārāṃ puṣpadāmadharāṃ, naiṛtyakoṇe dhūpatārāṃ kṛṣṇāṃ dhūpakaṭacchūhastāṃ,
vāyavyakoṇe dīpatārāṃ pītāṃ dīpayasṭidharāṃ,
aiśānakoṇe gandhatārāṃ raktāṃ gandhaśāṅkhadharāṃ / imā
viśvapadmapatrasthacandreṣv aṣṭau śāśiprabhāḥ sattvaparyāṅkaniṣaṇṇā
vāmenotpaladhārikāḥ
smeravadanā nānālaṅkārastradhāriṇyaḥ /
pūrvadvāre vajrāṅkuśīm kṛṣṇāṃ vjraṅkuśakarāṃ, dakṣiṇe vajrapāśīm
vītāṃ vajrapāśahastāṃ, paścime vajrasphoṭāṃ raktāṃ
vajrasphoṭadhāriṇīm, uttare vajraghaṅṭāṃ śūklāṃ vajraghaṅṭāhastāṃ /

^220

etāścaturdvārasūryeṣu paśyēt sūryaprabhāḥ piṅgalordhvajvalatkeśā ālīḍhapadasthitā
bhujāṅgabhūṣaṇā vikṛtavadanā
vyāghracarmāambaradharā vāmakareṇotpaladhārikāḥ / tato
jñānasattvena sahaikīkṛtya svahr̥tkamalagatasvabījaṃ atisūkṣmaṃ
bhāvayet viścalena manasā / tato mantraṃ japet oṃ tāre

tuttāre ture dhanam me dada svāhā / tata utthānasamaye om
akāro mukham ityādinā mantreṇotpalamudrayā baliṃ dattvā
praṇidhiṃ vidhāya devatācakram svabīje antarbhāvya svadevatāhaṅkāram
udvahan yathāsukham viharet / madhyāhnasāyāhnasandhyayos
tu svahr̥dbījāt jhaṭīti devatācakram saṃsphārya pūrvavad
dhyānajapādikaṃ kuryāt / sāyāhnamadhyāhnasandhyāyām punar ayaṃ
viśeṣaḥ / puṣpādinā jñānamaṇḍalaṃ sampūjya om tāre
tuttāre ture mur ity anena visarjayed iti /

// dhanadatārāsādhanaṃ //

^221

108.

namo ratnatrayāya /

nama āryāvalokiteśvarāya bodhisattvāya mahāsattvāya
mahākāruṇikāya namas tārāyai, tad yathā, om tāre tārāya
hum hum hum samayasthite bhara sarvābharaṇabhūṣite padme padme
padmabhujē padmāsanasthe hasa hasa trailokyavarade sarvadevadānavapūjite
smarāhi bhagavattathāgatapurataḥ samayaṃ dhara
dhara mahāsattvāvalokite maṇikanakavicittābharaṇe om
vilokaya bhavati tāre hum hum hum phaṭ svāhā / mūlamantraḥ
sadhātuke caitye aṣṭottarasahasraṃ japet / tato hi pūrṇe sati
bhagavatīm āryatārāṃ paśyati, yam icchati tam varaṃ labhate / om
maṇitāre hum lakṣajāpenāryā agrata upatiṣṭhati, yad icchati
tam sarvaṃ dadāti / vinā maṇḍalakasnānopavāseṇa kevalaṃ
jāpamātreṇa sidhyati / sarvakāryaṃ ca sādhayati /

// labdhā(ma)mitābhagarbhatantre bhagavatyāryatārāyāḥ
kalpoddeśaḥ samāptaḥ //

^222

109.

namas tārāyai /

sragbhājo bhagavatyāstārāyāḥ katipayopacāro 'yam /
sarvājñānavināśanahetostajjais sadā kāryaḥ //
sthāne śucau manoḥjñe snāto mantrāmbuyogataḥ sthitvā /
pūjopacārayukte tadabhāve bhāvite vāpi //
pūrvābhimukho yogī parahitamanasā vibhāvitāṃ devīm /
arjunanīrajaandre sthānam upetāmanekaguṇabahalām //
śaradindudhāmadhavalīm navayauvanamaṇḍitāṅgalakṣamīkām /
nīlotpaladalanayanāṃ sīmānte bhaktanāgasambhūtām //
kuṇḍalarucakāṅgadakai ramanāmañjīraghurghurāsahitaiḥ /
saṃsobhigātrayaṣṭiṃ muktāphalamālyacārukucayugmām //
maṇḍitadukūlavasanāṃ karṇotpalahāricāpa[va]dbhūkām /
cintāvacanavilokanahr̥tpāpāṃ sarvasattvānām //
ratnāṃśujālabahalitajāmbūnadapaṭṭaśobhimūrdhānam /
amitābhambuddhamadhyāṃ jaṭikāṃ dadhatīm manoharām evam //
yā bhagavatī so 'haṃ sā bhagavatīty ahaṅkāram
utpādayet / sarvatra pūjāvīdhānasya mantrādhiṣṭhānam āryakarmakena

mantranītiprayogena na kartavyam / etac ca trisandhyaṃ
sarvadā ca nityasnātena gr̥hītabrahmacaryeṇa trilocaparivartanatatpareṇa
daśakuśalakarmaparhāravatā sarvākuśalapakṣakarmaparikṣayāyodyatena
manasā sādakena tāvad aviratam bhāvayitavyam

^223

yāvad asau bhagavaī svayaṃ na bhavati / atra copadeśo
hārdatamojālapaṭalavighanāpakaraṇīyaḥ / tad yathā 'ligu[pta]-
madhyaharīnānkavalayopari māyābijaṃ sravatsudhādhāriṇam
śuddhārkasannibham tadadho vātamaṇḍalīsthāne tattvabījasūryakoṭisamaprabham
dedīpyamānam sarvamohāndhakāram daśadiggatamāmūlam
śodhayantam mūrddhabījakṣarītāmṛtadhārābhiḥ plava(nyapla)mānam
sthīramanā dīrgham bhāvayet / khinnaś ca tato jihvāruṇāmbujadale
gurūpadeśato bījam dhyātvā tato mantramālām
niścarantīm maṇimantrauśadhibalam tathāgatajñānāmṛtam cākṛṣya
jaṭharakūpe praviśya tānyadho vyāpya punar udvahantīm nirīkṣamāṇo
yogī mantram japet / yad evam ayaṃ karoti tadā 'sya
sapadyanubhavo mahān bhavati, evam eva yadi saptāhorātrān
karoti dṛḍhadhyānas tadā mahāprājño vāgmī paṭuḥ padmamukhabhāṣo
gaṇajño 'viratavākyagadyapadyam karoti(nkuheḍi) / saṃskṛtānyayatnato
vaktum alaṃ bhavati, nātra vikalpaḥ karaṇīya iti /
atha stutividhānam abhidhīyate / yo 'bhūt mahāpaṇḍitaḥ
śrīsarvajñamītranāmā bhagavatītārācaraṇenāviṣṭamānasah
kāśmīrakavibudhajanacakravarttitilakas tena vaktrato 'pi saṅkaṭagatena
tām eva ghagavatīm āryatārām āradhya maraoābhilāṣaparāyaṇena
manasā kṛtordhvadrṣṭinā kṛtakaraputāñjalinā
navanutikusumamālayā daridrasya mama mandakarmanah sragdharā
bhava mātaḥ parasmīn api janmani bhagavatīcaraṇakmalalābhī
bhaveyam iti kṛtapraṇidhinā bhagavaty abhiṣkṛtā tena sragdhareti
nāma upaṇnam / sragdharānāmnā ca vṛttena racitatvād asyāḥ
stuteḥ sragdhareti nāma samuditam, tannāmnā bhagavatyāḥ

^224

stutitvād vā, ubhayathā 'pi vā tannāmānāyor utpaṇnam iti vārttā /
iha hi prajñāpāramitām sāksādadhigantukāmo yogī
vidyādhāro 'rdhamāsam kālatrayam pūrvoktavīdhānasamāpanah
pūrvoktasakalavratācārānupālaka ekamanā vijane bhagavatīm
stūyādajasram avicchinnaṃ / tatra copadeśaḥ paṭhanavelāyām
uccāraṇamātarimūlāvalagrāgreṣu yathākramam tattvabījaśaktibījamāyābījāni
vinyasya bhagavativīdā kāla[tra]yocchalitaraśmīsusnātaḥ
sannaham iti-

kkṛtvā vidhimatiyuktaṃ tārāyāḥ sragdharāyā yat kuśalam /
tena samastaṃ bhūyāj jagadāśu tāriṇīsadṛṣam //

// sragdharāyāḥ stutividhiḥ samāptā //

110.

praṇamya tāriṇīm bhaktyā sarvasampattivardhanīm /
likhyate sādhanam tasyā yathāmnāyam samāptaḥ //
prathamam tāvat yogī surabhigandhapuṣpādīmanoharadhyānāgārādīkam
praviśya sukhāsane paryaṅkam baddhvā svahr̥daye

akārapariṇataṃ candramaṇḍalaṃ tasyopari pītatāṃkārabijam
tatkiraṇākṛṣṭam abhimukham ākāśadeśe bhagatīcakram avalokya
svahr̥dbījaniḥśṛtapuṣpādidevīḥ saṃsphārya puṣpādibhiḥ pūjām

^225

vidadhyāt / tatas tasyaiva bhagavatīcakrasyāgrataḥ pāpadeśanādikaṃ
kuryāt / sarvam ātmānaḥ pāpaṃ pratideśayāmi, sarva-
buddhabodhisattvāryapṛthagjanānām sarvakuśalam anumode sarvaṃ
cātmanaḥ kuśalam anuttarāyām samyaksambodhau pariṇāmayāmi,
eṣo 'ham ābodher buddhaṃ śaraṇaṃ gacchāmi dvipadānām agryam, dharmam
śaraṇaṃ gacchāmi samagram mahāyānam, saṅghaḥ śaraṇaṃ gacchāmi
avaivarttikabodhisattvagaṇam, aho batāham anuttarām samyaksambodhim
abhisambuddheyam sarvaṃ sarvasattvānām arthāya hitāya sukhāya
yāvad atyantaniṣṭhae nirvāṇadhātau buddhabodhau pratiṣṭhāpanāya ca
eṣo 'ham anuttarasamyaksambodhimārgam āśrayāmi yad uta vajrayānam /
tatas trīśaraṇagāthām paṭhet / tataḥ sarvasattveṣu
sukhopamaṃhārākārām maitrīm, sarvaduḥkhāpanayanākārām
karuṇām, divyasukhāvīyoganiyamākārām muditām, kleśa-
pratipakṣamārgopasaṃhārākārām upekṣām bhāvayet /
tataḥ sarvadharmān manasā 'valambya vicācayet / cittam
evaitat tena tenākāreṇa bhrāntaṃ pratibhāsate / yathā svapne
nāsti cittān bāhyacittaṃ bāhyagrāhyābhāvāt cittam api
grāhakaṃ bhavati / tasmāc cittaśarīrah sarvadharmāḥ teṣāṃ
grāhyagrāhakaśūnyatā paramārtha ity evam ekāntena niścitya
bhrāntisamāropitaṃ bhrānticignaṃ sarvadharmāṇām ākāram apahāya
teṣāṃ prakṛtim eva kevalām advayavijñaptilakṣaṇām

^226

śuddhasphaṭikasāṅkāśām śaradamalamadhyāhnagaganopamāmanantām
paśyēt / idam ucyate lokottaram śūnyatājñānaṃ niṣprapañcam
nirvikalpam / tatas tanmantreṇādhitīṣṭhet om śūnyatājñānavajrasvabhāvātmake
'ham / saiva bhagavatī prajñāpāramitā
saiva paramā rakṣā / tatas tasya niṣpandabhūtāmākāravatīm
rakṣām śuddhalaukikajñānasvabhāvām bhāvayet / tato rephēṇa
sūryaṃ purato vibhāvya tasmin ravau huṃbhavaṃ viśvavajraṃ
tenaiva vajreṇa vibhāvayec ca prakāraṃ vajrapañjarabandhanaṃ ca
viśvavajrakiraṇaiḥ pralayānaladuḥsahaiḥ sarvataḥ sphuritvā
ghanībhūya racitaṃ tiryak caturasraṃ jvaladvajraprakāraṃ upariṣṭāc
ca vajrapañjaramadhistāt vajramayīm bhūmimārasātalaviracitām
paśyēt / tato raviviśvavajrābhyām raśmībhūya
daśadīśi sphuritvā ghanībhūya bahirdvāre sīmābandhaḥ kārya
iti ślokarthaḥ / tanmadhye ākāśamahābhūtasvabhāvam dharmodayākhyam
mahāvajradharasvabhāvam śaracchaśadharadhavalamadhaḥ sūkṣmam
upari viśālam triloṇam antargaganasvarūpaṃ tanmadhye viśvadala-
kamalakarṇikāvasthitavipulaviśvavajraṃ tadvedikāyām catvāri
mahābhūtāni caturmaṇḍalākārāni caturdevīsvabhāvāni
uparyupari paśyēt / tatrātau yaṃkāreṇa vāyavyam dhanvākāram
dhūmavarnaṃ koṭidvaye calatpatākāṅkam, tato raṃkāreṇagneyam
trikoṇam raktakoṇeṣu rephāṅkam, tato vaṃkāreṇa vāruṇam
vartulaṃ sitaghaṭāṅkam, tato laṃkāreṇa mahendramaṇḍalam caturasraṃ

^227

pītaṃ koṇeṣu trisūcikavajrāṅkam, tadupari bhrumkārajaṃ cakraṃ
bhāvakaṣṭhānīṃ tad eva lokottaraṃ jñānaṃ vyāpakatvena sthitaṃ
tato viśvavajraṃ vedikāmadhye caturmahābhūtapariṇāmajaṃ pariśmuddhabuddhakṣetraṃ
saṃkṣeparūpaṃ mahāmokṣapuraḥ vairocanaśvabhāvaṃ
nānāratnamayaṃ kūṭāgāraṃ-

caturasraṃ caturdvāraṃ aṣṭastambhopaśobhitaṃ /
caturvedīparikṣiptaṃ catustoraṇamaṇḍitaṃ //
hārārdhahārapaṭṭasragvitānādarśacāmarai ruciravajrasūtrais ca
sphurabuddhabodhimaṃśubhiḥ calacitrapatākāgrahaṇṭāmukharadiṇmukhaṃ
paramaiḥ pañcakāmopahārais ca harṣaṇaṃ dvipuṭaṃ kiñjalkena bhāvayed
ekaṃ trikoṇenāparaṃ smṛtaṃ / tanmadhye dviguṇālīpariṇataṃ
candraṃ tadupari tāṃkārapariṇataṃ vajraṃ tadvaraṭake tāṃkāraṃ
tato 'pi dviguṇopetaḍaḍhadadhayaḥlopetadviguṇakālīpariṇataṃ
sūryaṃ dvayor malā mahāsukhaṃ paramānandaṃ /
ādarśajñānavāṃścandraḥ sa tāvān saptasaptikaḥ /
bījais cihnaiḥ svadevyāś ca pratyavekṣaṇaṃ ucyate /
sarvair aikyānuṣṭhānaṃ niṣpattiḥ śuddhadharmatā //
iti pañcākārābhiḥ sambodhiḥ / tadbījaraśmibhiḥ sattvām
ākṛṣya sveṣṭadevatācakraṃ tathaiva praveṣya ca yogī cihnaḥpariṇatāṃ
tārādevīṃ vibhāvayet -

^228

aṣṭabāhuṃ caturvaktrāṃ sarvālaṅkārabhūṣitām /
kanakavarṇanibhāṃ bhavyām kumārīlakṣaṇojjvalām //
caturbuddhamahāmukuṭīṃ vajrasūryābhīṣekajāṃ /
navayauvanalāvāṇyām calatkanakakuṇḍalām //
viśvapadmasamāsīnām raktaprabhāvibhūṣitām /
vajrapāśaṃ tathā śaṅkhaṃ saccarodyatadakṣiṇām //
vajrāṅkuśotpalaṃ caiva vāme kārmukatarjanīm /
vajratārātmako yogī sarvasattvārthapāragaḥ //
vajraparyaṅkayogena sādheyed bhuvanatrāyaṃ /
pūrveṇa puṣpatārāṃ tu sitavarṇāṃ manoramām //
oṃkārajñānaniṣpannāṃ puṣpādāmakarākulām /
dvībhujaṃ ekavaktrā ca sarvālaṅkārabhūṣitām //
dakṣiṇe dhūpatārāṃ tu kṛṣṇavarṇāṃ surūpiṇīm /
dhūpaśākhākaravyagrāṃ sarvālaṅkārabhūṣitām //
pāścime dīpatārāṃ ca dīpayasṭīkarākulām /
pītavarṇāṃ mahābhūṣāṃ calatkanakakuṇḍalām //
uttare gandhatārāṃ tu gandhaśaṅkhakarākulām /
raktavarṇanibhāṃ devīṃ bhāvayed garbhamaṇḍale //
dvārapālīs tato dhyāyāt aṅkuśyādīprabhedataḥ /
aṅkuśaṃ dakṣiṇe haste vāmena duṣṭatarjanīm /
sūryamaṇḍalamadhyasthāṃ śuklavarṇāṃ manoramām //
aṅkuśī /

^229

pāśadakṣiṇahaste tu vāmena duṣṭatarjanīm /
raktamaṇḍalamadhyasthāṃ gaurarūpāṃ manoramām //
pāśīnī /
dakṣiṇe tu kare sphoṭāṃ vāmahastena tarjanīm /
vajramaṇḍalamadhyasthāṃ raktavarṇāṃ vibhāvayet //
vajrasphoṭā /
vajraghaṇṭākaravyagrāṃ vāmena duṣṭatarjanīm /

raśmimaṇḍalamadhyasthāṃ rakta-utpalasannibhām //
vajraghaṇṭā /
koṇabhāgeṣu cihnāni catvāri vidhiyogataḥ /
bodhicittaghaṭo merur vahnikuṇḍaṃ mahādhvajāḥ //
ūrdhve coṣṇiṣavijayāṃ śuklavarnāṃsurūpiṇīm /
vajraṃ dakṣiṇahaste ca vāmena duṣṭatarjanīm //
nāgapāśaṃ dakṣiṇe haste vāmena duṣṭatarjanīm /
kṛṣṇavarṇaṃ mahāghorāmadhaḥ sumbhāḥ vibhāvayet //
tato dhyātvā mantraṃ sphuran japet oṃ tāre tuttāre
ture svāhā /
daśākṣarair devatyō daśapāramitāśrayāḥ /
bhāvanīyāḥ prayogena sarvakarmaprasiddhaye //
mohavajrāṃ nyasen netre dveṣavajrāṃ ca karṇataḥ /
īrṣyāvajrāṃ tathā ghrāṇe vaktre tu rāgavajrikām //

^230

saparśe mātsaryavajrāṃ vai sarvakleśatamo 'pahām /
āyataneṣu vijñeyā hr̥dyā nairātmyayoginī //
iti cakṣurādyadhiṣṭhānam /
dvibhujāś caikavaktrāḥ syurnānārūpā hi yoṣitaḥ /
katrikapālakaravyagrā gataprāṇordhvasaṃsthitāḥ //
tataḥ kāyavākcittādhiṣṭhānam /
oṃkāro 'yaṃ mahāvajro kāyavajravibhūṣaṇaḥ /
(humkāraḥ) cittavajro mohavajro vajrasattvapade sthitaḥ //
āḥkāraṃ paramaṃ tattvaṃ bāhyaḥ codghāṭakaṃ matam /
sarvāsām eva mātQṇāṃ hr̥di jñānam ayaṃ jyaset //
sattvajñānaprayogena buddhabodhim avāpnuyāt /
svamantrākṣarasambhūtā mudrācihnasya kalpanā //
sphuraṇaṃ saṃharaṇaṃ kṛtvā māṇḍaleyānāṃ tu sambhavaḥ /
ākāśadhātumadhyasthaṃ bhāvayed jñānamaṇḍalam //
pañcajñānaguṇākīrṇaṃ nānārūpaṃ samantataḥ /
pūjayet sarvapūjābhir mānayet ca na hāpayet //
dvārapālīprayogena jñānodahim prasādhayet /
samayacakre samāveṣya jñānacakraṃ mahojjvalam /
sarvabuddhasamo yogī advayī bhavati kṣaṇāt //
oṃ vajrāṅkuśī ākarṣaya jaḥ, oṃ vajrapāśī praveśaya

^231

hum, oṃ vajrasphoṭa bandhaya vaṃ, oṃ vajrāveśa vaśīkuru hoḥ /
svahr̥dbijaniḥṣṭaraśmibhir aṅkuśākārais traidhātukasthitān
buddhānākṛṣyāṣṭamātr̥bhiḥ saṃpūjyānunāthyate / abhiṣiñcantu
māṃ sarvatathāgatāḥ -
bodhivajreṇa buddhānāṃ yathā datto mahāmahaḥ /
mamāpi trāṇanārthāya khavajrādyam dadāhi me //
ity abhiṣeikayācanam /
abhiṣekaṃ mahāvajraṃ traidhātukanamaskṛtam /
dadāmi sarvabuddhānāṃ triguhyālayasambhavam //
iti paṭhadbhir buddhair herukarūpaiḥ pañcāmṛtamṛtapañcatathāgatātmakaiḥ
kalaśaiḥ pañcabhir abhiṣicyate / abhiṣicyamāne puṣpavṛṣṭir
bhavati, dundubhiśabdaścocchalati, kuṅkumavṛṣṭir bhavati,
rūpavajrādibhiḥ pūjyate, vajragītyā locanādibhiḥ sūyate,
abhiṣicyamāne mūrdhini vajrasūrya utpadyate / mukuṭasya caturdikṣu
vairocanaḥkṣobhyāmitābhāmoghasiddhayas tathāgatā madhyapuṭacaturdevīnām

mukūṭe 'pi yathākramaṃ dvārapālīnām api, uṣṇīṣāyā
ratneśaḥ, sumbhāyā mukūṭe akṣobhyaḥ /
dveṣavajri namas tubhyaṃ mohavajri namo 'stu te /
mātsaryavajri māṃ trāhi rāgavajri prayaccha me //
mahāmātre maherṣyeti sarvavajri prasīda me /
sarvavajrasamayanāthā sarvakarmaprasādhikā //
stutiḥ /

^232

ime puṣpāḥ śubhā divyāḥ śucayaḥ śuciyonayaḥ /
mayā niveditā bhaktyā pratigṛhya prasīda me //
puṣpam /
vanaspatiraso hr̥dyo gandhāḍhyo dhūpa uttamaḥ /
mayā nivedito bhaktyā pratigṛhya prasīda me //
dhūpaḥ /
rakṣoghnaś ca pavitraś ca tamobhidaḥ manaḥśubhaḥ /
mayā nivedito bhaktyā pratigṛhya prasīda me //
dīpaḥ /
ime gandhāḥ śubhā divyāḥ śucayaḥ śuciyonayaḥ /
mayā niveditā bhaktyā pratigṛhya prasīda me //
gandhaḥ /
tad anu nīlapaṃkārapariṇatadhanvābhadvajāṅkitavāyumaṇḍale
raktaraṃbijasambhūtatrikoṅāgneyamaṇḍalopari raktaāḥkārasambhūtapadmabhāṇḍe
vuṃ-āṃ-jīṃ-khaṃ-huṃ-bījapariṇataṃ tadbījādhiṣṭhita-
gandhārka candrabhaiṣajyavārilakṣaṇaṃ yathā 'saṃkhyeyaṃ pañcatathāgata-
svabhāvaṃ pañcāmṛtaṃ gokuṭadahanākhyāṃ ca pañcabījaṃ
dhyātvā tadupari vitastimātram atikramya candrasthahumkāra-
saṃbhūtaśuklapañcasūcikamahāvajraṃ dhyātvā tadadha oṃkāraṃ
vicintya vāyupreritāgneyamaṇḍalāgninā upari vajrāgninā
ca tat sarvaṃ pariṇataṃ dṛṣtvā tadbāspasparśena praṇavaṃ vajravilīnaṃ
tasminn evāmṛte navanītavat samarasībhūtaṃ dhyātvā tadupari
śuklatāṃkāraśmibhis trailokyodaravarttisarvāmṛtaṃ ākṛsya

^233

tatrāntarbhāvya dharmadhātusamatayā sarvatathāgatahr̥dayavarttijñānāmṛtaṃ
ākṛsya tair eva sahaikīkṛtya tadupari tritattvaṃ
dhyātvā tenaivābhimantrya sarvamāṇḍaleyahṛdaye maṇḍalacakaraṃ
dhyātvā tajjihvāsu śuklahumkārajaṃ yavaphalapramāṇaṃ śuklavajraṃ
dhyātvā tena pañcāmṛtena māṇḍaleyānātmānaṃ ca santarpayed
iti / etena maṇḍalaṃ niṣpannaṃ trisandhyaṃ bhāvanāṃ kṛtvā
tiṣṭhet / satataṃ devatāmūrtyā sthātavyam / tatrāyaṃ japamantraḥ
oṃ tāre tuttāre ture svāhā /
etan mantravaraṃ śreṣṭhaṃ sarvabuddhair namaskṛtam /
paṭhisiddhikaraṃ tīvraṃ vajrapañjarabhāṣitam //
athāparo 'pi dhāriṇīmantraḥ, nama āryāvalokiteśvarāya
bodhisattvāya mahāsattvāya mahākāruṇikāya, tad yathā,
oṃ tāre tuttāre ture sarvaduṣṭapraduṣṭān mama kṛte jambhaya
stambhaya mohaya bandhaya huṃ huṃ huṃ phaṭ phaṭ phaṭ sarvaduṣṭastambhani
tāre svāhā /
daśākṣarasya vidhānam - anena mantreṇa paṭāñcalaṃ
saptābhimantritaṃ kṛtvā granthiṃ baddhvā vindhyāyām api gacchan na
konāpyavalīyate / vyāghracauranakrasimhasarpadantimahiṣabhallukagavayādayo
nāmasmaraṇamātreṇa naśyanti vilīyante /

anena mantreṇa utpalānām aṣṭottaraśataṃ yāvat juhūyāt /
oṃ tāre tuttāre ture amukaṃ me vaśamānaya svāhā /
punas tenaiva mantreṇa kākapakṣaṃ dvātriṃśadvārān parijapyāriḡrhe

^234

gopayet saptāhenoccāyati / oṃ tāre tuttāre ture
cala pracala śīghrayāmini devadattam uccāṭaya huṃ phaṭ /
athāparo 'pi prayogo bhavati / oṃ tāre tuttāre ture
amukābhidhānām kumārīm mahyamudvāhena tasyāḥ pitā
prayacchatu svāhā /
madanam caṇḍabījam ca tathonmattakam eva ca /
aśokapatram puṣpaṃ ca juhūyāt pañcasahasrakam //
ghṛtamadhugaḍahomam kanyāsiddhau praśasyate /
saptāhena tadā yogī labhet kanyām svavāñchatām //
athāparo 'pi prayogo bhavati / oṃ tāre tuttāre ture
amukābhidhānām svasthānād ākarṣaya mamāntike jaḥ / anena
mantreṇa badaraṇḍakānām pañcasahasrāṇi svayambhūkusumāktāni
hotavyāni / anena kṛtena nṛpāṇām api kanyām ākarṣayati /
athāparo 'pi prayogo bhavati / rajaḥsvalākarpaṭe bhagavatīm
dvibhujām ekavadanām aṅkuśotpalapāśahastām vilikhya tasyāḥ
purataḥ pūjām kṛtvā ime puṣpāḥ śubhā divyā ityādinā
pūjayet / paścān mantram japet bhāvanānvitāḥ oṃ tāre tuttāre
ture amukīm kanyām mamepsitam svapnam karṇe kathaya huṃ phaṭ /
pañcasahasreṇāgacchati / pāśena galake baddhvā aṅkuśena hṛdi
vidārya ca sādhyām pādātale dhyātvā dāsīrūpeṇa bhūñjayet /
athāparo 'pi prayogo bhavati / tārādhāraṇīm saptābhimantritām
kṛtvā ātmano 'kṣadvayam añjayet / rājakulam
praviśataḥ sa rājā śiṣyavad gauravam karoti, viruddham na

^235

vakti, prasādam ca prayacchati, priyālāpam ca kurute, dāsatām
samupaiti, kruddho 'pi vaśo bhaved iti dṛṣṭapratyayaś ca sadbhūtaḥ /
athāparo 'pi prayogo bhavati / tārādhāraṇīm śatadhā'
'vatārya dvivadanāśīviṣam bhasma kṛtvā raktavarṇago(gābhī)ghṛtenārkaḍalena
varttiṃ kṛtvā prajvālya kajjalam pātayet / tat
kajjalam vajrasūryavajradharmābhyām sammardya paramānna dhūpayet /
bhammanā sārddham akṣi añjayet / yām paśyati cakṣurvajreṇa sā
yadi padmanartteśvaram na rakṣati tadāham tārā na bhaveyam,
ghatitāś ca mayā buddhā bhagavanto bhaveyur iti /
athāparo 'pi prayogo bhavati / adaśanaśīśulolām
grhītvā tārādhāraṇyā saptābhimantritām kṛtvā bhṛṅgarājamūlam
gorocanayā sārddhamekīkṛtya lalāṭe tilakam paridhāya
yām yām paśyati tām tām vaśam kurute /
athāparo 'pi prayogo bhavati / udarakītam tārādhāraṇyā
saptābhimantritām kṛtvā vajradharmena sārddham kanyāyai
tāmbalena saha dadyāt / abhyavahatamātreṇa yogavareṇa na
muñcati, nānyam ramate, nānyasmin gacchati, nānyam puruṣam
icchati, svapatim tyajati /
athāparo 'pi prayogo bhavati / mahātailenātmānam abhyaṅgya
tārādhāraṇīm japet / amitam japet bhāvayec ca / japānte
śālipiṣṭakena kuḍamalyā śaṣkulikām kṛtvā yasyai yasyai vā
dīyate sā sa pañcatvam gatā gato 'pi na muñced iti /

^236

athāparo 'pi prayogo bhavati / candroparāgasamaye tārādhāraṇīm
japamānaḥ sevāṃ kṛtvā tataḥ samudbhūtaṃ lokeśvaraṃ
saṃgrhya śaṅkhacūrṇena bhāvayet / tataḥ pramadāyai dātavyam,
pañcatām yāvad anuvartate tam eva param icchati nānyam /
athāparo 'pi prayogo bhavati / tārādhāraṇīmanreṇa
madanaphalam aṣṭottaraśatavāraṃ parijapya tena madanaphalena
hayagrīveṇa sārḍhaṃ yāṃ mrakṣayati sā vakṣyā bhavati /
athāparo 'pi prayogo bhavati / oṃ tāre tuttāre ture
amukasya bandhanamuktiṃ kuru muḥ svāhā ity anena mantreṇa
arkadale sādhyānāmaavidarbhitaṃ likhitvā kulīragarte gopayet /
tasyāvaśyaṃ bandhanamuktir bhavati /
sādhanam vajratārāyāḥ saṃlikhya yad upārjitam /
tena puṇyena loko 'yaṃ vrajatām sīgatīm gatim //

// vajratārāsādhanam samāptam /
/ kṛtir iyaṃ ratnākaraśāntipādānām //

^237

111.

saṃpūjya devīm karavīrapuṣpair
aṣṭau śatānyeva japet trisandhyam /
iṣṭam varaṃ yācitam ekam eva
māsena dadyād dhruvam āryatārā //
oṃ jambhe mohe svāhā, namas tārāyai, nama āryāvalokiteśvarāya
bodhisattvāya mahāsattvāya mahākāruṇikāya,
namo bhagavatyai āryatārāyai, oṃ tāre tuttāre ture vīre
dugād uttāraya hrīm hrīm hrīm sarvaduḥkhān mocani bhagavati
durgottarāni mahāyogeśvari hrīm namo 'stu te svāhā /
etām bhagavatīm dugottāriṇītārām muhuḥ śyāmām caturbhujām
vāmena pāśam dakṣiṇenāṅkuśadhāriṇīm bhaktamāśvāsayantīm
dakṣiṇena varadām divyamālāambaradhāriṇīm vāmena nīlotpalahastām
sitavastrarāvṛtadehām padmāsanasthām trikālam
dhyāyet / sarvaduḥkhebhya uttārayati / bandhanāt mocayati /
śrīkhalāviniveṣṭitaṃ pāśena baddham grahagrastaṃ vā uttārayati /
bandhasthena japtavyā / sahasram aṣṭaśataṃ vā dine dine japet
mocayati / yadi na muñcati tadā mūrdhānam sphuṭati
[bhūmfyām] luṭhati / svastho vadati amukaṃ muñceti / taṃ yadi
na muñcati tadā śirovedanā bhavati, jvaro mahān bhavati,
viṣamā visūcikā bhavati, sādhakasya darśanam dadāti,
saptame divase 'vaśyaṃ mocayati / eṣā bhagavatī durgottāriṇī

^238

kathitā hram hrīm sapta vārān puṣpam abhimantrya dātavyam /
pūjā / saṃmadhye kham tām vāmāvartena vuṃ āṃ jīm huṃ /
vāmāvartena loṃ mām pām tām /

// iti durgottāriṇīsādhanam samāptam //

112.

utthāya pūrvasandhyāyāṃ bhūpradeśe manohare /
 mṛdvāsanopaviṣṭaḥ saṃ svahṛdi candramaṇḍale //
 pañcam asya prathamam tu dvitīyasvarayojitam /
 ardhendubindusamyuktaṃ sitaraśmivibhūṣitam //
 tasya śuklamayūkhais tu tārām ākr̥ṣya vyomani /
 dvibhujāṃ sitadehāṃ tu varadotpaladhāriṇīm //
 pañcopacārapūjābhiḥ pūjayitvā tu bhaktitaḥ /
 pāpānāṃ deśanāṃ paścāt tataḥ puṇyānumodanām /
 tatpariṇāmanām caiva triśaraṇagamanam tathā //
 om śūnyatājñānavajrasvabhāvātmake 'ham iti paṭhet /
 iti svaparaśūnyam vai dhyātvā yogī vidhānavit /
 sitāravindamadyasthacandrābimbāsanopari //
 pūrvoktabījāniṣpannām tārādevīm manoramām /
 ābaddhavajraparyāṅkām varadotpaladhāriṇīm //

^239

śaraccandrakarākārām pṛṣṭhacandrasamāśritām /
 sarvālaṅkārasampūrṇām ṣoḍaśābdavapuṣmatīm //
 sarvasaṃbuddhatatputramātaram kāmarūpadhām /
 dhyātvā 'ryatārām hṛdaye tasyāś cakram sitadyuti //
 aṣṭakoṣṭhakam aṣṭhābhir akṣaraiḥ paripūritam /
 omhāvyañjanamadyasthasādhyānāmādyānābhikam //
 dhyāyād ekāgracittaḥ saṃ ṣaṇmāsān dṛḍhaniścayaḥ /
 japed akhinnacittaḥ saṃ mantram enam daśākṣaram //
 omkāram ādito dattvā paścāt tāre prayojayet /
 tuttāre syāt ture paścāt svāhāntam sārvaśarmikam //
 brahmedraviṣṇucandrārkarudradikkālanamanmathaiḥ /
 apy akhaṇḍitaromāgro mṛtyuṃ jayati muktavat //
 valipalitadaurbhāgyavyādhidāridryāsaṃkṣayaḥ /
 siṃhādyaṣṭamahābhītiduḥkhasandohanāśanam //
 ayācitānnapānādiharmyavastrādīsaṅgamaḥ /
 khaṭvāñjanapādālepabhadrakumbhādisiddhayaḥ //
 kavītā vakṛtā medhā prajñā caikāntanirmalā /
 anyā ca vāñchitā siddhiś cakrād asmāt prajāyate //

// iti mṛtyuvañcanopadeśātārāsādhanam samāptam //

^240

113.

viśvamātāyai namaḥ /

dhyātvā candrārkamadhye tv alikalisahite yoyabījābjam ekam
 tenotpannaikavaktrām yamakarakamalām devatīm candravarṇām /
 ārūḍhām śvetanāgam sitajalajakarīm cābhayām śvetavastrām
 śvetālaṅkārayuktām prahasitavadanām preṣayan sādhyaveśma //
 tasmāt sādhyam gr̥hītvā punar api ca vibhormaṇḍale sampraviṣṭā
 bhartuś cājñām pralabdhaḥ punar amṛtaghaṭair locanādyāḥ prahr̥ṣṭāḥ /
 tam sādhyam snāpayanti pravaraśavidhāḥ śaktayaḥ pūjayanti
 rūpādyāḥ poṣayanti prakāṭadaśabalāsyādayas toṣayanti //
 bhūtākhyāścāhvayanti pravaraśavidhāḥ krodhajāḥ pālayanti
 nāginyaścumbayanti tv amarayuvatayo dvādaśāliṅgayanti /

caṇḍāḥ kurvanti rakṣāṃ sakalabhuvitale yānti puṣṭyarthahetor
evaṃ sādhyam ca sarvaṃ paramasukhakaram yuginā bhāvanīyam //

// viśvamātāsādhanam samāptam //

^241

114.

namas tārāyai /

pūrvakramaprayogena bhagamadhye śaśimaṇḍale /
hemavarṇam mahāghoram tārādevīm mahardhikām /
trinetrām aṣṭavadanām bujaṣoḍaśabhūṣitām //
ūrdhvapiṅgalakeśām sādraśatārdhamuṇḍamālākṛtahārām -
pratyālīḍhapadopetām jagattrāṇām mahābalām /
vicitravastranepathyām hasantīm navayauṣanām //
pradhānamukham pītam dakṣiṇe dvitīyam nīlam tṛtīyam śyāmam
caturtham gaganaśyāmam vāme kundasannibham dvitīyam raktaṃ tṛtīyam
gaganaśyāmam ūrdhvāsyam dhūmravarṇābham mahāghoram madhyāsyaṃ
vikaṭotkaṭam dakṣiṇakareṣu khaḍgotpalaśaravajrāṅkuśadaṇḍakartri-
abhayadharām vāmabhujēsu sapāśatarjanikapāladhanuḥkhaṭvāṅgasavajrapāśa-
brahmaśīroratnakalaśadharām viśvapadmacandrasthām sūryaprabhāvibhūṣitām
vāmapādenendram dakṣiṇapādenopendram pādadvayamadhye
rudram brāhmaṇam cākramya sthitām sarvāvaraṇavināśanīm
bhāvayet / yogī laghu siddhim avāpnuyāt / japamantraḥ
oṃ prasannatāre amṛtamukhi amṛtalocane sarvārthasādhanī
sarvasattvavaśānkari huṃ phaṭ huṃ svāhā /

// iti sarvārthasādhanīyāḥ prasannatārāyāḥ sādhanam samāptam //

^242

115.

namas tārāyai /

oṃ tāre tuttāre ture svāhā / oṃ kurukulle svāhā /
mūlamantraḥ śarīre nyastavyaḥ, hṛdayamantreṇa jāpaḥ kartavyaḥ,
oṃkāram śīrasi nyastavyam, kukāram śikhāyām nyastavyam,
rukāram cakṣuṣi yuñjayet, kukāram kavacaṃ kuryāt /
lakāram mastakamūrdhni lekāram hṛdaye nyaset /
svākāram nābhideśe tu hākāram pādayor nyaset /
evaṃ akṣaravinyāsa ātmadehe sādakena kartavyaḥ /
oṃkāram śvetavarṇābham kukāram śyāmam eva ca /
rukāram raktaṃ evoktaṃ kukāram śvetam eva ca //
lakāram pītamuddiṣṭam lekāram śyāmam eva ca /
svākāram raktaṃ uddiṣṭam hākāram kṛṣṇam eva ca //
evaṃ evākṣarāṇām varṇam kathitam / tārāyā mantram evam -
ehi devi bhagavati, prasādam me devi kuru, pūjām grhāṇātra
sannihitā bhava āvāhanamantraḥ / oṃ tāre tuttāre ture
huṃ phaṭ svāhā arghamantraḥ / padmamudrām baddhvā sugandhapuṣpair argho
deyaḥ / oṃ tāre tuttāre ture sarvakarmasu yojayet tāṃkāraḥ /
sa evaṃvidhiḥ oṃ tāṃ tāṃ tāṃ tāṃ tāṃ iti / anena
sarvaśatrūn stambhayati / aṅguliṣu nyastavyaḥ / sarvaśatror haste

darśayet, tataḥ stambhito bhavati / om trāṃ trāṃ trāṃ trāṃ trāṃ punaḥ

^243

yasya sampratyayato bhavati / tām kāraṃ lakṣaṃ japet / grāmaśataṃ
labhate / om truṃ truṃ truṃ truṃ [truṃ] anena sarvarakṣā bhavati /
rājakulapraveśe gorocanāṃ aṣṭaśatābhimantritāṃ kṛtvā
tilakaṃ dattvā aṣṭasu sthāneṣu yojayet / śikhāyāṃ lalāṭe
kaṇṭhe hṛdaye nābhau jānunoḥ(bhyāṃ) pādayoś ceti evaṃ mantrā
nyastavyāḥ / anenaiva gorocanayā akṣaṇyañjayet / tato
rājakulapraveśe rājā samabhimukham avalokya kathayati /
śatasahasrajāpena savasattvā vaśyā bhavanti / truṃ truṃ truṃ truṃ
[truṃ] om asya mantrasya lakṣaṃ jāpayet / grāmasahasraṃ labhate,
bhagavatīṃ tārāṃ ca paśyati / dīpamantraḥ / om ruṃ ruṃ ruṃ haḥ
haḥ huṃ phaṭ svāhā śikhābandhamantraḥ / om tām tām tāmtām
tām bandha tā hā haḥ svāhā adhordhvamantraḥ / ayaṃ tārājāpavidhikramaḥ-
om truṃ truṃ truṃ truṃ truṃ hṛdayamantraḥ / upahṛdayaṃ
tā(ti te / anena) ayaṃ vaśakarmani prayojayet / vaśīkaraṇamaṇḍalam
ālikhya śmaśānāṅgāreṇa prakṛtiṃ kṛtvā
śikhāyāṃ tām, tām guhye, ti pādayoḥ evaṃ vinyasya karavīrapuṣpair
bhagaṃ tāḍayet / anena mantreṇa sā vaśyā bhavati /
ākārṣaṇe gorocanayā bhūrjapatre striyā vā puruṣasya vā
prakṛtiṃ kṛtvā ti śirasi, ti hṛdaye, ti guhyadeśe, ti
pādayoḥ, taṃ lalāṭe evaṃ akṣaravinyāsaṃ kuryāt /
atha paṭavidhāne bhagavatīṃ tārāṃ likhet caturbhujāṃ raktaśyām akṣṇasuklavarnāṃ
viśvarūpāṃ ekahastena pāśaṃ apareṇa

^244

khaḍgaṃ utpalaṃ tathā aṅkuśahastāṃ aṅkuśenākarṣayantīṃ cintayet /
yojanaśatasahasrādapyākarṣayati / lakṣajāpo deyaḥ /
yaṃ icchati taṃ vaśam ānayati / tato ḍṅgulim vinyaset / tataḥ
śatrnāmābhilikhya hastenāvaṣṭabhya tāvad japet yāvat
tatkālagrahaḥ / kṛṣṇavarṇāṃ vicintayet / om trāṃ trāṃ trāṃ
trāṃ trāṃ om asya lakṣajāpenābhiṣekabandho bhavati / atha
nīlotpalapuṣpair bhagavatīṃ tārāṃ daśasahasrair arcayitvā asya
jāpo deyaḥ / ekainenārcayitvā japet / asyānuśamsāt
sarvajana priyo bhavati trikālam aṣṭaśatiko jāpaḥ / evam eva
sevā / rājakule vā vyavahāre vā devāgāre vā araṇye
vā sarvatra bhagavatī tārā rakṣāṃ karoti iti /

āryatārābhaṭṭārikāyāḥ kalpaḥ samāptaḥ /

116.

mahāśrītārāyai namaḥ /

ādau tāvan mantrī [om] svabhāvaśuddha ityādi mantreṇādhitīṣṭya
śūnyatāṃ vibhāvya tadanantraṃ śubhrākārodbhūtacandramaṇḍalam
tadupari haritatām kārabījasambhūtāṃ mahāśrītārāṃ
candrāsanasthāṃ śyāmavarṇāṃ dvibhujāṃ hastadvayena vyāsthānamudrādharāṃ

^245

ekavaktrām sarvālaṅkārabhūṣitām pāśvadvayenotpalaśobhām
suvarṇasimhāsanopari apāśrayādīśobhām nānā-
puṣpāśokacampakanāgeśvarapārijātakādibhīrājītām amoghasiddhimakuṭinīm
mahāśrītārāyāḥ pārśve ekajaṭām ardhaparyaṅkopaviṣṭām
nīlavarnām kartrikapāladahrām sakrodhām lambodarām piṅgalajaṭāvibhūṣitām
vyāghracarmāambaradharām, dakṣiṇe pārśve aśokakāntām
pītavarṇām raktamukuṭinīm vajrāśokadharām, punar vāme
āryajāṅgulīm śyāmavarṇām sarpavaradahastām, dakṣiṇe mahāmāyūrīm
māyūrapicchavaradahastām / bhāvanāvasānasamaye
utpalamudrām bandhayet / tato 'lātacakrākāram paśyan mantram
japet oṃ tāre tuttāre ture dhanam dade svāhā /

jājalīlāsthītā devī mahāśrīḥ karuṇānvitā /

iti mahāśrītāriṇyāḥ sādhanam samāptam /

^246

117.

pūrvoktena vidhānena svahr̥di raktamaṅḍale /
jāṅkārājñānaniṣpannā vidyā nāmnā tu jāṅgulī //
pītasaptaphaṇābhogā jvalatsanmaṇibhūṣaṇā /
trinetrā tu trimukhā kumārīlakṣṇojjvalā //
sarośahasitā caiva sarpamaṅḍitamekhalā /
ṣaḍbhujā lalitākṣepā 'kṣobhyāvaṣṭabdamastakā //
dakṣiṇe tu kare vajram dvitīye khaḍgamudyatam /
ṭṛtīye nṛtyābhinayam mārātrāśīśarodyatā //
vāme tarjanikāpāśau dvitīye viṣapuṣpakam /
ṭṛtīye dhanurhastā ca puṣpamaṅḍitamekhalā //
padmāsanasthā kanakavarṇā raktaprabhāmaṅḍalā
sphurantīndrāyudhanirmāṇajvālāparikaracchadā /
sphuradbuddhaughabimbāṃs tu candrakalaśān svahastān
sekayantī viṣasuptāṃs tu jāṅkāramukharañjītā //
bhāvayed viṣapāte tu trikāyām jāṅgulīm sadā /
evaṃ hi bhāvyaṃnena cirād bodhiravāpyate //
hastdvayena sarpabhogākāreṇa mūrdhni phaṭcchatram prayacchya

^247

tena jāṅgulīmudrā / mantram japet oṃ namaḥ śabarakumāri
ye cūrcchacāḍi cālaya cuccālaya saṃghaṭṭani mattamātaṅgi
aḍaviddhe ahe oṃ jaḥ svāhā /

// āryajāṅgulīsādhanam //

118.

oṃ ilimitte tilimitte ililimitte dumbe
dumbālīe dumme dummālīe tarkke tarkkaraṇe marmme marmmaraṇe
kaśmīre kaśmīramukte aḡhe aḡhane aḡhanāḡhane ili ilīe
milīe ilimilīe akyāie apyāie śvete śvetatuṅḍe
ananurakte svāhā /
iyamasmākaṃ bhikṣavo vidyā sarvaśvetā sudakṣiṇā / ya

imāṃ vidyāṃ sakṛt śṛṇoti sa sapta varṣāṇi ahinā na
daśyate, na cāśya kāye viṣa saṃkramiṣyati / ya imāṃ vidyāṃ
bhikṣavo dhārayiṣyati sa yāvajjīvaṃ ahinā na daśyate, na
vā 'sya kāye viṣaṃ saṃkrāmati / yaścaimahirdaśet tasya
saptadhā sphuṭena mūrdhā arjakasyeva mañjarī /

// āryajāṅgulīdhāraṇī //

^248

119.

pūrvoktavīdhānena sūnyatābhāvanānantaraṃ raktakamalacandre
pītajāṃkārapariṇatām āryajāṅgulīm ātmānaṃ jhaṭiti
niṣpādayet pītāṃ trimukhāṃ ṣaḍbhujāṃ nīlasitadakṣiṇetaravadanāṃ
khaḍgavajrabāṇadakṣiṇahastacayāṃ satarjanīpāśa-
viṣapuṣpakārmukavāmakaratrayāṃ sphītaphuṇāmaṇḍalaśiraḥsthāṃ
sarvadvīyavastrābharaṇabhūṣitāṃ kumārīlakṣaṇojjvalāṃ akṣobhyākṛāntamastakāṃ
dhyātvā mantraṃ japet oṃ jāṅguli sarvaviṣapraśamani huḥ svāhā /

// āryajāṅgulīsādhanam //

120.

evaṃ mayā śrutam ekasmin samaye bhagavān śrāvastyāṃ
vihārati sma jetavane anāthapiṇḍasyārāme mahatā bhikṣusaṅghena
sārdhaṃ ardhatrāyodaśabhir bhikṣuśataiḥ sambahulaiś ca bodhisattvair
mahāsattvair anekaiś ca
devanāgayaḥkṣagandharvāsuraḥgaruḍakinnaramahoragamanuṣyāmanuṣyaiś
ca sārdham / tatra khalu bhagavān bhikṣūṇāṃ
āmantrayate sma / bhūtapūrvāṃ bhikṣavo bodhisattvabhūto
vihārāmi / himavantasyottarapārśve parvate gandhamādane tasya
parvatarājasya prāgbhāre kumārīśatapuṇyalakṣaṇā-

^249

eṇeyacarmavasanā sarpamaṇḍitamekhalā /
āśīviṣasumbhalikā dṛṣṭiviṣāvataṃsikā //
khādantī viṣapuṣpāṇi pibantī mālutālatām /
sāṃmālaeti lāeti(?) ehi vatsa śṛṇohi me //
jāṅgulīnāmāhaṃ vidyā uttamā viṣanāśanī /
yatkinscit mama nāmnā hi tatsarvaṃ naśyate viṣam //
tad yathā, oṃ ilimitte tilimitte ililitimitte dumbe
dumbālīe dumme dummālīe tarkke tarkkeṇe marmme marmmaraṇe
kaśmīre kaśmīramukte aghe aghane aghanāghane ili ilīe
milīe ilimilīe akyāie apyāie śvete śvetatuṇḍe
ananurakte svāhā /

iyam asmākaṃ bhikṣavo vidyā sarvaśvetā sudakṣiṇā / ya
imāṃ vidyāṃ sakṛt śṛṇoti sa sapta varṣāṇi sahinā na
daśyate / na cāśya kāye viṣaṃ saṃkramiṣyati / ya imāṃ
vidyāṃ bhikṣavo dhārayiṣyati sa yāvajjīvaṃ ahinā na daśyate,
na cāśya kāye viṣaṃ saṃkrāmati / yaścainamahir daśet tasya
saptadhā sphuṭet mūrdhā arjakasyeva mañjarī /

imāni ca mantrapadāni sarpasya purato na vaktavyāni

yatkāraṇaṃ sarpā mriyante / tad yathā, irṇā cirṇā cakko vakko

^250

koḍā koḍeti moḍā moḍeti kuruḍā kuruḍeti nikuruḍā
nikuruḍeti puruḍā puruḍeti nipuruḍā nipuruḍeti phuṭṭe
phuṭṭarahe phuṭṭaṭuṭuṇḍarahe nāge nāgarahe nāgaṭuṭuṇḍarahe
sarpe sarparahe sarpaṭuṭuṇḍarahe acche acchale ilavikalaviṣe
śīte śītavattāle hale halale tuṇḍe tutuṇḍe taṇḍite
taṇḍitaṭte sphuṭa sphuṭatu viṣaṃ svāhā /
iti hi bhikṣavo jāṅgulyā mahāvidyāyāḥ sarvadevāsuraṇāgayakṣabhūtasamāgame
bhāṣitalapitamudīritaṃ pravyāhṛtaṃ
sarvaṃ tat tathā avitathā nānyathābhūtaṃ satyatathyam / tathā
yathāvadaviparītaṃ aviparyastaṃ buddhasatyam anusmara dharmasatyam
anusmara saṅghasatyam anusmara satyavādināṃ satyam anusmara /
anena satyena satyavacanena idaṃ viṣaṃ aviṣaṃ bhavatu, dātāraṃ
gacchatu, daṣṭāraṃ gacchatu, agniṃ gacchatu, kuḍyaṃ gacchatu, jalaṃ
gacchatu, stambhaṃ gacchatu, śāntiṃ gacchatu, svastyayanaṃ gacchatu,
bhūmyāṃ nipatatu, viṣaṃ svāhā / idaṃ avocat bhagavānānandaste
ca bhikṣavaḥ sā ca sarvāvatī parṣat sadevamānuṣāsuraḡatūḍa-
gandharvakinnaramahoragayakṣaṇāgaparṣad bhagavato bhāṣitaṃ
abhyanandad iti /

// āryajāṅgulīmahāvidyā samāptā //

^251

121.

atha bhagavatyā hṛdayakalpaṃ vyākhyāsyāmaḥ / oṃ asijihve
śrūlajihve vajrakāye grasa grasa jvala jvala mahājvāle
mahāyogeśvari huṃ huṃ phaṭ phaṭ svāhā / daśasahasrajāpāt
sarvaviṣakarmaśamanasamartho bhavati / japaścānena vidhinā
kartavyāḥ / trikālasnāyī madyamāṃsavasāpalāṇḍutailalavaṇa-
vivarjitastrikālaṃ japeṭ yāvad daśasanasrāṇi /
tataḥ siddho bhavati / paścāt karmāṇi kārayed anena
vinyāsenā /
prathamaṃ tāvan mantrī ātmānam īdṛśaṃ cintayet kumāryākāraṃ
haritavarṇaṃ saptaphaṭvirājitamūrdhajaṃ caturbhujāṃ ekamukhaṃ
ekahastena triśūlaṃ dvitīyena mayūrapicchaṃ tṛtīyena sarpaṃ
caturthe prasāritābhayaṃ / sarvāṅgena nūpuramekhalāvalayakuṇḍalādīn
sarpākārān citayet / ekaikasmāt romavivarāt
agnijvālāṃ samantāniṣkāśamānāṃ vicintayet /
evam ātmani kalpayet ahaṃ tāvad devatā / tataḥ sarpadaṣṭakaṃ
purataḥ saṃsthāpya tāmrādibhājane udakaṃ pratiṣṭhāpyānayā
vidyayā saptavārābhimantritaṃ taṃ sapta vārān śiraḥprabhṛtviṣaṃ
ākṛṣya tato daka eva prakṣipet punaḥ punaḥ / etena
nirviṣo bhavati / calaṃ ca viṣaṃ yaṃ yaṃ evāṅgaṃ muñcati
tasmin tasmin sthāne mṛttikayā saptajaptayā dhāraṇībandhaṃ
sarpākāravalayayogena kārayet / etau mudrāṃ sarpākārau /

^242

huḥkāraṃ muñced daṣṭakasyāṅge pibantam iva viṣaṃ cintayet /
evaṃ karmasiddhir bhavati nānyathā /

ity āryajāṅgulyā bhagavatyāḥ kalpaḥ samāptaḥ //

122.

namo bhagavatyai āryajāṅgulyai /

natvā bhagavatīm tārām āryajāṅgulirūpiṇīm /
sattvānām anukampāya likhyate 'syāḥ prasādhanam //
prathamam tāvan mantrī śuciḥ snātaḥ śuklamālyāambaradharah
śuklagandhānulipto vijane sulipte pradeśe śuklasugandhitoyopasikte
śuklapuṣpaprakarāvākīrṇe sukhāsanopaviṣṭo jagati
maitrīkaruṇāmuditopekṣām vibhāvya oṃ svabhāvaśuddhāḥ sarvadharmāḥ
svabhāvaśuddho 'ham ity uccārya jagad grāhyagrāhakaraitam
paśyet / tadanantaram cintayet paṃkāram śuklavarnaṃ tatpariṇtam
padmam sitam vikasitaśatapatram tadvaraṭake śuklākāreṇa

^253

candramaṇḍalam dṛṣṭvā tadupari śuklavarnāhrīḥkārājātmānam
āryajāṅgulirūpām sarvaśuklām caturbhujām ekamukām jaṭāmukuṭinīm
śuklām śuklanivasanottariyām sitaratnālaṅkārabhūṣitām
śuklasarpair vibhūṣitām sattvaparyāṅke upaviṣṭām
mūlabhūjābhyaṃ vīṇām vādayantiṃ dvitīyavāmabhujena sitasarpadhāriṇīm
aparadakṣiṇenābhayapradām candrāmśumālinīm
dhyāyāt / śirasi kaṅṭhe stānāntare candramaṇḍale āḥ hrīḥ
humkāraṇ vibhāvayet / tad anu hrīḥkāraśminā 'kṛṣya
gaganasthān jñānasattvasamayāsattvān ekīkṛtya vibhāvayet
jah hum vaṃ ho prayogeneti / punar api hrīḥkāraśminākṛṣṭāḥ
sarvatathāgatā gaganasthāḥ sattvārthodyatam māmabhiṣīcantu /
suciram bahalakāyam cintayet / evam dhyātvā japen mantram /
hrīḥ iti jāpamantraḥ saptalakṣam japet, saptāyutam sitapuṣpam
juhūyāt sitālaṅkārabhūṣitaḥ / anena krameṇa garuḍeśvaratvam
kavitvam sarvaśāstraviśāradatvam sarvaviśaharatvam bhavati na
sandehaḥ /

// āryajāṅgulīsādhanam samāptam //

^254

123.

nama ekajaṭāyai /

ataḥ param pravakṣyāmi yathākalpopadeśataḥ /
tārām ekajaṭāmnāyām natvā tasyāḥ prasādhanam //
oṃ hum vajraṅge mama rakṣa rakṣa phaṭ svāhā ityanenātmarakṣām
kṛtvā prathamam tāvad yogī mukhaśaucādikam kṛtvā
kvacid vijane ghanaśmaśānacatvārādau sakalajagadabhyuddharaṇotsāhavatsalah
paramasukhābhyaśīnaḥ svahr̥di raktapadmopari
candramaṇḍale kṛṣṇahumkāram saraśmikam dhyāyāt / tasya raśminā'
'kāśe gurubuddhabodhisattvān dṛṣṭvā pūjayet / pāpadeśanā-
puṇyānumodanātrisāraṇagamanabodhicittotpādādikam kṛtvā
ātmabhāvaniryātanāmārgāśrayaṇam cāśayaviśuddhirahaṅkāra-
mamakāraparityāgaśveti maitrīkaruṇāmuditopekṣām ca bhāvayet /

tataś ca -

cittamātram tu vai tiṣṭhet bodhisambhārabhāvanaiḥ /
pratibhāsamātram jñānam om śūnyatājñānavajrasvabhāvātmake
'ham svaparam vibhāvya śūnyam prakpraṇidhim anusmaret / rephēṇa
sūryam purato vibhāvya tasmin ravau huṃbhavaviśvavajram viśvavajrāntargataṃ
sūryamaṇḍalam sūryamaṇḍalasyopari candramaṇḍale
sphuradratnapradīpam iva huṃkāram niścalaṃ dhyāyāt / tatas tasmād
vinisṛtya nilapītaraktahaitanānavarṇaraśminikarai romavivaravinirgatai

^255

raktapaṃkārajam raktakamalam raktatanu vairocanādiparamāṇumayaiḥ
pūrvādidiḅsu caṃkramaṇena yamāntakādayastatrāṇīya
saṃpūjya tattvapūjādibhiḥ triśaraṇagamanādikaṃ
dhyāyāt tānyeva praveśayet iti buddhopasaṃhāro nāma
samādhiḥ /

tataḥ karuṇāmroḍitahrdayo yathākramam narakaniryak-
pretamanuṣyāsuradevatām avalokya tadvinirgatnānāraśmibhiḥ
saṃsprīṣya vairocanādītathāgatarūpeṇa niṣpādyā tatraiva praveśayed
iti samayasattvopakāro nāma samādhiḥ /

tataḥ ākāśadeśe raktapaṃkārajam raktakamalam viśvadalam
keśarānviṭam tanmadhye raktapaṃkārapariṇataṃ sūryamaṇḍalam tasyopari
kṛṣṇahuṃkārajam sūryam, sūryasthahuṃkārodbhavam karālavajram
yavapramāṇam vajramayaṃ raśmivikīrṇam sakalamārasainya-
vināśayamaṇam vicintayet / tato bhāmirūrdhvagatābhir vajrapañjaram
pārśvagatābhir vajraprākaram vajravitānamadhogatābhir
vajramayīm bhūmiṃ vidadhyāt / tanmadhye śaradindudhavalām antaḥ-
śūṣirāmūrdhvasthitatrikoṇam ekārajām dharmodayām bhāvayet /
tadgaganakuharāntargataṃ yaṃkārapariṇataṃ dhanvākāram kṛṣṇābham
vāyumaṇḍalam dhvajāṅkitam, tadupari raṃkārajam pītam trikoṇarephāṅkitam
agnimaṇḍalam tasyopari vaṃkārapariṇataṃ śvetavarṇam
cakrākāram āpomaṇḍalam ghaṭhāṅkitam, tadupari laṃkārajam

^256

śyāmavarṇam caturasram pṛthvīmaṇḍalam viśvavajrāṅkitam, tatropari
suṃkārapariṇataṃ mahāsumeruparvatarājam catūrasnamayaṃ aīṭa-
śṛṅgopaśobhitam, tasyopari jhaṭiti raktakamalam viśvadalam
yāvad icchāvistaram tatkiñjalke raviśāśisaṃpuṭayor madhye
huṃkāram huṃkāreṇātmānam vibhāvayet kāyavākcittātmakam
kṛṣṇahuṃkāram / punaḥ kṛṣṇahuṃkārapariṇataṃ viśvavajram viśvavajrapariṇāmajaṃ
kūṭāgāram -

caturasram caturdvāram aṣṭastambhopaśobhitam /
hārārdhahārasaṃyuktaṃ vajrasūtrair alaṅkṛtam //
tasmin maṇḍalacakarāntargataṃ raviśāśisaṃpuṭayor madhye
dharmodaye gaganakuharāntargataṃ kṛṣṇahuṃkāram dhyāyāt / tata
ākāreṇa sūryamaṇḍalam bhāvayet tadupari pītahuṃkārapariṇataṃ
mahāvajradharam sitavarṇam dhyāyād ekavaktram dvibhujam
trinetrām vajraghaṇṭādharām dhyānastham ātmānam tasya hrdaye kṛṣṇahuṃkāram
nānāraśmīn niścārya daśadiganantaparyantāvasthitān
tathāgatān buddhabodhisattvavidyādetatyah krodhādīn
sañcodya punar āgatya tasmīn eva sūrye praviśantaṃ cintayet /
tam eva mahāvajradharam tān eva tathāgatādīn ekalolībhūtaṃ
praviśantaṃ paśyēt / jvaladbhāsurākārāś ca yojanasahasravāpinaṃ
tadupari kṛṣṇahuṃkāram nānāraśmisaṃyutaṃ

tato humkārād raśmiṃ niścārantam paśyēt / punas tatraiva praveśya

^257

tadevākṣaram vikarālakṣṇam mahāvajram śvetakapālastham nānā-
raśmivispurantam dhyāyāt / buddhabodhisattvakrodhavidyādevatyo-
gaganatalatilikabimbam iva sūryāvasthitāścintayēt / tair buddhādibhiḥ
sattvān paripācya punar āgatya vajrabimbam pravīśantam
paśyēt / tad eva vajrabimbam dvādaśamukhām mahākṣṇavarṇām caturviṃśatibhujām
caturmārasamākrāntām śvetakapālopari pratyālīḍhapadām
mahāpralayāgnisamaprabhām vivṛtāsyām hāhākārām
lalajjihvām saroṣām vikṛtakotībhīmabhṛkuṭītaḍbhrūnetra-
caladvartulām bhayasyāpi bhayaṅkarīm kapālamālā śīrasi
bhūṣitām vyāḍair alaṅkṛtām ṣaḍmudropetām prathamamukham mahākṣṇam
tathā dakṣiṇamukhapañcakam sitapītaharitaraktadhūmravarṇam ca
vāmamukhapañcakam raktasitapītaharitasitaraktam ca ūrdhvamukham
dhūmram vikṛtam kruddham sarvamukhāni daṁṣṭrākarālavadanāni
trinetrāṇi jvalitordhvaṅgalakeśāni, saroṣām kharvalambodarīm
pīnonnatapayodharām vyāghracarmanivasanām dakṣiṇadvādaśabhujēsu
khaḍga-vajra-cakra-raktacchaṭā-aṅkuśa-śara-śakti-mudgara-
musala-kartri-ḍamaru-akṣamālikām ca vāmadvādaśabhujēsu dhanuḥ-
pāśa-tarjanī-patākā-gadā-triśūla-caśaka-utpala-ghaṅṭā-
paraśu-brahmaśīraḥ-kapālam ca -
suprahṛṣṭām śavārūḍhām nāgāṣṭakavibhūṣitām /
navayauvanasampannām hāhāḍḍahāsabhāsūrām /
piṅgograikajaṭām dhyāyāt maulāvakṣobhyabhūṣitām //

^258

om āḥ hum kāyavākcittādhiṣṭhānam kuryāt / om
hrīm trīm hum vāyuvānamahendragṇimaṅḍaleṣu bījam yathopadeśataḥ
evambhūto bhagavatyātmako mantrī punar gaganakuhare
jñānacakram ākṣyāgrataḥ sphuṭīkṛtyāvalīya svasamayacakre
praveśayēt / praveśya ekīkṛtya devatāhaṅkāramudvahamānaḥ
svakāyavinirgatarasmiśamūham tathāgatābodhisattvavidyādevatīkrodhādibhiḥ
pañcāmṛtaparipūṭṇakalaśajalair abhiṣicyamānam
vividhapūjāvīśeṣaiḥ sampūjayēt ātmānam bhāvayēt / uṣṇīṣe
hum lalāṭe om kaṅṭhe āḥ hrīdi hrīm nābhau trīm nābhitale
hum guhye trām pādayoḥ am aḥ phaṭ svāhā ity aṅganyāsaḥ /
evam samayī bhūtvā 'nena vidhinā yānyeva mantrākṣarāṅyuccāryante
tāni devatīmukhānnirgatāni saraśmikāni svamukham
praveśya kulīśamārgena niścārya devīpadmapravīṣṭāni punar
devīmukhāt svamukham anena krameṇāvicchinnaṃ mantram āvartayēt /
evam ākheadaparyantaṃ parijapya tataḥ svahrdaye raśmipuñjākāram
krameṇa dīpaśikheva yāvad anupalabdhiḥ kuryāt / yathoktām
utpalamudrām baddhvā śīrasi lalāṭakaṅṭhanābhīnābhitalaguhyapādadvayeṣu
vinyasya mantram japet animittayogena / tatrāyam
mantraḥ - om hrīm trīm hum phaṭ mūlamantraḥ, om hrīm trīm hum
hum phaṭ svāhā hrdayamantraḥ, om hrīm trīm hum upahrdayamantraḥ /

^259

evam vicintya dṛḍhīkṛtyātmānam bhāvayēt / athavā
paṭagatām bhagavatīm bhāvayēt / pūrvasevālakṣam japet /
daśāṃśena homam kuryāt / śrīphalapuṣpaṃ patram vā śvetārkaṣpaṃ

śvetakaravīrapuṣpaṃ vā gavyaghr̥tena homaṃ kuryāt / yathāvidhinā
paṭaṃ likhāpayitvā pūjādhyānajāpaṃ kuryāt / pañcānantaryakāriṇo
'pi koṭijāpena sidhyati / sarvabhāvaniḥsvabhāvaṃ
kṛtvā jhaṭiti hr̥di kamalaṃ kamalopari raviśaśimadhye
raktahumkāraṃ sūkṣmarūpaṃ vālāgrasahasrabhāgaṃ bindurūpaṃ humkāranvitaṃ
vajranalanāsāyāṃ dhyāyāt / humkārodbhavāṃ vajrayoginīṃ
raktavarṇāṃ dvibhujaikamukhāṃ trinetrāṃ nagnāṃ muktakesāṃ
lalitakrodhāṃ ṣaṇmudropetāṃ dharmodayāntargatāṃ śavākrāntāṃ
adhaūrdh vapādasthitāṃ kartrikapālādhārāṃ saroṣāṃ bhāvayed aharnīsam /

// vidyujjvālākarālīnāmaikajaṭāsādhanam samāptam //

^260

124.

nama ekajaṭāyai /

tārā mārabhayaṅkarī suravaraḥ sampūjitā sarvadā
lokānāṃ hitakāriṇī jayati sā māteva yā rakṣati /
kāruṇyena samāyutā bahuvīdhān saṃsārabhīrūn janān
trātrī bhaktimatāṃ vibhāti jagatāṃ nityaṃ bhayadhvaṃsinī //
ekajaṭodbhavaṃ madyaḥ sādhanam ca bhaviṣyati /
jñānena cādhunā tena sarvakarma prasidhyati //
āmityakṣaram uccārya śūnyatā kriyate sadā /
tadevākṣaram uccārya viśvapadmasya bhāvanā //
viśvapadmasya madhye tu ṭāmityakṣarabhāvanā /
kapālam bhāvyaṭe śuklaṃ humkāra tasya madhyataḥ //
nīlam caitadyuktaṃ ca nīlaraśmisamanvitaṃ /
tatpariṇāmayogena ātmacittamayena tu //
bhāvyaṭe tatṣaṇād devī nīlāñjanasamanvitaṃ /
tatpariṇāmayogena ātmacittamayena tu //
bhāvyaṭe tatṣaṇād devī nīlāñjanasamaprabhā /
caturbhujā trinetrā ca raktabhīmasulocanā //
vyāghracarmaparidhānā kapālābharaṇojjvalā /
mauktikenaiva hāreṇa śobhanena virājitā //
dviraṣṭavarṣākārā ca pīnonnatapayodharā /
supiṅgaikajaṭā devī lambodarasuśobhanā //

^261

īṣaddaṃṣṭrākarālāsyā lalajjihvā bhayaṅkarī /
nīlasarpaiḥ sughoraiś ca maṇḍitā tivraśmibhiḥ //
keyūranūpurādyaiś ca kiṅkiṇībhiḥ pramaṇḍitā /
vāmahastena kapālam ca dakṣiṇe kartrīśobhanā //
utpalam cāpare haste kalikānālasaṃyutam /
punar dakṣiṇāhaste ca khaḍgaṃ vibhāvya yatnataḥ //
khaḍgapariṇāmayogenākṣamālā ca dr̥śyate /
ālīḍhasthānarakṭā ca kapālamadhyadeśataḥ //
pralayānalapuñjābhā raśmijvālāsamavitā /
dhyānam yaḥ kurute nityaṃ devyā bhaktisamanvitaḥ //
jāpaṃ ca kurute yo hi sār dhākṣaracatuṣṭayam /
tasya vaśyam jagat sarvaṃ yathā buddhena deśitam //
punaḥ kapālamadhye ca sādhyam prayātya yatnataḥ /
śiraḥ pādau ca sampīḍya padbhyāṃ sthānena tena ca //

nigrahaṃ kriyate nūnaṃ yadi dhyānamayaṃ manaḥ /
mantraś ca kathyate samyak yathā dvīprabodhakaḥ //
hāntaṃ hutāśanasthaṃ ca caturthasvarabhoditam /
bindumastakasambhinnaṃ khaṇḍendusahitaṃ punaḥ //
etad bījaṃ mahadbījaṃ dvitīyaṃ śṛṇu sāmpratam /
tāntaṃ vahnisamāyuktaṃ punas tenaiva bheditam //

^262

nādabindusamāyuktaṃ dvitīyaṃ bhavati sthiram /
ṛtīyaṃ tu punar bījaṃ kathayāmi prayatnataḥ //
hāntaṃ śaṣṭhasvarākrāntaṃ nādabindusamanvitam /
etad bījavaraṃ śreṣṭhaṃ trailokyadahanātmakam //
kathayāmi caturthaṃ ca yathā buddhena bhāṣitam /
phāntaṃ śuddhaṃ ca yathā buddhena bhāṣitam /
phāntaṃ śuddhaṃ sutejādyaṃ sarvasiddhipradāyakam //
śṛṇu ardhākṣaraṃ samyak mantranīṣpattikāraṇam /
tāntamavihīnaṃ tu uccāreṇa tu rakṣaṇam //
devyā ekajaṭāyās tu mantrarājo mahābalaḥ /
asya śravaṇamātreṇa nirvighno jāyate naraḥ //
saubhāgyaṃ jāyate nityaṃ vilayaṃ yānti śatravaḥ /
dharmaskandho bhavennityaṃ buddhatuṃyo na saṃśayaḥ //

// idam ekajaṭāyāstu sādhanam suṣṭhu samāptam //

^263

125.

nama ekajaṭāyai /

prathamam tāvan mantrī mano 'nukūle dhyānālaye sukhāsanopaviṣṭo
gurubuddhabodhisattvān bāhyādhyātmapūjābhiḥ sampūjya
triśaraṇagamaṇaṃ pāpadeśanādikaṃ vidhāya dṛḍhaṃ bodhicittam
utpādyā āmityakṣaram uccārya sarvadharmasūnyatām āmukhīkṛtya
punaḥ āṃkāraḥkṣaram uccārya tatpariṇataṃ viśvapadmaṃ vibhāvayet /
tatmadhye ṭāṃkārajaṃ padmabhājanaṃ candrakāntasamaprabhaṃ tanmadhye
sphuranmayūkhāvabhāsitānantalokadhātuṃ indranīlaprabhaṃ huṃkāraṃ
vicintya tatpariṇatam indranīlamahāratnadyutivyāptajagattrayam
caturbhujam mahābhīmam raktabhīmatrilocanam vyāghracarmāambaradharam
padmabhāṇḍair alaṅkṛtam nairamśukena hāreṇa maṇḍitam
caṇḍarūpiṇim dviraṣṭavatsarākāram pīnonnapatayodharam
āpiṅgaikajaṭam krūrṇāgābharaṇavibhūṣitam -

Ṭṣaddaṃṣṭrākārālāsyam lalajjihvam bhayaṅkarim /
lambodarim mahāmaitṛikaruṇāviṣṭamānasam //
hāranūjpurakeyūraḥkiṅkiṅkīmekhalādibhiḥ /
maṇḍitam ca huṃkārajitamāramahācamūm //
vāmaānidhṛtāmbhojabhājanaṃ dakṣiṇe kare /
prollasanmārasantrāsivajravatkartridhāriṇim //
utpalam ca punar vāme sanālakalikākṛtam /
dakṣiṇe tu kare khaḍgam dṛṣṭvā tatpariṇāmataḥ //

^264

sphurattārāvalīkāntam bhāvayed akṣamālikam /

raktapūrṇakapālasya madhya ālīḍhasamsthitām //
pralayānalavad raśmijvālāntarvrtivigrahām /
dhyāyād ekajaṭām devīm sphuran mantraṃ japet tataḥ //
mantras tv acintyasāmārthyaḥ sādyakṣaracatuṣṭayaḥ /
jagatkṣobhyaśāveśaḥ trāsakṛd buddhabhāṣitaḥ //
ālīḍhapadmām ākrāmya sādhyam mūrdhni padadvaye /
padmabhāṇḍe vibhāvyaivam yogī mantraṃ sphuran japet //
mantras tu kathyate siddhaḥ samyag devīprabodhakaḥ /
ādyam agnirathārūḍham hāntamīsvrabheditam /
uddharedardhacandrārdhabindubhūṣitam astakam /
dvtīyam tu tathā kin tu tāntarūpeṇa bhedayet //
hāntam eva trīyam ca ṣaṣṭhasvarasamanvitam /
pūrvavacchīrṣaśobham ca caturtham syāt phaḍantakam /
japen mantraṃ imaṃ mantrī hrīm trīm huṃ phaḍitīrśam //

// āryaikajaṭāsādhanam samāptam //

^265

126.

pūrvoktavīdhānena śūnyatābhāvanānantaram viśvapadmopari
ṭāmkārapariṇatakapālamadhye huṃkāram sphuraṇasamharaṇapūrvvakam
tatpariṇāmena bhagavatīm ekajaṭām sarvvāṅgakṣṇām caturbhujaika-
mukhīmāraktatrinayanām vyāghracarmmavasanām kapālamālāśīraḥ-
piṅgorddhvakeśām daṃṣṭrākārālalajjihvām lambodarīm nīlabhujaga-
vicitrābharaṇām dviraṣṭavarśām pīnonatapayodharām hārakeyūra-
kiṅkiṇīśragdāmānvitāsitasakalāvayavām dakṣiṇabhujābhyaṃ
khaḍgakartridhāriṇīm vāmabhujābhyaṃ utpalakapaladhāriṇī-
m ātmānam jhaṭiti niṣpādyā mantraṃ japet om hrīm [trīm]
huṃ phaṭ /

// ity ekajaṭāsādhanam //

127.

om āḥ huṃ om vajrayogini praṭicchemam balim hrīm huṃ
hahahaha ham haḥ phaṭ mama śāntim kuru svāhā, om āḥ
aralli hoḥ ityādīn uccārayet /
athātaḥ sampravakṣāmi dvibhujaikajaṭāsādhanam /
piṅgograikajaṭām devīm kartrikaroṭadhārikām //

^266

tathā caturbhujām devīm kalpaktām ca bravīmy aham /
śaraśāṅkhadharām savye vāme cāpakaroṭakām //
tathā cāṣṭabhujāyās tu vakṣyāmi kramasamgatam /
savye khaḍgaśaram vajram kartrikām ca tathaiva ca //
cāpotpalaparaśum ca vāme karōṭadhārikām /
kṣṇavarṇā matāḥ sarvvā vyāghracarmmāvṛtāḥ kaṭau //
ekavaktrāḥ trinetrās ca piṅgorddhvakeśamuṛddhajāḥ //
sarvvā lambodarā raudrāḥ pratyālīḍhapadasthitāḥ //
saroṣakarālavaktrā muṇḍamālāpralambitāḥ //
kuṇapasthā mahābhīmā maulāakṣyobhyabhūṣitāḥ /

navayauvanasampannā ghoratṭahāsabhāsvarāḥ //
tām̐kārabījasambhūtāḥ sadyaḥ prtyayakārikāḥ /
viśvapadmopari sūryye cintaniyāḥ prayatnataḥ //
hrīm̐ trīm̐ huṃ phaṭ /
niraṃśumālikāḥ dhyātvā khaḍgasthāne vicakṣaṇaḥ /
pūrvvoktakam̐ yathākrameṇa saṃjapet mantram uttamam //
bhāvanābalaniṣpattaḥ bhaved yogī mahākaviḥ /
labhate mañjuvāṇīm̐ tu lakṣamantrasya jāpataḥ //

^267

tārāyāḥ sādhanam̐ kṛtvā puṇyamāsāditam̐ mayā /
tenaiva prāṇinaḥ sarvve bhavantu tāriṇīsamāḥ //

// ekajaṭāsādhanam̐ samāptam /
/ āryyanāgārjjunapādaiḥ bhoteṣu uddhṛtam̐ iti //

128.

namaḥ śuklaikajaṭāyai /

padmāvasthitapadmabhājanavare huṃkārajātā sitā
sādhyālīḍhapadasthitā gurukucā saṃraktacakṣurdvayā /
sitpiṇaikajaṭā niraṃśusahitā savye 'kṣamālādharā
vāme nīlapayojakorakadharā devī sadā pātu vaḥ //
bhīmāṣṭanāgasahitā karuṇāvaśena
pūrṇātilolarasanā bhayakārihāsā /
citteśāśobhitaśīrā mṛgaśatruca-
vastrā bhavasya ca nihantu tamāṃsi tārā //
śrīmadadvayavajrasya guror natvā padāmbujam /
śrīmallasitaguptena tārāsādhanam̐ ucyate //

^268

prathamam̐ tāvan mantrī kṛtamukhaśaucādikaḥ suviṣṭopaviṣṭaḥ
surabhikusumanikarāvākīrṇe pradeśe vibhāvānurūpataḥ pūjām̐
vidhāya svahṛdaye śuklavarnam̐ huṃkāram̐ paśyēt / huṃkāra-
dātmano romavivareṇa mukhādidvāreṇa pañcākārān raśmīn
niścarataścintayēt / taiś ca raśmibhir anantāparyyantagaṅgānādī-
vālukāsamālokadhātavo 'vabhāsītāḥ / tato 'kaniṣṭhabhuvana-
sthitā bhagavatī vakṣyamāṇavarṇādisahitā ko 'pi sattvo
māmādhyeṣayati tam adhiṣṭhāmi ity uktvā jhaṭīti purato 'va-
sthitā cintayitavyā paścāt / tata evam̐ huṃkāraṇnāpāpuṣpa-
dhūpagandhamālyādīni niścāryya tato maitrīkaruṇāmudito-
pekṣāpāpadeśanāpuṇyānumodanāpuṇyapariṇāmanātrīśaraṇa-
gamanādikam̐ kuryyāt / oṃ vajrapuṣpe oṃ āḥ huṃ ity anena
mantritam̐ puṣpam̐ evam̐ nāmacihnitanantreṇa dhūpādīny api dadyāt /
tata āmityakṣaram̐ uccārayēt / ādyanutpannāḥ sarvvadharmmā
ity uktvā sarvvasvabhāvaśūnyam̐ bhāvayēt / mantram uccārayēt oṃ
svabhāvaśuddhāḥ sarvvadharmmāḥ svabhāvaśuddho 'ham, oṃ śūnyatā-
jñānavajrasvabhāvātmako 'ham /
tataḥ pariṇadhīsāmarthyāt am̐kārapariṇatam̐ śuklavarnam̐ padmam̐
tanmadhye tām̐kāreṇa karotakam̐ candrakāntimaṇiprabham̐ rudhirapari-
pūrṇam̐ tatra madhye huṃkāram̐ pañcaraśmīkam̐ pañcātmakam̐ sundaram̐ śuklam̐

tatpariṇatām nīlotpalakalikām huṃkāradhiṣṭhitām paśyēt /
sarvvaṃ ekatra pariṇamyātmānaṃ bhagavatīrūpaṃ vibhāvayēt śuklām
dvibhujām ekānanām dakṣiṇe niraṃśukākṣamālādharām vāme
nīlotapalakalikām bibhratīm atipiṅgaikajaṭām vyāpta-
brahmāṇḍakhaṇḍām krūranāgābharaṇabhūṣitām; śīroveṣṭanaṃ

^269

karkkoṭako nīlaḥ, kaṅṭhā(va)bharaṇaṃ takṣako raktaḥ, nandopanandau
kaṇḍakūṇḍalau pītau, brahmasūtraṃ ananto sitaḥ, kaṭisūtraṃ
vāsukī śuklaḥ, dakṣiṇabhujē valayaṃ kulikaḥ pārāvatavarṇaḥ,
itarabhujē valayaṃ śāṅkhaṇḍo dhavalaḥ, nūpurau padmamahāpadmau
raktau; hāranūpurakeyūrakiṅkiṇīmekhalādimaṇḍitām śavopari
pratyālīḍhapadaṣṭhitām atyantabhīmarūpām iṣaddaṃṣṭrālajjihvām
śrīmadakṣobhyālaṅkṛtamukuṭām mahāmaitrīkaruṇāviṣṭamānasām /
tataḥ svahrdaye śuklahuṃkāraṃ tadraśmyākṛṣṭajñānaṃḍalaṃ paśyēt /
paścāt jaḥ huṃ vaṃ hoḥ ity anena krameṇākṛṣya praveśya baddhvā
toṣayēt / tato nīrakṣīravat jñānasattvasamarasaṃ bhāvayēt /
tato bhāṭṭārikāhrdaye kamalopari candre hrīṃkāraṃ śuddha-
sphaṭikamaṃkāśaṃ raśmikoṭīśatasarasraṃ (raśmīṅ) niścarantaṃ
paśyēt / bhāvanātaḥ khinno mantraṃ japet / punar mmantramahā-
sāmārthyamaṇḍalaṃ na drutaṃ navilambitaṃ nāspaṣṭaṃ na mātrāhīnaṃ
manasābhilikhaṃ / tatrāyaṃ mantroddhāraḥ - saptamasya caturthaṃ
bahniṣamṃyuktaṃ ikārabheditaṃ arddhendubindubhūṣitaṃ itthaṃ japet /
nābhimadhye aṣṭadalakamalaṃ tadupari candre dedīpyamānaṃ
hrīṃkāraṃ jihvopari akāreṇa candramaṇḍalaṃ tadupari hrīṃ-
kāraṃ paśyēt / akṣasūtragulikaṃ ca hrīṃ kāreṇa ganthikāḥ
tās cāvicchinnaṃ mukhānniḥsrṭya nābhimārgēṇa praviśanti ca
svamukhānnirgacchanti cintayēt / ekākṣaro 'yaṃ mantrarāja-
ścintāmaṇikalpaḥ papavyādhināśano viśeṣeṇa jagadakṣobhya-
buddhabhāṣitaṃ mantraṃ āvarttayēt / dṛḍhamatiḥ evaṃ mantraṃ japet /
lakṣajāpena mahākavir bhavati śrutidhāro vāgmī ca vajravāṇīm
ca labhate / mahādhanō dīrghāyuh sarvva[śāstravi]śārado

^270

garuḍeśvara iva tribhuvanaṃ nirviṣaṃ karoti / śīghraṃ ca bodhi-
m abhisambhotsyate nāsti atra sandehaḥ / oṃ āḥ hrīṃ huṃ haṃ
haḥ ayaṃ mantrarājo buddhatvaṃ dadāti kiṃ punar anyāḥ siddhayaḥ /
oṃ āḥ hrīṃ huṃ ghāṭaya ghāṭaya sarvaduṣṭān huṃ phaṭ svāhā
imaṃ balim dadyāt sarvvaṃāravinaśanam /

// śuklaikajaṭāsādhanam samāptam /
/ kṛtir iyaṃ lalitaguptapādānām //

129.

namaś cundāyai /
natvā samyag jināms tāṃś ca cundādevīm maharddhikām /
tasyā ārādhanam vakṣye samkṣepāt kṣiprasādhanam //
prathamam tāvan mantrī svahr̥dīndumadhye bijaṃ tṛtīyavargādyā
prathamapañcamena pūritaṃ arddhendubindubhūṣitaṃ śaraccandrāmśu-
mālitaṃ sarvvabuddhair adhiṣṭhitaṃ divyaṃ tato raśmibhir niṣpannām
bhagavatīm gurusambuddhādīṃś ca dṛṣṭvā'bhivandyānena mantreṇa pūjayet /

oṃ vajradhūpe huṃ, oṃ vajrapuṣṣe huṃ, oṃ vajradīpe huṃ, oṃ
vajragandhe huṃ, oṃ vajranaivedye huṃ / tato -

^271

ratnatrayaṃ me śaraṇaṃ sarvvaṃ pratidiśāmy agham /
anumode jagatpuṇyaṃ buddhabodhau dadhe manaḥ //
ityādi paṭhet / tataḥ ṇidhipūrvvakampra sarvvadharmmanairātmyaṃ
bhāvayed anena mantreṇa oṃ śūnyatājñānavajrasvabhāvātmako 'ham /
tato -
bījaṃ māyopamākāraṃ traidhātukam aśeṣataḥ /
oṃ svabhāvaśuddhāḥ sarvvadharmmāḥ svabhāvaśuddho 'ham / tataḥ
pūrvvoktabījaṇiṣpannaśrīcundādevīrūpeṇātmānaṃ bhāvayet
śaraccandrābhāṃ caturbhujāṃ dakṣiṇena varadāṃ vāme pustakāṅkita-
padmadharāṃ karadvaye pātradharaṃ sarvvālaṅkārabhūṣitāṃ padmacandra-
sanasthāṃ bhāvayet, paścāt mudrāṃ bandhayet / hrdūrṇākaṅṭha-
mūrdhasu rakṣāṃ kṛtvā japaṃ kuryyāt / tatrayaṃ mudrā, hastadvayena
aṅjaliṃ kṛtvā tarjjanīdvayaṃ madhyamāmadhye kuṅḍalākāreṇa
lagnaṃ aṅguṣṭhau pārśvataḥ / iyaṃ cundāyā mudrā, mantras cāyam
oṃ cale cule cunde svāhā /

// cundāsādhanam samāptam //

^272

130.

prathamam hṛdi candre śuklacuṃkārabījaṃ drṣṭvā tadraśmibhir buddhā-
dīnabhipūjya praṇamya samstutya ca pāpadeśanādisaptavidhā-
nuttarapūjānantaram trīśaraṇagāthāṃ paṭhitvā kṣamayitvā catu-
rbrahmavihārān vibhāvya śūnyatāṃ dhyāyāt / tato viśvadala-
padmacandre punaḥ nijabījaṃ dhyātvā tatpariṇāmenāryyacundāṃ
śaraccandrābhāṃ ekamukhāṃ caturbhujāṃ varadadakṣiṇabhujāṃ pustakā-
ṅkitapadmavāmabhujāṃ pātradhāriśeṣabhujadvayāṃ nānābharaṇa-
vibhūṣitāṃ vajrasattvamukuṭāṃ anekasattvārthakārisphuradvi-
grahāṃ ātmānaṃ jhaṭiti niṣpādyā nijabījaṃ ca hṛdi
vicintya mudrāṃ trīṣu sthāneṣu nyaset / hastadvayenāṅjaliṃ
kṛtvā tarjjanyārmadhye kuṅḍalākāreṇa lagnaṃ aṅguṣṭhadvayaṃ pārśvato
vidadhyāt / mantraḥ oṃ cale cule cunde svāhā /

// iti cundāsādhanam //

^273

131.

namaś cundāyai

prathamam hṛdīndumadhyasthahumbījavinirgatavicitraraśmibhi
r niṣpannān gurubuddhabodhisattvān drṣṭvā purataḥ pūjādikaṃ
kuryyāt oṃ vajrapuṣṣe huṃ ityādimantraṇiḥ / tataḥ trīśaraṇa-
gāthāṃ uccārayet / tadanantaram śūnyatāṃ vibhāvya oṃ śūnyatā-
jñānavajrasvabhāvātmako 'ham ity uccārayet / tataś cuṃniṣpannāṃ
cundāṃ śaraccandrābhāṃ caturbhujāṃ sarvvālaṅkārabhūṣitāṃ dakṣiṇe
varadāṃ vāme pustakapadmādharaṃ śeṣabhājābhyāṃ pātradharaṃ padma-

candre sattvaparyyañkāsīnāṃ bhāvayet / paścān mudrayā hṛdūrṇā-
kaṅṭhamūrdhasu saṃspr̥śya rakṣāṃ kṛtvā japam kuryyāt oṃ cale cule
cunde svāhā / tatreyam mudrā - hastadvayenāñjalim kṛtvā
tarmmanyor madhyayor madhye kuṇḍalākāreṇa lagnāv aṅguṣṭhau pārśvataḥ
sthitau /

// iti cundāsādhanaṃ //

^274

132.

namo mārīcyai

pūrvoktavidhinā paṃkārajaviśvapadmopari candre sitamāṃ-
kārajāṃ mārīcīm śvetāṃ pañcamukhīm daśabhujāṃ catuścaraṇāṃ
jhaṭity ātmānaṃ cintayet / tatra pradhānamukhaṃ śvetam dakṣeṇam
kṛṣṇam vāmaṃ vārāhaṃ raktaṃ paścānmukhaṃ haritam mastakopari mukhaṃ
pītam nānāratnaviracitatrisīkhālañkṛtajaṭāmukuṭīm dakṣiṇa-
pñcabhujēsu sūryyamaṅḍalavajrasārāñkuśasūcīhastāṃ vāma-
pañcabhujēsu candramaṅḍalacāpāśokapallavasapāśatarjjanīsūtra-
hastāṃ vividhālañkāradharāṃ kumārīm navayauvanāṃ sita-
kañcukottariyāṃ caityagarbhasthāṃ saptaśūkararathārūḍhāṃ viṣṇvindra-
śaṅkarabrahmākṛāntacatuścaraṇāṃ / tadrathamadhyāvasthitabhakra-
samākrāntā'nyatamā bhagavatī kṛṣṇā śūkaramukhī vajra-
tarjjanīdharadakṣiṇavavāmakarā; dakṣiṇadiśi aparā bhagavatī
raktā śūkaramukhī caturbhujā aṅkuśasūcīdharadakṣiṇahastadvyā
sapāśatarjjanīsūtradharavāmahastadvayā divyālañkāradhara ceti;
vāmadiśyaparā bhāṭṭārikā raktā śūkaramukhī ākarṇa-
pūritacāpaśarā vajrāśokapallavadhāriśeṣadakṣiṇavāmabhujā
vicitrābharaṇā ceti / rathavahakaśūkarāṇāmadha ādi-
tyādinavagrahā nānetyupadravarogasañkulāś ca manuṣyarūpe-
ṇādhaḥpatitāścintanīyāḥ / tato hṛccandrasthitamāmbīja-

^275

raśmibhis tathāgatānānīyābhiṣekaṃ gṛhītvā vairocana mudritā
bhavati / tato hṛdbijādevākṣasūtrākāreṇa mantrākṣarāṇi
niścāryya mukhānābhau nābher mukhe mukhāt punar api nābhāvi-
tyādikacakrabhramaṅakrameṇa mantram āvarttayet / tatrāyam mantraḥ -
oṃ mārīcyai māṃ huṃ huṃ phaṭ phaṭ svāhā / svabījādhiṣṭhitam
ca sarrvabhōjanādikam anuṣṭheyam / khede ca śatākṣaramantra-
m uccārya yathāsukhaṃ vihared iti /

// kalpoktadaśabhujāsitamārīcīsādhanaṃ //

133.

namo mārīcyai /

atha sūnyatābhāvanānantaram candre pītamāmbhavāśoka-
stavakaṃ tadupari māṃ tatpariṇatā pītā dvibhujai kamukhī vairo-
canasanāthartnamukuṭinī kanakanibhaśūkarapṛṣṭhaviśvapadmacandre
salīlamūrdhvasthitā aśokavṛkṣaśākhāvalagnavāmakarā varada-

dakṣiṇakarā hārādibhūṣitāṅgī navayauvanakāmyā ceti /
ittham enāṃ dhyātvā hṛdi māṃbījaspharitarāśmisanātha-
śūkarānikarair duṣṭān sammardya sattvārthaman ekavidhaṃ ca vidhāya
oṃ mārīcyai māṃ svāhā iti mantraṃ japet /

// iti aśokakāntāmārīcyaiḥ sādhanam //

^276

134.

namo mārīcyai /

niruttarasukhāsaṅgaprajñāpāraṅgatān gurūn /
praṇamya kalpamārīcyāḥ sādhanam likhyate 'dhunā //
tarādau tāvad yogī sakalajagadabhyuddharaṇādhyāśayaḥ oṃ
phaḍiti mantreṇ ahr̥tkaṇṭhorṇamūrddhasu krodhamuṣṭiṃ dattvā oṃ
mārīcyai vighnānutsārāya huṃ phaḍityanena ca vibhnān vimardya
svahr̥daye āṃkārapariṇatasūryye pītāmāṃkāraṃ dhyātvā tadvi-
nirgataraśminivahair ākāśe samākṛṣya bhagavatīm agrataḥ
sthāpayet gauriṃ trimukhāṃ trinetrām aṣṭabhujāṃ raktadakṣiṇa-
mukhāṃ nīlavikṛtavāmākārāhamukhāṃ vajrāṅkuśaśarasūcīdhāri-
dakṣiṇacatuṣkarāṃ aśokapallavacāpasūtratarjjanīdharavāmacatu-
ṣkarāṃ vairocānamukuṭiniṃ nānābharaṇavatīm caityagarbhasthitāṃ
raktāmbarakañcukotarīyāṃ saptaśūkararathārūḍhāṃ pratyālīḍhapadāṃ
yaṃkārajavāyumaṅḍale haṃkārajacandrasūryyagrāhimahograhāhu-
samadhiṣṭhitarathamadhye devīcātuṣṭayaparivṛtām; tatra pūrvva-
diśi varttalīm raktāṃ varāhamukhīm caturbhujāṃ sūcyaṅkuśadhāri-
dakṣiṇahastāṃ pāśāśokadhārivāmahastāṃ raktakañjukāṃ ceti,
tathā dakṣiṇe vadālīm pītāṃ aśokapallavasūcīvāma-

^277

dakṣiṇabhujāṃ vajrapāśadakṣiṇavāmakarāṃ kumārīrūpiṇīm
navayauvanālaṅkāravatīm, tathā paścime varālīm śuklāṃ vajra-
sūcīvaddakṣiṇabhujāṃ pāśāśokadhāravāmakarāṃ pratyālīḍhapadāṃ
surūpiṇīm ceti, tathottaradigbhāge varāhamukhīm raktāṃ
trinayanāṃ caturbhujāṃ vajraśaravaddakṣiṇakarāṃ cāpāśokadhāra-
vāmakarāṃ divyarūpiṇīm; dhyātvā pūjāpraṇāmastutipāpa-
deśānāpūṇyānumodanāpariṇāmanāyācanātriśaranagamana-
bodhicittotpādasārgāśrayaṇādīkaṃ kṛtvā caturbrahmavihārāṃś ca
bhāvayitvā oṃ śūnyatājñānavarasvabhāvātmake 'ham iti
śūnyatāsamādhim ālambayet /

tataḥ sūryyamaṅḍale oṃkāraṃ vairocānaṃ siṃhāsanasthaṃ śuklaṃ
jaṭāmukuṭadharaṃ bodhyaṅgīmudrādharaṃ śāntaṃ svarrvālaṅkārabhūṣitaṃ
tasya hṛdi candre pañcaviṃśatyakṣaraparivāramāṃkārabījapari-
niṣpannāśokapallavaṃ tadupari candre māṃbījaṃ etat sarvva-
pariṇāmena yathoktavarṇabhujādilaḥṣaṇaṃ mārīcīrūpam ātmānaṃ
jhaṭiti dhyātvā oṃ mārīcyai varttāli vadāli varāli
varāhamukhi ākarṣaya jaḥ svāhety anena varttalīm pūrvvasyāṃ
diśi nyaset / tathā oṃ mārīcyai varttāli vadāli
vrāli varāhamukhi sarvvaduṣṭapraduṣṭānāṃ mukhaṃ bandha bandha
huṃ svāhety anena dakṣiṇasyāṃ vadālīm / tathā oṃ
mārīcyai varttāli vadāli varāli varāhamukhi sarvvaduṣṭa-

^278

praduṣṭānāṃ mukhaṃ vaṃ svāheti paścimāyāṃ varālīm /
tathā oṃ mārīcyai varṭtāli vadāli varāli varāhamukhi
sarvasattvān vaśamānaya hoḥ svāhety anena cottarasyāṃ varāha-
mukhīm ceti / oṃ mārīcyai māṃ huṃ huṃ phaṭ phaṭ svāheti
bhāvanānantaraṃ mantrajāpaḥ / evaṃ sandhyātrayaṃ adhiṣṭhāya devatā-
yogena vihartavyam iti /

// kalpokatamāricīsādhanam samāptam //

135.

namo mārīcyai /

prathamam tāvat svahṛdi candre śuklamāṃkāraraśmisamākṛṣṭām
bhagavatīm nānopahāreṇābhipūjya pāpadeśanādikaṃ ca
kṛtvā caturbrahmavihārān bhāvayet / oṃ śūnyatājñānavajra-
svabhāvātmako 'ham ity uccāryya paṃkārajaviśvapadmopari candra-
maṇḍale punar api sitamāṃkārapariṇatām mārīcīm kundendu-
sinnābhām pañcamukhīm deśabhujām catuścaraṇām jhaṭity ātmānam
citayet / tatra pradhānamukhaṃ śarīravarnaṃ dakṣīnamukhaṃ
kṛṣṇam vāmamukhaṃ vārāhaṃ raktaṃ paścānmukhaṃ haritaṃ mastakopari
mukhaṃ pītaṃ nanāratnavicitratrīśikhajātamukuṭiṇīm dakṣīna-
pañcabhujēṣu sūryyamaṇḍalanīlavajraśarāṅkuśasūcihastām vāma-
pañcabhujēṣu candramaṇḍalacāpāśokapallavasapāśatarjjanīsūtra-

^279

hastām vividharatnavicitakuṇḍalakeyūracūdākiṅkiṅivāstra-
bhūṣitaśarīrām navayauvanām sitakañjukottariyām caityagarbhasthām
saptaśūkarathārūḍhām viṣṇvindraśaṅkarabrahmākrāntacatuścaraṇām /
tasyās ca rathamadhye sithamakarasaṃkrāntā'nyatamā bhagavatī
sā ca kṛṣṇā śūkaramukhī vajratarjjanīdakṣīnavāmabhujā,
dakṣīnadiśī aparā bhagavatī sā ca raktā śūkaramukhī
caturbhujā aṅkuśasūcidakṣīnavayahastā sapāśatarjjanīsūtra-
vāmadvayahastā divyālaṅkārabhūṣitā ceti, vāmadīsyaparā
bhaṭṭārikā sāpi ca raktavarṇā śūkaramukhī ākarṇapūrita-
cāpaśaravajrāśokapallavadakṣīnavāmabhujā vicitravastrā-
bharaṇā ceti, rathavāhakaśūkarāṇām adha ādityādinavagrahā
nānāmṛtyūpadravarogasaṅkulās ca patitā maṇṣyarūpeṇa santi /
evaṃrūpām bhgavatīm dhyātvā hṛccandre māṃkāravinirgataraśmi-
bhis tathāgatānānīyābhiṣekaṃ grhītvā śīrasi vairocane-
nāṅkayet / tato hṛdbijādevākṣasūtrākāreṇa mantrākṣarā-
nniścāryya mukhānābhau nābher mukher mukhāt punar api nābhā-
vityādikacakrabhramaṇakrameṇa mantramāvarttayen trikoṭitathatām
manasi kuryyād iti / tatrāyaṃ mantraḥ - oṃ mārīcyai māṃ huṃ
phaṭ svāhā / svabijādhiṣṭhitaṃ ca sarvvaṃ bhojanādikamanu-
ṣṭheyam / khade ca śatākṣaramantram uccāryya yathāsukhaṃ vihared iti /

// kalpokatavidhinā sitamāricīsādhanam samāptam //

^280

136.

namo mārīcyai /

om āḥ hrīm svāhā iti śīrolalāṭakanṭhahṛdayajānu-
dvayeṣu ātamano vibhāvya omkārāt sarvvaṃ pūrvavat śuddhi-
pāṭhaparyantaṃ vidhiṃ vidhāya omkāreṇa niṣpannāṃ ca vajra-
dhātvisvarīṃ mārīcīṃ hādaśabhujāṃ raktāṃ ṣaṇmukhīṃ lambodarāṃ
jvalatpīṅgalorddhvakeśāṃ kapālamālnīṃ sarpamaṇḍitamekhalāṃ
vyāghracarmmāambaradharāṃ caraṇayuganipatitānekavighnasantaṭiṃ
caityagarbhasūryyamaṇḍale pratyālīdhasthitāṃ vairocanasanāthāṃ
nānāvarāhākṛṣyamānarathāṃ raktakṛṣṇaharitaṭītasitapratha-
mādiṭpañcamukhīṃ ūrdhvakṛṣṇavarāhaikamukhīṃ dakṣiṇe khaḍgamuṣala-
śarāṅkuśaekasūcikavajraparaśūn vāme sapāśatarjjanīkapāla-
aśokapallavabrahmaśiraścāpatrīśūlāni dhārayantīṃ trinetrāṃ
lalajjihvāṃ karālavadanāṃ atibhayānakākārāṃ cintayet /
ravamadhye dvibhujāṃ tarjjanīaśokapallavahastāṃ rathavāhikāṃ
pratyālīdhāsanāṃ bhīṣaṇāṃ cintayet / sphuraṇādīkapūrvvakāṃ
stambhayan mohayan ghātayan duṣṭasattvān om vajradhātvisvari
sarvaduṣṭasattvān hana hana daha daha paca paca om mārīcyai
huṃ phaṭ svāheti mantraṃ japet /

// vajradhātvisvarīmārīcisādhanam //

^281

137.

prathamāṃ tāvan mantrī sukhāsanopaviṣṭo vāmakrodhamuṣṭinā
hṛdūrṇākanṭhamūrdhvasu om phaṭ iti mantreṇa saṃsprṣya dakṣiṇa-
krodhamuṣṭimunnāmya nirvibhnaṃ cintayet / tato mukhaśaucādikāṃ
kṛtvā punar upaviṣya svahṛdaye rātridinabhedena akārā-
kāraṇiṣpannau śaśīsūryyau drṣṭvā tadupari pītaṃ amkārāṃ
vibhāvya tadraśminiṣpannāṃ bhagavatīṃ agrato drṣṭvā yathālabdha-
puṣpādibhiḥ sampūjya tadagrataḥ pāpadeśanādīkāṃ kṛtvā sakalaṃ
śūnyāṃ vibhāvayet / tata om svabhāvaśuddhāḥ sarvvadharmmāḥ
svabhāvaśuddho 'ham ity uccāryya tadāṃkārāpariṇatam aṣṭārācakram
tanmadhyasthitamomkārāṃ pariṇamyātānaṃ vairocanarūpaṃ pītavarṇaṃ
jaṭāmukuṭadharaṃ raktāmbaraṃ śāntaṃ padmagarbhasiṃhāsane vajra-
paryāṅkasthaṃ sarvvābharaṇabhūṣitaṃ bodhyañībaddhamudrakaṃ dhyāyāt /
tasya hṛdaye candrasthamāṃkārāpariṇatāṃ aśokapuṣpaṃ tadupari
māṃkārāṃ tadraśmīn niścāryya sakalasattārthaṃ kṛtvā tatraivānīya
praveśayet / tato 'grato ākārāpariṇatāṃ sūryyamaṇḍale māṃkā-
rajāṃ bhagavatīṃ aṣṭabhujāṃ raśmimayīm upadeśato dhyāyāt /
tadanantaṃ om mām iti mantraṃ uccārayann ātmānaṃ caityagarbhasṭhāṃ
saptaśūkararathārūḍhāṃ mārīcīṃ vibhāvayet / rathasyādhasṭād
yaṃkārājavāyumaṇḍale haṃkāranirmmito rāhuḥ / tatra bhagavatīṃ

^282

ratnamukuṭāṃ aṣṭabhujāṃ trinetrāṃ trimukhāṃ supītāṃ mūlamukhaṃ
pītaṃ bandhūkajavākusumasadrśādharāṃ dakṣiṇāṃ raktāṃ varttulaṃ vāmaṃ
bārāhaṃ saroṣaṃ nīlaṃ lalajjihvaṃ vikṛtavadanaṃ bhīṣaṇaṃ
bhṛkuṭīkarālaṃ vāme tarjjanīkāpāśaṃ dhanuraśokapallavaṃ sūtraṃ
ca dakṣiṇe sūcyāṅkuśau śaraṃ vajraṃ ca nānāvalayādisarvvā-

bharaṇabhūṣitāṃ vicitraraktakañcukottariyāṃ pratyālīḍhasthāṃ
 caturdevatīparivṛtāṃ cintayet / pūrvvato varttalīṃ ālīḍha-
 sthitāṃ caturbhujāṃ varāhaikamukhīṃ raktāṃ dakṣiṇe sūcyaṅkuśa-
 dharāṃ vāme pāśapallavau, dakṣiṇe vadālīṃ pratyālīḍhasthitāṃ
 caturbhujāṃ varāhaikamukhīṃ pītavarṇāṃ dakṣiṇe sapuṣpāśoka-
 pallavasasūtrasūcīdharāṃ vāme pāśavajradharāṃ, paścime varālīṃ
 ālīḍhasthāṃ caturbhujāṃ pītavarṇāṃ varāhaikamukhīṃ dakṣiṇe
 vajrasūcīdharāṃ vāme pāśāśokapallavadharāṃ, tataivottare
 varāhamukhīṃ raktāṃ uditādityavarṇojjvalāṃ pratyālīḍhasthitāṃ
 caturbhujāṃ dakṣiṇe śaravajradharāṃ vāme cāpāśokapallavadharāṃ /
 sarvā etāścaityakūṭāgārasthā nānālaṅkāraratnamukūṭaraktā-
 kañcukottariyāstrinetṛā vicitrābharaṇā dhyeyāḥ / tato jaḥ
 huṃ vaṃ hoḥ jñānasattvapraśo mudrāṃ bandhayet /

^283

ubhau hastau samau kṛtvā añjalyākāramiśritau /
 kuryyād vikasitāvagrāvubhāvaṅguṣṭhanāmitau //
 madhyamāṅgulisamāśliṣṭau kuṇḍalākārācīhṇitau /
 paryyaṅkeṇopaviṣṭena nābhideśe tadā nyaset //
 tato bhāvanāpūrvvaṅgamāṃ mantram jaḥ peṭ māricyai
 svāhā / nyūnādhikāṃ vidhiṃ śatākṣaramantreṇa pūrayet oṃ
 vajrasattvetyādi / visarjjanakāle tu oṃ māricyai mur iti
 svamudrāṃ mucet iti /

// aṣṭabhujapītamāricīsādhanam //

138.

oḍiyānamāricīsādhanam bhavati / prathamam tāvat
 mantrī svahr̥di ākārapariṇatam sūryyamaṅḍalam tasyopari
 prathamasya trayodaśam bījamarddhendubindubhūṣitam tathaiva sarvvaṃ pāpa-
 deśanādikam kṛtvā tenaiva niṣpannam māṅkāram tatsarvvaripariṇatam
 māricīm raktavarṇam ṣaṇmukham dvādaśabhujam prathamamukham raktam
 dvitīyam kṛṣṇam ṛtīyam śyāmam caturtham pītam pañcamam sitam

^284

śiraḥsthitam tadūrdhvaṃ vārāhakṛṣṇam ṣaṣṭhamukham, aśokacaityā-
 laṅkṛtām pītavairocananāthām lambodarīm kapālamālā-
 vibhūṣitām ūrdhvaṅgaḷakeśām vyāḍair vibhūṣitām vyāghracarmma-
 nivasanām pratyālīḍhasthitām sūkarākrāntavighnām dakṣiṇakarai-
 r khaḍgam vajram muśalam śaram ekasūcīkavajram paraśum vāme tarjja-
 nikāpāśam kapālam aśokapallavam brahmaśiraścāpaṃ trīśūlam
 trinetrām raktavarttulām daṃṣṭrākarālavadanām rathamadhye sthitām
 aparām devīm dvibhujām tarjjanikāpāśapallavasahitam bhāvayed
 aham eva bhagavatī / tato mudrāṃ bandhayet /
 vajrāñjalim amādhāya madhame 'tha nikuñcanāt /
 aṅguṣṭhadvayaparyyaṅkakuñcitāgrāgravigrahām //
 mantram - oṃ māricyai oṃ māṃ huṃ huṃ phaṭ phaṭ svāhā /

// dvādaśabhujaraktavarṇaoḍiyānamāricīsādhanam samāptam //

^285

139.

pūrvvoktavidhānena pāpadeśanānantaram śūnyatām vibhāvya
viśvapadmasūryye raktamāṅkārabījaparīṇatām oḍiyānamāricīm
raktavarṇām ṣaṇmukhīm dvādaśabhujām pratimukhaṃ trinetrām raktakṛṣṇa-
śuklaharītapītadakṣiṇāvarttapañcamukhām ūrddhvakṛṣṇasūkaramukhām
prathamapaḍḍakṣinabhujesu yathākramaṃ khaḍgacakramuśalaśaraparaśueka-
sūcikavajrāṇi vāmabhujesu tarjjanīpāśakhaṭvāṅgakapāla-
aśokapallavabrahmaśiraśrāpatrīśūlāni caityagarbhassthām aṣṭa-
nāgendrabhūṣaṇaśarīrām ūrddhvapiṅgalakeśām daṃṣṭrākarālavadanām
śuśkapañcamuṇḍamālāmaulikām vīgalanmuṇḍamālāprala-
mbitakandharām anekaratnaviracitarathādhovicitrasapta-
śūkarārūḍhām bahir aṣṭaśmaśānaparivṛtām rathamadhyasthitām
paryyaṅkaniṣaṇṇām vajrasūciaśokatarjjanīdhāriṇīm(rīm) rakta-
varṇamāricīm pītakañjukām nānāratnābharaṇām vyāghracarmma-
vasanabhūṣitām raktaprabhām sphuratpañcatathāgatām jhaṭīti dhyātvā
taddhrdayasūryye māmbījaviniḥsṛtaraśmīśatasamānītair buddhodhi-
sattvair abhiṣekaṃ grhītvā vairocānamukuṭinīm ātmānaṃ cinta-
yet / tato nijabījaprasādhitayathālabdhasamayadravyasevā-

^286

pūrvvakaṃ mantrī tadbijāc ca vinirgatākṣasūtramālākāreṇa
hrdayān nirgatya nābhau nābheḥ punaḥ hrdaya ity anena cakra-
bhramaṇayogena mantraṃ japet oṃ māricyai māṃ huṃ huṃ phaṭ
phaṭ svāhā / uttarakālasamādhyupasaṃhāre japtvā tadyoge-
naiva yathāsukhaṃ vihared iti /

// oḍiyānamāricīsādhanam //

140.

ādau hr̥di sūryyāsane huṃkārakiraṇair ānīya bhagavatī-
m ekavidhapūjābhiḥ sampūjya pāpadeśanādikaṃ kṛtvā
śūnyatābhāvanānantaram viśvavajrākāram cetaḥ saṃcintya
tatparīṇāmena vajrabhūmiṃ vajraprākārādikaṃ dhyātvā tanmadhye
śrīodiyānapīṭhaṃ trikoṇamāraktaṃ tanmadhye sūryyasthapañca-
sūcikavajraṃ oṃkāradhiṣṭhitvaraṭakaṃ tatparīṇāmena bodhi-
cittarūpām mahāpralayānalavisphuliṅgadurddharsāmattāṭṭahāsām
samākrāntacaturmārām pratyālīḍhapadām dvādaśabhujām ṣaṇmukhīm

^287

trinetrām raktavarṇām prathamadakṣiṇaṣṭbhujesu khaḍgaviśva-
vajraekasūcikavajraparaśuśaramuśalān dadhānām vāma-
bhujesu satarjjanīpāśikātriśūlāśokapallavacāpapāśa-
brahmaśirodhāriṇīm naraśiromālāpralambitasarvvāṅgāvayava-
śobhām vyāghracarmmottarīyavāsasaṃ mūlamukhaṃ raktaṃ sitakṛṣṇaṃ
vāmamukhadvayaṃ pītakṛṣṇaṃ dakṣiṇamukhadvayaṃ kṛṣṇorddhvārāha-
mukhaṃ lalajjihvāmūrddhvajvalitapiṅglakeśām vairocānamukuṭinīm
bhujagāṣṭābharaṇabhūṣitām nijakiraṇaiḥ sarvvato māraavidhvaṃ-
sinīm daśadīkpalāyamānaḍākinībhūtavetaḍaphetkāra-
hāhāravabhīṣaṇapariveṣṭitaśmaśānāṣṭakamaṇḍitām śrīmado-

ḍḍiyānamārīcīm ātmānaṃ jhaṭiti niṣpādyāśiraḥkaṅṭha-
hṛdayeṣu oṃ āḥ huṃ sarvvāṅgeṣu phaṃkāraṃ cintayet / tato
nābher api viśvakamale candrasūryyasamputamadye huṃkāraṃ
mṛṇālatantusvabhāvaṃ viśvavarnaṃ akṣaraṃ cintayet / oṃ vajra-
sattveśvari sarvvaduṣṭān hana hana daha daha paca paca oṃ
mārīcyai māṃ huṃ huṃ phaṭ svāhā hṛdayamantraḥ / oṃ āḥ huṃ
bhāvanāmantraḥ / oṃ vajravetāli huṃ phaṭ jāpamantraḥ / oṃ

^288

mārīci oṃ māṃ huṃ huṃ phaṭ dviṭīyajāpamantraḥ / tad anu
catuḥsandhyāsu balimantraḥ oṃ alalli hoḥ jaḥ juṃ vaṃ hoḥ oṃ
vajraḍākini samayas tvam drśyahoḥ kha kha khāhi khāhi sarvva-
yakṣarākṣasabhūtapretapiśāconmādāpasmāraḍākaḍākinīyādaya
imaṃ balim grṇṇatha pibatha jighratha mātikramatha mahāsukha-
vivṛddhaye mama sahāyakā bhavatha huṃ huṃ phaṭ phaṭ svāhā /
bhojanādikaṃ ca hrīḥkāreṇa huṃkāraḍinā vā saṃśodhyā-
cared iti /

// dvādaśabhujaraktavarṇaodiyānasvādhiṣṭhāna-
kramamārīcīsādhanam //

^289

141.

svahṛdi viśvapadme candropari pītāmāmkāraṃ vinyasya tathaiva
sarvvaṃ pratibhāsamātram ātmānaṃ cākalayya oṃ svabhāvaśuddhāḥ
sarvvadharmāḥ svabhāvaśuddho 'ham iti paṭhet / ttas tanmāmkāreṇa
pariṇatam aśokasatavakaṃ punar mmāmkāraṃ tat sarvvaṃ pariṇamayya
bhagavatīm pītavarṇāṃ dvibhujāṃ ekamukhāṃ vairocanopaśobhita-
śirobhāgāṃ ratnamukuṭinīm devīpyamānāṃ kanakavarṇāṃ
sūkararūpāṃ viśvapadmacandre līlayā sthitāṃ navayauvanoddhatāṃ
ūrddhvasthitāṃ vāmakareṇaśokavṛkṣaśākhāvilagnāṃ dakṣiṇena
varadāṃ hārādivibhūṣitāṅgāṃ śvetavastranivasanāṃ svahṛdi
māmkārād anekasūkarākāraraśmiphuraṇena duṣṭān nivāra-
yantīm vicintayet / oṃ mārīcyai svāhā / tato yathāvad
visarya yathāsukhaṃ vihared iti / deśāntaragamane tu anena
mantreṇātmīyottariyāñcalaṃ grḥītvā yathāvad granthim kṛtvā
gacchet / caurādibhir na muṣyate / prāpte abhimate deśe
granthim mocayodityupadeśaḥ / yathāvad granthim kṛtvā sapta
vārānabhim antritamuttariyāñcalaṃ kṛtvā deśo daśa vyavalokya
deṣṭānāṃ mukhacakṣurbandhaṃ karomi iti vicintya śvāsaṃ nivāryya
antarjālpākāreṇa mantram uccārayen granthim badhnīyād iti /

// aśokakāntāmārīcyāḥ sādhanam samāptam //

^290

142.

samyak praṇamya mārīcīm vairocanakulodbhavām /
kalpoktavidhinā tasyāḥ kathyate sādhanakramaḥ //
tatra tāvan śrīmārīcyudayamaṇḍalābhiṣikto mantrī sva-
samayasamvaraparipālanaśuddhacittaḥ sakalasattvābhyuddharaṇāśaya

om phaṭ ity uccārayan krodhamuṣṭiṃ praviśya paṭādigatamūrttiṃ
bhagavatīm avatāryya māricīvighnotsāraṇamantreṇa gandhodakaṃ
parijapyānenaiva pañcopahārādikaṃ prapūjyam / tatrāyaṃ vighno-
tsāraṇamantraḥ - om māricyai huṃ sarvvavighnānutsāraya huṃ phaṭ /
tataḥ svahrdayākṣareṇa niśi candramaṇḍalaṃ divā sūryyamaṇḍalaṃ
ākāreṇa dhyātvā tasyopari prathamatrayodaśabījaṃ arddhendu-
bindubhūṣitaṃtaptacāmīkarābham / tato viśvaraśmīn niścāryya
tai raśmibhir niṣpannāṃ bhagavatīm mūrdhni gurubuddabodisattvāṃś ca
drṣṭvā pūjayitvā abhivandya ca anena mantreṇa, om māricyai
puṣpaṃ praciccha svāhā, om māricyai dhūpaṃ praciccha svāhā,
om māricyai svāhety arghaṃ parijapya om māricyai arghaṃ
praciccha svāhā, abhāve sati dhyānena vā / tataḥ -
ratnatrayaṃ me śaraṇaṃ sarvvaṃ pratidiśāmy aghaṃ /
anumode jagatpūnyaṃ buddhabodhau dadhe manaḥ //

^291

ābodheḥ śaraṇaṃ yāmi buddhaṃ dharmmaṃ gaṇottamam /
bodhau cittaṃ karomy eṣa svaparārthaprasiddhaye //
utpādayāmi varabodhicittaṃ
nimantrayāmi bahusarvvasattvān /
iṣṭāṃ cariṣye varabodhicārikāṃ
buddho bhavyeṃ jagato hitāya //
iti trir uccārya praṇidhipūrvvakam sarvvadharmmanairātmyaṃ bhāva-
yed anena mantreṇa / om śūnyatājñānavajrasvabhāvātmako-
'ham iti paṭhitvā -
bījaṃ māyopamākāraṃ traidhātum ca viśeṣataḥ /
drṣyate sprṣyate caiva yathā māyā hi sarvvataḥ /
na copalabhyate caiva sarvvasya jagataḥ sthitiḥ //
iti paṭhitvā pratibhāsamātram avagamyā tato anādi-
kāraṇāsatkalpanābījaṃ apanīya svabhāvaśuddho ham iti
vāratrayam uccāryya tataḥ pūrvvoktabījaniṣpannaṃ candraṃ tasyopari
omkāraṃ tatsarvvaṃ pariṇamya śrīmadvairocananāthaṃ padmagarbha-
siṃhāsanaṣṭhaṃ vajraparyyaṅkaniṣaṇṇaṃ suvarṇacandre bodhyaṅgī-
samādhisamāpannaṃ jaṭāmukuṭadharaṃ śāntaṃ sarvvālaṅkārabhūṣitaṃ
dhyāyāt / tataḥ svahr̥di candramaṇḍalaṃ tasyopari pañca-

^292

viṃśatikam akṣaraṃ paramahr̥dayaṃ prathamasya dvitīyena samāyuktaṃ
arddhendubindubhūṣitaṃ vibhāvya niṣpannam aśokastavakaṃ tasyopari
candraṣṭhamāṃkāraṃ dhyātvā tatsarvvapariṇatam ātmānaṃ māricī-
rūpeṇa bhāvayet aham eva māricī bhagavatī iti / supītāṃ
jāmbūnadaprabhākārāṃ dīptadehāṃ caityagarbhaṣṭhāṃ rakāmbara-
dharāṃ raktakañcukottarīyāṃ nānāvalayasarvvālaṅkārabhūṣitāṃ
kaṭakuṇḍalakaṭisūtrakiṅkiṇīnūpuraravāṃ aṣṭabhujāṃ trimukhāṃ
trinetrāṃ jvalatsphuradraśmimālinīṃ bandhūkajavākusumasadrṣā-
dharāṃ vairocanakṛtamūrddhajāṃ aśokamālā śirasi bhūṣitāṃ
vāmakarair akṣasūtrāśokacāpadharāṃ dakṣiṇe sphuradvajrasūcikā-
ṅkuśaśarollalanapriyāṃ prathamāṃ mukhaṃ saumyaṃ vikasitānaṃ
supītanakāvādātaṃ utphullalocanaṃ sindūrareṇurañjitā-
dharāṃ śrīngārasavibhramāṃ vāmamukhaṃ vārāhaṃ saroṣavikṛtaṃ
vikaṭotkaṭabhīṣaṇaṃ indranīlaprabhākārāṃ dvādaśārkasamaprabha-
murubhṛkuṭīkarālaṃ lajijihvaṃ bhayasyāpi bhayaṅkaraṃ dakṣiṇamukhaṃ
suraktaṃ divyajvaladbhāsuram iva, harmyotthitāśokatarukusuma-

mālāvākīrṇāṃ tasyāḥ śīrasi vairocanaṃ nāthaṃ pūrvvokta-
varṇamudropetaṃ adhaḥstāt saptaśūkararathagatāṃ pratyālīḍhasthitāṃ
kumārīṃ navayauvanasthāṃ, rathavāhakaśūkarāṇāṃ adhastāt

~293

yambhavaṃ vāyavyamaṇḍale haṃkārapariṇataṃ rāhugrahaṃ hastābhyāṃ
grastaṃ candrasūryau vidā dinakāraṃ niśigataṃ candramasaṃ devī-
catuṣṭayaparivṛtāṃ dhyāyāt /

tatra pūrvveṇa oṃ mārīcyai varttāli vadāli varāli
varāhamukhi siddhim ākarṣaya jaḥ svāheti eṣaṃ devīm raktavarṇāṃ
varāhaikamukhīm caturbhujāṃ raktakañcukottariyāṃ vāme pāsā-
śokahastāṃ dakṣiṇe vajrāṅkuśasūcidharāṃ sarvvābharaṇabhṛṣitāṃ
kalpoktavidhinā abhipretasiddhim ākarṣayantīm dhyāyāt /

oṃ mārīcyai varttāli vadāli varāli varāhamukhi
sarvaduṣṭapraduṣṭānāṃ mukhaṃ bandha bandha huṃ svāhā / vadālīm
devīm pūrvvoktavastrābharaṇatadrūpāṃ pītavarṇāṃ vāme pāsavajradharāṃ
dakṣiṇe pallavasūtrīdharāṃ duṣṭānāṃ mukhacakṣuṣīm sīvantīm
dakṣiṇato bhāvayet /

oṃ mārīcyai varttāli vadāli varāli varāhamukhi
sarvaduṣṭān stambhaya vaṃ svāheti varālīm devīm tadvat
vastrābharanavarṇāṃ tu dakṣiṇe vajrasūcihastāṃ vāme pāsā-
śokadharāṃ sarvaduṣṭān stambhayantīm paścīme nyaset /

oṃ mārīcyai vattāli vadāli varāli varāhamukhi
sarvvasattvān me vaśam ānaya hoḥ svāheti varāhamukhīm
devīm raktavarṇāṃ tathāvastrābharaṇāṃ ca savyena vajrasāra-
dhārīṇīm vāme aśokacāpadharāṃ sarvvasattānupasarpayantīm
uttarasyāṃ diśi nyaset /

^294

tato vajrāṅkuśyādibhir mudrābhiḥ tanmantraiś cākarṣaṇādikaṃ
kuryāt / jñānasattvam ākrṣya praveśya baddhvā vaśīkr̥tya sādhayet /
tarjanyaṅkuśabandhena kaniṣṭhayā sahāṅkuśī bāhugranthikaṭagrābhyāṃ
śrīkhalāpṛṣṭhayoś ca pīḍanād iti / oṃ vajrāṅkuśī jaḥ
ity anena jñānasattvam ākr̥ṣya purato arghapādyādikaṃ dadyāt /
mārīcimudraṇam / tataḥ oṃ vajrapāśa huṃ ity anena praveśayet,
oṃ vajrasphoṭa vaṃ anena bandhayet, oṃ vajrāveśa hoḥ
anena toṣayet / tataḥ samayadevatābhiḥ sadā 'dvayaṃ kuryāt /
tatreyaṃ mudrā -

ubhau hastau samau kṛtvā añjalyākāramiśritau /
kuryād vikasitāvagrāvubhāvāṅguṣṭhanāmitau //
madhyamāṅkulisamāśliṣṭau kuṇḍalākārabandhitau /
paryaṅkenopavṣṭena nābhideśe tadā nyaset //
eṣā mudrā varā śreṣṭhā sarvakarmasu yojayet /
tato 'bhiṣekaṃ grhṇīyāt mahāmudrayā anayā //
aṅguṣṭhasattvaparyaṅkā kuñcitāgrāgravigrahā /
samamadhyamottamāṅgā śeṣā vajrāñjaliprabhā //
iti mūrdhni sthāpya oṃ bhūḥ khaṃ māṃ abhiṣīceti mantreṇa
vairocanaḥ kanakābho nodhyaṅgyavasthitaḥ śīrasi dhyeyaḥ /
bhāvanākhinno japeṇ mantram / svahr̥ḍi candrasthaṃ mantram dedīpyamānaṃ
oṃ mārīcyai svāheti dṛṣṭvā japeṇ / yathāśaktyā

^295

bhāvanāpūrvaṅgamaṃ sarvāṃ devatīṃ samuttejayantīṃ paśyan
mantram japet / paścān nyūnādhikavidhiḥ śatākṣareṇa pūrayet /
tatrāyaṃ mantraḥ - oṃ vajrasattva samayam anupālaya, vajrasattvatvenopatiṣṭha,
dṛḍho me bhava, sarvasiddhiṃ me prayaccha, sarvakarmasu ca me
cittaṃ śreyaḥ kuru, huṃ hahahahahaḥ bhagavan sarvatathāgatavajra
mā me muñca, vajrībhava mahāsamayasattva āḥ / visarjanakāle
tu sarvaṃ etat kuśalaṃ pariṇāmya abhipretāṃ siddhim abhiyācya
svamudrāṃ śīrasi muñcet oṃ mārīcyai mur iti / svādhidaivatayogena
bhojanasānādānaśayanādikaṃ sarvaṃ prakalpayet /
ity anena krameṇa kāyavākcittarakṣāṃ kṛtvā yathāsukhaṃ
vihared iti /
mārīcyāḥ sādhanam kṛtvā yacchubham samupārjitam /
prāpnuvantu padaṃ sattvā mārīcījñānanirmalam //
oṃ kha kha khāhi khāhi grhṇa grhṇa grhṇantu sārvaubhautikā
balim mama śāntim kurvantu svāheti balimantraḥ /

// kalpoktamārīcīsādhanam samāptam /
/ kṛtir iyaṃ paṇḍitācāryagarbhapādānā //

^296

143.

namo mārīcyai /

prathamam sūryamaṇḍalam tasyopari prathamatrayodaśam bījam ardhendu-
binduśobhitam tanniṣpannām mārīcīm raktavarṇām śānmukhām prathamam
raktaṃ dvitīyam kṛṣṇam tṛtīyam śyāmam caturtham pītam pañcamaṃ sitam
ṣaṣṭhamūrdhvaṃ varāhamukhaṃ kṛṣṇam aśokacaityālankṛtām lambodarīm
kapālamālāśobhitām ūrdhvakeśām vyāḍair vibhūṣitam vyāghra-
carmanivasanām vighnaghātinīm nānāvarṇāśūkararathārūḍhām savye
khaḍgavajramūśalaśaraekasūcikavajraparāśūn dhārayantīm vāme
tarjanikāpāśam aśokapallavabrahmaśiraścāpaṃ trisūlam ca
ittham dvādaśabhujām trinetrām raktavarṇavarttulām sukhoñcalalatkārām
rathamadhye dvibhujām tarjanikāpallavagrhitām purato
dvitīyām bhāvayet / aham eva mārīcī bhagavatīti tato
mudrām bandhayet /
vajrāñjalim samādhāya madhyame 'tha nikuñcanāt /
aṅguṣṭhadvayaparyāṅkakuñcitāgrāgravigrahām //
oṃ mārīcyai māḥ huṃ huṃ phaṭ svāhā /

// mārīcīsādhanam samāptam //

^297

144.

śāsane kalpamātrethe sarvopadravaśāntye /
mārīcīm bhāvayet prājñāḥ sarvajñākāraprāptaye //
sarvakatryadhvasambuddhamadhyavarttiguroḥ punaḥ /
māmhr̥ccandrāt samāpūjya vidhivad deśanādikaṃ //
pratidiśāmy agham sarvam anumode jagacchubham /
triratnaśaraṇam yāmi sambodhau vidadhe manaḥ //
dvayāsadbhāvataḥ sūnyam nirmittamahetutaḥ /
ato hetoḥ praṇihitam trivimokṣam jagat svayam //

dharmadhātuśite caitye dhātuhr̥d buddhavartmani /
sphuradbuddhaughakhavyāpicaturasrādisaṃyute //
bahir antaś catuṣkoṇe trīśūkāṅkendumaṇḍale /
duṣṭasattvatalākṛāntagirirājapraṭiṣṭhite //
bhāvayet tatra māṃtattvam aśokastavakodbhavām /
śṛṅgāravīrasaddharṣairjāmbūnadasamaprabhām //
madhyendranīlavarṇasyām bhayabībhatsaraudrakaiḥ /
karuṇādbhutaśāntaiś ca sphaṭikendvitarānanām //

^298

trivimokṣamukhais tyakṣām dharmasambhoganirmitām /
pītā(kṣa)bharaṇasadvastrām mayūkhasukhavāsinīm //
sūcyākṣāsyāni sīvantīm bandhantīm mukhacakṣuṣī /
hṛdgale 'nkuśapāsābhyām vindhantīm bāṇakārmukaiḥ //
vajreṇa duṣṭahr̥d bhittvā'śokenāsecamāparām /
vimokṣāṣṭāṣṭabhis tān duṣṭān naṣṭān prabhāvayet /
pādavikāśasaṃkocādātmadrṣṭīm ca tadratiṃ /
praññopāyapadākṛāntām māricīm bhāvayed vratī //
sarvadikṛyadhvabhāvātmasphuratsaṃhārakārakān /
jaḥ hum vaṃ hoḥ bruvaṃstasmin sarvabuddhān praveśayet //
buddhāṅgodbhavavidhyābhir bhṛtakumbhāmṛtāmbudhiḥ /
ratnamukuṭapaṭṭāṅgām paśyet śāśvatasekadhām //
sarvapūjākaravyagradhūpapuṣpādivajribhiḥ /
pūjām stutiṃ ca kuryād vai tena paśyed imām tataḥ //
stambhayan kāyavākcittam āmantrya picuvām japet /
sarvaduṣṭapraduṣṭānām caturthāntam saśāṅkayā //
catuḥsandhyam trisandhyam vā prātarvā'ṣṭaśatam japet /
bhāvayaṃs tām mahāvidyām mahārthe tu sahasrakam //

^299

japtvā pūjāstutiṃ kṛtvā vināmya śubhamarthataḥ /
niveśyātmani sambuddhān gataśaṅgo visarjayet //
visarjanam adhiṣṭhānam sāmānyam tryakṣaram smṛtam /
praṭiṣṭhāsamaye tatre kāyavākcittasādhane //
sandhyāntare 'pi pūjādipuraḥsaramito japet /
prāgvidhinā puraḥ prātardevīsaṅgīticeditaḥ //
imām vidyām tathā cānyām bhāvayet sa samājapan /
tantrāmnāyena sanmantrī rucitaḥ sādhyed bhṛśam //
picuvāleśasaṃlekhād yat puṇyam samupārjitam /
tena loko 'stu sarvāśaḥ syāmahaṃ mañjurāṭ svayam //

// śrīmāricīpicuvāsādhanaṃ samāptam //

145.

natvā ca māricīm devīm sarvaduṣṭapramardanīm /
tasyāḥ sādhanam vakṣye 'haṃ sarvakarmaprasādhakam //
sattvaparyāṅkam āśinām hṛdīndāvomkārabhūṣitām /
raktavarṇām jvaladdivyām viśvaraśmīsamākulām //

^300

tair niṣpāditāḥ sambuddhāḥ bodhisattvā maharddhikā /
 vanditvā sampūjyābhimantrya naivedyādi nivedayet //
 anena manteṇa - vajrapuṣṭe vajradhūpe vajradīpe vajragandhe
 vajranaivedye oṃ huṃ iti sarvatra / tato ratnatrayaṃ me śaraṇaṃ
 bodhicittotpādanaṃ ca / praṇidhipūrvakaṃ sarvadharmānairātmyaṃ
 bhāvayed anena oṃ śūnyatājñānavajrasvabhāvātmako 'ham /
 tataḥ sthiracalasarvabhāvasvabhāvān vicintya bījaṃ ca tad anu
 oṃ svabhāvaśuddhāḥ sarvadharmāḥ svabhāvaśuddho 'ham / tadbīja-
 niṣpannacakraṃ tasya varaṭake, bhānumaṇḍalaṃ tasyopari ṣaṣṭhasya
 pañcamabījaṃ ākāraindubinduśobhitaṃ tatsarvaṃ niṣpanne sati
 mārīcīrūpeṇātmānaṃ vicintayet raktavarṇaṃ vaktradviguṇabhujāṃ
 lalitavyāghrācarmanivasanāṃ ūrdhvābaddhajaṭāṃ ratna-
 mukutinīṃ trimukhīṃ ubhayavarāhānanāṃ prathamamukhaṃ saumyaṃ
 prahasiṭānaṃ saśṅgārasavibhramaṃ sarvatra trinetrṃ vāmaṃ
 raktaṃ vārāhaṃ vajramudgaragr̥hītanamaskṛtaṃ dakṣiṇamukhaṃ vārāhaṃ
 saindhavacchāyaṃ vajrapāśagr̥hītapurandaravanditaṃ caityagarbhakṛṣṇa-
 kroḍālīḍhena sthitāṃ adho hariharabrahmādayo mardditā
 vasulokapālāḥ sarve bhītāstrastā bhaṭṭārikāvandanāmājñāṃ
 ca kurvantaḥ sthitāḥ, ākaṇṭhapūritadhanvīṃ aśokakalikānibhena

^301

śareṇa sādhyāṃ hṛdi vindhayantiṃ vicintayet;
 raktakañcukottarīyāṃ sarvālañkārbhūṣitāṃ aśokabaddhamakuṭāṃ
 vāmakareṇāśokapuṣpavasupuṣpadhṛtāṃ hṛdi tarjanīsthitāṃ
 vajrapāśamahākāpālasūtraśīrobhadraghaṭagr̥hītahastāṃ dakṣiṇe
 sūciañkuśabhiṇḍipālakhaḍgakartrivajradaṇḍakuliśahastāṃ mṛpā-
 varttaka(?)varṇāṃ / śrīmadvairocanaṃ vajraparyāṅkabodhyañgīsamāpannaṃ
 jaṭāmukuṭadharam śāntaṃ jñānonmīsitacakṣuṣaṃ śirasi
 vicintya sarvakarma samārabheta / yathopadeśataḥ jñānasattvam
 ākr̥ṣya praveśya baddhvā vaśīkr̥tya sādhyet / abhiṣekaṃ
 kavacapaṭṭabandhapūjāstutiṃ ca kṛtvā paścāt jāpaṃ samārabheta /
 yathāhi gehe jvalati pradīpo akampamānānilaprayuktaḥ
 tathāhi dharmo jvalate śarīre ekāgracittasya jape ratasya /
 tato mudrāṃ bandhayet /
 aṅgṣṭhasattvaparyāṅkā kuñcitāgrāgravigrahā /
 samamadhyamottamāṅgā śeṣā vajrāñjaliprabhā //
 hṛdūrṇākaṅṭhamūrdhni avasthāpyānena oṃ mārīcyai huṃ
 sarvaduṣṭān mardaya huṃ phaṭ / aṣṭamasya tṛtīyacaturthayos tṛtīyaṃ
 saptacaturthena pūritaṃ, [tau] prathamadvitīyena bhūṣitau, śuklaṃ
 indrānaṃ pradoṣa madhyamayā śāntimantraṃ prakāśitam / oṃ

^302

mārīcyai devadattasya śāntiṃ kuru svāhā / prathamasya trayodaśaṃ
 bījaṃ arhendubinduśobhitaṃ pratyūṣe madhyamayā pītaṃ kauborānaṃ
 pauṣṭike mantraṃ udāhṛtaṃ / oṃ mārīcyai devadattasya puṣṭiṃ
 kuru oṃ / aṣṭamasya caturthaṃ ca prathamasya trayodaśaṃ ṣoḍaśena
 samāyuktaṃ ardharātrau vā 'nyat raktā 'nāmi(kā)kayā vaśya-
 varṇaprabheditaṃ / oṃ mārīcyai devadattasya vaśam ānaya hoḥ /
 haparaṃ ṣaṣṭhena samyuktaṃ arhendubinduśobhitaṃ madhyasādhyapraveśitaṃ
 ṣaṣṭhasya tṛtīyakaṃ caturthyādyarthinaṃ kṛṣṇayāmyāsyō madhyāhne
 abhicāraṃ tarjanyaḥ eṣa mantraḥ pracoditaḥ / oṃ mārīcyai
 devadattaṃ mārāya huṃ phaṭ / tṛtīyātṛtīyakaṃ bījaṃ ṣoḍaśena
 samāyuktaṃ sarvākarṣaṇaṃ uttamam / oṃ mārīcyai amukasya

siddim ākarṣaya jaḥ / mārīcyā maṇḍalābhiṣikto gurubhaktō
'tha satyavāk sidhyati / tasya devatājaptavidyasya na saṃśayaḥ /
koṭijāpena mantraḥ syāt / paṭasyāgrataḥ sujaptena sidhyanti
sarvakarmāṇi mano 'bhirucitaṃ yad bhavet /

mārīcyudbhavatāntrasya likhitaṃ sādhanam varam /
anena kuśalamūlena sattvā bhavantu saugatāḥ //

mārīcyāḥ sādhanam //

^303

146.

saṃkṣiptamārīcīsādhanam vidhīyate / svahr̥di candre mām̐kāraṃ
dhyātvā tadraśmibhir̥ niṣpannān gurubuddhabodhisattvān agrato
dr̥ṣṭvā vanditvā saṃpūjya pāpadeśanādikaṃ kuryāt / tataḥ
sarvadharmam ātmānaṃ ca māyopamākāreṇa pratibhāsamātraṃ bījaṃ
vicintya svabhāvaśuddhim paṭhet / tataḥ śūnyatādhimokṣaṃ
kuryāt / tatas tadbījapariṇataṃ aśokastavakaṃ tadupari
candrasthamām̐kāram etat sarvaṃ pariṇamyātmānaṃ mārīcīrūpaṃ
paśyēt / tat pītavarṇaṃ trimukhāṃ trinetraṃ aṣṭabhujāṃ
raktāmbardharāṃ raktakañcukottariyāṃ sarvālaṅkārabhūṣitāṃ
vairocanakṛtamūrdhdhajāṃ sphuradraśmimālākulāṃ bandhūkajavā-
kusumasadr̥śādharāṃ vāmakare tarjanīpāsacāpāsokapallava-
sūtradharāṃ dakṣiṇe vajrasārāṅkuśasūcidharāṃ caityagarbhasthitāṃ
saptaśūkararathagatāṃ pratyālīḍhapadāṃ kumārīṃ yauvanasthitāṃ
utphullalocanāṃ / tadasyā mūlamukhaṃ saumyaṃ saśṅgāraṃ vāmaṃ
kṛṣṇaṃ saroṣaṃ vārāhaṃ bhṛkuṭikarālabhayānakam̐ lalajjihavaṃ
dakṣiṇamukhaṃ suraktaṃ caṭulaṃ padmarāgasannibhaṃ harmyasthitāśoka-
tarukusumāvākīrṇāṃ adhastād vāyumaṇḍalaṃ haṃbhavarāhuṃ
candrasūryau grasamānaṃ caturdevīparivṛtāṃ bhagavatīṃ dhyāyāt /
tatra pūrveṇa varttalīṃ devīṃ raktavarṇāṃ caturbhujāṃ vāmakarābhyāṃ
pāsāśokau dakṣiṇābhyāṃ vajrāṅkuśasūcidharāṃ

^304

dakṣiṇato vadālīṃ devīṃ pītavarṇāṃ caturbhujāṃ vāmakarābhyāṃ
pāsāvajrau dakṣiṇe aṅkuśaikasūcidharāṃ paścimato varālīṃ
devīṃ tadvadrūpadharāṃ vāmakarābhyāṃ pāsāśokau dakṣiṇābhyāṃ
vajrasūcidharāṃ uttare varāhamukhīṃ devīṃ raktavarṇāṃ caturbhujāṃ
vāmakarābhyāṃ aśokacapau dakṣiṇābhyāṃ śaravajradharāṃ
dhyāyāt / sarvāś caitā ratnamakuṭā varāhaikamukhāḥ trinetra
vicitrābharaṇā raktakañcukottariyā dhyāyāt / tato vajrāṅkuśyādi-
mudrābhis tanmantrair̥ jñānasattvasyākarṣaṇādikaṃ kuryāt
jaḥ huṃ vaṃ hoḥ ity anena / jñānasattvam ākṛṣya praveṣya baddhvā
vaśīkṛtya toṣayet / tato mārīcīmudrayā 'dvayaṃ kuryāt /
bhāvanāpūrvakaṃ jāpaṃ kuryāt oṃ mārīcyai svāhā / sarva-
kuśalaṃ pariṇamya visarjjayet oṃ mārīcyai mur̐ iti /

// saṃkṣiptamārīcīsādhanam samāptam //

^305

147.

namo mārīcyai

sattvaparyaṅkasthito dhīmān ālambitamahākṛpaḥ /
prātaḥ sāyaṃ ca hr̥ccandre sitaṃkāreṇa bhāvayet //
vairocanāstham ātmānaṃ tatkaraiḥ satvataḥ sitam /
prākāraṃ caturaṃ caityabhūṣitor dhvaṃ jvalatprabham //
rakṣārthaṃ purataḥ paścāt savye vāme 'tha mūrdhani /
kramānmātrādi dārādi mātulādi sutādi ca //
pratimāpaṭakalpena miśrapuṣpādisambhavāt /
tato hr̥ccandramāṃpītamārāśokacchaṭodbhavā //
cintayed āryamārīcīṃ sūcīsūtradharārūpām /
utthānābhīnayāṃ savye nāsārandhreṇa tāṃ punaḥ //
saṃsthāpya syūtanetrāsyaduṣṭān prākārato bahiḥ /
kurvāṇāmasakṛnnaddhabodhyaṅgīdhāraṇīṃ paṭhet //
tata oṃādi mārīcyai svāhā mantrō yathābalaṃ /
japyo 'rthamantravid vāmanāsārandhreṇa tāṃ hr̥di //

^306

praveśyāśokakāntā syād raśmijaiḥ pītaśūkaraiḥ /
bahiḥ sampiṣṭya tadduṣṭaiḥ kurvāṇāṃ sīmabandhanam //
homābhaśūkarārūḍhāṃ taptakāñcanabhāsvarām /
līlayordhvasthitāṃ candrabimbāmbhoruhasaṃśrayām //
aśokavṛkṣaśākhāgravilagnāṃ vāmapāṇinā /
bibhratīṃ varadākāradakṣiṇakarapallavām //
dīptaratnopaśobhena maulinā buddhaśekharām /
śvetavastrāṃ namasyāmi mārīcīṃ abhayapradām //

// āryamārīcīdhāraṇīpāṭhopadeśaḥ //

^148

parṇaśavaryai namaḥ /

parṇaśavarīsādhanam ucyate / pūrvavat sarvaṃ vidhāya svahr̥di
sitapadmacandramaṇḍale pītapamkārajaṃ vajraṃ tadvaraṭake paṃkāraṃ
tatsarvaparīnatāṃ bhagavatīṃ pītavarṇāṃ trimukhāṃ trinetrāṃ
ṣaḍbhujāṃ prathamamukhaṃ pītaṃ dakṣiṇāṃ sitaṃ vāmaṃ raktaṃ laita-

^307

hāsinīṃ sarvālaṅkāradharāṃ parṇapicchikāvasanāṃ nava-
yauvanoddhatāṃ pīnāṃ kharvalambodarīṃ lalajjihvāṃ dakṣiṇabhujaiḥ
vajraparaśuśaradhāriṇīṃ vāmabhujaiḥ satarjanikāpāsāparṇapicchikādhanur-
dhāriṇīṃ puṣpāvabaddhajaṭāmukuṭasthākṣobhyadhāriṇīṃ
sūryaprabhāmaṇḍalinīṃ adho vighnān nipātya sitapadma-
candrāsane pratyālīḍhasthāṃ hr̥dvāmamuṣṭitarjanyādho vighna-
gaṇān santarjya dakṣiṇavajramuṣṭiprahārābhīnayām / atha
tathaiva caturbhujāṃ vāmabhujayoḥ satarjanikāpāsāparṇapicchike
dakṣiṇabhujayor vajraparaśudhāriṇīṃ atibhayadāṃ bhāvayet / tato
mantraṃ japet oṃ piśāci parṇaśavari sarvamāripraśamani
svāhā / tato yathāvad visarjya yathāsukhaṃ vihared iti /

// parṇaśavarīsādhanam //

^308

149.

pūrvoktavidhānena śūnyatābhāvanānantaraṃ viśvakamale
candrasthaharitamāṅkarajam parṇaśavarīm haritām trimukhām trinetrām
ṣaḍbhujām kṣṇaśukladakṣiṇavāmānanām vajraparaśuśaradakṣiṇa-
karatrayām karmukapatracchaṭāsapāśatarjanīvāmakaratrayām
sakrodhasitānanām navayauvanavatīm sapatramālāvyaḅhracarma-
nivasanām iṣallambodarīm ūrdhvasaṃyatakeśīm adho'seṣa-
rogamārīpadākrāntām amoghasiddhimukuṭīm ātmānam jhaṭiti
niṣpādyā mantram japet om piśāci parṇaśavari sarvamāri-
praśamani huṃ phaṭ svāhā /

// parṇaśavarīsādhanam //

150.

namo ratnatrayāya, namo 'mitābhāya tathāgatāyārhate
samyaksambuddhāya, nama āryāvalokiteśvarāya bodhisattvāya
mahāsattvāya mahākāruṅikāya, namo mahāsthāmaprāptāya
bodhisattvāya mahāsattvāya mahākāruṅikāya /
vāmane tvām namasyāmi vāmane tvām bhagavati /
piśāci parṇaśavari pāśaparaśudhāriṇi //

^309

yāni kānicit bhayāny utpadyate yāḅ kāścīt māryo
yāḅ kāścīt mahāmāryo yāḅ kāścīt itayo ye kecid
upadravā ye kecid apāyā ye kecid ādhyātmikā bhayā ye
kecid upasargā upasargasambaddhā vā utpadyante sarvāṅi tāni
sarvāstāḅ sarve te bālata evotpadyante na paṅḅitataḅ /
tad anena satyena satyavacanena satyavākyena jjaḅ jjaḅ jjaḅ jjaḅ
ebhiḅ paṅḅitādhiṣṭhitair mantrapadair mama sarvasattvānām ca rakṣām
kuru, paritrāṅam kuru, parigrahaṅ kuru, paripālanam kuru, śāntim
kuru, svasstyayanam kuru, daṅḅaparihāram kuru, śāstraparihāram
kuru, yāvad viṣadūṣaṅam kuru, agniparihāram kuru, udaka-
parihāram kuru, kākhorddacchedanam kuru, sīmābandham kuru, dharaṅi-
bandham kuru / tad yathā, amṛte amṛte amṛtodbhave amṛtasambhave
āśvaste āśvastāṅge mā mara mā mara mā sara mā sara śama
praśama upaśama sarvavyādhīnupaśama sarvākālamṛtyūnupaśama
sarvanakṣatragrahadoṣānupaśama sarvadamṣṭrinām copaśama bhavati
parṇaśavari tunna tunna vitunna vitunna tuṅa tuṅa tumule

^310

svāhā / om gauri gāndhāri caṅḅāli mātāṅgi pūkvasi
svāhā / om aṅkure maṅkure kurukure parṇaśavari svāhā /
om namaḅ sarvaśavarāṅam mahāśavarāṅam bhavati piśāci
parṇaśavari piśāci parṇaśavari piśāci pāśaparaśudhāriṇi
yāni kānicit bhayāni(yau) svāhā / om
piśāci parṇaśavari hrīḅ huṃ phaṭ piśāci svāhā /

// āryaparnaśavarītārādhāraṇī samāptā //

151.

oṃ nama āryaprajñāpāramitāyai /

athātaḥ sampravakṣyāmi prajñāpāramitodayam /
yasyāṃ bhāvitamātrāyāṃ nigrahaḥ sarvavādinām //
dvibhujām ekavadanām sitavarṇām manoramām /
ardhacarccarakeśām ca śvetāmbhoruhasaṃsthitām //
padmaṃ dakṣiṇahaste tu raktavarṇaṃ vibhāvayet /
prajñāpāramitāṃ vāme vajraparyaṅkasamsthitām //

^311

sarvālaṅkārasampūrṇāṃ bhāvayen nābhimaṇḍale /
aṅkārajñānasambhūtāṃ paramānandakāriṇīm //
samayasattvaṃ niṣpādyā jñānasattvasya bhāvanā /
ṣaṇmāsābhyāsayogena prajñāpāramitā bhāvet //
saptarātraprayogeṇa sarvaśāstraviśāradaḥ /
lakṣajāpaprayogeṇa śataślokaṃ dine dine /
karoti cāprayotnena śatagranthaṃ ca dhārayet //
tatra mantrapadāni bhavanti - oṃ picu picu prañāvarddhani
jvala jvala medhāvarddhani dhiri dhiri buddhivarddhani svāhā /
anena mantreṇa saptābhimantritaṃ kṛtvā ayācitamāranālaṃ
ṣaṇmāsaṃ yāvat pibet / mahārājño bhavati / oṃ praṃ
svāhā ayaṃ mantraḥ / akṣobhyamudritā ceyam /

// iti śuklaprajñāpāramitāsādhanam //

^312

152.

pūrvoktavidhānenākārajacandre pītadhīḥkārajaviśvapadme
pītahakāramakārādiṣoḍaśasvarapariveṣṭitaṃ bahiḥ kakārādi-
dviṭriṃśadvarṇaparivṛtaṃ bhāvayet / tataḥ śrīlāsya mālyā
nṛtyā gītā puṣpā dhūpā dīpā gandhā ity aṣṭau yoginīḥ /
etatsakalaparīṇāmena jñānacandra udeti prabhābhāsvaraḥ tadupari
padmaṃ tadupari prajñāpāramitāpustakaṃ tadupari dvitīyaṃ
caṇḍlamaṇḍalaṃ tadupari dvitīyapustakaṃ / sarvam etat pariṇāmya
bhagavatī prajñāpāramitā pītavarṇā dvibhujai kamukhī pañca-
tathāgatamakuṭī vyākhyānamudrāvati viśvalalapadme candrāsanāsīnā
sarvālaṅkāravāstravatī vāmadakṣiṇapārśve utpalastha-
prajñāpāramitāpustakadhāriṇī / mantraḥ - oṃ āḥ dhīḥ
huṃ svāhā / pītaomkāro lalāṭe, śuklaāhlāraḥ kaṇṭhe,
pītadhīḥkāro hṛdi, kṛṣṇahumkāro nābhāviti jāpakāle
catvāryakṣarāṇi anucintayet /

// iti kanakavarṇaprajñāpāramitāsādhanam samāptam //

^313

153.

pūrvoktavidhānena śūnyatābhāvanānantaraṃ raktapadmam candrastha-
pītadhīḥkārāpariṇatāṃ prajñāpāramitāṃ pītāṃ akṣobhyāntaḥstha-
jaṭāmukuṭinīṃ vyākhyānamudrādharāṃ pustakamahitanīlotpalaṃ
vāmapārśve dhāriṇīṃ paṭṭāṃśukottariyāṃ divyavastrālaṅkāriṇīṃ
ity evaṃ dhyātvā oṃ dhīḥ śrutismṛtivijaye svāhā
iti mantram jayet /

// pītavarṇasamṁkṣiptaprañāpāramitāsādhanam samāptam //

154.

prajñāpāramitāyai namaḥ /

prajñāpāramitāyā yogaṃ tad ucyate / pūrvoktavidhānena
svahr̥di sitāravindendumaṅdale sitapramkāraṃ vinyasya tathaiva
pūrvavat sarvaṃ vidhāya paṃkārapadmapariṇatāṃ bhagavatīṃ
dvibhujāṃ ekamukhāṃ śuklāṃ āgamādhigamarūpāṃ ratnamakuṭa-
dhāriṇīṃ prajñāpāramitāpustakāṅkitakamaladvayāṃ vāma-

^314

dakṣiṇapārśvayor antarutthitam sandhārya karābhyāṃ vyākhyāna-
mudrāṃ ābaddhya sitapadmacandre vajraparyāṅkinīṃ navayauvanoddhatāṃ
vicitravastrālaṅkārabhūṣitāṃ pratibhāsamātrāṃ prasphurannānā-
raśmisamūhair gaganamāpūrayantīṃ pradīpamālāmivāpratighāṃ
anekaprajñāpāramitāsphuraṇasamharaṇayogena sarvaṃ ekasvabhāvādhimokṣeṇa
ca tāvad bhāvayet yāvat prajñāpāramitāṃ
sākṣān na kuryāt / tata auddhatyaṃ yadā bhavet tadā
sitapadmam nāsāgre caṅkapramāṇamālikhitam iva vibhāvya
tatrasthāṃ prajñāpāramitāṃ atisūksmāmuktarūpāṃ ekāgramanāḥ
punaḥ punar ākalayan bhāvayet / tatra utpattipakṣe mantraḥ
oṃ praṃ svāhā, niṣpannapakṣe mantra 'stīti paramārthakramaḥ
prajñāpāramitāyogopadeśalabdhaḥ /
saṅghadattasya putreṇa kulanāmnā ca yatnaḥ /
likhitam sādhanam spaṣṭam sarvasattvārthahetutaḥ //

// iti sitaprajñāpāramitāsādhanam samāptam //

^315

155.

prajñāpāramitādevyā rājate bhāvanāvidhuḥ /
yasyodayena nidrāti vādināṃ mukhapaṅkajam //
kṛpāvān sukhāsanastho yogī svahr̥di śuklapaṅkāra-
pariṇatam padmam tataś ca abhavam candramaṅdalam tatra śuklamakāram
tato nirgatai raśmibhiḥ nabhasi guruṃ prajñāpāramitāṃ buddha-
bodhisattvaṃś ca paśyēt / tān bijanirgatān pūjopahāreṇa
pūjayed iti pūjā / evaṃ vandanā trīśaraṇagamanam pāpadeśanā
akaraṇasaṃvaraḥ puṇyānumodanā ātmaniryātanaṃ
puṇyapariṇāmanaṃ bodhicittotpādo jinamārgāśrayaṇam / para-
saikhyasampadicchā maitrī, paraduḥkhāpanayanasamīhā karuṇā,

modantāṃ sattvā ity ākārā muditā, mitrodāsīnaśatruṣu
anunayapratighavirahākārā saṃskārasamatayā sattvamātram
etad ity ākṛtir upekṣā iti cintayet / tataḥ sūnyatā /
sūnyatābodhako mantraḥ, oṃ sūnyatājñānavajrasvabhāvātmako
'ham iti / tataḥ padmaṃ tataḥ candram vibhāvya tanmadhye bījaṃ
tataḥ śuddhasphuṭikaghaṭitāṃ bhagavatīṃ ekānanāṃ kṛṣṇorddhacarccara-
keśapāśāṃ dvibhujāṃ kutaparyāṅkāṃ raktādharapāṇipādatalāṃ

^316

sarvālaṅkārabhūṣitāṃ śubhrāambaradharāṃ sanālaraktakamalakṛta-
dakṣiṇapāṇipallvāṃ tadanyakareṇa hṛdayavilikhitapustakāṃ
ātmānaṃ prajñāpāramitāsvabhāvam utpādya nābhimaṇḍale evam
aparāṃ api bhagavatīṃ sarvālaṅkāradhāriṇīṃ bhāvayet /
asyāś ca hṛdi padme candrabījaṃ tataḥ sphurantībhiḥ prabhābhir
aṅkuśākārābhir anādisaṃsiddhāṃ bhagavatīṃ jaḥ iti mantreṇākṛṣya
samabhyarcya hūṃ iti praveśya vaṃ iti baddhvā hoḥ iti
mantoṣayet / tad anu bījāt sphuraṇena nirgatān aneka-
lokadhātusthānāṃ sattvānāṃ arthaṃ kṛtvā anantān prajñāpāramitā-
nirmāṇakāyān punas tatra tān saṃharan bhāvayet /
khinnaḥ sphuraṇaṃ saṃhṛtya bhagavaty ahaṅkāreṇa vyavaharet / evaṃ
madhyamandhyāyāṃ avasānamandhyāyāṃ tu sphuraṇaṃ vibhāvya āhṛtya
tadahaṅkāreṇa suṣyād iti / punaḥ prabhātasandhyāyāṃ muḥkāreṇa
visṛjya tathaiva bhāvayet / tatrāyaṃ japavidhiḥ / hṛdbījākṣaramadhyād
bahir devīmukhavivareṇa niḥsṛtāni nābhimaṇḍalena
tatraivānupravṣṭāni sphaṭikākṣamālākārāṇi śuklāni
mantrākṣarāṇi sphuraṇam upasaṃhṛtya devatāhaṅkāreṇa japet /
tatrāyaṃ japyo mantraḥ - oṃ picu picu prajñāvarddhani jvala
jvala medhāvarddhani dhiri dhiri buddhivarddhani svāhā / evaṃ
bhāvayan yogī acireṇaiva kālena sarvasāstrakovido
bhavati / iti prajñāpāramitābhāvanākramaḥ /

^317

vidhāyāsāditāṃ puṇyaṃ prajñāpāramitodayam /
yat tenedaṃ jagad bhūyāt prajñāpāramitodayam //

// śuklaprajñāpāramitāsādhanam /
/ kṛtir iyaṃ paṇḍitaśrīpadmavardhanapādānām //

156.

svahṛdaye akārotthacandramaṇḍale dhīḥkāraṃ vinyasya
tāvad vinirgataraśmibhir gurubuddhabodhisattvān sañcodyānīyāgrato
vicitrāsanopaviṣṭān drṣṭvā manasā vandanāpūjā-
pāpadeśanāpuṇyānumodanātrīśaraṇagamanabodhicittotpāda-
puṇyapariṇāmanākṣamāpanāḥ kuryāt / tato maitṛikaruṇā-
muditopekṣābhāvanāḥ / tataḥ sūnyatājñānavajrasvabhāvātmako
'ham ity uktvā sūnyatāṃ bhāvayet / tatas tad eva cittam jhaṭiti
candrasthadhīḥkāraṃ drṣṭvā tatpariṇatāṃ prajñāpāramitāṃ jaṭāmukuṭīnīṃ
caturbhujāṃ ekamukhīṃ hastadvayena dharmamudrādharāṃ
nānāratnābharaṇabhūṣitāṃ suvarṇavarṇojjvalāṃ vāmabhujāsakta-
prajñāpāramitānīlotpaladharāṃ vicitravastraparidhānottarīyāṃ
dakṣiṇahastēnābhayapradāṃ raktapadmopari candrāsane

vajraparyāṅkathāṃ bhagavatīm vibhāvya tato dṛḍhāṅkāraṃ kuryāt

^318

yābhagavatī prajñāpāramitā sā 'haṃ sābhagavatī
prajñāpāramitā / tato mantrasyāsaṃ kuryāt / kaṅṭhe oṃ dhīḥ,
jihvāyāṃ oṃ gīḥ, karṇayoḥ oṃ jīḥ / tataḥ svahr̥daye
raktaāḥkārodbhavaraktāṣṭadalapadmaṃ karṇikākeśarānviṭaṃ
vicintyākṣarāṇi vinyaset manasā padmapatre karṇikāyāṃ ca
pītāni / pūrvapatre namaḥ, āgneyyāṃ patre bhagavatyai, dakṣiṇa-
patre prajñāpāramitāyai, nairṭyāṃ amṛtaguṇāyai, vāruṇapatre
bhaktivatsalāyai, vāvyapatre sarvatathānatājñānaparipūritāyai,
kauveraputre sattvavatsalāyai, aiśānapatre tad yathā, oṃ dhīḥ
karṇikāyāṃ, pūrveṇa śru, āgneyyāṃ ti, dakṣiṇe smr, nairṭyāṃ
ti, vāruṇe vi, vāvyaye ja, kauvere ye, aiśāne svāhā,
evaṃ mantrākṣarāṇi vinyasya japet / etāny evākṣarāṇi
vicintayet / trisandhyaṃ aṣṭasahasraṃ vā ṣaṇmāsān yāvat,
saṃvatsaraṃ vā, tataḥ śrutidharo bhavati /

// kanakavarnaprajñāpāramitāsādhanam samāptam //

^319

157.

kvacin manorame sthāne niṣadya ca sukhāsane /
maitrīkr̥pānvito yogī mantarṃ uccārayet tridhā //
oṃ śūnyatākjñānavajrasvabhāvātmake 'haṃ /
iti sthiracalān bhāvanātmadehaṃ ca sarvathā /
śūnyaṃ vibhāvya cittaena svapne svapnasamena tu //
paṃkārākṣaraniṣpannapadmacandrāsanasthitam pītadhīḥkāram
āropya tenātmānaṃ bhagavatīm prajñāpāramitāṃ dvibhujāṃ
vicitrabhūṣaṇāṃ vicitravastradharāṃ vyākhyānamudrayā samupeta-
satkāraṃ -
śṛṅgāraikarasopetāṃ vajraparyāṅkasamsthitāṃ /
sapustakanīlābjaṃ [ca] bibhrāṇāṃ vāmapārśvataḥ //
śiraḥkaṅṭhahṛdaye[ṣu] sthāneṣu candrasamsthitāḥ //
tritattvakaṃ oṃ āḥ hūṃ,
oṃ āḥkārayor madhyacandre dhīḥkāraṃ pītaraśmikam /
vibhāvya ca tataḥ pītāṃ rūpiṇīm bhāvayed(t) [vratī] //
prajñāṃ prajñāpāramitāṃ prajñāsambṛtiyogataḥ /
paramārthaṃ gataṃ rūpaṃ vaksye prajñātmakaṃ mahat //
yanniṣṭhāṃ prāpya sambodhir jāyate kramayogataḥ /
vibhāvya sitaṃ citteśam śaraccandrasamaprabham //

^320

viśvaṃ sacarācaram tādr̥k paścāt tad api khopamam /
niḥśeṣakalpanāśūnyaṃ svayaṃ śūnyamarūpi vā //
rūpaśabdagandharasasparśādigrāhyagrāhakakalpanairanāliptaṃ
cācintyapratyayodayaṃ samyaksambodhipadaṃ cittaṃ sarvajñatāpadaṃ /
tatrāyaṃ japyamantraḥ oṃ prajñemahāprajñe śrutismṛtivijaye
dhīḥ svāhā / prajñāpāramitābhāvanāṃ kurvatā mayā
yatpuṇyam avāptam -
tenāstu nikhilo lokāḥ prajñāpāraparāyaṇaḥ /

// prajñāpāramitāsādhanam //

158.

prathamam tāvat sādhaḥ sukhāsanasthitaḥ svahr̥di prathama-
svara pariṇatacandramadhye dhīḥkāraṃ vibhāvya tasmād vinirgata-
puṣpādibhir bhāvyamānaṃ bhagavatīm hr̥dbijagabastibhir āniya
tām svapuraḥsthitām sampūjya tasyāgrataḥ pāpadeśanādikaṃ
kuryāt / tadanantaram caturbrahmavihārabhāvanāpūrvakam muhūrtaṃ
śūnyatām bhāvayet / mantraḥ, oṃ svabhāvaśuddhāḥ sarvadharmāḥ
svabhāvaśuddho 'ham iti / pścād ākāśadeśe prathamasvara pariṇata-
candramaṇḍale pītadhīḥkāraṃ akārādiṣoḍaśasvaraparivṛtaṃ tataḥ

^321

kakārādidvātriṃśadvyañjanāvaliparikalitaṃ dhīḥkārapariṇāmena
prajñāpāramitāpustakaṃ bijopalakṣitaṃ vibhāvya sarvaṃ
parinamya bhagavatīm prajñāpāramitām pītavarṇam viśvapadmāsane
vajraparyaṅkinīm dvibhujām ekamukhīm vyākhyānamudrāvatīm sarvālaṅkāra-
bhūṣitām ratnamukuṭinīm vāmapārśvasthitapadmamadhye
prajñāpāramitāpustakadhāriṇīm bhāvayet / pītaomkāro
lalāṭe, śuklāḥkāraḥ kaṇṭhe, pītadhīḥkāro hr̥di, kṛṣṇa-
humkāro nābhau / japamantraḥ oṃ āḥ dhīḥ hum svāhā /

// kanakavarṇaprajñāpāramitāsādhanam //

159.

prajñāpāramitājñānam advayaṃ sā tathānataḥ /
sādhyatādarthayogena tacchabdaṃ granthamārgayoḥ //
prajñāpāramitām natvā bodhibījam anuttaram /
likhyate sādhanam tasyā advayajñānasiddhaye //
ātau tāvan mantrī samāhito bhūtvā prajñāpāramitām
hr̥di kṛtvā candanena maṇḍalakaṃ kṛtvā tadbhavām gomayena
tatra madhye akṣobhyamuddīśya puṣpaṃ tadyāt anena mantreṇa
oṃ namo 'kṣobhyāya hum oṃ vajrapuṣpe hum svāhā / ekam akṣobhyāya
hum iti bījākṣaram uccārya anyebhyo 'pi oṃ vajrapuṣpe

^322

hum svāhā, oṃ vajradhūpe hum svāhā, oṃ vajragandhe hum svāhā,
oṃ vajradīpe hum svāhā, oṃ vajranaivedye hum svāhā, iti
sarvaṃ dātavyam / tasyāgrataḥ oṃ nāmo vairocānāya oṃ, oṃ
vajrapuṣpe hum svāheti, tathāśyaiva dakṣiṇe pārśve oṃ namo
ratnasambhavāya trāṃ oṃ vajrapuṣpe hum svāhā, tathā paścime
oṃ namo 'mitābhāya hr̥iḥ oṃ vajrapuṣpe hum svāhā, tathā
vāme oṃ namo 'moghasiddhaye oṃ khaṃ oṃ vajrapuṣpe hum svāhā,
ittham eṣām pūjām kṛtvā vairocānaratnasambhavayor madhye locanādevīḥ
pūjayet / oṃ namo locanāyai loṃ oṃ vajrapuṣpe hum
svāhā, ratnasambhavāmitābhayor madhye oṃ namaḥ māmakyai mām
oṃ vajrapuṣpe hum svāhā, punar amitābhāmoghayor madhye oṃ
namaḥ pāṇḍarāyai pām vajrapuṣpe hum svāhā, punar amoghasiddhi-
vairocānayor madhye oṃ namas tārāyai tām oṃ vajrapuṣpe hum
svāhā / tato 'kṣobhyasya sthāne oṃ namaḥ rajñāpāramitāyai

dhīḥ oṃ vajrapuṣṣe huṃ svāheti tridhā sarvapuṣṣpādikaṃ dadyāt /
oṃ sarvatathāgatapūjāvajrasvabhāvātmako 'ham iti nānāvīdhāṃ
divyapūjāṃ kārayed iti /
maṇḍalakarma idānīm eva cintayati / amī hi sattvā
bhavaduḥkhopahatāḥ santaḥ punaḥ punaḥ saṃṣāre saṃsaranti /
ahobata kaṣṭam eṣāṃ iti karuṇācittam utpādyā evaṃ hṛdi

^323

karoti / prajñāpāramitāyogam āgamyānuttarāṃ samyaksambodhiṃ
prāpya ete 'pi mayā tatra vyavasthāpayitavyā yathaiṣāṃ punar duḥkham
na bhavati, saṃsārāt mucyante, sukhitās ca bhavantīti praṇidhāṇa-
lakṣaṇaṃ cittam utpadayati / tataḥ svahr̥di nīhārahārahārahāsānibhaṃ
śubhram amṛtarāśim iva candramaṇḍalaṃ paśyēt /
tato dhīḥkāraṃ kanakavarṇasadṛśam anekaraśmīśatasahasradīpita-
trisahasralokadhātuṃ anekabuddhakoṭīniyutaśatasahasrāṇi
visphuritāni draṣṭavyāni / atraiva prajñāpāramitā 'pi
locanādyās ca devyaḥ kalyāṇamitraś ca anekās ca puṣpadhūpadīpa-
gandhanaivedyacakraratnagajaratnās ca, ratnastrīratnapuruṣaratnādayaś ca;
tad eṣāṃ buddhānāṃ bhagavatā sarvāsāṃ ca devīnāṃ kalyāṇamitrasya
ca divyapūjāmeghair eva manoniryātaiḥ puṣpādibhiḥ
kuryāt ātmaniryātanāṃ trīśaranagamanāṃ pāpadeśanāṃ
puṇānumodanāṃ ca / tato buddhā bhagavanto locanādyās ca
devyo visphuranti saṃharantīti anīśaṃ dhyāyāt / evaṃ
dhyāyataḥ prasthānalakṣaṇaṃ cittam utpadyate /
tataḥ oṃ svabhāvaśuddhāḥ sarvadharmāḥ svabhāvaśuddho 'ham iti
gāthā paṭhitavyā / tata ātmānam ekam eva paśyannantarīkṣagataṃ
sphuradamṛtapañcam iva nirmalaṃ pūrṇimācandram iva sakalalālākālapa-
paripūrṇaṃ devīpyanāmaṃ tata oṃ śūnyatājñānavajra-
svabhāvātmako 'ham iti paṭhitavyam / paśyann ātmānaṃ na rūpaṃ

^324

na saññāṃ apīti kintarhi sphuradālokapuñjam iva kevalam
ity evaṃ dhyātvā punar akārparinatam candramaṇḍalaṃ tato dhīḥ-
kāraṃ tādrśam eva vicintya tatpariṇatyā viśvapadmaṃ tanmadhye
haḥkāro draṣṭavyaḥ, akārādiṣoḍaśasvaraveṣṭhitaḥ tathā kakārādi-
dvātriṃśadvarnaiḥ / haḥkāradayaḥ sarvaśuklāḥ / tathā'syaiva
dale lāsyā-mālā-gītā-ṇṛtyā-puṣpā-dhūpā-dīpā-gandhādy-
aṣṭayoginībhir veṣṭhita etat sarvam api parinamya jñānacakram
utpadyate / tato jāyate padmaṃ tasyopari prajñāpāramitāpustaksm
dvitīyam / punar etat sarvaṃ pariṇamya viśvalapadma-
sthitā vyākhyānamudrānvitā kanakavarṇā surūpā sarvāṅge-
tathāgataiḥ kṛtālānkārā vāmadakṣiṇe cotpale prajñāpāramitā-
pustakadvayaṃ vibhratī pañcatathāgatamukutā buddhabodhisattva-
parivṛtā prajñāpāramitā upajāyate / tadīdrśī prajñāpāramitā
bhāvayitavyeti / yadā tu dhyātuṃ na pāryate
tadā mantrajāpaḥ kartavyaḥ anena mantreṇa oṃ āḥ dhīḥ huṃ
svāhā / jāpakāle ca oṃkāraḥ pīto lalāṭe draṣṭavyaḥ,
tathā śuklaāḥkāraḥ kaṇṭhe, punaḥ pītadhīḥkāro hṛdi,
humkāraś ca nīlo nābhāv iti /

^325

prajñāpāramitādevīm īdrśīm bhāvayanti ye /

sarvajñaṃ hi padaṃ dhīrāḥ prāpnuvanti na saṃśayaḥ //

// prajñāpāramitāsādhanam samāptam /
/ kṛtir iyaṃ ācāryāsaṅgapādānām //

160.

prajñāpāramitām eva prāptaprajñāśrayodayām /
prajñāprakhyātasatkīrtiṃ tām prajñāṃ pranamāmy aham //
itaraṃ bodhisattvānāṃ sugataṃ gatakilviṣam /
prajñāprāptāgranirvāṇaṃ namāmi karuṇātmakam //
yā sarvajñatayā nayatyupaśamaṃ śāntyaiṣinaḥ śrāvakān
yā mārgajñatayā jagaddhitakṛtā lokārthasampādikā /
sarvākāraṃ idaṃ vadanti munayo viśvaṃ yayā saṅgatā
tasyai śrāvakabodhisattvagaṇino buddhasya māt্রে namaḥ //

// [prajñāpāramitāstutiḥ] //

^326

161.

namo vajrasarasvatyai /

natvā vajrasarasvatīṃ guṇamayīṃ saṃbuddhavāṇīndadāṃ
sphurjaddurjayavādasundararasāṃ svārādhakānāṃ hitām /
ghorājñānatamo 'pahāṃ bhavabhidaṃ tasyiḥ samārādhanam
vaksye sattvahitāya sūktavidhinā durbodhabuddhiṃ prati //
ādāv eva mukhādīśuddhimagamat prātaḥ kṛpāvān kṣamī
maitrīmodamadena yo muditavān mantrī śucāvāsane /
sthāne cāpi manohare rahasi vā dr̥ṣṭvā svahr̥tpaṅkajaṃ
tasmin nirmalamāṃbhavaṃ śāśadharam sambhāvayet tatra ca //
doḥkāraṃ kiraṇair digantaramitaścāpūrayantaṃ tato
dr̥ṣṭvā buddhasamūham agrata idaṃ pūjādikaṃ bhāvayet /
puṣpādyair atha vandanāṃ punar asau pāpaprakāśam tathā
puṇyānām anumodānāṃ trīśaraṇam samyag vrajenmantravit //
ityādyapraṇidhānataḥ sukr̥tinaṃ cātmānam ālambya saḥ /
śūnyaṃ sarvavikalpajālam akhilaṃ viśvaṃ tato bhāvayet //
ekānekaviyogavat parikathāśuddham ca saṃjñānavit /
paṭhet -- oṃ śūnyatājñānavajrasvabhāvātmako 'ham // (?)

^327

śūnyodbhūtasarojacandranihitam doḥkāraraktaṃ punaḥ
nānāraśmisamūhasundaratarāṃ tenāṣṭapatrāṅkajam /
tasmād raktamahādyutiṃ bhagavatīṃ sadbhūṣaṇālaṅkṛtām
pratyālīḍhapadasthitām trivadanāṃ ṣaḍbāhubhir bhūṣitām //
savye nīlamukhāṃ bibhartti ca kare padmāsikartṛiṃś ca vai
vāme śuklamukhāṃ ca pātrasahitām sadratnacakraṃ tathā /
hr̥tpadmasthitacandramadhyanihitam tasyāś ca dorbhāsvaraṃ
nānājñānatamo 'pahaīś ca kiraṇairāpūryamāṇam jagat //
saṃhr̥tya svahr̥dīndubījavihitām dr̥ṣṭvā punar niḥsr̥tiṃ
tasyaiveti muhur muhuḥ pratidinaṃ dhyāyāt sadā 'tandritaḥ /
dhyānekhinna itīha bījasamayaiḥ saṃhr̥tya mantrānasau

hārādoladivākarakramasaran mantraṃ japed īdṛśam //
oṃ picu picu prajñāvarddhani jvala jvala meghāvarddhani
dhiri dhiri buddhivarddhani svāhā /
devīrūpamanāḥ sadā pramuditaḥ sandhyāsu sarvāsu vai
mantraṃ saṃparijapya sūktavidhinā sattvārthahetor imam /
puṇyaṃ vā pariṇāmya kāryakaraṇe dhyānaikaniṣṭhaścared
yāvan na śamapūritaṃ bhavati cāpūrṇe ca karmakramaḥ //

^328

sarvākāravipakṣatām upagato dhyānaṃ karoty eva sa
śukāyāṃ pratipadyatīva sumanā yāvacchaśāṅkasthitiḥ /
tāvat saṃskṛtam eva vai pratiniśaṃ yāvat supūrṇaṃ śaśī
tasyām eva ca niḥśvāso bhavati vai siddhiḥ kavir durjayaḥ //
śrīmatkṛṣṇayamāritantranihihā śrīkṛṣṇarājena yā
śrīmadvajrasarasvatī bhagavatī tasyāḥ samārādhanam /
sattvānāṃ hitahetave racayatā puṇyaṃ mayā sāmpratam
prāptam tena jano 'stu kṛṣṇasadṛśao durvārasiddhaḥ kaviḥ //
akāri śrīdhareṇedaṃ sādhanam bauddhayoginām /
śrīmadvajrasarasvatyā vidhyvastadhvāntamāntaram //

// āryavajrasarasvatīsādhanam //

^329

162.

sarasvatyai namaḥ /

pūrvoktavidhānena sūnyatām yāvad abhimukhīkṛtyādhiṣṭhāya ca
mitakamalaṃ saptahastapramāṇaṃ tadupari śaśīmaṇḍalaṃ tanmadhye
hrīḥkāraṃ śuklaṃ tena sitakamalaṃ svabījagarbhaṃ bhāvayet /
tena ca bhagavatīm mahāsarasvatīm anuvicintayet śaradindu-
karākārāṃ sitakamalopari candramaṇḍalasthāṃ dakṣiṇakareṇa
varadāṃ vāmena sanālasitasarojadharāṃ smeramukhīmatikaruṇāmayāṃ
śvetacandranakusumavasnadharāṃ mukutāhāropaśobhitahṛdayāṃ
nānāratnālaṅkāravatīm dvādaśavarṣākṛtīm muditakucamukuladanturorastaṭīm
sphuradanantagabhastivyūhāvabhāsitalokatrāyām /
tatas tatpurato bhagavatīm prajñāṃ dakṣiṇato medhāṃ paścimato
matīm vāmataḥ smṛtīm etāḥ svanāyikāsamānavarṇādikāḥ
sammukham avasthitāś cintanīyāḥ / tataḥ svanābhipradeśe candramaṇḍale
sitamoṃkāraṃ dhyātvā tato niścarantīm aśeṣa-
vānmayamālām avicchinnapravāhāṃ cintayan mantraṃ āvartayet /
tatrāyaṃ mantraḥ - oṃ hrīḥ mahāmāyāṅge mahāsarasvatyai namaḥ /
evaṃ pośadhiko bhūtvā maunādavatiṣṭhan nirantaram devatāhaṅkāramudvahan
mantarmapyāvarttayannananyakarmā māsenā sārasvatīm

^330

svatīm vāṇīm labhate / māsatrayena brahmaghro 'po sidhyati /
ṣaṇmāsaiḥ sarasvatīsamao bhavatīti / atha bhaiśajyam ucyate -
ajākṣīrābhayāvyoṣapāṭhogrāsigrusaindhavaiḥ /
siddham sārasvataṃ sarpiḥ pibet samābhimantritam //
caturguṇe ajākṣīre ghṛtaprastham vipācayet /
auśadhaiḥ palikāmātraiḥ śanair mṛdvagninā sudhīḥ //

māsatrayaṃ prayuñjīta vāñiṃ prāpnoty uttarām /
ṣaṇmāsopayogena sāksād vāgīśvaro bhavet //
mattakokilanirghoṣo jāyate madhurasvaraḥ /
saṃśayo neha kartavyo vicitrā bhāvaśaktayaḥ //

// iti mahāarasvatīsādhanam //

163.

pūrvoktavidhānena ḥṛdi raktasarojacandre raktadoḥkāra-
bījapariṇataraktāṣṭadalakamaḥ svabījagarbhaṃ tatpariṇatām
bhagavatīṃ vajrasarasvatīṃ trimukhām ṣaḍbhujām sarvāṅgaraktām
trinayanām nīlasitadakṣiṇāvāmamukhīṃ padmakhaḍgartridhara-

^331

dakṣiṇakarām kapālaratnacakradhārivāmakarām prtyālīḍhapadām
kumārīṃ nvayauvanavatīṃ nānālaṅkāradharām ḥṛdayādhiṣṭhita-
cihnaḥvijena parārthakaraṇotsukām ātmānaṃ vibhāvya oṃ picu
picu prajñāvarddhani jvala jvala medhāvarddhani dhiri dhiri
buddhāvarddhani svāhā iti mantraṃ japet /

// vajrasarasvatīsādhanam //

164.

namo vajrasarasvatyai /

śrīghanaśaradāmṛtāśorniruttarā kaumudīva yā jagataḥ /
jādyatamaḥśamayitrī sā kulīśarasvatī jayati //
sopadeśaṃ samāsenā tasyāḥ sādhanam ucyate /
darśitaṃ ḍākinīvajrapañjare sarvadarśinā //
sthāne śucau manojñe ca niṣaṇṇastādṛśāsane /
śraddhayā'nanyakarmā ca dhyāyāt sandhyātrayānugaḥ //
dayāprabhāvāt sambodhau kṛtapraṇīdhir uddhuraḥ /
svapnamāyopamaṃ viśvam akhilaṃ kalpayet tataḥ //
hṛccandrabījakraṇair upanītataṭhāgatān /
sampūjya pāpam akhilaṃ diśed viśvahitāśayaḥ //
tataḥ punar akaraṇaṃ pratijñāya vidhāya ca /
puṇyānumodanām tac ca sambodhau pariṇāmayet //

^332

ratnatrayaṃ ca śaraṇaṃ prapadyābodhisampadaḥ /
ātmānaṃ dāsabhāvena sarvajñeṣu nivedayet //
maitryādibhāvanām evaṃ kuryād dveṣādiśāntaye /
tataḥ kiraṇasandarbhe bījagarbhe niveśinī //
sarvāśāvanoddbhāsisitāmśupaṭalojjvalām /
padmacandrasamāsīnām vajraparyaṅkaśālinīm //
ardhacarccarabhṛṅgāṅgaśrīsatkeśair alaṅkṛtām /
unnidrāruṇarājīvarājatsavyakaraśriyām //
citraneṭhyasaubhāgyām lakṣmīkhyātāṅgasampadam /
prajñāpāramitābhāsvadvāmapāṇisaroruhām //

dviraṣṭavatsarākārāṃ sitavarṇāmbārāṃ atha /
 candrabījādinīṣpannāṃ paśyed āryasarasvatīm //
 hṛdi sphaṭikabhīmābham indumaṇḍalamadhyagam /
 satārārdhavidhuprāyabindunādam avasthitam //
 sarvataḥ sphuraduddāmadhāmalakṣmīvibhūṣitam /
 bibhratīm bījamaṃkāraṃ girāṃ iva samuccayam //
 mantrair jaḥkārādībhīr ākarsādiprasādhanopāyaiḥ /
 svavapurnijādhidaivatarūpābhinnāṃ prasādhayet tad anu //
 imāmāveśanirmāṇāṃ jinānāṃ mūrtim udvahan /
 adhibījaṃ sṛjenmantrī tattvayogād aharnīśam //

^333

ṣaṇmāsābhyās ataḥ prajñāparyantam adhigacchati /
 saptarātrābhiyogena sarvasāstreṣu kovidaḥ //
 dhyānād upetakhedas tu japam kuryād ananyadhīḥ /
 nābhau śāśini bijāntarvarṇānāṃ nirgamāgamāt //
 vaktrād bahis tataś cādhas tasmād ūrdhvam iti kramaḥ /
 muktārātnākṣasūtreṇa samam sarvāvabhāsanāt //
 upary upari vṛttināṃ varṇānāṃ madhyavāhinām /
 āvṛttir mantramālāyās tulyakālāvalambinī //
 vaṃkāraje ca lakṣāṃśau bījam ādau niveśayet /
 nābhīmadhye sabījasya siddhasyaivopaḍhokanam //
 evam samādhim ālambya japel lakṣan anāvṛtau /
 āvṛtau punar adhyuṣṭalakṣāṇyevākṣaravrataḥ //
 pāṭhamātrācchatagandhadhāraṇam phalam asya /
 yadṛcchayā śatalokakaraṇam ca dine dine //
 brahmacaryām iṣatyāgamadyapānavivarjanam /
 praty aham snānam ity eṣa vidhir atropadiśyate //
 tricelaparivartaś ca vikālabhojanam ca yat /
 pānīyapratyavekṣā cetyayam vidhir apīśyate //
 brahmacaryasya rakṣāyām arakṣāyām parasya ca /
 phalam ālambate kintu na śīghram nāpi sarvathā //

^334

pālāne brahmacaryasya madyācārasya varjane /
 anvayavyatirekābhyām samānaphalatā smṛtā //
 tasmād iṣṭaphalāśaṃsī sampūrṇavidhim ācaret /
 viśvavismāpane śaktir asmād asyopajāyate //
 āsanāmbhoruhavarṇā rucayaś ca sitā matāḥ /
 akākaruditam tajjñā bhāsvato 'nudayam viduḥ //
 anvayavyatirekam vā vidyāt siddhir yathāyatham /
 dīpasya darśanāt svapne viplutāviplutasya ca //
 pibed akākarudite vatsarārdhamayācitam /
 āranālaikaculukaṃ svamantreṇābhimantritam //
 svayam grahaḥ svasṅketair anyair ākhyānam eva vā /
 yatra nāsti tam evāhurayācitavidhim budhāḥ //
 prajñādisādhanam idaṃ sugtopadiṣṭam
 ākhyāya naḥ suvipulam kuśalam yadāsit /
 tenāśu vismayakaram ca niruttaram ca
 sarvajñatā'pi padam asya janasya bhūyāt //
 // [vajrasarasvatisādhanam] //

/ kṛtir iyaṃ ācāryāvalokiteśakramakamalānatidahuta-

kalmaṣasya matinayaviduṣa udārakīrtiprabhava-
manoratharakṣitasya bhikṣoḥ //

^335

165.

ādau cakradhara tataḥ picuyugāt prajñānvito varddhani
tasmāc ca jvalayugmam asya tu pare medhāparo varddhani /
etasmāc caramaṃ dhiridvayamato buddhis tathā varddhani
svāhāntaḥ kathitaḥ sa eṣa sugatair mantraḥ kavitvādibhūḥ //
dharmapādaṃ praṇamyādau prajñātattvopadeśakam /
sārasvatam idaṃ vakṣye cakram lokahitodayam //
kvacit sukhāsanastho 'sau yogī śūnyam vibhāvayet /
yathāvidhi tato bījaṃ bījād abjaṃ tathaiva ca //
saptamasya dvitīyastham aṣṭamasya caturthakam /
prathamasya caturthena bhūṣitaṃ tat sabindukam //
tadudbhavāṃ sarasvatīṃ vīṇāvādanatatparām /
candrāvadātanirbhāsāṃ sarvālaṅkārabhūṣitām //
niṣpādyā tām mahādevīm cintayet tad hṛdi sthitam /
ām-ityakṣaraniṣpannacakram aṣṭārachūṣitam //
tanmadhye candrabimbasthaṃ tadbījaṃ cintayet sthiram /
tatra tasyāvabhāsena dyotayed ātmavigraham //
tatas taṃ romakūpena niścāryāśeṣasambhavam /
ajñānatimiram hatvā punas tasmin praveśayet //

^336

pañcamādhaḥsthitam ṣaṣṭhaḥ svarō bindudvayāṅkitaḥ /
ā ī pūrvaṃ tathā ū e au astadvadudāhṛtam //
hṛdi śirasi śikhāyām kaṅṭhe netre ca skandhake /
nyāsam itthaṃ vidhānena prakuryād brahmacaryataḥ //
tad anu bhrāmayeccakram hṛdayasthamaharniśam /
niścālam tu svahrdbījaṃ bhāvayet sthirabuddhimān //
lakṣajāpaṃ tataḥ kuryāt saptasaṅkhyāsamanvitam /
prasannā vicaret tasya hṛdi devī sarasvatī //
gadyapadyamayāśeṣaṃ dvitīya iva gīṣpatiḥ /
jānātyadrṣṭapūrvaṃ ca sarvamaitryādivāṅmayam //
idaṃ hi cakram kavirājatārthibhir
niṣevitavyaṃ varṣārdham udyataiḥ /
niṣevyamāṇaṃ svamasvarūpaṃ
samarpayiṣyatyacirādatulyam //

// vajravīṇāsarasvatīsādhanam //

^337

166.

vajrasarasvatyai namaḥ /

drṣṭvā'kāraṃ hṛdi vinihitam cintayec candrabimbaṃ
tasmin padmaṃ tadupari lasad hrīmḥkṛtiṃ tat samantāt /
paścād romāvalibilagataṃ bhāvayed bāhyarāśmiṃ
devī tatra prabhavati mahābuddhibījāṅkaraśrīḥ //

śubhrāmbujopari lasattanumādadhānāṃ
netratrayaṃ mukuṭasaṃsthitam ardhaçandram /
vāmena pustakadharāmbujam anyahaste
paścāt svadehasamatāmanayat prayatnāt //
tatas tu dhyānakhinno 'sau japen mantraṃ samāhitaḥ /
gurvādeśavaśāllabdhaṃ śucisācāratāṃ gataḥ //
hāntarāntasamāyuktaṃ sāntamīsvaraśobhitam /
indvardhabindunā"krāntaṃ lipiṃ dr̥ṣṭvā japed gurau //

// vajrasāradāsādhanam samāptam //

^338

167.

bhāsvatprvālamaṇisannibhadivyakāntiṃ
vatratrayāṃ kulīśapūrvasarasvatīṃ tām /
padmāsikartrisitacakraṇavāṃśaratna-
brahmābjabhājanadharāṃ śīrasā namāmi //
namo 'nukūle vijānapradeśe ṛḍumasūrakādāv upaviśya
svaḥṛdi candramaṇḍalam ādisvarasambhavaṃ bhāvayet / tadupari
doḥkārabījaṃ padmarāgamaṇiprabhaṃ tato raśmīn niścārya tai
raśmibhir gurubuddhabodhisattvān sañcodya purovarttinaḥ kuryāt /
tato vajrapuṣpādibhir mantrair manomayībhiḥ pūjābhiḥ pūjayet /
tataḥ pāpadeśanādikaṃ kuryāt / tataḥ oṃ svabhāvaśuddhāḥ
sarvadharmāḥ svabhāvaśuddho 'ham iti saptadhā paṭhet / oṃ
śūnyatājñānavajrasvabhāvātmako 'ham iti sarvadharmāśūnyatāṃ
vibhāvayet / tataḥ purato raktapadmaṃ saptahastapramāṇaṃ vibhāvayet /
tadūrdhvaṃ candramaṇḍalaṃ īśadraktaṃ akārasambhavaṃ tadūrdhvaṃ
doḥkārasambhavaṃ pañkajaṃ punaḥ padmasyopari candramaṇḍalaṃ tadūrdhvaṃ
doḥkāraṃ punaḥ / tato raśmimeghaṃ niścārya ṣaḍgatisaṃgrhītān
sattvān anuttarāyāṃ samyaksambodhau pratiṣṭhāpya vajrasarasvaty-
ākāreṇa doḥkāre praveśayet / tataḥ svayaṃ praviśet /

^339

svayaṃ praviṣṭamātreṇa sarvaṃ pariṇamya trimukhāṃ ṣaḍbhujāṃ
devīṃ nānālaṅkārabhūṣitāṃ piṅgordhvakeśīṃ pratyālīḍhapadena
raktacandroparisthitāṃ vibhāvayet / tasyāḥ prathamāṃ mukhaṃ raktaṃ
dakṣiṇāṃ śuklaṃ vāmaṃ kṛṣṇāṃ prathamadakṣiṇabhujē kamalaṃ prajñāpāramitā-
pustakāṅkitaṃ dvitīye asiṃ tṛtīye kartiṃ prathama-
vāmbhujē sitacakraṃ aṣṭāraṃ dvitīye navāṃśaratnaṃ tṛtīye
brahmacapālam / yathā śūnyatāsamādhyānantaraṃ devatāniṣpattaye
bījākṣaraṃ tathā punar bhagavatyā ḥṛdi vibhāvayet / tato
bījād raśmīn niścārya jñānasattvam ānīya pūjayet
praveśayec ca / tato mantraṃ japet mantrī susamāhitamānaḥ /
lakṣadvayaṃ tu japtvā tataḥ prārabhyate kriyā / tatrāyaṃ mantraḥ -
oṃ picu picu prajñāvarddhani jvala jvala medhāvarddhani dhiri
dhiri buddhivarddhani svāhā / śuklapakṣapratipadam ārabhya candramsamālokayan
saṃskṛtaṃ kuryād yāvad astameti candramāḥ
yāvāt pūrṇamāsīm / pūrṇamāyāṃ divāśāyī yāvāt karma
tāvād bhāvayet / tato 'śrutapūrvāṇy api śāstrāṇy abhimukhībhavanti,
sahasragranthaṃ dhārayed dine dine, sarvavāḍipramardakaḥ,
priyo devamanuṣyānām /

kr̥ṣṇayamāritantroddhṛtavajrasarasvatīsādhanam samāptam //

^340

168.

namo vajrasarasvatyai /

caturbrahmakrameṇa sādhanam likhyate / pūrvavad aṃkāram
dhyātvā hr̥ccandre pāpadeśanādīsūnyatābodhiparyantaṃ paṃkāraja-
śvetābjendau aṃbījāt sphuraṇādinā sambhūtāṃ sitavarṇāṃ
manoramāṃ dakṣiṇena raktāmbujadhāriṇīm vāmena prajñāpāramitā-
pustakadhāriṇīm vajrasamājamudrayā oṃ vajrasamāja
jaḥ jaḥ jaḥ jñānasattvaproveśādipūrvakam prajñāpāramitām
vajraparyaṅkasamāsīnām bhāvayet / tasyā hr̥dayacandrastham
aṃkāram dhyātvā sphuraṇasamharaṇakrameṇa mantraṃ japet oṃ picu
picu prajñāvarddhani jvala jvala medhāvarddhani dhiri dhiri
buddhivarddhani svāhā / pradīpapaṅktim iva jvalantīm mukhānirgatya
nābhimaṇḍalam praviśantīm vicintya ekamanyeṣāṃ
draṣṭavyam / tathā cōktam -
prathamam sūnyatābodhiṃ dvitīyam bījasamṃyutam /
tṛtīyam bimbaniṣpattim caturtham nyāsam akṣaram //

// iti vajrasarasvatīsādhanam samaptam //

^341

169.

pūrvoktavidhānena pītabhQmkāraṇiṣpannām caturbhujai kamukhīm
pītām trinetrām navayauvanām varadākṣarasūtradharadakṣiṇakarām
tridaṇḍīkamaṇḍaludharavāmakarām amitābhamudritām padma-
candrāsanasthām bhagavatīm dhyātvā mudrām bandhayet / prasārita-
hastadvayāṅguṣṭhābhyām kaniṣṭhikānakhadvayam pidhāya tato mantraṃ
japet oṃ bhQm svāhā /

// bhṛkuṭīsādhanam //

^342

170.

namo bhṛkṭyai /

pūrvoktavidhānena svahr̥dīndumadhye bījam ṣaṣṭhasya caturtham
prathamāṣṭhameṇa pūritam sūnyadevenākṛāntam ardhendunā śīrasi
bhūṣitam tenaiva niṣpannām bhṛkuṭīm pītavarṇām caturbhujām
jaṭāmakuṭadharām śāntām dakṣiṇe varadām akṣarasūtradharām
vāmena tridaṇḍīkamaṇḍaludharām padmacandrāsanasthām bhāvayet /
tato mudrām bandhayet / pūrvavat hastadvayaprasāritenāṅguṣṭhena
kaniṣṭhikānakham pidhāya pṛthak pṛthak śeṣā vajralakṣaṇāḥ,
iyam bhṛkuṭīmudrā / paścāt mantraṃ japet oṃ bhQm svāhā /

// bhṛkuṭīsādhanam //

vol.2

^343

sāadhanamālā /
dvītiyo bhāgaḥ /

171.

namas tārodbhavakurukullāyai /

prathamam tāvan mantrī kvacin manohare sthāne mṛdumasūra-
kādyupaviṣṭaḥ paṭādigatām bhagavatīm avatārya bāhyapūjām
kṛtvā svahr̥di nirmalam pūrṇacandrābham ādisvarasamudbhavam candram
vibhāvya bījam tasyopari nyaset /

ūsmāṇam ca caturtham tu agnivarṇopari sthitam /
īkāreṇa samāyuktam ākāśadvayabhūṣitam //
tasya citramayūkhābhiḥ kṛtvā nirmalinam gatam /
sahādidhātukam śodhya kurukullaparvate gatām //
sañcodya ca tathā tārām ānayitvā puraścaret /
tasmād bījāt mahāpūjāmeghāṃś ca sphārayed buddhaḥ //
puṣpadhūpatathādīpagandhanaivedyasañcayaiḥ /
lāsyamālyanṛtyagītavādyapūjādibhis tathā //

^344

ratnatrayam me śaraṇam sarvam pratidiśāmy agham /
anumode jagatpuṇyam buddhabodhau dadhe manaḥ /
iti mantram tridhā vācyam tataḥ kṣantavyam ity api //
tatreyam gāthā -
yat kṛtam duṣkṛtam kiñcit mayā mūḍhadhiyā punaḥ /
kṣantavyam tat tvayā devi yatas trātā'si dehinām //
cittam maitrī vihāre [ca] niveṣṭavyam punas tadā /
karuṇācittam utpādyam pramodicittam āvahet //
paścād upekṣate sarvam cittamātravyavasthayā /
cittam śūnyam tataḥ kuryāt prakṛtākārahānaye //
śūnyatāvāhinā dagdhā pañcaskandhāḥ punar bhavāḥ /
[paṭhitvā] om śūnyatājñānavajrasvabhāvātmake 'ham //
muhūrtaḥ śūnyatāyogaḥ kuryāt cittasya viśramam /
pratijñam prakṛtanīḥ smṛtvā bījamātram punaḥ smaret //
pratāritā mayā sattvā ekāntaparinirvṛtāḥ /
katham tām uddhariṣyāmi agādhād bhavasāgarāt //
iti sattvakṛpāviṣṭo niśceṣṭām śūnyatām tyajet /
dharmadhātumayam cittam utpādayati cetasā //
buddhādhiṣṭhānato bījam utpalākhyam tato bhavet /
utpale candrabimbam tu akārasvarasambhavam //
tasmīṃś candre punar bījam tasmād gabhas tayo gatāḥ /
tābhir viśodhitā dhyeyā niḥśeṣā lokadhātavaḥ //

^345

śodhyam bodhyam sarvam raśmibhir buddhakoṭayaḥ /
viśatastānutpale dhyāyāt tās tārodayo bhavet //
caturbhujām raktavarṇām raktapadmāsanasthitām /

raktavastrayugām bhavyām raktatāṭaṅkamaulikām //
 savyabhujābhyām abhayaṃ śaraṃ ca dadhatīṃ punaḥ /
 avasavyadvitaye cāparaktotpaladhāriṇīm //
 kurukullādriguhāntasthām ārolikamaulikām /
 raktapadmāsanādhas tāt rāhus tasyopari sthitaḥ //
 kāmadevaḥ sapatnīko bhāvaniyo 'tividhvalaḥ /
 rāhor upar sapatnīkakāmadevasthitāsanām /
 vajraparyaṅkinīm tatra sarvacitrakalāvatīm //
 dhyātvā bhagavatīm samyak sarvālaṅkārabhūṣitām /
 समयामूर्तिं समसद्या ज्ञानाकामं समभवयत //
 जहाति अकारिष्णामं ज्ञानाकामं पुरास्थितम् /
 जाहं हुमं वरं इत्यनेनाकर्ष्या प्रवेश्या बद्ध्वा तोषयत //
 समयामुद्राप्रयोगेण सुखमार्गे निवेशयत /
 पानिभ्याम् अङ्गलिं कृत्वा ममसालु नमितौ यदा //
 दिग्भ्याम् तु कृता सूचिं सूचिमध्ये तु अनामिके /
 लातृभ्याम् मध्यमां श्लिष्टौ द्वौ अङ्गुष्ठौ धावद्गताः //
 अनां बन्धयत समयोनया ज्ञानाकामं प्रवेशयत /
 ततो 'भिषेकं प्रार्थयत बुद्धान् इति पाठान् कृत्वा //

^346

bodhivajreṇa buddhānāṃ yathā datto mahāmahaḥ /
 mamāpi trāṇanārthāya khavajrādyaṃ dadāhi me //
 te dadanti mahadbhūtā rājyābhiṣekanāmataḥ /
 puṣpābhiṣekavat prājñāḥ pañcabhir locanādibhiḥ //
 abhiṣekaṃ mahāvajraṃ traidhātukanamaskṛtam //
 buddhābhiṣekatas tārādharmacūḍāmaṇir bhavet /
 raktacittaprabhābābhir bhāsayantī jagattrayam //
 prāptābhiṣekaratnas tu sarvasiddhiṃ prasādhayet /
 varṣārdham ca dr̥dhāveśāt yathoktaviddhinā puraḥ //
 trisandhyāsu baliṃ datvā bhāvanākramapūrvakaḥ /
 tārāhr̥dayenānena japet mantraṃ samāhitaḥ //
 om kurukulle hrīḥ huṃ svāhā / tataḥ pūrvasevām akṣaralakṣam
 japtvā paścāt karma samārabhet /
 aṃśena vardhate prajñā aparāṃśena vaśyakṛt /
 aṃśenaiva tṛtīyena viśākarsī bhaven naraḥ //
 sarvasya lokasya bhavet sa pūjyaḥ
 strīṅāṃ madenāpi hi garvitānām /
 yatheccchayā mantrī varo vibhūṅkte
 abhyāsayogāt surasundarīṅām //

^347

hrīḥkāraṃ madanātapatranihitaṃ strīṅāṃ bhavet srāvakaṃ
 jihvāyām ca tad eva buddhijananaṃ hr̥madhyake caiva tat /
 daṣṭānāṃ paribhāvitaṃ viśaharaṃ dharmākṣaraṃ svakṣaraṃ
 tārāyā hr̥dayaṃ trilokavijayi jñeyaṃ kṛpāsālibhiḥ //
 kurukullām vibhāvya svām tārodbhūtām saror uhe /
 sādhyam antargataṃ kṛtvā bhāvayet kāmavihvalām //
 ज्ञानसत्त्वब्रजपियुषाधारं तन्मूर्ध्नि चिन्तयत /
 पतन्ति इति समाहं त्रिसन्ध्यां भवयत कृत्वा //
 क्रमभ्यासत क्षुद्रसिद्धिं सधायित्वा विकक्षाणः /
 सधयेत् च महसिद्धिं सर्वथा नात्रा समसायः //

// kalpokatārodbhavakurukullāsādhanam samāptam //

172.

namas tārodbhavakurukullāyai /

yasyāḥ smaraṇamātreṇa sadevāsura mānuṣāḥ /
dhruvaṃ kiṅkaratāṃ yānti tāṃ namasyāmi tāriṇīm //
prathamāṃ tāvaṃ mantrī kvacin mano 'nukūle sthāne strījana-
saṃsargādirahite sukhāsanīhaḥ svahr̥di prathamavaraparīṇata-
candramaṇḍalopari saraśmikahr̥ḥkārabījavinirgatarakta-
māyūkhasamūhair jagadavabhāsanapūrvakam kurukullaparvatasthitakurukullām

^348

kullām bhagavatīm sañcodyanīya purato gaganadeśe sañcintya
hr̥dbījaraśminirmmitavividhapuṣpadhūpādipūjābhiḥ pūjayet /
tad anu vandanā pāpadaśanā puṇyānumodanā pariṇāmanā
triśaraṇagamaṇam bodhicittotpādapūrvakam -
ratnatrayam me śaraṇam sarvam pratidiśāmy agham /
anumode jagatpuṇyam buddhabodhau dadhe manaḥ //
iti tridhā paṭhet / tataś caturbrahmavihārabhāvanāpūrvakam
sarvadharmmaśūnyatām vibhāvya tadadhiṣṭhānamantram paṭhet - om
śūnyatājñānavajrasvabhāvātmake 'ham / tad anu sakalam jagat
duḥkhitam karuṇayā 'valambya svacittam bījarūpam avalokya
tatparīṇatam raktakuvalayopari prathamavaraparīṇatacandrasthita-
bījaraśmibhiḥ pūrvavat jagadavabhāsyānantatathāgatakoṭīḥ
sañcodyānīyāntarbhāvayet / tadutpalādiparīṇatām raktavarṇām
raktapadmacandrāsanām raktapaṭṭamśukottariyām raktaprabhāvalayām
raktatāṅkakarīṇīm caturbhujām savye abhayapradām dvitīye
samāpūritaśarām vāme ratnacāpadharām dvitīye raktotpala-
dharām amitābhatathāgatamukuṭām kurukullaparvvataguhāsthita-
rāhumastakasthitasapatnīkakāmadevoparisthitām śr̥ṅgāra-
rasānvitaprathamayauvanopetām kurukullām bhāvayet / evam
samayasattvam niṣpādya jhaṭiti jñānasattvam purataḥ samānīya

^349

sampūjya samayamudrayā sukhamārgeṇa antarbhāvayet / tatreyam
samayamudrā - sampuṭāñjalermadhyamāsūcimadhye anāmike
praveśya madhyamāpṛṣṭhe latādvayam saṃsthitam dvāvaṅguṣṭhāvadhaḥ
praveśyotpalamudrā tadākārā / tad anu -
bodhivajreṇa buddhānām yathā datto mahāmahaḥ /
mamāpi trāṇanārthāya khavajrādyam dadāhi me //
iti prārthya -
abhiṣekam mahāvajram traidhātukanamaskṛtam /
dadāmi sarvvabuddhānām triguhyālayasambhavam //
iti paṭhantībhīr buddhājñayā locanādibhir abhiṣekam dīya-
mānam dhyāyāt / makuṭe amitābho vyavasthitaḥ / evam
bhāvanām kṛtvā japam kuryyāt, na drutam na vilambitam nāspaṣṭam
na mātrāhīnam asatsaṅkalparjjitam - om kurukulle hr̥ḥ huṃ
svāhā / evam trisandhyakrameṇa piṣṭakaśarkarādibalidāna-
puraḥsaram sādaranirantaradṛḍhāveśena eṇmāsān bhāvayet,
siddhinimittāni bhavanti / tad anu prathame māse rogādyupa-
(drava)śamaṃ bhavati, dvitīyamāse bhojanam praṇītamayācitam,

tr̥tīye nānāvidhavastralābhah, caturthe tāmbūlaṃ nānāvidha-
manavarataṃ labhet, pañcame vicitrarūpādiguṇasamudita-
svīsaṅgamaḥ, ṣaṣṭhe māse sadevanāgayakṣagandharvakinnarādīdivya-

^350

strīsaṅgamaḥ / prāyena bhagavatīṃ bhāvayataḥ strīṇāṃ evopadravo
bhavati / tad etāni mārakarmmāṇi parityajya bhāvayato
bhagavantyāḥ svapnesākṣāt vā pratyādeśo bhavati / khaṅgāñjanapāda-
lopāntarddhānarasarasāyanakhecarabhūcarapātālasiddhipramukhāḥ
siddhīḥ sādhayet / yadi pratyādeśe na bhavati tadā
pūrṇamāsyāṃ sakalāṃ rātriṃ japet / tato jvalati siddha-
ś ca bhavati / tayā mudrayā brahmendrarudranārāyaṇaprabhṛtaṃ
sampādayanti / tataḥ prabhṛti janmajarāmarāṇarahitaḥ siddho
lokadhātūn gatvā tathāgatān paśyati, bhūmi-
dhāraṇyādikaṃ prāpnoti /

// muktakena tārodbhavakurukullāsādhanam samāptam //

173.

namaḥ kurukullāyai /

ādau mantrī sukhāsanopaviṣṭaḥ savahṛdbījaraśmibhir agrato
bhagavatīṃ buddhabodhisattvāṃścānīya sampūjya trīsaraṇa-
gamanādikaṃ kuruyāt / tataḥ śūnyatām adhimucya mantreṇā-

^351

dhiṣṭhāya akārasambhava candramaṇḍale tām kāram raśmimālitaṃ
vicintya tatpariṇatāṃ kurukullāṃ bhagavatīṃ paśyet raktāṃ
raktāṣṭadalapadmasūryyāsane vajraparyyaṅkaṇiṣaṇṇāṃ ṣaḍbhujāṃ
savyāvasavyaprathamabhujābhyāṃ trailokyavijayamudrādharāṃ dvitīya-
dakṣiṇavāmakarābhyāṃ aṅkuśaraktotpaladharāṃ pariśiṣṭabhujadvaye-
nākarṇapūritadhanuḥśarāṃ raktāṃbarādharāṃ pañcatathāgatamakuṭīṃ
sādhyasya hṛdi raktotpalavarāṭake candramaṇḍale raktavarṇaṃ tām kāram
vibhāvya vāyumaṇḍalārūḍhaṃ taṃ hṛdyaṅkuśena vidhvā"nnīya hṛdaye
tasyopaviśya raktotpalakalikāśaraṇe sādhyam punaḥ punaḥ vidhyan
mantraṃ japet / tatrāyaṃ mantraḥ - oṃ kurukulle hrīḥ amukaṃ me
vaśamānaya hoḥ svāhā / tatas taṃ vihvalaṃ vaśībhūtaṃ pādayo-
r nīpatitaṃ dr̥ṣṭvā preṣayet / evaṃ śakram api vaśamānayati /

// iti ṣaḍbhujakurukullāsādhanam //

174.

namaḥ kurukullāyai /

pūrvva[va]t śūnyatāparyyantaṃ vibhāvya rephēṇa pariṇatasūryye
hrīḥkāram sphārasaṃhāravigrahaṃ ca dhyātvā jhaṭiti tatpari-
ṇāmataḥ kurukullāṃ bhagavatīṃ aṣṭabhujāṃ raktavarṇāṃ raktāṣṭa-
dalapadmasūryye vajraparyyaṅkaṇiṣaṇṇāṃ kūtāgaramadhyānivāsīnīṃ

^352

prathamakaradvayena trailokyavijayamudrādharāṃ avaśiṣṭadakṣiṇa-
karaiḥ aṅkuśaṃ kākaṇṇapūritaśaraṃ varadamudrāṃ dadhānāṃ pari-
viṣṭavāmbhujaiḥ pāśaṃ cāpaṃ utpalaṃ dadhānāṃ sakalālaṅkāra-
vatīṃ bhāvayet / pūrvvadale prasannatārāṃ dakṣiṇadale niṣpanna-
tārāṃ paścimadale jayatārāṃ uttaradale kaṇṇatārāṃ aiśānadale
cundāṃ āgneyadale aparājitāṃ nairṛtyadale pradīpatārāṃ
vāyavyadale gaurītārāṃ ca dhyāyāt / etās ca sarvvā rakta-
varṇāḥ pañcatathāgatamukuṭā vajraparyyaṅkaṇiṣaṇā dakṣiṇa-
bhujābhyāṃ varadamudyā"kaṇṇapūritaśaradharā vāmbhujābhyāṃ
utpalacāpadharāḥ / pūrvadvāre vajravetālīṃ lambodarāṃ
vikṛtamukhīṃ raktavarṇāṃ akṣobhyamukuṭāṃ dakṣiṇahastābhyāṃ
tarjjanyaṅkuśadharāṃ vāmakarābhyāṃ vajraghaṇṭāpāsadharāṃ, dakṣiṇa-
dvāre aparājitāṃ pītavarṇāṃ ratnasambhavamukuṭāṃ dakṣiṇa-
hastābhyāṃ daṇḍāṅkuśādharāṃ vāmahastābhyāṃ ghaṇṭāpāsadharāṃ,
paścimadvāre ekajaṭāṃ kṛṣṇavarṇāṃ ūrdhvakeśāṃ lambodarāṃ
dantāvaṣṭabdhauṣṭhāṃ amitābhamukuṭāṃ dakṣiṇakarābhyāṃ vajra-
ṅkuśadharāṃ vāmakarābhyāṃ ghaṇṭāpāsadharāṃ, uttaradvāre vajra-
gāndhārīṃ kanakaśyāmāṃ amoghasiddhimukuṭāṃ vikṛtamukhīṃ
lambodarāṃ dakṣiṇabhujābhyāṃ khaḍgāṅkuśadharāṃ vāmbhujābhyāṃ
ghaṇṭāpāsadharāṃ cintayet / etās catasra ālīḍhapadasthāḥ /
tatreyāṃ trailokyavijayamudrā - talau pṛṣṭhalagnau, anāmikādvayaṃ
granthīṃ kṛtvā kaṇiṣṭhāṃ madhyamāṅguṣṭhenāvaṣṭabhya tarjjanyau

^353

aṅkuśākāreṇa salīlaṃ lalāṭadeśe dhārayet / bhāvanākhinno
mantraṃ japet, oṃ kurukulle hrīḥ svāhā / ayutajāpena
sarvve janā vaśyā bhavanti, niyutena mantriṇaḥ, lakṣeṇa
rājānaḥ / utpalaṃ ghr̥tamadhyvāktāṃ aśvatthasamidhaś ca juhūyāt,
iṣṭāṃ padaṃ prāpnoti / śrīphalakāṣṭhenāgniṃ prajvālya ghr̥ta-
madhvāktānāṃ śrīphalānāṃ lakṣaṃ juhūyāt, rāja-
mantriṇo vaśyā bhavanti iti / utpalasahasraṃ juhūyāt,
ghṛtapradīpasahasraṃ devyā agrato nivedayet / sarvve rājāno
vaśyā bhavatīti /

// aṣṭabhujakurukullāsādhanāṃ samāptam /
/ kṛtir iyam indrabhūtipādānāṃ //

175.

atha mantrī strīpurṣau vaśīkartukāmaḥ śuklapratipada-
m ārabhya trisandhyam ayutam ekaṃ pratyahaṃ japet bhagavatīṃ avalambya
raktavastraṃ paridhāya gātraṃ ca prāvṛtya / tatrāyaṃ kramaḥ -
svahr̥di ravistharaktahrīḥkārajaraktāṣṭadalakamalaṃ yoni-
paryyantagatanālaṃ vicintya taddaleśv aṣṭasu bhramarānaṣṭau
ā ī ū ṛ ḥ e au aḥ ity aṣṭasvarapariṇatān
atihṛṣṭapuṣṭakruddharaktavarṇānanukramasthitān svanāsikāpavana-

^354

preritān dṛṣṭvā svavāmanāmikāvivreṇa niḥsr̥tya sādhyāyā
dakṣiṇanāsikāvivarapaviṣṭānāṃ lūnaviśīrṇatayā a i u
ṛ ḥ e o aṃ iti hrasvāṣṭasvarapariṇatān tān dhyātvā

ākarnapūritaraktotpalakalikāśaranikaraiḥ sādhyāyāḥ
kañcalkaṃ vidhvā tatpariṇataśarān ādāya tadvāmanāsikā-
vivareṇa niḥśṛtya yogī dakṣinanāsikayā tān svahr̥di-
praviṣṭān vicintayet / paścād utpalanalena galake baddhvā
yonim ca vidhvā aṅkuśena pīḍayitvā raśmijvālayā para-
vaśīkṛtya ca tām āruhya sānando mantraṃ japet - oṃ kuru-
kulle hr̥iḥ amukim me vaśam ānaya svahā / saptāhat
sidhyatīti /

// bhramarīyogakurukullāsādhanam //

176.

praṇamya kurukullakaṃ mātaraṃ siddhidāyinim /
upadeśo likhyate 'syāḥ sarvvasiddhipradāyakaḥ /
kurukullāyogayukto bhāvayed upadeśakam //
hṛtsūryaraktotpalakiñjalkasthitahr̥iḥkāranirgatapāśāṅkuśo-
tpalarūparir aṃśubhir nāsāvāmapuṭena nirgatya sādhyasya dakṣiṇapuṭe
praviśya sādhyam jñānadeham raktavarṇam pāśena galake baddhvā
aṅkuśena hṛdi vidhvā nāsāpuṭena niścāryya yaṃkāra-
pariṇatavātamaṇḍalārūḍhaḥ, utpalena hṛdi bhage vā'tāḍya

^355

tam ānīya vāmapārśve uttanaṃ saṃsthāpya raśmīn svahr̥di
hr̥iḥkāreṇa dakṣiṇapuṭena praveśayet / paścāt punaḥ hṛdbījo-
tthitaraktotpalakāraśmirekhābhyantareṇaiva bhrūvivaram āgamya
vāmakarṇam saṃsprśya mastakaṃ veṣṭayitvā dakṣiṇakarṇavivareṇa
nirgatya tayā kalikāraśmirekhayā ākarnākṛṣṭotpala-
kalikānālaśaraśuṣire praveśya kiñcit kalikāmukhaṃ
vikāśya sādhyasya liṅge bhāge vā grasananyāyena muhur muhuḥ
vedhayet / bījeneti kecit / śarāghātapraviṣṭaraśminā
sarvvāṅge vyāptaṃ sravantaṃ vihvalaṃ aśaraṇam paśyēt / yadi
utthitaṃ tādayet tadā svapādatale patitaṃ sādhyam vicintya
punas tathaiva vedham anuṣṭhayet / yadā tu vedhanāsamārtho bhavati
tadā hṛdbījarandhre sādhyam utthāpya nābhikamalopari uttānaṃ
kṛtvā vāmapārśvasthamastakaṃ saṃsthāpya bījaraśminā tuṣāra-
kaṇāsamūhavat sarvvāṅgavyāptaṃ vihvālībhūtaṃ vicintya mantra-
m āvarttayet - oṃ kurukulle hr̥iḥ svāhā / svādhiṣṭhāna-
kramopadeśaścāyam anyo 'pi /

// kurukullopadeśakramaḥ //

^356

177.

oṃ namaḥ kurukullāyai /

prathamam sukhāsanopaviṣṭaḥ kurukullārūpaṃ kṛtvā sakala-
sattvaṃ vaśam karttum ārabheta / svahr̥di sūryyamaṇḍalaṃ tasyopari
raktavarṇatāmkāraṃ tataḥ pañca raśmayo niḥśṛtya tathāgatān
sampūjya ratnatrayam me śaraṇam ityādina pāpadeśanādikaṃ
kṛtvā śūnyatām vibhāvya paścād raktotpalaṃ tasyopari sūryya-

maṇḍalaṃ tasyopari raktatāṃkāraṃ etat sarvvaṃ pariṇamya
kurukullābhaṭṭārikāṃ raktavarṇāṃ caturbhujāṃ dakṣiṇabhujē śarābhaya-
hastāṃ vāme dhanur utpaladharāṃ vajraparyyaṅkasthitāṃ rakta-
kañcukottariyāṃ ātmānaṃ bhāvayet / adhasi kāmadevaṃ
sapatnīkaṃ cintayet / paścāt mantraṃ japet bhāvanānvitaḥ -
oṃ kurukulle [hrīḥ] svāhā /

// kurukullāsādhanam //

178.

hr̥ccandramaṇḍale hrīḥkārajaṃ hrīḥkāṛākrāntamadhyam raktotpalaṃ
dhyātvā tatpariṇatāṃ āryyakurukullāṃ raktavarṇāṃ raktapadma-
candrāsanāṃ raktaprabhāmaṇḍalāṃ raktavicitravasanoṭtarīyāṃ
amitābhamukuṭāṃ caturbhujāṃ mūlabhujābhyāṃ ākarnākṛṣṭarakto-
tpalakalikāśaravirājitakusumabāṇacāpadharāṃ vāmena

^357

sakandavikacaraktotpaladharāṃ dakṣiṇena varadāṃ mahāśṛṅgāra-
rasojjvalāṃ dṛṣṭvā jñānasattvenaikīkṛtya svaśarīrāruṇakiraṇā-
ñkuśākṛṣṭān devāsuragaruḍakinnaramahoragayakṣanarānarīśata-
sahasrādigaṇān praṇatavigrahān atibhaktān paravaśān daśasu
dikṣu paśyan oṃ kurukulle hrīḥ svāhā iti mantraṃ japet
lakṣam ārabhya yāvat paryyantaṃ bhagavatīṃ sākṣāt [na] kuryyāt /
atha kaścit vaśīkarttukāmaḥ kṛtalakṣajāpo yathoktayogaṃ
vidhāya bhaktipraṇataḥ surāsurādīmadhyavarttisvadeharaśmyaṅkuśā-
kṛṣṭāṃ sādhyāṃ agrataḥ samsthāpya svahr̥di ṣoḍaśadalaraktotpalam
taddhr̥di ca vicintya pūrvvat āryyavajrānaṅgotakrameṇa
bhramarāñkuśabhāvanayā tannāmākṣaram svahr̥di mantreṇa gāḍha-
m ākrāmya / tathaiva śareṇa hr̥di viddhvā mahārāgamūrcchitāṃ ca
kodaṇḍena pādayor utpalapāśena ca gale baddhvā samākṛṣya
svapādayor nipātya - puruṣam ced aṅkuśena hr̥di vindhet, striyaṃ
cet dharmmodye oṃ kurukulle amukaṃ amukīṃ vā ākarṣaya
hrīḥ svāheti mantraṃ japet / ākṛṣṭe tu sādhye tam eva mantraṃ
vaśamānayeti vidarbhya japet / śatajāpena sāmānyena nara-
nārīgaṇo rājamātyaś ca vaśo bhavati, ayutena prajālokaḥ,

^358

lakṣeṇa rājā, saptalakṣeṇa surāsurakanyāś ca, koṭyā garuḍai-
rāvatādayo divyapaśavaḥ sāmānyapaśavaś ca, sādaranirantara-
dīrghakālam anantajāpena tribhuvanam api vaśīkuryyād iti /

// āryyaśrīmatīkurukullāsādhanam //

179.

prathamam tāvan bhāvanādau pañcagandhānulipte pṛthivī-
pradeśe hr̥ṣṭacetā vratī samāhita upaviśya mṛduviṣṭare tataḥ
paścāt hr̥di rephapariṇataṃ sūryyamaṇḍalaṃ jvālāmālā-
karālinam tasya nābhau raktahrīḥkāraṃ cintayet / tato
hrīḥkāraṇ niḥsr̥tya marīcijālair daśadīśāvasthitasattvadhātū-

n avabhāsyā śrīkurukullārūPeṇāvasthāpya punar āgatya tasminn eva
 praviṣṭāṃ marīcijvalāṃ vibhāvayet / tataḥ paścād ākāśe
 purato dvir aṣṭavarśākārāṃ jvalatpiṅgalorddhvamūrddhajāṃ pañcakapāla-
 śirodharāṃ śāvārūḍhāṃ muṇḍamalālāṅkṛtahārāṃ arddhaparyyaṅka-
 nāṭyasthāṃ iṣaddaṃṣṭrākarālavadanāṃ lalajjihvāṃ cakrīkuṇḍala-
 kaṅṭhikākeyūramekhalānūpurakṛtabhūṣaṇāṃ vyāghracarmmanivasanāṃ
 caladraktavarttulacāpāropitatrinetraṃ amitābhanāthamukuṭīṃ
 caturbhujāṃ ākarṇapūritaraktotpalakalikāśarapūritaraktā-
 kusumadhanurddharāṃ śeṣadvibhujābhyaṃ raktpuṣpakṛāṅkuśaraktotpala-
 dhāriṇīṃ vicintayet / tasyā eva pūjārthaṃ svahr̥tsūryya-

^359

maṇḍalastahrīḥkārodbhavapañcopacārapūjābhiḥ puṣpadhūpadīpa-
 gandhanaivedyādibhiḥ pūjayet / pūjayitvā paramakāruṅiko
 yogī bhaktinamraḥ kāyādinā kāyādivandayā(nā)
 vandate / tato yadakāri mayā pāpaṃ kāritam anumoditaṃ ca
 tad bhagavatyāḥ pratyakṣe deśayati / tad anu saṃsārasāgarapatita-
 sattvadhātūddharaṇarūpaṃ bodhicittaṃ bibhartti / tataś caturbrahmavihāraṃ
 bhāvayet / tad anu sūnyatābhāvanā / tatra cittamātram adhi-
 tiṣṭhed anena mantreṇa, - oṃ sūnyatājñānavajrasvabhāvātmako-
 'ham / iti cittādhiṣṭhānam / tad anu ākāśadeśe rephapariṇataṃ
 sūryyamaṇḍalaṃ jvālākārāliṇaṃ vibhāvayet / tasyopari
 kṛṣṇahumkāraperiṇataṃ viśvavajraṃ prakāraṃ pañjarabandhanaṃ ca
 vajramayīṃ bhūmīṃ vibhāvayet iti rakṣācakram / tato madhye
 ekārākṛtiṃ divyaṃ dharmmodayajñānaṃ śuklavarnaṃ vibhāvayet /
 tanmadhye raktahrīḥkārodbhavaraktāṣṭadalapatrakamalaṃ tasyopari
 kiñjalke rephapariṇataṃ raviṃ tadupari punar api sūryya-
 maṇḍalaṃ caturaśītivyañjanarūpaṃ raktavarnaṃ tayor madhye
 raktahrīḥkārapariṇataraktotpalakalikāśaraiḥ svacittapraviṣṭaṃ
 vibhāvayet / paścāt candrasūryyaśarair ekībhūtaṃ dravam ivātmānaṃ
 pūrvvat kurukullārūpaṃ vibhāvayet / vibhāvya svahr̥di rephēṇa

^360

sūryyamaṇḍalaṃ tannābhau hrīḥkāraṃ punar api bhāvayet / tad udbhava-
 raśmibhir ākṛṣyāmitābhanātham ānīya guhyetarapūjābhiḥ
 sampūjya cābhiṣekaṃ yācayet / tatreyāṃ yācanā, abhiṣiñcatu
 māmamitanātha iti / tatas tenāmitanāthena pañcāmṛta-
 pūrṇān svahr̥dayāt sphuritān pañcakalaśān vibhāvayet /
 tatas taiḥ pañcāmṛtaparipūrṇakalaśair abhisnāpayitvā svahr̥di
 kalaśān praveśayet / tatra praveśya yogī śīrasi amitā-
 bhanāthaṃ bhāvayed iti trisandhyaṃ vibhāvya mantraṃ japet / tataḥ
 mantraḥ oṃ kurukulle hrīḥ svāhā / raktacandanena viśeṣato
 jāpaḥ / oṃ āḥ huṃ iti mukhādhiṣṭhānaṃ kāryyam /
 atha mantrī strīpuruṣau vaśīkarttukāmaḥ śuklapratipada-
 m ārabhya trisandhyam ayutam ekaṃ pratidinaṃ bhagavatīmūrttim avalambya
 raktavastraṃ paridhāya prāvṛtya gātraṃ ca tad anu svahr̥di
 ravisthasvahr̥davasthitaraktahrīḥkārapariṇataraktam aṣṭadalakamalaṃ
 yonipariyyantagatanālaṃ vibhāvayet / taddaleṣṭhaṣṭa bhramarān
 aṣṭāntaḥ svaraperiṇatānatiḥṣṭapuṣṭakruddharaktānanukramapari-
 paṭhitān svanāsikāpavanapreritānuḍḍīya savyeteranāsikā-
 vivareṇa niḥṣṛtya sādhyasya dakṣiṇanāsikāvivareṇa
 praviṣṭān sarabhasamālūnaviśīrṇatayā''dyāṣṭasvarān

^361

kiñcid raktān patrayutān vicūṣayet iti paśyed yogī /
paścād ākaṇṇapūritaraktotpalakalikāśareṇa dr̥ṣṭamuṣṭiyuto
mantrī kiñjalkaṃ prativedhayet / tatas te bhramarāḥ svasamayena
coditā vāmanāsikāvivareṇa niḥsṛtya ekaikaṃ svaram
gṛhītvā yogino dakṣiṇanāsāvivareṇa praviṣṭā iti svahṛdi
svaparajñānenaikībhāvaṃ kuryyāt / paścāt utpalena gale baddhvā
yonimañkuṣena tu pīḍitāṃ śarajālair vicintya vaśamānayet /
alātacakrārūḍhāṃ sādhyāmānayet mantrarūpeṇa sādhaḥ
sadānando upenmantram sopadeśaṃ sunirṇayaḥ /
oṃ kurukulle hrīḥ amukīṃ me vaśam ānaya svāhā /
samastaṃ caitadaharṇiśaṃ kuryyāt / tataḥ sāvihvalībhūtā
satī āgacchati mantracoditā /
muktakeśī vivastrā vā cānaṅgavivaśāturā /
tāṃ prāpya sveṣṭayogena pūjayed buddhamaṇḍalam //
vipulā siddhir na kenāpi vihanyate /

// iti uḍḍiyānavinirgatakurukullāsādhanam //

^362

180.

kurukullāṃ namaskṛtya bālānāṃ buddhivṛddhaye /
gurupādaprasādena kathyate bhāvanākramaḥ //
prathamam mantriṇā sarvvasattvān ātmānaṃ ca sarvvaduḥkhebhyo
vimoktukāmena prabhātasandhyām utthāya mukhaprakṣālanādikaṃ
kṛtvā mano 'nukūle sthāne sukhāsane copaviśya sarvvacintā-
parānmukhena tritattvamantreṇa sthānātmayogarakṣāṃ kṛtvā svahṛdaye
śubhraśāśāṅkamaṇḍalam bhāvayet / tadupari nijabījaṃ sphuradra-
śmikaṃ tai raśmibhir dharmmadhātau bhagavatim ākṛṣya purataḥ samsthāpya
nānāvidhavitrasugandhipūjābhiḥ sampūjya vandanādikaṃ
vidhāya kṣamāpayitvā puṇyam pariṇāmya praṇīdhānaṃ vidadhīta /
paścāt oṃ śūnyatājñānavajrasvabhāvātmako 'habhityanena
mantreṇa śūnyatām vibhāvya tritattvenādhiṣṭhāya punar ātmāna-
m ākāśe citralikhitam iva prabhāsvararūpaṃ cintayet / tada-
nantaram svahṛdaye śubhracandraṃḍalam tadupari hrīḥkārabīja-
janitendīvaraṃ tadupari amṛtāṅkamaṇḍalamūrdhvasthitabījā-
dhiṣṭhitam sphuraṇasamharaṇam kṛtvā tritattvamantreṇātmānaṃ bhagavatī-
m akṣasūtrotpalāmṛtakuṇḍim savyāvasavyapāṇibhyām dadhānām
trinetrām padmadhṛkpramukhaiḥ sarvvatathāgataiḥ vīṇādiṣoḍaśadevī-
bhir abhiṣiktāṃ amitābhavirājitanānāpuṣpopaśobhitajaṭā-
mukuṭām śṛṅgārādirasopetām kiñcit savyapāṇipallavasthākṣa-
sūtramālokaṃnāṃ kṣīrāmbhodhiśvetavarṇābjasthām amṛtāṅko-

^363

pari sattvaparyyaṅkāsanasthām kaṅkaṅakeyūrakuṇḍalanūpuramuktā-
hāradivyavastrādivibhūsitām nīlānantabaddhakeśīm pīyūṣa-
varṇavāsukikṛtahārām raktataḥśakakṛtakarṇograkuṇḍalām dūrvvā-
śyāmakarkkoṭakakṛtayakṣopavitām śuklapadmanāgendrakṛtahārām
mṛṇālavarṇamahāpadmakṛtanūpurām pītaśāṅkhapālakṛtakaṅkaṅām
dhūmābhavatkulikakṛtakeyūrām śubhavarṇām sradamṛtavigrahām
karuṇādracittām bhāvayet / tadanantaram svahṛdaye vidhu-

maṅḍalopari pūrvabījaṃ sphuradrasmikaṃ vibhāvya tadrasmibhiḥ
sarvvasattvān bhagavatīrūpaṃ niṣpādyānīya oṃ jaḥ huṃ vaṃ hoḥ
ity anena mantreṇa kṣīrodakam iva ekalolīkṛtya svaśarīre
praveśya pūrvvārccitabhagavatīm ca tritattvena śuklaraktakṣṇena
santosya dṛḍhīkṛtya śiraḥkaṅṭhahṛdi mudrayet / tad anu hṛdbīja-
sphāritarasmbhiḥ sukhāvatisahādilokadhātusthān amita-
nāthapramukhān sarvvatathāgatān vīṇādiṣoḍaśadevīsamanvi-
tān pañcatathāgatātmakapañcāmṛtakarpūrakuṅkumakastūrisugandha-
pariPūritagrhitakalaśān ānīyābhiṣekaṃ grhṇīyāt /
gāthāpāṭhapūrvvakam / tatreyam gāthā -
bodhivajreṇa buddhānām yathā datto mahāmahaḥ /
mamāpi trāṇanārthāya khavajrādyam dadāhi me //

^364

abhiṣekaṃ mahāvajraṃ traidhātukanamaskṛtam /
grhṇāmi sarvvabuddhānām triguhyālayasambhavam //
yathā hi jātāmātreṇa snāpitāḥ sarvvatathāgatāḥ /
tathāhaṃ sanāpayiṣyāmi śuddham divyena vāriṇā //
abhiṣiñcantu māmamitanāthapramukhāḥ sarvvatathāgatā
vīṇādiṣoḍaśadevīsamanvitāḥ / oṃ sarvvatathāgatābhiṣeka-
samayaśriye āḥ huṃ ity anena te 'py abhiṣiñcya mukuṭe
praviṣṭā amitābhaś ca śirasi sthito nāyakatvena - abhi-
ṣekagrahaṇam / tad anu svanābhau kamalasthendau ūrddhvasthitam agni-
bījārūḍham sāntamindubindunādacaturthsvarayutaṃ alikali-
sphurantaṃ sudhāmayaṃ śubhraṃ dīpāt pradīpam iva devīpyamānaṃ
sukhadvāreṇa niścāryya sarvvamaṇimantrauśadhīnām prabhāvaṃ jhaṭiti
grhītvā nābhīdvāreṇa nāde praveśayet / punaḥ punar yogī
svarūpasamṛtiyuktaḥ kumārīkarttitasūtreṇa navaguṇam kṛtvā
ekapañcāśatsphaṭikagulikayā 'kṣasūtraṃ vidhāya patrañjīvena(?)
vā madhyamānguṣṭhābhyām trisandhyam catuḥsandhyam vā ciraṃ vibhāvya
jñānākaraṇayogataḥ tam eva mantrākṣaram japet / dṛḍhacittena
nimagnamānasah pūrvvasevākṛtlakṣaḥ pratidināyutajāpena
sārdhamāsadvayena kavir bhavati, viṣanāśaṃ kurute / mandapuṇyo 'pi
trisaptalakṣajāpena trisaptābhimantritām kaṭhinīm hastaṃ vā
trisaptābhimantritām yasya haste mastake [vā] dīyate sa mūrkhō 'pi

^365

san kavir bhavati / parśadanabhibhavanīyo vādī ca bhavati
mañjuśrīsamaprabhaḥ / aśrutāny api sarvvaśāstrāṇi cintayati /
idaṃ vā mantraṃ gurūpadeśato japtavyaṃ prajñāvṛddhaye - oṃ kurukulle
hrīḥ vada vada vāgvādinī svāhā / saptākṣaramantro 'kṣaralakṣa-
japena homāktavidhānayuktatrimadhurāktaśuklapuṣpāśīti-
sahasrahomena nāgakanyām api ākarṣayati, aprārthitadivya-
mānuṣīm ca labhate / nās caryyam siddham etat / acintyo bhavavān
buddhaḥ buddhadharmā apy acintyāḥ, acintyā buddhasiddhayaḥ,
acintyo hi maṇimantrauśadhīnām prabhāva ity / pūrvvat
kumārīkarttitasūtreṇa kṛtapośadhatantravāyeṇa(ya)ḥ citrakareṇa
ca puṭṭam vidhāya triṣkālam agrīkṛtya sugandhipuṣpair abhyarcya
sāhaṅkāro mantra japtavyo maitracittena / styānasiddhauddhatya-
vicikitsālayasaṃśayayuktasyānyacittasya mandasya vṛthaivetyāha
sarvvaviditavacanāt / ete styānādayaścittasyāśu nigrāhāya
yatnataḥ parivarjanīyāḥ / daśākṣaratārāmantraś ca japtavyo 'nena
kurukullāyogena sarvvavighnopaśāntaye sattvānām vaśāya

tārākurukullayor abhedāt /
prajñāvidhiḥ /
grhābhidhānapatrāṇi śaṭīm yaṣṭimadhu tathā /
brāhmīm [ca] māgadhīm caiva sakṣaudrām bhakṣayet kṛtī //
asyāyam upadeśaḥ - saptākṣaramantreṇa saptavārānabhimantrya
bhaiṣajyam amṛtamayaṃ niṣpādyā ātmānaṃ bhagavatīrūpam ālambya

^366

paṭādigatām bhagavatīm avatāryyābhycya kalye bhakṣayet /
śayanakāle ca poṭṭalikām kṛtvā mukhe prakṣipyā supyāt /
etena mahāprājño bhavati / oṃ kurukulle svāheti -
prajñātantravidhiḥ /
ghṛtaṃ tagaramūlaṃ ca cakrāṅkitam tathaiva ca /
daṃṣṭrāghātapralepena pāpena ca hared viṣam //
viṣatantram /
pūrvvoditacihnabījaraktavarnaparīnatām bhagavatīm karuṇārdra-
cittaparyyantām vibhāvya svahr̥di raktacandropari ṣaṭkoṇacakrastham
oṃ kurukulle svāheti saptabījasphuradras̥mibhir bhagavatīm
jñānasattvarūpām ānīya sukhadvāreṇa pūrvvoktamantreṇa pūrvvavat
praveśya ekalolīkṛtya sarvvaṃ tritattvādikaṃ kṛtvā hr̥dbī-
jaraśmibhir ākṛṣṭām sādhyām akṣasūtrapāśena baddhvā'nīya pāda-
tale nipātya muktakṣām viḥvalām mṛtām iva dṛṣṭvā tenaivākṣa-
sūtrapāśena kṛtāṅkuśena mahāsukhadvāreṇa avadhūtīrandhreṇa
sādhyasya bhadvāerṇa vijñānam ākṛṣya raktacandanena pravālena
vā ṣadvimśatiguṇākṣasūtreṇānāmikāṅguṣṭhagr̥hītena samrakta-
cittena saptākṣaramantram japet / pūrvvavat raktahr̥ṅkāraṃ punaḥ
kamalakiṅjalkakarṇike draṣṭavyam /
vaśyavidhiḥ /

^367

punar api pramadām vaśīkarttukāmenāsokāṣṭabhyām aśoka-
vṛkṣatale gatvā raktāmbaram paridhāya ekāgracittena atīvo-
tkanṭhitāśayo bhṛtvā kurukullāyogaṃ vidhāya madanaphalaṃ
bhakṣayitvā kāmārcikā(?)rasena tilakaṃ [paridhāya]
vaśyānuraktacittena mantram japtavyam / tatrāyaṃ mantraḥ - oṃ
hr̥ṅ amukī me vaśam ānaya svāhā / saptākṣaramantreṇa vā
svāhāntena vā nāma pravidarbhya mantram japet / devatān
vaśam karoti kiṃ punaḥ kṣudramānavān / mahākālo 'pi vaśī-
kṛto hārītyā mahāyakṣiṇyā anena kurukullāmantreṇeti -
vaśyavidhiḥ /
jārī caṇḍālikā caiva snehamallī svaśukrakam /
mṛtāścodarakīṭhā ca vaśyaṃ kurvanti bhakṣaṇe //
mṛtasya netraṃ hr̥dayaṃ ca lolaṃ
lalāṭamāsaṃ ca tathaiva nāsikām /
samgr̥hya piṣṭvā ca vipacya taile
puṣye ca ṛkṣe vaśakaṃ janasya //
vaśyatantravidhiḥ /
oṃ kurukulle sarvvaduṣṭān nāśya nāśya kīlaya kīlaya
bhañjaya bhañjaya marddaya marddaya dhvaṃsaya dhvaṃsaya apasārāya apa-
sārāya abhitamaṃ me kuru śāntiṃ me kuru puṣṭiṃ me kuru sarvva-

^338

sattvān vaśān me kuru svāhā oṃ hrīṃ śrīṃ huṃ haṃ hām
hāḥ anena mantreṇa vāyvagnimaṇḍalopari maṇḍalasthapadma-
bhājene bhaktādikam amṛtamayaṃ pāradasadṛśaṃ dr̥ṣṭvā tryakṣareṇādhi-
ṣṭhāya bhagavatyai sarvvabhūtebhyo dīyate / oṃ murityanena sarvva-
pūjādikaṃ visarjjayet / etena mahāvighnaśāntir bhavati /
balividhiḥ /
atha homakuṇḍavidhiṃ vakṣye -
śāntike śāntacittena puṣṭike puṣṭicetasā /
vaśye cotkaṅṭhacittena udvignena tu māreṇa //
śāntike maṇḍalākāraṃ vāyvākāraṃ tu pauṣṭike /
vaśye cārddhacandrākhyam khadhātur iva māreṇa //
hastāyāmaṃ bhavecchāntau dvihastau pauṣṭike tataḥ /
yathā vaśye tathā"kr̥ṣṭau māreṇe viṃśatyañulam //
hastārddham ca bhavecchāntau hastamātraṃ tu pauṣṭike /
dvipañca māreṇe 'nguṣṭham homaṃ paurṇamāsyāṃ tu pauṣṭikam /
abhicāraṃ caturddaśyāṃ aṣṭābhyāṃ vaśyakarmmaṇi //
iti / apare -
tatas tu [vi]likhet mantraṃ homakuṇḍapramāṇataḥ /
śāntikaṃ varttulaṃ kāryyaṃ hastamātraṃ tu sūtrayet //

^369

arddhahastaṃ khaṇed bhūmau śvetaraṅgaṃ tu dāpayet /
pārsvayos tu samālikhya cakrākāraṃ samantataḥ //
pauṣṭikaṃ tu dvihastakaṃ ekahastaṃ tataḥ khaṇet /
caturasraṃ samaṃ tena lekhyam ca pītagaurikaiḥ //
abhicāraṃ trikoṇaṃ tu viṃśatyañulavistaram /
khanitvā viṃśayarddham ca jvālāmālākulaṃ likhet /
arddhacandraṃ samālekhyam vaśyākarṣaṇayos tathā /
homakuṇḍam samuddiṣṭam diśo bhāgaṃ vinirddiśet //
uttarābhimukho bhūtvā mantrī śāntikam ārabhet /
pauṣṭikaṃ tu sadā pūrvve abhicāraṃ tu dakṣiṇe //
paścime tu sadā proktaṃ ākarṣoccātanādikam /
abhicāraṃ sadā kr̥ṣṇaṃ pañcaraṅgena vaśyayoḥ //
tilataṇḍulakṣīraṇe ghr̥tena madhunā saha /
pañcāmṛtena(ta) yuktena śāntikaṃ pauṣṭikaṃ matam //
samidhāni ca sarvvāṇi kṣīravṛkṣasugandhayoḥ /
bhakṣyam nānāvidhiṃ dadyāt baliṃ vā sārvvabhautikam //
śāntikaṃ śaratkāle tu hemante pauṣṭikaṃ tathā /
gr̥iṣme 'bhicārakarmmaṇi kuryyāt sarvvāṇi sādhaḥ //
pradoṣe śāntikaṃ proktaṃ pratyūṣe pauṣṭikaṃ tathā /
madhyāhne arddharātre vā prakuryyād abhicārakam //
na hi momakarmmaṇaḥ saṅkhyāṃ ye caiva vadanti ca /
te ācāryyā mahāśāntā buddhaśāsanasammataḥ //

^370

rāgacetastvanye [ca] dveṣiṇaḥ paradūśakāḥ /
garvvitā mohayuktās te varjjitā buddhaśāsane //
iti homakuṇḍavidhiḥ /
anyaś ca kāladaṣṭo yas tu kāmena gurūpadeśataḥ kālam
jñātvā ātmānaṃ śeṣanāgarūpaṃ dhyātvā sitavarṇaṃ svahr̥daṣṭa-
dalakamalopari prajñāmaṇḍalasthaprajñābijaṃ mahāsukhāmṛtaṃ
pibantaṃ cakṣurbhyāṃ niścāryya sādhyam śīraścakṣurmukhahastaguhyā-
pādaparyyantaṃ plavantaṃ ekāgradṛḥcittena dhyātavyam / noced vā

pośadhayuktāṃ anāmikāṃ pūrvvoktamaṅḍalabījasthāṃ susādhvī-
kr̥tya bījayuktena ghaṅṭādhaḥ spr̥śet / laguḍaṃ dattvā tarjjanikayā
vā jīvasthayā vastreṅācchādya nocedanāhatena pūrvvoktasthāneṣu
spr̥śet / pūrvvapośadhaṃ dātavyaṃ nocet śaśīmaṅḍalasthaṃ plavantaṃ
dhyātavyaṃ / suraghoṣaṭaṅkanamadhunā pānaṃ dātavyaṃ / aṅga-
nyāsaṃ hastena sadā kartavyaṃ / tritattvena daṣṭaṃ mokṣitavyaṃ
etenottiṣṭhen na sandehaḥ / punaḥ phaṅīndreṇa gale baddhvā daṣṭaṃ
cañcupīḍitaṃ khaṃ nīyamānaṃ khagendreṇa khaṃ praviṣṭaṃ nirviṣaṃ
bhavet / apakṣarat satārakāccandrādadhō dhyātaṃ jalāvila-
kapālikam iva nr̥tya(ntī)nnirvviṣaṃ bhavati nānyathā / dr̥ṣṭaṃ
govindam iva daṣṭaṃ sūptamanantabhogopari kṣīrāmbhodhipayaḥ -
snātaṃ nirviṣaṃ nānyathā /

^371

asatātītaṃ ca śāntaṃ stobhanaṃ kurute param /
śuklaṃ viśaharaṃ jñeyaṃ pītaṃ stambhakarāṃ punaḥ //
[samkrāmaṇaṃ ca raktena] kṛṣṇena cālanaṃ matam /
caturbhujāṃ yathāyogaṃ caturbījasamanvitam /
stambhanoccāṭanaṃ nyāsaṃ stobhanaṃ kurute dhruvam //
parastambhameruḥ prayoktavyaḥ kin tu stobhanaṃ cālanaṃ karttavya-
mānānvitam praṇidhāṇaṃ yo ruṇaddhi svahastābhyāṃ mukhākṣi-
karṇanāsīkām sa grūpadeśato haṃsoccāraṇena viṣaṃ hanti /
muṣṭyā viṣam ākṛṣya samkrāmāyena na sandehaḥ / svavirecakayogata-
s tattvaṃ vyośabhakṣaṇād viṣaṃ naśyati / samudrajasauvīraṃ pāna-
yogāc ca viṣaṃ hanti / cakrāṅkitam śvetaphaṇinaṃ punar narai-
r niḥśaṅkaṃ dhriyate (phaṇī) -
guho siho candro sujo eka yesāṃ sāpuḍa /
ruṭhella kāla ki karai so bāpuḍa //

// śuklakurukullāsādhanam samaptam //

^372

181.

namaḥ kurukullāyai /
alilulitavikāśāmbhojasaṅkāśanetrā-
m abhinavavanalakṣmīhārisarvvāṅgaśobhām /
sphuṭavalayacāpasphūrjjadiṣṭāṅkuśāṅkām
praṇamata kurukullāṃ kāmasarpāpahantrīm //
prathamaṃ tāvat bhāvanādau pañcagandhopalīpte vijane pṛthivī-
pradeśe hr̥ṣṭacetā vratī mṛduviṣṭare copaviśya tataḥ paścāt
hr̥ḍi raktarepheṇa sūryyamaṅḍalaṃ jvālāmālākarālinam tataḥ
svahr̥dyādyaṣvareṇa candramaṅḍalaṃ tataḥ saparaṃ bījamadho vahni-
vibhūṣitaṃ caturthasvarabheditaṃ tato bījān niḥsr̥tya marīci-
jālai daśadiksthithān sarvvalokadhātūn avabhāsyā śrīkuru-
kullārūpeṇāvasthāpya punar āgatya tasminn eva bīje praviṣṭān
marīcijālān vibhāvayet / tataḥ paścād ākāśadeśe purataḥ
dvir aṣṭavarśākārām jvalitapiṅgorddhvamūrddhajām pañcakapālaśiro-
dharām tārkṣyāsanām vajraparyyaṅkaniṣaṅṅām śuklaprabhāmaṅḍalānvitām
śadbhujām savyāvasavyaprathamakarābhyām trailokyavijayamudrā-
dharām dvitīyavāmadakṣiṇakarābhyām abhayasitakundakalikā-
dharām pariśiṣṭabhujadvayenākṣasūtrakamaṅḍaludharām saśṅgārarasam
bibhratīm kanakavalayapūritabāhulatikām navayauvanagarvitām

sitavstraparidhānāṃ śuklakañcukottariyāṃ sarvvābharaṇabhūṣitāṃ
pañcatathāgatamukuṭāṃ hr̥di sitotpalavaraṭake candramaṇḍale
tadbījaṃ vinyasya vibhāvya ca evam ahañkāraṃ kuryyāt aham eva

^373

kurukullā bhaṭṭāriketi / tataḥ svahr̥di ādisvarasambhūtacandra-
maṇḍalastham aṣṭamaṃ bījaṃ tasyodbhavapañcopacārapūjānvito
nānāvidhadevīḥ pūjābhrajālavisaraiḥ pūjayed iti pūjā,
pūjayitvā paramakāruṇiko yogī bhaktinamraḥ kāyavāk-
cittena vandayed iti vandanā, vandayitvā ca pāpadeśanā-
puṇyānumodanādikaṃ kurute / yat kṛtaṃ mayā pāpakaṃ karma
kāritaṃ anumoditaṃ tad adya bhagavatyāḥ pratyakṣato deśitaṃ
sarvvam iti / tad anu bodhicittaṃ bibharti / bhavasāgare patitān
sattvān teṣāṃ uddharaṇaṃ karttuṃ cittavajraṃ śreṣṭhaṃ karomy ahaṃ iti
bodhicittotpādaḥ / tataḥ paścāt caturbrahmavihārān tān
bhāvayet / tad anu sarvvabhāvān vicāryya prākṛtkāyapari-
tyāgāya svabhāvaśuddhamantram āmukhīkurvvan śūnyatāṃ trailikya-
tmikāṃ vibhāvya mantreṇānena svacittaṃ adhiṣṭhet - oṃ
śūnyatājñānavajrasvabhāvātmako 'ham / paścāt pūrvvāhitapraṇi-
dhānabalāt sattvārtham abhivikṣamaṇo mantrī divyakāya-
m utpādayet / mantranyāsakremeṇa divyakāyasūcanā / tadanvā-
kāśadeśe 'ṣṭamaṃ bījaṃ tena niṣpannaṃ puṇḍarīkaṃ vikasitaṃ
tasyopary aṣṭamaṃ bījam arddhendubindubhūṣitaṃ adhaḥ ṣaṣṭhasvarabheditaṃ
tatpariṇataṃ viśvavajraṃ tena vajramayīm bhūmiṃ vajravitānaṃ
vajraprākāraṃ ca cintayet / tato madhye ekārākṛti divyaṃ
dharmmodayajñānaṃ śuklaṃ vibhāvayet / tanmadhye śuklam aṣṭamaṃ bīja-
madho vahnivibhūṣitaṃ mūrddhani caturthasvarabheditaṃ savisargaṃ

^374

tasyodbhavaśuklāṣṭadalakamlaṃ tasyopari kiñjalke saptamaṃ bījaṃ
tasyodbhavaṃ sūryyādyasvarasambhūtaṃ candrasūryyaṃ aśītyanu-
vyañjanair vyañjitaṃ candramādarśātmakaṃ dvātriṃśallakṣanavibhū-
ṣitaṃ aneyor mmadhye śuklatadbījapariṇataśuklotpalakalikāyāṃ
svacittaṃ praviṣṭaṃ cinatayet / paścāt candrāsanaravīnducittai-
r ekībhūtaṃ dravam ivātmānaṃ vibhāvya tataḥ pūrvvamuktakurukullā-
rūpam ātmānaṃ vibhāvayet / tato vibhāvya svahr̥di rephēṇa
sūryyaṃ vibhāvya tannābhau bījaṃ punar api bhāvayet / tadudbhava-
raśmibhir ākṛṣyāmitābhanātham āñīya guhyetarābhiḥ pūjābhiḥ
taṃ sampūjya cābhiṣekaṃ yācayet / tatreiṣā yācanā, abhi-
ṣiñcantu mām abhitābhanātha iti / tatas tenāmitābhanāthena
pañcāmṛtapūrṇān svahr̥dayāt sphāritān kalaśān
vibhāvayet / tatas taiḥ pañcāmṛtapūrṇakalaśaiḥ saṃsnāpayed bhaga-
vantam iti / tatas tān kalaśān svahr̥di praviṣṭān cintayet /
tato vinyasya mūrddhny amitābhanāthaṃ cintayed iti / tata-
s trisamdhyāṃ bhāvanāṃ vibhāvya nyāsaṃ kṛtvā mantraṃ japet / nyāsa-
mantrasyoddhāraḥ - ṣaṣṭhasya ṛtīyabījamarddhendubindubhūṣitamadhaḥ
pañcasvarabheditaṃ stānād ūrddhvaṃ viśarabhāgaparyyantaṃ nyaset, śukla-
mādyasvarasambhūtamarddhenduvibhūṣitaṃ nyaset kaṇṭhe, raktaṃ ttīyasya
ṛtīyaṃ bījam arddhenduvibhūṣitaṃ adho vanhivibhūṣitaṃ caturtha-
svarabheditaṃ nyaet nābhyadhobastiparyyantaṃ, pītaṃ prathamasya
dvitīyaṃ bījam arddhenduvibhūṣitaṃ nyaset pādadvayaparyyantaṃ, haritaṃ
pṛthivyaptejovāyurākāśāś ca pañcamaṃ kṣiṃ jaṃ khaṃ gaṃ saṃ jaḥ huṃ
vaṃ hoḥ khaṃ raṃ śīrasi ca hr̥daye mūrddhni nābhau ca kaṇṭhe kṛtvā

^375

nyāsaṃ harati viṣaṃ kālakūṭādisambhavam / athāto mūla-
mantrasyoddhāraḥ - ādau varṇeśvaraṃ dattvā tataḥ pañcamasya
pañcamam, saptamasya pañcamaṃ cānte tadbindudvayabhūṣitam, tataḥ
prathamasya prathamam bījaṃ pañcamasvarabheditam, ṣaṣṭhasya dvitīyaṃ
bījaṃ pañcamasvarabheditam, punaḥ prathamasya prathamam bījaṃ pañcama-
svarabheditam, ṣaṣṭhasya ṛtīyaṃ bījaṃ [punaḥ ṣaṣṭhasya ṛtīyaṃ bījaṃ]
tat pratha[maikādaśe]na vibhūṣitam, saptamasya caturthaṃ bījaṃ
adho vahnivibhūṣitaṃ mūrddhni caturthasvarabheditaṃ kṛtvā ante
savisargakam -

namaścānte punar ddatvā vauṣaḍantaṃ tu yojayet /
svāhā caiva punaś cānte evaṃ sarvvatra kārayet //
etaiḥ pañcadaśabhir bījair mantram akṣarasaṅkhyayā /
japel lakṣaṃ homayeddaśāṃśakena kusumādikāḥ //
savye prāṇapraveśena saraviśāśigatair bandhanam /
savye vāme ca kṛtvā prāṇabandhaṃ kuryyād jāpaṃ sadā mantrī //
sphaṭikamuktāphalenākṣasūtrakeṇāṣṭottaraśatena gulikāḥ
sūtrair granthayet / prāṇanirgamakāle na cālayeḍ gulikām -
prāṇāveśe japeṇ mantram yadīcchet siddhim ātmānaḥ /
oṃ kṣaḥ kurukulle hrīḥ namo vauṣaṭ svāhā - devyā
hr̥dayamantraḥ / oṃ śvete huṃ phaṭ śiraḥ, oṃ śvetajaṭini,
svāhā śikhā, oṃ ratnāmitābhapaḍma[sambha]vāyeti kavacam
oṃ (cakṣu)samantacakṣuśodhane svāhā netram, oṃ bhayanāśani

^376

cāsani trāsa trāsa trāsaya trāsaya sarvanāgayakṣabhūtān
bhṛti taṭi vaitaḍi śvete śvetajaṭini huṃ huṃ phaṭ phaṭ
svāhā astraṃ / muktāphalākṣasūtreṇa mantrajāpaḥ / pañcāmṛtaṃ
bakṣyaṃ śodhayitvā matritam oṃ āḥ huṃ iti tryakṣareṇa /
tritattvais tadadhiṣṭhānam, adhiṣṭhānāt mantrasiddhir iti /
svahr̥di ādisvaraṃ dhyātvā kapālatrayopari padmabhāṇḍam
tanmadhye pañcabījāni tato bījān niḥsṛtya pullīramalayaṃ
gatvā punar jālandharaṃ yāvat tato jālandharagatān tathā-
gatān bodhayet / tān sarvānekībhūtān drutaṃ candramaṇḍala-
rūpaṃ paśyed amṛtaṃ, ghaṇṭikārandhramārgēṇa sraṇad amṛtaṃ skandha-
dhātāvātanāni prīṇayet / prīṇayitvā tatpātre ca tiṣṭhati /
tatra ghaṇṭikopari huṃkāramadhye mukhivilambitaṃ tatropari
oṃkāraṃ paśyet / tataḥ svahr̥tpadmabhāṇḍe jñānāmṛtaṃ svaccham,
tato yaṃkārapariṇataṃ vāyumaṇḍalaṃ dhvajāṅkaṃ dhanvābhaṃ nīlam,
tatropari rephēṇāgnimaṇḍalaṃ trikoṇākāraṃ jvālāṅkitam,
dīpyamānāmśutejasā tasyopari nābhybjaṃ śūklam aṣṭapatrasaṃyuktaṃ
sakarṇikaṃ sanālaṃ meḍhragataparyyantaṃ citayet / tanmadhye
hrīḥkāraṃ jvālāmalākulaṃ sudīptaṃ tatpariṇatāṃ kurukullām
bhagavatīm jñānāmṛtena santarpayet / pañcatathāgatair adhiṣṭhitāṃ
tāṃ vibhāvayet / etaj jñānāmṛtavarsṇīm dhyātvā sarvvavāraṃ
viṣābhībhūtānāṃ yojayet mantravit sadā /

^377

atha mantrī viṣaṃ apahantukāmaḥ śuklapratipadam ārabhya
trisandhyāyām ayutam ekaikam evaṃ pratidinaṃ bhagavatīmūrtti-
m avalambya śuklavastraṃ paridhāya prāvṛtya ca gātraṃ tad anu

svahr̥di candraśuklahr̥h̥kārāpariṇatam aṣṭadalakamalaṃ yoni-
 paryantagatanālaṃ vibhāvayet / tad daleṣv aṣṭa bhramarān aṣṭa-
 svarāpariṇatān hr̥ṣṭatuṣṭapuṣṭakṛṣṇaraktānanukramapaṭhitān
 svanāsikāpavane preritān uḍḍīya svanāsikāsavyetareṇa
 niḥṣṛtya sādhyasya viṣāturasya dakṣiṇanāsikāsavyetareṇa
 praviṣṭān sarabhasamālūnaviśirṇatayā nirvviṣīkṛtya aṣṭa-
 dyasvarān kiñcit śuklān patrayutān vicūṣayet / iti
 vicintya viṣāturasya dakṣiṇanāsāpuṭavivareṇa niḥṣṛtā
 iti cintayan yogī paścād akṣamālābhīghātāṃ kamaṇḍalu-
 jalābhiṣecanaṃ kṛtvā viṣārttam utthāpayati /
 kālātrayaṃ vibhāvī syāt tārksyacūḍāmaṇiḥ svayam /
 alātacakrarūpeṇa mantrarūpeṇa sādhaḥ /
 sadānando japed yogī sopadeśaḥ sunirṇayam //
 anantādikulikāntān nāgān nyaset sarvveṣu sthāneṣu -
 akṣarāṇāṃ purā nyāsaṃ svarāṇāṃ ca viśeṣataḥ /
 tatpaścād anantakulikau keśavandhanasthitau //
 hemābhastakṣakaḥ karṇabhūṣākṛtodyamaḥ śiraḥ /
 maṇibandhe mahāpadmastaptacāmīkaraprabhah //

^378

yajñopavītakriyayā sthitaḥ karkkoṭakaḥ sitaḥ /
 vāsukirmekhalāyāṃ tu raktapadmāmāladhyutiḥ //
 kundabandhūkaśāṅkaśau padmaśāṅkhau ca pādayoḥ /
 īdr̥śaurābharaṇair ugrair bhūṣito mantravit sadā //
 kurukullārūpasamśitaḥ garuḍopari samāsīnaḥ sādhayet
 sacarācaram evam anenānukrameṇa /
 sādhaḥ bhāvitātmā syāt tārksyacūḍāmaṇiḥ svayam /
 tatrasthaś ca japeṇa mantrī trisandhyaṃ susamāhitaḥ //
 anenaiva ca mantreṇa dadhyannamarkapatrakam kṛtvā bhojayan
 mantrī hared viśasāgarān / pūrṇakumbhaṃ dakṣiṇāvarttaśāṅkhaṃ vā
 ekaviṃśativārān pariḥṣṭya udakaṃ pāyayet viṣāturān /
 śuklaṃ dhyānaṃ lalāṭe bindurūpaṃ nirvviṣīkaroti / pītaṃ
 dhyānaṃ stambhanaṃ karoti / raktaṃ dhyānaṃ nāgarūpaṃ viśastobhaṃ
 kurute / raktaṃ dhyānaṃ viśasaṃkrāmaṇaṃ kurute / haritaṃ dhyānaṃ
 pratyujjīvanaṃ kurute / iti dhyānaviśeṣaḥ kathitaḥ /

// śrīmanmāyājālamahāyogatantrāt ṣoḍaśasāhasrikā-
 dākṛṣṭakurukullāsādhanam samāptam /

/ kṛtir iyam ācāryyaśrīkṛṣṇapādānām //

^379

182.

samkṣepeṇa tārodbhavakurukullārūpam ātmānaṃ vicintya
 dharmmodaye sādhyam dr̥ṣṭvā svahr̥dayasthajñānaraśminā tam abhiṣiñcyā
 pariśuddham sampuṭāñjalikaṃ vaśībhūtam āraktavarṇam dhyāyād iti
 vaśyavidhiḥ /

atha bhagavatyāḥ kurukullāyāḥ sādhanam vakṣye / prathamam tāva-
 n mantrī sukhāsanopaviṣṭaḥ paṭādigatam kurukullam buddhabodhi-
 sattvāmś ca purato 'valambya manomayim pūjām vidhāya praṇipatya
 trisāraṇagamanādikaṃ kuryyād anena -
 ratnatrayam me śaraṇam sarvvaṃ pratidiśāmy agham /

anumode jagatpuṇyaṃ buddhabodhau dadhe manaḥ //
 utpādayāmi varabodhicittaṃ
 nimantrayāmi bahu sarvvasattvān /
 iṣṭāṃ cariṣye varabodhicaryyāṃ
 buddho bhaveyaṃ jagato hitāya //
 ity ādinā bodhicittaṃ utpādayet /
 tadanantaraṃ oṃ svabhāvaśuddhāḥ sarvvadharmmāḥ svabhāvaśuddho 'haṃ
 iti vāratrayaṃ uccāryā svabhāvaśuddham adhimucya śūnyatāṃ vibhāvya
 svahr̥dyādyasvarasambhave candramaṇḍale tāṃkāraṃ raśmimāliṇaṃ
 vicintya tadubbhavaraśmisaṃmūhair ddaśadiglokadhātūn avabhāsyā sarvva-
 sattvān vaśīkr̥tya tasmin bīje kurukullātmadehaṃ praveśenā-
 tmānaṃ kurukullārūpaṃ paśyēt raktvarṇāṃ padmasūryyāsanavajra-
 paryyaṅkaṇiṣaṇṇāṃ suprabhāmaṇḍalāṃ ṣaḍbhujāṃ savyāvasavyapraṭhama-

^380

bhujābhyāṃ trailokyavijayamudrādharaṃ dvitīyadakṣiṇāvāmakarābhyāṃ
 aṅkuśarakotpaladharāṃ pariśiṣṭakaradvayena ākaṇṇapūrita-
 dhanuḥśarāṃ saśrṅgārasavibhramāṃ kanakavalayapūritabāhu-
 latikāṃ navayauvanoddhatāṃ raktavastraparidhānāṃ raktakañcu-
 kottariyāṃ sarvvābharaṇabhūṣitāṃ pañcatathāgatamukuṭāṃ / hṛdi
 raktotpalavaraṭake candramaṇḍale bandhūkajavākusumasannibhaṃ
 tāṃkāraṃ vinyasya evaṃ vibhāvyaḥāṅkāraṃ kuryyāt ahaṃ eva
 kurukullābhaṭṭāriketi / tato nānāvīdhadevatābhiḥ pūjābhra-
 jālavisarādibhiḥ pūjitaṃ saṃstutaṃ dṛṣṭvā vāyumaṇḍalārūḍhaṃ
 hṛdi aṅkuśena viddhvā sādhanīyasya hṛdaye upaviśya sātṛopa-
 m uccārayet / raktotpalakalikānibhena śareṇa sādhyāṃ punaḥ
 punar vbandhayet / tatrāyaṃ mantraṃ - oṃ kurukulle hrīḥ amukaṃ
 vaśamānaya hoḥ svāhā / tataḥ sādhyāṃ vihvalībhūtaṃ
 pādāyor nipatitaṃ dṛṣṭvā preṣayet / evaṃ trisandhyaṃ bhāvayato
 nityaṃ śakram api vaśamānayati / pūrvvasevā 'sya abhinavapaṭe
 keśādyapagate pośadhikena citrakareṇa pracchanne pradeśe paṭo
 lekhyaitavyaḥ / evaṃ niṣpanne paṭe pratitiṣṭhite śubhe ahaṃ
 tasyāgrataḥ sitacandanena maṇḍalakam upalipyā ghṛtapradīpaṃ
 prajvālyā pañcopacārair bhagavatīṃ ca sampūjya ayutaṃ japet /
 tatrāyaṃ mantraḥ - oṃ kurukulle hrīḥ svāhā / tataḥ sarvvakarma-
 samartha bhavati /

// ṣaḍbhujakurukullābhaṭṭārikāyāḥ sādhanāṃ samāptam //

^381

183.

hevajratantrasambandhāṃ trailokyavaśakāriṇīm /
 kurukullāṃ ahaṃ natvā vakṣye tatsādhanāṃ sphutam //
 iha tantre bhāvanādhiḥkr̥to mantrī prāptaḥ śayanād utthāya
 hṛdaye raṃkāraparinatasūryyamaṇḍale raktahrīḥkāraṃ dṛṣṭvā
 tatkiṛānair vakṣyamāṅkurukullābhagavatīṃ agrato dṛṣṭvā pañco-
 pacārameghaiḥ sampūjya tasyāḥ purato ratnatrayaṃ me śaraṇa-
 m ityādighāthāṃ triḥ paṭhet / tatas triduhkhaduḥkhitān
 sattvān manasā'valambya tadduhkhodddharanalakṣaṇāṃ mahākaruṇāṃ
 bhāvayet / tato dharmmapuḍgalayor grāhyagrāhakaśvabhāvayor abhāva-
 svabhāvām advayavijñaptilakṣaṇāṃ śūnyatāṃ vibhāvya tanmantreṇādhi-
 tiṣṭhet - oṃ śūnyatājñānavajrasvabhāvātmako 'haṃ iti / tata-

s tadevādvayacittam ākāśe sūryyamaṇḍalam dṛṣṭvā tanmadhye rakta-
 hrīḥkārapariṇataraktotpalakarnīkāsūryye tad eva bījaṃ tataḥ
 sphuraṇasaṃharaṇaṃ kṛtvā tatraiva praveśya tatsarvvaṃ pariṇamya
 śrīkurukullārūpam ātmānaṃ paśet, raktāṣṭadalakamalamadhye
 śavahṛtsūryyopari arddhaparyāṅke tāṇḍavena sthitāṃ sūryyaprabhā-
 maṇḍalāṃ digvidikṣu aṣṭaśamsānaparivṛtāṃ raktavarṇāṃ
 dvir aṣṭābdāṃ ūrddhapiṅgalakeśiṃ śirasi paūcabuddhamayīṃ pañca-
 kapāladhāriṇiṃ sadyomuṇḍamālālaṅkṛtahārāṃ damṣṭrākarāla-
 vadanāṃ lalajjihvāṃ raktavarttulavāmāropitatrinetṛāṃ krodha-
 śrīṅgārasāṃ tryasthimayacakṛīkuṇḍalakaṇṭhikārucakamekhalā-
 keyūranūpurakṛtabhūṣaṇāṃ mūlabhujābhyāṃ ākarṇapūritarakto-

^382

tpalakalikāsarayuktaraktakusumacāpadharāṃ śeṣabhujābhyāṃ rakto-
 tpalapāśāṅkuśadhāriṇiṃ cintayet / tacchiraḥkaṇṭhahṛdayeṣu
 oṃ āḥ huṃkāraṇ paśyet / tataḥ svahṛtsūryyastharaktotpala-
 karnīkāsūryye raktahrīḥkāraṃ dṛṣṭvā tadraśmibhiḥ sarvvatathāgatān
 sañcodyānīya prārthya pañcāmṛtapūrṇakalaśaiḥ abhiśicyate /
 abhiśicyamānāyā mukuṭe bhagavān amitābha utpādyate /
 tataḥ svahṛdbījādaṣṭau devīr niścāryya svasvabodhicittādi-
 dravyaiḥ sampūjya tasminn eva bīje saṃharet /
 akkharavaramantavivajjiyao
 na u so vinda ṇa vitta /
 eso paramamahāsuhao
 na u phoḍia ṇa u khitta //
 ity anena stūyāt / tato 'mṛtāsvādaavidhinā pañcāmṛta-
 pradīpaṃ niṣpādyā sitahuṃkārajavajramayīṃ jihvāṃ kṛtvā
 tryakṣareṇādhiṣṭhāya tena kurukullārūpam ātmānaṃ prīṇayet /
 dhyānakhinno mantrī mantraṃ japet / tathiva hrīḥkāraṃ saṃveṣṭya
 sthitāṃ oṃ kurukulle hrīḥ svāhā ity aṣṭākṣaramantramālāṃ
 dīpamālāṃ iva jvalantiṃ manasābhilikhya drutavilambitādi-
 doṣarahito raktacandanākṣamālayā japet / koṭijāpena

^383

ṣadgaticakrapatitān sattvān vaśīkaroti / sandhyāntare tu
 jhaṭiti niṣpannaṃ kurukullārūpam ātmānaṃ vicintya pūjāstu-
 tyādikaṃ kuryyāt / śrutavyāsthānādisarvvakriyāṃ kurvvāṇo
 bhagavaty ahaṅkāreṇaiva kuryyāt / tato yathāśayanapraṇidhanāno
 kuryyād iti /
 upadeśāś cātra guruparamparāyāto likhyate / svahṛdbījaṃ
 sra vad amṛtadravaṃ hṛdayād utthāya mastakaṃ vāmavarttēna saṃveṣṭya
 dakṣiṇakarṇavivareṇa niṣkrāmya dakṣiṇakare dhanurguṇasthaśara-
 puṅkhavivareṇa tatkalikākarnīkāyāṃ praveśya tadraśminā tān
 vikāśya sphuraṇena vibhagatasattvahṛdayeṣu praveśya tatka-
 malāni sañcodyānīya punas tatraiva praveśya kalikāṃ kṛtvā
 śarāt karṇavivareṇa mastakaṃ dakṣiṇāvarttikṛtya bhrūmadhye sthitvā
 avadhūtīmārgena kaṇṭhahṛdayanābhiparyyantamahāsukhālōka-
 sthānāṃ yathopadeśaṃ praviśet / tataḥ prajñopāyāmalasamādhi-
 sambhūtasatsukhāpūrnam iva svadehaṃ trailokya ca paśyet /
 tatksaṇam imāṃ gāthāṃ ca smaret -
 āi ṇa anta ṇa majjhu nahi na u bhava ṇa u nivvāṇa /
 ehū so paramamahāsuhao ṇa u para ṇa u appāṇa //
 evaṃ [punaḥ] punar yāvat sattvān vaśīkṛtya tan mahābodhau

sākṣād evaṃ niyojanakṣamo bhaved iti / evaṃ sādhyasya sādhyāyā
vā kurukullārūpabhāvitāyās tadbījaṃ tathaiva sādhaśārāt

^384

sādhyakarasthaśarakalikāyaṃ tatraśmivibuddhayāṃ tathā dakṣiṇa-
karṇena praveśya tathaiva gatvā tathaiva sthivā tathaiva praviśya
tatsthānaṃ gatvā tathiva tiṣṭhet śrīkurukullārūpeṇa ca
hrīhkāraṃ madanātapatranihitam ityādy uktam / tato 'vaśyaṃ sā
sādhyasādhakapravaśahṛdayā sarvvakāryyakaraṇotsukā bhavatīti /
vidhāyāsāditam puṇyaṃ kurukullākhyasādhanam /
tena sarvvajanāḥ santu vaśyabodhiniyojane //

// śrīhevajratantrakrameṇa svādhiṣṭhānakurukullāsādhanam samāptam /
/ kṛtir iyaṃ sahaivilāsasya //

184.

pūrvvoktavidhānena kintu svahṛdīndau hrīhkārabīja-
niṣpannāṃ raktavarṇāṃ dakṣiṇena śarodyatahastāṃ vāmena rakto-
tpaladhanur dhāriṇīṃ dhyāyāt / tata ākarṇapūritadhanūrakto-
tpalakalikānibhaśareṇa sādhyam purato vicintya hṛdi
vindhayet / pūrvvoktamudrayā hṛdūrṇākaṇṭhamūrdhdhasu vinyasya tato
jāpaḥ - oṃ kurukulle hrīḥ devadattam vaśam ānaya svāhā //

// saṃkṣiptakurukullāsādhanam samāptam //

^385

185.

namaḥ śuklakurukullāyai /

kurukullāṃ namasyāmi sitavarṇāṃ caturbhujāṃ /
iṣukārmukahastābhyāṃ sitotpalābhayapradām //
padmāsanasthitāṃ divyāṃ [raktāṭaṅkamaulikām] /
damṣṭrākarālatrinetrāṃ piṅgorddhvakeśamūrdhdhajām //
atha sukhāsanopaviṣṭaḥ svahṛdaye candramaṇḍalaṃ tadupari
hrīhkāraṃ drṣṭvā sitavarṇasphaṭiko 'yaṃ śubhrajyotīraśmivisphu-
ritān tatraśmyākṣṣṭasubhhabuddhabodhisattvān purataḥ pūjayitvā
śīrasā praṇamya tadagrataḥ pāpadeśanāpuṇyānumodanāṃ tataḥ
pariṇāmanāṃ trīśaranagamanabodhicittotpadanaṃ kṛtvā catu-
rbrahmavihāraṃ bhāvayet / parahitacintāṃ maitrīṃ padaduḥkhanāśa-
kriyāṃ karuṇāṃ parasukhatuṣṭiṃ muditāṃ paradoṣope[kṣām upe]kṣāṃ
bhāvayet / tataḥ śūnyatāmantram uccāret oṃ śūnyatājñāna-
vajrasvabhāvātmako 'ham / atha pūrvvoktahrīhkāreṇa sphuraṇa-
saṃharaṇam kṛtvā ādikrameṇa sitavarṇāṃ kurukullāṃ ātmānaṃ
bhāvayet / svahṛdaye sitavarṇāṣṭadalapadmaṃ līnaṃ tadupari
sūryyamaṇḍalaṃ tatraiva hrīmkārasambhavāṃ devīṃ vicitarūpāṃ
sitavarṇāṃ caturbhujāṃ vāme cāpadharāṃ dakṣiṇenākārṇapūrita-
śārāṃ vāme sitotpalāṃ dakṣiṇenābhayahastāṃ padmāsanasthitāṃ
divyavastraśobhitāṃ śvetapaṭṭāṃśukottariyāṃ vikaṭadamṣṭrāṃ trinetrāṃ
ūrdhdhapiṅgalakeśāṃ amitābhamukuṭinīṃ sūryyāsane sūryyaprabhāṃ
nānābharaṇabhūṣitāṃ nīlānantabaddhakeśāṃ raktataḥśakakuṇḍalāṃ

pītaśaṅkhapālakaṅthikāṃ viśva[varṇa]kulikakeyūrāṃ harita-

^386

karkkoṭakayajñopavitāṃ sitavāsukimekhalāṃ mṛṇāladhavalamahā-
padmahārabhūṣaṇāṃ sitanandapanandonāgarājena kṛtapāda-
nūpurāṃ / atha punar aṣṭakurukullānāgāḥ kṛtāñjalyo bhūtvā
pādatale nivasanti/ evaṃ समयasattvaṃ niṣpādyā jñānasattvena
sahaikīkṛtya bhāvayan pūjayed iti / pūrvādidikṣu akṣobhya-
vairocanaratnasambhavāmoghasiddhayaḥ / agnikoṇādiṣu locanā-
māmakīpāṇḍarātārāḥ /

etāś ca bhāvanāḥ kṛtvā pūjayet kramayogataḥ /
pūjāṃ kṛtvā dṛḍhīkṛtya jāpamantram anusmaret /
yasyāś ca jāpamātreṇa trailokya vaśam ānayet //
om kurukulle hrīḥ svāhā / etajjāpamātreṇa trailokya-
vijayī bhavati / sitavarṇena nirviṣikaraṇaṃ sphaṭikena
labhate prajñāṃ hemena vaśyāṃ puṣkarena vināśanam /
atha purakṣobhamantram kathayiṣyāmi yena sidhyanti
tridaśāḥ / om kurukulle amuka ca ṭa ta pa ya śa hrīṃ phaṭ
svāhā / aṣṭasiddhināma mantram idam / aṣṭau parīkṣā-
pradāyikāṃ aṣṭaiśvaryyatāṃ bhāvayet / tridaśair api pūjyate /
athāparadhyānaṃ vakṣye -
guhyāt guhyataraṃ jāpaṃ kathitaṃ siddhihetunā /
mastakatālukaṅtheṣu hr̥daye stanayugmake //
kaṭyāṃ vakṣe pādadvaye nyaset mantram / yo 'rthasiddhaye kṣobhayet
bhuvanānāgān ākarṣayec ccāsuradevatā api brahmarudrādi-
devān api kiṃ punaḥ kṣudramānuṣān / uccārīto hi mantrāṅgāṃ

^387

anuccārīto 'yaṃ japet, uccāro 'nuccārarajjitaḥ ayutasahasraṃ
japet / evaṃ jāpamātreṇa trailokyavyāpī yogī gacchet
bhuvanacaturdaśam / svecchādarśanaṃ dadāti / kathitaṃ mantra-
sādhane -

lakṣaikena devarājā prajā[loko ']yutena tu /
paśupakṣādayaḥ koṭyā saptalakṣeṇa cāsurāḥ //
śatasahasreṇa mantreṇa vajragarbhābhisambodhipadaṃ labhate /
atropdeśo 'yam -
taṃ kurukullārūpa kariye hy agra
ahaṅīsi bīa hante dehyagra /
guruvāṇe diḍha kari māṇahu
bhaṇā sabarapā viśadhā kare hāṇahu //
trailokyo[ttamā] vidyā sitakurukullāyāḥ /
sādhanaṃ viśadantasya sarvvakarmmakaram śubham //

// sitakurukullāsādhanaṃ samāptam /
/ kṛtir iyaṃ siddhasābarapādānām //

^388

186.

prathamāṃ svahr̥di raktavarṇaṃ candramaṇḍalaṃ vibhāvya raktavarṇaṃ
hrīḥkāraṃ paśyēt / tataḥ pāpadeśanādikaṃ nivedayet /
paścāt śūnyatāṃ bhāvayet / śūnyatāyāṃ sthito yogī rephēṇa

sūryyaṃ purato vibhāvya tadupari huṃkāraṃ nīlavarnaṃ vibhāvayet
matimān / tatpariṇataṃ viśvavajraṃ tatpariṇatāṃ vajramayīm
bhūmiṃ vajraprākāraṃ vajrapañjarabandhanaṃ ca / oṃ rakṣa rakṣa
huṃ huṃ huṃ phaṭ phaṭ phaṭ svāhā / paścāt yogī raktavarnaṃ padmaṃ
tadupari candramaṇḍalaṃ tadupari raktavarnaḥrīḥkārapariṇataṃ
raktotpalam, tadupari punaś candramaṇḍalam, tatpariṇataṃ
kurukullām ātmānaṃ vicintayet arddhaparyyaṅkena nāṭyasthām
ca vyāghracarmmāvṛtakaṭiṃ pañcamudrāvibhūṣitāṃ ūrddhvakeśāṃ
piṅgalakacāṃ amitābhanāthaśobhitaśikhāṃ dhanurbāṇa-
tathotpalāṅkuśahastām / atra sthānaniyamo nāsti, nāpi
bhojane niyamaḥ / atra mantrajāpas tu kriyāmāṇaḥ yathā na
kaścāt pratyeti tathā karttavyaḥ / oṃ kurukulle hrīḥ svāhā /
lakṣaikenā vaśo rājā prajāloko 'yutena tu /
paśupakṣyādayaḥ koṭyā saptalakṣeṇa cāsurāḥ //

// hevajrakramakurukullāsādhanam samāptam //

^389

187.

namaḥ kurukullāyai /

prātaḥ pronmīladarkkadyutimatimasṛṇajyorirakṣiṅgalakṣi-
m udbhāsvadrāgavajrasphuradurukiraṇāsaṅgipiṅgorddhvakeīm /
yām ekāgraṃ vicintya tridaśapuravadhūdorlatābandhanāni
prāpyante tāṃ namāmo jagadasamavaśīkārabhausajyasiddhim //
adhyāśīnaḥ śmaśāne gahanagiriguhāgahvarakrodhasandhyau
vrkṣe vā'tha svagehe kvacid api vigatopadrave vā pradeśe /
śrīhevajrakrameṇa tribhavapariṇatajñānanisyandamūrttiṃ
dhyāyād raktotpalāstradyutidalitajagaddvandvanirvvāṇa-
māyām //
ādau sattveṣu maitrīm hitatanayagatasneharūpām vicintya
glānaikāpatyabodhāt tad anu karuṇayā bhāvayan sarvva-
sattvān /
paśyaṃs tat saukhyasampadbharamatimuditaḥ satparārthaikamūrttiṃ
dhyāyāt tatsarvvasattveṣvahitamatimlānaśūnyām upekṣām //
etat sarvvaṃ samāpya svahṛdayakalitasphūrrjadarkkastharakta-
hrīḥkāraṃśuyutāṃs tair gurusugatasutaiḥ sārddham ākṛṣya buddhān /
yat kiñcij janmajanmasukṛtam anumataṃ kārītaṃ vā tadeṣu
mlānaṃ karma prakāśya kuśalam api tathāivānumodyaṃ ca teṣām //
sarvvaṃ kāvayatītaṃ tad anu bhagavataḥ sadguroṛājñayaiva
jñātvā dhyāyāt tadagraṃ sahajam anupamaṃ dharmmarūpaṃ jinānām /

^390

tatsārvvajñyaṃ tad eva tribhuvanam akhilaṃ tattadābhāgamūrttyā
sarvvāsām pāramiṇāṃ paramapariṇataṃ mañjutattvaṃ tad eva //
nirmmagras tatra yogī prañīdhighaṭanayā dharmmakāyasvabhāvo
jātaḥ sambhogarūpārajanitakiraṇasphāram ekārkaçakram /
huṃkāras tatra nīladyutirathajanaye viśvavajraṃ tadātma-
prākāraṃ pañjaraṃ ca prabalavaramahāmāravīrair bhedyam //
paścād raktāravindapraṇayinītaraṇau bhāsamānaṃ kaṇābhaṃ
hrīḥkārodbhūtaraktotpalam upari tato visphurat sūryyabimbam /
tasminnugro 'tiviśvabhramadaruṇamahārocirābhāsure hrīḥ

devī syād ugramārvyatikaradahanoddāmatīvrānalaśrīḥ //
 prācīnārkaprakāśāṃ niratīśayamahāyauvanavyaktgarvvāṃ
 bhāsvatpiṅgorddhvakeiṃ stanajaghanabharāṃ mṛduśṛṅgāra-
 sārāṃ /
 vāmāsaktāruṇābhatrinayanakiraṇasprṣṭadamṣṭrākarālāṃ
 prasphūrijjadvaktragarbhabhramadururasanākoṭīruddāmarociḥ //
 viśvāgnispḥāradīptadyutismṛmarāśāvāsaktavāmāṅghrikoṭi-
 vinyasyorddhvaṃ sphurantī aditaracaraṇaṃ vāmajānorupānte /
 vistīrṇadvīpedehacchadakalitaguruśroṇibhārālasāṅgi
 niryyadraktāmbudhārāmurasi naraśiraścakramalāṃ vanantī //
 unnālonnidramukhasphuradaruṇaviśālotpaladvaitakīrpta-
 krīḍatkodaṅḍakāṅḍaprakaṭitacikanakaraṇasandhānapūrṇāṃ /
 ākṛṣyogrāṅkuśena tribhuvanam akhilaṃ pālayantīva dhātṛiṃ
 raktābjaṃ vāmapāṇau nirupamasahajaṃ rāgarājyaṃ tad eva //

^391

svacchandenduprakāśāśriyam upahasataḥ pañcamaulau kapālān
 pañcāṅgaṃ pañcamudrābharaṇapariṇataṃ pañcabuddhakrameṇa /
 bibhrāṇā rāgavajraṃ śirasi bhagavatī tanmayaḥ sādhakenda-
 stanmantraṃ klīvajāpo japati yadi suraurvvandanīyastadaṅghriḥ //
 etat sādhanam uttamaṃ bhagavato līlāśanerājñayā
 yat kṛtvā karuṇābhīdhānakavinā puṇyaṃ samāsāditam /
 tenāstāmatiniṣkalaṅkavimalaprajñodayasphāritāṃ
 svacchandaprasarabrahāsvaramahāsaukhyapratīṣṭhaṃ jagat //

// kurukullāyāḥ sādhanam śrīhevajratantroddhṛtaṃ samāptam /
 / kṛtir iyaṃ kevaḥ karuṇābhīdhānasya / evaṃ ślokaḥ 12 //

188.

oṃ kurukullāyai namaḥ /

yasyāḥ smaraṇamātreṇa sadevāsurasamānuṣāḥ /
 dhraṇvaṃ kiṅkaratāṃ yānti kurukullāṃ namāmi tām //
 ādau mantrī kṛtamukhaśaucādikaḥ sukhāsanasthaḥ svahr̥dya-
 kārajaccandrasthitahr̥īḥkāraśmīsamānītakurukullādeviṃ hr̥dbīja-
 janiryātāpūjāviśeṣaiḥ sampūjya vandanāṃ pāpadeśanāṃ puṇyānu-
 modanāṃ tatpariṇāmanāṃ trīśaraṇagamanaṃ bodhicittotpādanāṃ
 caturbrahmavihārībhāvanāṃ ca kṛtvā śūnyatāṃ vibhāvya mantreṇa
 cādhiṣṭhāya hr̥dbījaniṣpannaraktakuvalaye akārajacandramaṅḍale

^392

tām vibhāvya tatsarvvapariṇatāṃ bhagavatīṃ raktavarṇāṃ raktacandra-
 padmāsanāṃ raktāmbarāṃ raktakīrīṭavatīṃ caturbhujāṃ savye
 abhayapradāṃ anyena samāpūritaśarāṃ vāmena ekena ratna-
 cāpadharāṃ apareṇa raktotpaladharāṃ amitābhamukuṭīṃ kuru-
 kullāparvvatodaraniṅgāśinīṃ śṛṅgārasojjvalāṃ navayauvanāṃ
 kurukullāṃ bhāvayet yāvat khedo na bhavati, khede tu mantraṃ
 japet / tatrāyaṃ mantraḥ - oṃ kurukulle hr̥īḥ svāhā / sādhyāṃ
 vaśīkarttukāmas tu raktośokatale sindūreṇa trikoṇamaṅḍalakam
 kṛtvā tatra raktakusumair devīṃ sampūjya svayaṃ tu raktāmbaraḥ sādhyāṃ
 pādena ākrāmya nagnaṃ ?hvalaṃ muktakeśāṃ hr̥di raktotpala-

kalikayā vidhyann iva japen mantraḥ / tatraiva mantraḥ - oṃ
kurukulle hrīḥ amukaṃ me vaśīkuru svāhā /

// iti kurukullāsādhanaṃ //

189.

oṃ kurukulle svāhā / āryyatārāyā hṛdaye apratihata-
śaktiṃ tribhuvanavaśakarmmaṇi prathitaṃ pūrvvoktasamādhistho 'kṣara-
lakṣaṃ japet / paścāt puṣpadhūpavilepanagandhacūrṇatāmbūlādi
yasyānenābhimantrya dīyete sa vaśo bhavati / sugandhidhūpena

^393

svam ātmānaṃ dhūpayet, sarvvajanapriyo bhavati / bandhūka-
kusumāni homayet, yasya nāmnā sa vaśo bhavati / khānaṃ
pānaṃ cābhimantrya yasya dīyate sa vaśo bhavati / mahā-
puruṣavaīkaraṇe śvetasarṣapo hotavyaḥ / paścāt sutithi-
nakṣatrādinā ca bhagavatyāḥ pūjādikaṃkṛtvā kuṅkuma-
gorocanākarpūrādaiḥ bhūrjje vastre vā ṣoḍaśāram utpalapatrākāraṃ
cakram abhiliḥya cakramadhye mantrasahitaṃ sādhyasādhyānāṃ nāma
likhanīyam / patreṣu ku ru ku lle akṣaracatuṣṭayayantritaṃ
sādhyasya kevalaṃ nāma likhanīyam / bahirāḥkāreṇa triguṇī-
kṛtaṃ cakraṃ raktasūtreṇa saṃveṣṭya madanamayaputtalikāyā hṛdaya-
madhye nikṣipyā khadirāṅgāreṇa tāpayet, pādākṛṣṭiṃ kurute /
puruṣasya striyo vā vaśīkaraṇe tāmrasūcyā yonau pādayo-
r viddhvā tāpayet, vaśībhavaty atra na saṃśayaḥ / mahatyā
śraddhayā imaṃ mantrarājaṃ bhagavatyāḥ pūjāṃ kṛtvā japtavyam /
evam anena krameṇa sarvvasiddhir bhavati /

// iti karmmaprasaraprayogaḥ //

^394

190.

gaṃ raṃ vaṃ yaṃ paṃ śaṃ caṃ ḍaṃ kurukulle sarvvaduṣṭān nāśaya
nāśaya kīlaya kīlaya bhañjaya bhañjaya marddaya marddaya dhvaṃsaya
dhvaṃsaya apasāraya apasāraya śāntiṃ me kuru puṣṭiṃ me kuru
abhimataṃ me kuru sarvvasattvān vaśyaṃ me kuru hrīḥ svāhā /
oṃ hrīṃ śrīṃ huṃ hoṃ haṃ hāḥ /

// kurukullālā balividhiḥ //

191.

nama uṣṇīṣavijayāyai /

pūrvvoktavidhānena candre sitabhrūṃkārājāṃ śuklāṃ trimukhāṃ
trinetrāṃ navayauvanāṃ nānālaṅkāradharāṃ aṣṭabhujāṃ bhagavatīṃ
cintayet pītākṛṣṇadakṣiṇetaravadanāṃ dakṣiṇacaturbhujaiḥ
viśvavajrapadmasthabuddhabāṇavaradamudrādharāṃ vāmacaturbhujaiḥ cāpa-
tarjjanīpāsābhayahastapūrṇakumbhāḥ caityaguhāgarbhasthitāṃ

vairocanamukuṭinīm niṣpādyā svabījam padmasthaṃ hr̥di dhyāyāt /
tad anu vikhālalāṭakaṅṭhanābhicaraṇeṣu yathākramaṃ huṃ trāṃ
hrīḥ aṃ aḥ iti pañcākṣaraṇi paśyēt / tato mantraṃ
japet, oṃ bhrūṃ svahā /

// uṣṇīṣavijayāsādhanam

^395

192.

pūrvvoktavidhānena hr̥di candramaṅḍale sitaomkārajām
sitātapatrāparājītām bhagavatīm trimukhām ṣaḍbhujām
pratimukhaṃ trinayanām śuklām nīlāruṇadakṣiṇāvāmamukhīm
cakrāṅkuśadhanurddharadakṣiṇakarām sitavajraśarapāsatarjjanīdhara-
vāmakarām sakrodhadr̥ṣṭikām sarvvagrahavidhvaṃsinīm divyālaṅkāra-
vastravatīm vairocananāyakām dhyātvā mudrām bandhayēt / dakṣiṇa-
hastamuṣṭitarjjanīm hr̥di saṃsthāpya vāmahastamuṣṭim utthāpayēt /
jāpaḥ - oṃ sitātapatrāparājīte sarvvagrahān trāsaya
trāsaya hana hana hruṃ hruṃ huṃ phaṭ svāhā /

// ity āryyasitāpatrāparājītāsādhanam //

193.

pūrvvoktavidhānena śūnyatābhāvanānantaram aṣṭadalakamalo-
pari sūryyastahumkārajavajraṃ vaṃkārādhiṣṭhitavaratakam dhyātvā
tatpariṇatām vajracarccikām trinetrām ekamukhīm arddhaparyyaṅka-
tāṅḍavām mṛtakāsanasthām kṛśāṅgīm damṣtrokṭātabhairavām
naraśiromālāvibhūṣitakaṅṭhadāśāmasthyābharaṇavibhūṣitām
pañcamudrādharīṇīm akṣobhyamukuṭinīm vyāghracarmmanivasanām
muktakeśīm ṣaḍbhujām dakṣiṇe vajrakhaḍgacakra-dharīṇīm
vāme kapālamaṅikamaladharām raktavarṇām karmmanurūpataḥ
śuklādivarṇayuktām ca dhyātvā svahr̥ccaṃkāra-karānītajñānacakraṃ

^396

purah saṃsthāpya pūjādikaṃ nirvarttya praveśayēt tato mantraṃ
japet - oṃ vajracarccike huṃ svāhā /
// iti vajracarccikāsādhanam //

194.

namo mahāpratisarāyai /

pūrvvoktavidhānena śūnyatābhāvanānantaram akārajendu-
maṅḍale pītapraṃkārajām kṛtavividharaśmiparārthaṃ pariṇamya
bhagavatīm mahāpratisarām jhaṭity ātmānam niṣpādayēt, pītām
caturmmukhām trinetrām aṣṭabhujām prathamamukhaṃ pītām dakṣiṇam
sitām paścimaṃ nīlam vamaṃ raktaṃ dakṣiṇabhujaiḥ khadgacakra-
triśūlaśaradharām vāmaabhujaiḥ paraśucāpapāsavajradharām viśva-
padmacandrāsane lalitākṣepasamsthitām raktaprabhāmaṅḍalām
sarvvābharaṇabhūṣitām vicitravastravasanaṃ paṭṭāṃśukottarīyām

nānāratnamukuṭīm / evaṃ vicintya tataḥ kāyavākcittacandreṣu
oṃ āḥ huṃ sitapītanīlatryakṣarāṇi cintayet / tataḥ
stānāntare candrasthapraṃkāraṃ vicintya nānāvidhadevatībhi-
r ātmānaṃ pūjitaṃ dṛṣṭvā tāvad bhāvayet yāvat khedo na
japet / khedo sati svahr̥ccandre muktāhāropamaṃ mantraṃ
paśyan japet / oṃ maṇidhari vajriṇi mahāpratisare huṃ huṃ
phaṭ phaṭ svāhā /

// mahāpratisarāsādhanaṃ //

^397

195.

prathamam yogī samāhitacitto bhūtvā hṛdi praṃkārapariṇataṃ
viśvapadmaṃ tatropari akārapariṇataṃ candramaṇḍalaṃ tatra pītaṃ
praṃkāraṃ vinyasya tadvinirgataraśmibhiḥ gurubuddhabodhisatvvān
sañcodyānīyāgrato vicitrāsanopaviṣṭān vandanāpūjanā-
pāpadeśanāpuṇyanumodanātrīśaraṇagamanabodhicittotpāda-
puṇyapariṇamanākṣamāpanāḥ kuryyāt / tato maitrīkaruṇā-
muditopekṣābhāvanā / oṃ śūnyatājñānavajrasvabhāvātmako
'ham ity uccāryya śūnyam vibhāvya tataḥ svacitte jhaṭiti candraṃ
pītapraṃkāraṃ [ca] vibhāvya tatpariṇāmena pratisarāṃ supītāṃ
ratnamukuṭinīṃ pītaśuklapītaraktacaturmmukhīṃ trinetrām aṣṭabhujāṃ
dakṣiṇabhujaiḥ khaḍgacakratrīśūlaśaradhāriṇīṃ vāmbhujaiḥ pāśa-
paraśucāpavajradhāriṇīṃ padmacandrāsane lalitākṣepasthitāṃ
nānāratnābharaṇavibhūṣitāṃ vibhāvya tasyāḥ śiraḥkaṇṭha-
hṛdayopahṛdayeṣu candrasthaśuklaraktapītakṛṣṇān oṃ āḥ praṃ
huṃkāraṇ vinyasya etan mantrocāreṇātmānaṃ devīrūpam adhi-
ṣṭhet / tataḥ svahr̥dayān nirgataraśmibhir akṣobhyādīn sañcodyā-
nīya abhiṣekaṃ gr̥hītvā mukuṭe adhipatim akṣobhyam cintayet /

^398

tataḥ svahr̥dayāt pūjādevīḥ saṃsphāryya pūjayitvā śatākṣara-
mantram āvarttya ca tāvad bhāvayet yāvat khedo na jāyate /
khinne citte sati mantraṃ japet - oṃ maṇidhari vajraṇi
mahāpratisare huṃ huṃ phaṭ phaṭ svāhā / tato 'pi mantraḥ -
oṃ vajrasattva samayam anupālaya vajrasattvatvenopatiṣṭha dṛḍho me
bhava sutoṣyo me bhava supoṣyo me bhava anurakto me bhava
sarvasiddhiṃ me prayaccha sarvvakarmmasu ca me cittaṃ śreyāḥ kuru huṃ
hahahahahoh bhagavan sarvvatathāgatavajra mā me muñca vajrībhava
mahāsamayasattva āḥ - śatākṣaramantraḥ / utthānakālasamaye
pūjādikaṃ kṛtvā kṣamāpayet /

// iti mahāpratisarāyāḥ sādhanam samāptam //

196.

mantrīṃ sarvvajane 'pi janmamaraṇavyādhivyathāvihvale
kāruṇyam muditāṃ upekṣaṇamatīṃ kṛtvopadeśādataḥ /
māyāsvapnasamaṃ samagramakhilaiḥ śūnyam vikalpair jagat
vijñānaikavapur vibhāvya purato mantrī tatas tena ca //
śubhrākāraśāśāṅkabinbaluṭhitāṃ pītākṛtīṃ praṃkṛtīṃ

kurvvāṇaṃ nijaraśmibhiḥ pratidiśaṃ viśvasyasadvāñcchitam /

^399

dhyātvā viśvasarojagarbhavilasaccandrāsanasthāyini
pītāpītasitāsitaruṇamukhaṃ netratrayālañkṛtam //
mañiratnamayaṃ vicitravasanaṃ raktaprabhāmaṇḍalaṃ
līlākṣiptapayodharayugāsaktottariyāṃśukam /
khaḍgaṃ cakrasātrīśūlaparaśuśrīpāśavajraṃ dhanu-
r bibhrāṇā bhujapallavaiḥ pratisarā bhūyāt svayaṃ sādhaḥ //
oṃ āḥ huṃ iti cākṣaraiḥ paṭumatir dehe girisvāntake
dṛṣtvā candragataṃ sitaṃ vidhiyutaṃ pītaṃ ca nīlātmakam /
saccandre kucayugmamadhyamilitapraṃkārajanmārccisā
niṣpannaiḥ paripūritaṃ nijavapurdhyāyāt sa devīgaṇaiḥ //
evaṃ ca sphuraṇe 'pi saṃhatividhau sañcātakhedo yadā
muktādāmanibhaṃ tadā sthīramatiḥ raśmipratānojvalam /
hṛccandropari mantrarājamasamaṃ dhyāyan japed īdṛśaṃ
nityaṃ sādaramaṅgasā bahutāraṃ kālaṃ viśuddhāśayaḥ //
tatrāyaṃ mantrarājaḥ - oṃ mañidhari vajriṇi mahāprati-
sare huṃ huṃ phaṭ phaṭ svāhā /

// pratisarāsādhanam //

^400

197.

pūrvvoktavidhānena viśvapadmacandre haritamāṃkārājāṃ mahā-
māyūrīṃ haritavarṇāṃ trimukhāṃ ṣaḍabhujāṃ pratimukhaṃ trinetrāṃ
kṛṣṇaśukladakṣiṇetaravadanāṃ dakṣiṇātrihasteṣu yathākramaṃ
mayūrapicchabāṇavaradamudrāḥ tathā vāmātrihasteṣu ratnacchaṭā-
cāpotsaṅgasthakalaśā vicitrābharaṇāṃ śṛṅgārasāṃ nava-
yauvanāṃ candrāsane candraprabhāvatīṃ arddhaparyyañkinīmamogha-
siddhimakuṭāṃ bhāvayed ātmānam / tato 'syāḥ śīraḥkaṇṭha-
hṛdayanābhīsthaṃcandreṣu yathākramaṃ oṃ āḥ māṃ huṃ ity akṣara-
catuṣṭayaṃ vibhāvya sphuraṇasamharaṇaṃ kurvvīta / tato mantraṃ
japet - oṃ mahāmāyūrī vidyārājñī huṃ huṃ phaṭ phaṭ
svāhā /

// ity āryyamahāmāyūrīsādhanam //

198.

pūrvvoktavidhānena viśvapadmacandre buṃkārodbhavāṃ mahā-
sāhasrapramarddanīm ātmānaṃ dhyāyāt śuklām ekamukhīṃ ṣaḍ-
bhujāṃ dakṣiṇātrihujeṣu khaḍgabāṇavaradamudrāḥ, vāmātrihujeṣu
dhanuḥpāśaparaśavaḥ, vicitrālañkāradharāṃ rūpayauvana-
śṛṅgāravatīṃ vairocanakirīṭayuktāṃ padmacandrāsanaprabhāṃ /

// ity āryyamahāsāhasrapramarddanīsādhanam //

^401

199.

mahāmantrānusāriṇī caturbhujāikamukhī kṛṣṇā dakṣiṇa-
bhujadvaye vajravaradavatī vāmabhujadvaye paraśupāśavatī huṃkāra-
bījā akṣobhyakirīṭinī sūryyāsanaprabhā ceti /

// ity āryyamahāmantrānusāriṇīsādhanam //

200.

mahāsītavatī caturbhujāikamukhī raktā dakṣiṇabhujadvaye
akṣasūtravaradavatī vāmabhujadvaye vajrāṅkuśahr̥tpradeśastha-
pustakavatī jīmbijā amitābhāmukuṭī arddhaparyyāṅkasthitā
nānālaṅkāravatī sūryyāsanaprabhā ceti /

// ity āryyamahāsītavtīsādhanam //

201.

athāmnāyāntareṇa pañcamahādevatyō nirddīsyante / tatra
mahapratisarā pītā trimukhī pratimukhaṃ trinayanā daśa-
bhujā kṛṣṇasītadakṣiṇetaravadanā dakṣiṇapañcabhujēsu yathā-
kramaṃ khaḍgavajrabāṇavaradahṛdayaśāyihastasthacchatrāṇi tathā

^402

^403

^404

cakrāṇi, vāmaśadbhujēsu khadvāṅgāṅkuśadhanuḥparaśupāśa-
hr̥ttarjjanyaḥ, prathamamukhaṃ kṛṣṇaṃ aparāṇi mukhāni pañcavarṇāni
viśvapadmasūryyāsanā ceti / oṃ huṃ huṃ huṃ svāheti
jāpamantraḥ /

atraiva bhavati dhāriṇī - namo ratnatrayāya, namaś caṇḍa-
vajrapāṇaye mahāyakṣasenāpataye, namo bhagavati mahā-
vajragāndhāri anekasātasahasraprajvalitadīptatejāyai ugra-
bhīmabhayānakāyai yoginīyai bhīṣmabhaginīyai dvādaśa-
bhujāyai vikīrṇakeśīyai anekarūpavividhaveśadhāriṇīyai,
ehy ehi bhagavati mahāvajragandhāri trayāṇaṃ ratnānāṃ
satyena ākaṭa ākaṭa baladevādikaṃ ye cānye samaye na
tiṣṭhanti tānāvarttayiṣyāmi, śīghraṃ gṛhṇa gṛhṇa gṛhṇa oṃ
ala ala ala hulu hulu mulu mulu culu culu
dhama dhama rakṣa rakṣa rakṣāpaya rakṣāpaya pūraya pūraya
āviśa āviśa bhagavati mahāvajragandhāri siddhacaṇḍa-
vajrapāṇirājñāpayati hrīḥ haḥ huṃ svāhā / asyāḥ
karmmaprasaro 'nekavidhiḥ /

// iti vajragandhārīsādhanam //

^405

206.

nama āryyapratīsarāyāi /

prathamam tavan mantrī mukhaśaucādikaṃ kṛtvā mano 'nukūle
sthāne sukhāsane upaviśya oṃ āḥ huṃ rakṣa rakṣa huṃ phaṭ
svāheti sthānātmayogena rakṣam adhiṣṭhet / tataḥ svahr̥di
akārajaṃ candramaṇḍalaṃ tasyopari dr̥ṣṭvā mahāpratisarāpramukhān
sagaṇaparivārān pūjayet / puṣpadhūpadīpagandhabalinaivedyā-
dīni ḍaukayitvā pāpaṃ pratideśayet, triratnaśaraṇaṃ gacchet,
bodhicittam utpādayet, kuśalamūlaṃ praiṇāmya kṣamāpayet,
tataś caturbrahmavihārān bhāvayet - tadduḥkhoddaraṇā karuṇā
sukhapratīṣṭhānā maitrī sthīrasukhatvena muditā tathatarūpatvo-
pekṣā / tataḥ sarvvadharmmān manasā 'valambya nirvvikalpakam
vicintya oṃ śūnyatājñānavajrasvabhāvātmako 'ham / tato
huṃkāreṇa viśvavajramayīm bhūmiṃ adhiṣṭhet / tataiva ca
vajreṇa vajrapañjaraṃ vajraprākāraṃ vajravitānaṃ ca vicintya
tanmadhye suṃkārapariṇataṃ sumeruparvvataṃ mahāmoksapurabhavanaṃ
nānākusumābhikīrṇam, tasyopari huṃkāreṇa viśvavajraṃ
paṃkārapariṇataṃ viśvapadmam karnikākeśarānvitam, tasyopari
candramaṇḍalamadhye paṃkāraśmiṃ saṃsphāryya taiḥ pañcajñānātmakaṃ
ākṛṣya sarvvatathāgataiḥ sahaikīkṛtya dravībhūtabīja-
pariṇāmena vakṣyamāṇavarṇākṛtiḥ mahāpratisarā gauravarṇā
dviraṣṭavarṣākṛtiḥ caityālaṅkṛtamūrddhā candrāsanasthā sūryya-
maṇḍalālīḍhā vajraparyyaṅkinī trinetra aṣṭabhujā cala-

^306

tkuṇḍalaśobhitā hāranūpurabhūṣitā kanakakeyūramaṇḍita-
mekhalā sarvvālaṅkāradhāriṇī, tasyā bhagavatyāḥ prathamamukhaṃ
gauravarṇam dakṣiṇam kṛṣṇam pṛṣṭhe pītam vāme raktam, dakṣiṇaprathamabhje
cakram dvitīye trīśūlam tṛtīye dhanuḥ caturthe paraśum,
bodhivṛkṣopaśobhitā nānāpuṣpaphalādyalaṅkṛtā brahmāviṣṇu-
maheśvaranandikeśvarādibhiḥ saṃstutā, devanāgayakṣagandharvvai-
r dakṣiṇapārśve satkaraṇīyā, indrayamavarūṇavaiśravaṇāsurasagaruḍa-
kinnaramahoragādibhiḥ devaiḥ stutā, rāgadveṣamohavāsanānu-
sandhipāśacchedanakarī, paramantramudrāviśakākhorddacūrṇaprayoga-
viddheṣaṇābhicārakāṇām ca duṣṭacittānām vidhvamsanakarī,
sarvvabuddhabodhisattvāryyagaṇavarapūjābhirātānām paripālanakarī,
mahāyānodgrahaṇalīkhanapaṭhanavācanasvādhyayanaśravaṇadhāra-
ṇābhīyuktānām parirakṣanakarī / evambhūtām bhagavatīm
sphuraṇsaṃharaṇayogena sādaranirantarābhyāsenāvalambya tasyā
jāpamantraḥ - oṃ maṇidhari vajriṇi mahāpratisare huṃ huṃ
phaṭ phaṭ svāhā /

tasyā mahāpratisarāyāḥ pūrvvasyām diśi tathaiva pūrvva-
yogam adhiṣṭya viśvapadmamadhye huṃkāreṇa vajracihnepariṇāmena
mahāsāhasrapramarddanī kṛṣṇavarṇā piṅgalorddhvakeśā nara-
kapālālaṅkṛtā bhrūbhṛkuṭidaṃṣṭrākārālavadanā sphuratsūryya-
maṇḍalāsanā lalitākṣepeṇa mahābhūtamahāyākṣānākrama-
māṇā kaṭakakeyūramaṇḍitā hāranūpurabhūṣitā, tasyā dakṣiṇa-

^307

prathamabhujē varadavajraṃ dvitīye aṅkuśam tṛtīye śaraṃ caturthe
khaḍgaṃ vāmaprathamabhujē tarjjanīpāśam dvitīye paraśam tṛtīye
dhanuḥ caturthe padmopari ṣoḍaśaratnam, tasyā mūlamukhaṃ kṛṣṇam
dakṣiṇe śvetam pītam vāme haritam sarvvam trinetram, nānā^

ratnādyalaṅkṛtaśarīrā mahābala%kramā raudraveśā vaṭavṛkṣopa-
śobhitā saptamātrādidevatāsantrāsanakarī revatyādigrāhāṅām
santrāsītamanāḥ vāsukyādyāṣṭanāgasantrāsanakarī vāta-
pittaśleśmādisaṃśodhanakarī raudratamo 'ndhakārameghasphuṭanakarī
sarvvāpamṛtyunivāraṅakarī / tasyā jāpamantraḥ - oṃ amṛta-
vare varapravaraviśuddhe huṃ huṃ phaṭ phaṭ svāhā /

tato mahāpratisarāyā dakṣiṇadigbhavane viśvapadmopari
candramaṅḍalamadhye māṃkārabījapariṅāmena jhaṭiti mahā-
māyūrī pītavarṇā sūryyamaṅḍalālīḍhā sattvaparyyaṅkinī
trimukhā trinetrā aṣṭabhujā ratnamukutīnī sarvvābharaṇabhūṣitā
tasyā dakṣiṇaprathamabhujē varadaṃ dvitīye ratnaghaṭadharā ṛṭīye
mayūrapicchaṃ ṛṭīye ghaṭopari viśvavajraṃ caturthe ratnadhvajam,
tato mūlmukhaṃ pītaṃ dakṣiṇe kṛṣṇaṃ vāme raktam, aśoka-
vṛkṣopaśobhitā tatpārśvasthitā, sasaptaviśasañchādanakarī
saraudrakapilādirākṣasīvidhvaṃsanakarī samastanāgādīnāṃ
santrāsanakarī devanāgayakṣagandharvair namaskaraṅīyā sasapta-
viṃśanākṣatrādīnavagrahādībhiḥ sevānīyā sasthāvarajraṅgama-

^408

viśavimocanīyā sadevadaityāsurasammohanakarī / tasyā
bhagavatyā jāpamantraḥ - oṃ amṛtavi lokini garbhasaṃrakṣaṇi
ākṛṣaṇi huṃ huṃ phaṭ phaṭ svāha /

tasyāḥ pratisarāyāḥ paścimadīśi viśvāpdmopari candra-
maṅḍalamadhye māṃkārabījapariṅāmajāṃ mahāmantrānusāriṅīm
bhāvayet śuklavarṇāṃ dvādaśabhujāṃ trimukhāṃ trinetrāṃ sphuratsūryya-
maṅḍalālīḍhāṃ ratnamukutīnīṃ sarvvālaṅkāraśobhitāṃ nava-
yauvanopetāṃ hāranūpurakuṅḍalālaṅkāraṃ śirīṣavṛkṣepa-
śobhitāṃ, tasyāḥ prathamabhujābhyāṃ dharmmacakramudrā dvitīya-
bhujābhyāṃ samādhimdrā ṛṭīye varadaḥ caturthe abhayaḥ pañcame
vajraṃ ṣaṣṭhe śaraḥ ṛṭīye tarjjanīpāśaḥ caturthe dhanuḥ pañcame
ratnacchaṭā ṣaṣṭhe padmāṅkitakalaśaḥ, mūlamukhaṃ śuklaṃ dakṣiṇe
kṛṣṇaṃ vāme raktam, nānākusumābhikīrṇā sāṣṭhaloka-
palādidevaiḥ saṃpūjanīyā sacaturmahārājikadevasaṅghaiḥ
saṃstutā samalāvidyādharair arccitā / tasyā jāpamantraḥ - oṃ
vimale vipule jayavare amṛte viraje huṃ huṃ phaṭ phaṭ svāhā /

tato mahāpratisarāyā uttarasyāṃ diśi viśvapadmopari
candramaṅḍalamadhye trāṃbījapariṅāmajā mahāsītavātī
haritavarṇā sūryyamaṅḍalālīḍhā trimukhā trinetrā ṣaḍbhujā
tathāgatamukutīnī sarvvābharaṇālaṅkṛtā divyavastropacchādānī,

^409

tasyāḥ prathamabhujē abhayaṃ dvitīye vajraṃ ṛṭīye vāma^
prathamabhujē tarjjanīpāśaṃ dvitīye dhanuḥ ṛṭīye ratnadhvajam,
mūlamukhaṃ haritaṃ dakṣiṇe śuklaṃ vāme raktam, campakavṛkṣopa-
śobhitā sakāmadevādīpramukhaiḥ saṃpūjya stutā saharītyādi-
yakṣayakṣiṇīvidhvaṃsanakarī kākolūkagrḍhraśyenakapotādi-
vidrāvaṅakarī sabhūtapretapiśācavetālarākṣasādisaṃmohana-
karī / asyā jāpamantraḥ - oṃ bhara bhara sambhara sambhara
indriyabalaviśodhani huṃ huṃ phaṭ phaṭ svahā /

evaṃ yathānirddiṣṭaṃ maṅḍalaṃ vibhāvya tasyā raśmisamūha-
vyāptāt svasvabījāt raśmīn niścāryya tāś ca raśmayāḥ
samastatraidhātukam abhivyāpya tatraivākṣare praveśayet / puna-
r gaganakuhare sphārayitvā jñānacakram ākṛṣya saṃstutya saṃcāryya

svasamayacakre praveśayet / tato dvayam ekalolībhūtaṃ vibhāvya
 tasmāt raśmibhiḥ sarvvatathāgatān ākr̥ṣya sampūjya prārthaye-
 d abhišekam, sicyamānam ātmānaṃ [ca] paśyēt / pūjāstutya-
 mṛtāsvādapūrvvakaṃ bhāvayet vicakṣaṇaḥ - cakṣuṣormohavajrī
 mahāpratisarā, śrotrayor dveṣavajrī mahāsāhasrapramarddanī, ghrāṇe
 mātsaryyavajrī mahāmāyūrī, vaktre rāgavajrī mahāmantrānu-
 sārīnī, spharśe īrṣyāvajrī mahāsitvatī / evaṃ rūpavedanā-
 samjñāsamaṣkāraviññānaskandhadhātāvātanāsvabhāvā evaṃ devatā-
 viśuddhito jñātavyā viśeṣataḥ / tatraiva samayī bhūtvā mantraṃ
 japed anena vidhinā / yāny eva mantrākṣarāṇy uccāryante tāni
 devatāyogena sādhyānāmaṇḍalābhiteṇa śāntamānasena avi-
 cchinnaṃ japet /

^410

jvare gare tathā gore saṃgrāme ca tathaiva ca /
 dākinī[sa]bhūtocchuśmadīśatrupratīdite //
 aśanividyanmeghānāṃ pūrvvate vanamārgayoḥ /
 tasmān mantraṃ smaern nityaṃ sarvvaśāṅkānisūdanam //
 tatraiva kramaḥ -
 sarvvasattvahitārthāya sarvvasattvahitodayam /
 yena kenacidadhyeṣyamāyuso vṛddhihetutaḥ //
 pañcarakṣāvidhānaṃ ca likhyate svastyayanaṃ mayā /
 sattvānāṃ ca hitārthāya varttayan maṇḍalaṃ śubham //
 śucibhūmyāṃ śubhe ramye gomayenopalepite /
 vitānavitate caiva nānāvāstrapralambite /
 samāntālliptagandhena candanena viśeṣataḥ /
 viṃśāṣṭa(ka)maṅgulim kṛtvā maṇḍalaṃ varttayet tataḥ //
 śvetena raktacūrṇena śāntikarma praśasyate /
 padmasyāṣṭadalaṃ kuryyāt karṇikākeśārānvitam //
 kalaśān pañca saṃsthāpya sragdāmavastraśobhitam /
 chatrapatākāsaṃyuktapallvaena tu chāditam //
 pustakaṃ dharmmadhātum ca paṭaṃ cāgrāvalambitam /
 puṣpaṃ dhūpaṃ ca gandhaṃ ca balinaivedyaḍhaukitam //
 dūrvvākundasamāyuktaṃ śuklapuṣpaṃ viśeṣataḥ /
 digvidikṣu ca devānāṃ pūjayec ca yathāvidhi //
 guḍabhaktaṃ śuklapuṣpaṃ pāyasaṃ ca viśeṣataḥ /
 gandharvvāṇāṃ baliṃ dattvā pūrvvastāne tu sthāpayet //

^411

tilakṣṇasurāpūrṇaṃ matsyamāṃsapalāṇḍakaiḥ /
 kumbhāṇḍānāṃ baliṃ dadyāt dakṣiṇe diśi sthāpayet //
 pāyasaṃ dadhi kṣīraṃ ca sarjjanaṃ ca viśeṣataḥ /
 paścimāyāṃ diśi sthāpya nāgānāṃ ca mahābalim //
 māṣamuḍgakulasthānāṃ jāmbuḍīsīdhum eva ca /
 uttarasyāṃ diśi sthāpya yakṣāṇāṃ tu baliṃ dadet //
 īśānīm diśam ārabhya yāvad vā pathagocare /
 śuklarkaṭaṃ ca haritaṃ sragdāma ca pralambitam //
 madhyaśvetam sragdāma nānāpuṣpaviśeṣataḥ /
 kṣīrarudhiraśarāvāṇāṃ sarjjaragandham eva ca //
 tattadvastu[vi]śeṣāṇāṃ arghaṃ dattvā yathārthataḥ /
 phalāphalaṃ yathāprāptaṃ laḍḍumodakaśaṣkuli //
 piṣṭakādi yathoktaṃ ca khaṇḍakṣīraviśeṣataḥ /
 dakṣiṇe baliṃ saṃsthāpya aṣṭacihṇena śobhitam //

tathā ca -

dharmabhāṅga ācāryaḥ karmvājirī tathāiva ca /
snānaṃ kṛtvā śucirvastraṃ āsanaṃ ca śucimatam //
pūrvvābhīmukhaṃ tiṣṭhet pāṭhayet maulinaṃ sadā /
piṇḍapātikabhikṣūṇāṃ śuci śīlaṃ praśasyate //
ācāryyāṅgulimā kaścit pāṭhayet pariśuddhitaḥ /
ekavārādikārabhyaikaviṃśādi pravarttayet //

^412

nyūnādhikavidhau pāṭhe samyaksiddhir na jāyate /
dhairyyavīryeṇa sampannaḥ karuṇāsattvārthamudyamāt //
tena svastyayanaṃ kuryyāt pūrvvabuddhena bhāṣitam /
śuklabhājanabhaktānāṃ āmiṣaṃ ca vivarjjayet //
sarvvaṃ nirāmiṣaṃ kṛtvā sarvvaśāstre tu sammatam /
uttarābhīmukhācāryyaḥ tatra karma samārabhet //
bhāvayet pūrvvam uddiṣṭaṃ devatāmbanaṃ prati /
stutipūjāsamāyukto ghaṇṭāvādanataparāḥ //
namo 'stu buddhāya anantagocare
namo 'stu te satyaprakāśake mune /
satye pratiṣṭhāya prajāya mocake
sarvve ca kāmāḥ saphalā bhavantu //
namas te puruṣavīra namas te tu tathāgatāḥ /
namas te devatāḥ sarvva dharmmadhāto namo 'stu te //
dūrvvākundasamāyuktaṃ sādhyānāmaividarbhitam /
arccayed devatāmūrdhni dharmmadhātum tathāiva ca //
sakṛduccāryya mantreṇa sakṛd yogena arccayet /
ayutena tu karmaṇa āyurvarddhati sarvvavit //
yena kenacid adhyeṣyaṃ (tasyā) maṇḍalaṃ ca pravarttayet /
rājyaṃ rāṣṭraṃ tathā yāmaṃ goṣṭham udyānam eva ca //
amanuṣyāvātārarogamaḍakadurbhikṣaṃ naśyati /
tena karmaṇa rakṣante śuṣkadārūṇy api svayam //

^413

acintyakarmmaduḥkhāni yadarthaṃ karttum icchati /
tato rakṣāvidhānena rakṣā bhavati niścitam //
vātajāḥ pittjā rogāḥ śleṣmajāḥ sannipātajāḥ /
nihatāḥ sarvvarogāś ca svasti bhavati marvvadā /
pāṭha svādhyāyayogena nirvviḡhno bhavati niścitam //

// pañcarakṣāvidhānam //

207.

namo vajraśṛṅkhalāyai /

pūrvvoktavidhānena hṛdi candramaṇḍale haritahuṃkārajñāna-
niṣpannāṃ vajraśṛṅkhalāṃ trimukhāṃ ṣaḍbhujāṃ nīlaśukla-
dakṣiṇetarāmukhīm trinetrām vajraśṛṅkhalaśaravaddakṣiṇakaratrāyām
tarjjanīpāśacāpavadvaāmakaratrayām haritaśyāmavarṇām iṣaddha-
sitāmukhīm sarvvālaṅkāraṃ duṣṭasattvanisūdanīm ātmānaṃ dhyātvā
mudrām bandhayet / hastadvayena pṛthak pṛthak vajramuṣṭiṃ kṛtvā
kanīyasīm tarjjanīm ca śṛṅkhalākāreṇa bandhayet / om

vajraśṛṅkhale huṃ phaṭ svāhā iti jāpamantraḥ /

// vajraśṛṅkhalāsādhanam //

^414

208.

pūrvvoktavidhānena śūnyatābhāvanānantaraṃ viśvakamala-
sūryastaharitaśyāmahumkārajāṃ haritāṃ trimukhāṃ aṣṭabhujāṃ
prathamamukham iṣaddhāsarasaṃ dakṣiṇaṃ kapilaṃ kapilalocanaṃ ca
vāmaṃ raktaṃ bhṛkuṭīdamṣṭrākarālaṃ dakṣiṇeṣu catuḥkareṣu abhaya-
vajraśṛṅkhalaśaradharāṃ vāmacatuḥkarai rudhirapūrṇakapālatarjjanī-
pāśacāpadharāṃ lalitākṣepāsanasthāṃ vicintya oṃ vajraśṛṅkhale
huṃ phaṭ svāheti mantraṃ japet /

// iti āmnāyāntareṇa vajraśṛṅkhalāsādhanam //

209.

ādau tāvan mantrī sukhāsanopaviṣṭaḥ śūnyāḥ sarvvadharmmā
ity evaṃ uccārya evaṃ ādyebhyaḥ śūnyā dharmmā prabhavanti-
ty eva dṛṣṭisampattim utpādyā ratnatrayaśaraṇādīgamaṇaṃ kuryyāt /
tato yāvantaḥ sattvāḥ sattvasaṃgrahaṇa saṃgrhītāḥ, te sarvve mayā
sarvvajñāñāne pratiṣṭhāpayitavyā iti / tato hṛdaye viśvadala-
kamaḥ tadupari sūryabandhacchedanīm duṣṭasattvanisūdanīm śyāmāṃ
trimukhīm trinetrāṃ dvibhujaikaṅgalalocanaṃ vāme bhṛkuṭī-
mukhīm raktadamṣṭrākarālāṃ prathame iṣaddhasitānanāṃ aṣṭabhujāṃ
prathamadakṣiṇakareṇābhayadadāṃ dvitīye vajraṃ tṛtīye vajra-
śṛṅkhalāṃ caturthe śaraṃ vāmakare rudhirapūritakapālaṃ dvitīye

^415

tarjjanikāṃ tṛtīye pāśaṃ caturthe dhanuḥ, sphurantīm buddhameghān
sulalitāsanasthāṃ mārjjāracarmmottariyāṃ bhāvayet (oṃ)
vajraśṛṅkhalāṃ / kṣaṇena prāpyate bodhiḥ kiṃ punar anyāḥ siddhayaḥ /
oṃ vajraśṛṅkhale huṃ phaṭ svāhā /

// vajraśṛṅkhalāsādhanopāyikā samāptā //

210.

namo dhvajāgrakeyūrāyai /

natvā dhvajāgrakeyūrāṃ sarvvāpāyabhayāpahāṃ /
tasyāḥ sādhanasaṃsiddhir likhyate śraddhayā mayā //
ādau tāvan mantrī mukhaśaucādikāṃ kṛtvā mano 'nukūle
pradeśe sukhāsanopaviṣṭaḥ
sanmaitryādīmanaḥśuddho danapāramitāparaḥ /
bhāvayen māravidhvaṃsakāriṇīm tāriṇīm raṇe //
oṃ vajrārkavimale svāheti mantraṃ uccāryya svahṛdi
akārākārapariṇatacandrasūryyasampuṭopari dhvaṃkārapīta-
raśmibhir ākāśadeśe buddhabodhisattvān dṛṣṭvā manomayapuṣpā-

dibhiḥ sampūjya trisāraṇagāthāṃ paṭhet / tadanantaram oṃ svabhāva-
śuddhāḥ sarvvadharmāḥ svabhāvaśuddho 'ham iti mantram uccāryya muhūrttaṃ
śūnyatāṃ bhāvayet / tataḥ oṃ śūnyatājñānavajrasvabhāvātma-
ko 'ham ity āhaṅkāram utupādyā sattvādyuddharaṇāśayaḥ pratibimba-
sannibhaṃ candrasūryyasamputopari dhvaṃkārapītarāśmibhir ananta-
sattvān buddhabodhisattvarūpeṇālaṅkṛtya taddhṛdi praviśya punar ā-

^416

gatya rāsmisamūhaṃ bīje praviśantaṃ bhāvayet / tat sarvvaṃ
pariṇamya saṃgrāmatāriṇiṃ devīṃ pītavarṇāṃ manoramāṃ catu-
rvakrabhujāṃ kruddhāṃ pratyālīḍhāṃ lambodarīṃ śubhāṃ raktavarttula-
trinetrāṃ sunīlāmaradhāriṇiṃ asicakrasavyahastāṃ vāmābhyāṃ
tarjjanīpāśakṛtṣṇavajrāṅkitaśvetamūśaladharāṃ vāmāṅgāśliṣṭa-
triśūlāṃ prathamāṃ pītānanāṃ vāme raktetarasitāṃ ūrddhvavikṛta-
dhūmābhāṃ raktapiṅgorddhvajaṭābaddhāṃ kapālapañcaśobhanāṃ padma-
sūryyamadhyasthāṃ ātmānaṃ bhāvayet sthīram / evaṃ samayasattvaṃ
niṣpādyā sūryyasthahṛdbījaraśminā jñānasattvaṃ ānīya sampūjya
jaḥ huṃ vaṃ hoḥ ebhir akṣarair ākṛṣya praveśya baddhvā vaśaṃ nayet /
tatas tathāgatān yācayet - abhiśiṅcantu māṃ sarvva-
tathāgatāḥ / tato 'kṣobhyādibhiḥ tathāgataiḥ svahṛdayāt
viśphāritapañcāmṛtaparipūritakanakakalaśahastair abhiśicya-
mānaṃ ātmānaṃ bhāvayet / tatreyāṃ abhiśekagāthā -
abhiśekam mahāvajraṃ traidhātukanamaśkṛtam /
dadāmi sarvvabuddhānāṃ triguhyālayasambhavam //
oṃ sarvvatathāgatābhiśekasamayaśīrye āḥ huṃ svāhā /
tataḥ pariśiṣṭapānīyaṃ pariṇamya mukuṭe akṣobhyo jāyate /
namtram āvarttāyēn nityaṃ satyavādī dayāparaḥ /
oṃ bhagavati dhvajāgrakeyūre parasainyavidhvaṃsanakari
svasainyaparipālani ūrṇāmukhi kha kha khāhi khāhi para-
sainyaṃ anantamukhena anantabhujena prahara prahara huṃ huṃ phaṭ
phaṭ svāhā - hṛdayamantraḥ / oṃ sarvvagrahanakṣatradhyāmīkaraṇi

^417

svāhā - upahṛdayamantaraḥ / mālāmantras tu dhāraṇyāṃ draṣṭavyaḥ /
utthānakāle -

kṛto vaḥ sarvvasattvārthaḥ siddhir dattā yathānugā /
gacchadhvaṃ buddhaviśayaṃ punar āgamanāya muḥ //
ity anena mantreṇa visarjjayitvā viharet /
// iti dhvajāgrakeyūrāsādhanāṃ samāptam /

/ kṛtir iyaṃ paṇḍitamadhyamakaruḥcoddharmākaramateḥ //

211.

nama āryyoṣṇīśavijayāyai /

prathamāṃ tāvan mantrī mukhaśaucādikaṃ kṛtvā sukhāsanopa-
viṣṭaḥ caturbrahmavihārān bhāvayet / tadanantaram svahṛdyakāra-
pariṇataṃ candramaṇḍalaṃ dhyātvā tadupari sitabhrumkāraṃ dṛṣṭvā
tadvinirgataraśmisamūhair jagad avabhāśya purataḥ sarvvabuddhabodhi-
sattvān vicintya pūjāpāpadeśanādikaṃ kuryyāt / tataḥ punar api

candrabimbamadhyasāmsitabhurṃkāraṃ dṛṣṭvā tatparinatāṃ uṣṇīṣa-
vijayāṃ caityaguhāntaḥsthāṃ sitavarṇāṃ trimukhāṃ trinetrāṃ aṣṭa-
bhujāṃ sarvvālaṅkārabhūṣitāṃ viśvalakamalacandrasthāṃ baddha-
vajraparyāṅkāṃ prathamāsītavadanāṃ dakṣiṇe pītamukhāṃ vāme
nīlamukhāṃ daṃṣṭrāpuṭāvaṣṭabdhauṣṭhāṃ dakṣiṇacaturbhujēṣu viśvavajra-
raktāravindastha-amitābhajīnaśaravaradahastāṃ vāmacaturbhujēṣu

^418

dhanuḥṭarjjanīpāśa-abhayabhadraghatahastāṃ vairocanaṃmukūṭinīṃ
divyavasanaṃparidhānottariyāṃ sitaprabhāmālinīṃ paśyēt /
tasyā dakṣiṇe lokeśvaro vāme padmadhārī dakṣiṇe cāmarā-
hastāḥ, vāme vajrāpāṇiḥ kuvalayadalaśyāmaḥ vāme kuvalayastha-
vajradhārī dakṣiṇe cāmarahastāḥ / etau niṣaṅṅau cintanīyau /
tataḥ pūrvvadakṣiṇapaścimottareṣu acalaṭakīrājanīladaṇḍa-
mahābalāḥ / sarvve nīlā dvibhujā ekamukhāḥ trinetrāḥ
pratyālīḍhā vyāghracarmmāmbārā ūrddhvakeśā aṣṭanāgābharaṇā
viśvalakamalasūryyākrāntā vāme tarjjanīpāśahastā
dakṣiṇe khaḍga-aṅkuśavajradaṇḍahastā bhavanīyāḥ / upari
śuddhāvāsakāyīkau devaputrau cintanīyau pūrṇakumbhabhṛtāmṛtaṃ
pravaraśmāṇau /
evaṃ saparivārāṃ bhāvatiṃ dhyātvā nyāsaṃ kuryyāt / oṃ
śīrasi, āḥ kaṅṭhe, huṃkāraṃ hṛdaye, trāṃ lalāṭe, hrīḥ
nābhau, aṃ aḥ pādayoḥ / tato mudrāṃ bandhayet samputāñjalim
kṛtvā tarjjanīyau saṅkocya / jyeṣṭhāṅguṣṭhābhyaṃ sādhukāraṃ dattvā
oṃkāratrayasahitāṃ dhāraṇīm ekavāram āvarttya paścāt vinā
mudrayā āvarttayēt / oṃ bhruṃ svāhā - hṛdayamantraḥ / oṃ
amṛtāyur dade svāhā - upahṛdayāmantraḥ / oṃ amite
amitodbhave amitacakrānte amitāgātre amitagāmini
amitāyur dade gaganakīrttikari sarvvakleśakṣayaṃkarīye
svāhā - iti mālāmantraḥ /

// āryyoṣṇīṣavijayāsādhanam samāptam //

^419

212.

praṇamya padmaṃ jagannāthaṃ dhyānāsaktajagatpriyam /
uṣṇīṣārādhanam vakṣye svasmaraṇāya sādhanam //
kvacid deśe vihāre vā bhūdarāḍau manorame /
sukumārāsanāsīno yogī citte vicintayēt //
sattvanāṃ śaṅkaraṃ tatra sabhruṃkāraṃ sphuratprabham /
buddhān tasyāvabhāsane pūjayēt tryadhvavirttinaḥ //
sompūjya puratas teṣāṃ pāpaṃ kāyādikarmmajam /
kṛtādibhedasañjātaṃ deśayed upadeśavit //
anumodyaṃ śubham sarvvaṃ tatraśūtaṃ viśodhayēt /
triratnaśaraṇaṃ ghacchet saprapaṅcaṃ yathākramam //
upadeśaṃ drḍhīkṛtya yāvad ābodhisādhanam /
ālambya kṛpayā sattvān bodhicittaṃ vibhāvayēt /
tatrākārodbhavāmbhojasthite śītāṃśumaṇḍale //
devīm tadbījasambhūtāṃ trimukhīm ca trilocanāṃ /
navayauvanasampannāṃ śṛṅgārādirasāspadām //
sarvvabuddhaguṇākīrṇāṃ sarvvālaṅkārabhūṣitāṃ /
prabhālīruddhasarvvāśāṃ śaradgaganasannibhām //

jāmbūnadaprabhākārām śāntasavyānānojjvalām /
pralayāmbhodharodbhāsibhīmatīvratarānanām //

^420

viśvahrdayasaṃsaktakuliśaṃ savyapāṇinā /
dvtīyenāmbujāsīnaṃ buddham anyena mārgaṇam //
vandādaṃ caturthena vāmenāpi yathākramam /
tarjjanīnihitaṃ pāśaṃ cāpaṃ cāpi tathābhayam //
dadhānaṃ pūrṇakumbhaṃ ca dhyāyāt caityaguhalayām /
sabījaṃ cintayet padmaṃ taddhrdistham anuttaram //
tasyaśuklaprabhājālacodanāśīlitaṃ nabhaḥ /
buddhamegair mahāvvyūhair bodhisattvaiḥ samantataḥ //
mahākṛpātmakāste 'pi mantrēṇa tryadhvavarttinaḥ /
cintaniyāḥ prayatnena sadā sekapradāyinaḥ //
caityāntargatamoṃkāraṃ trāmākāraṃ prabhāsvaram /
huṃ hrīḥ aṃ aḥ ity etad bījajātaṃ yathākramam //
śikhālālāṭakaṇṭhasthaṃ hr̥nnābhicaraṇasthitam /
candramaṇḍalamadhyasthaṃ dhyāyāt yogī maheśvaram //
śaradinduprabhākārau sphuradgabhastimālinau //
padmavajradharau tasyāḥ pārśvayoḥ savyavāmayoḥ /
kekaraṃ purato 'tyagraṃ ṭakkirājaṃ ca dakṣiṇe //
nīladaṇḍaṃ tu prṣṭhasthaṃ vāme mahāvālaṃ nyaset /
kṛpāṇāṅkuśasadvajradaṇḍasambhūtapāṇayaḥ //
sadvidyudvajrasampātapralayāmbhodaniḥsvanāḥ /
grīṣmārkanayanālokaduṣṭaprāṇaharā amī //

^421

viśvahrdayasaṃsaktakuliśaṃ savyapāṇinā /
dvtīyenāmbujāsīnaṃ buddhan anyena mārgaṇam //
varadānaṃ caturthena vamenāpi yathākramam /
tarjjanīnihitaṃ pāśaṃ cāpaṃ cāpi tathābhayam //
dadhānāṃ pūrṇakumbhaṃ ca dhyāyāt caityaguhalayām /
sabījaṃ citayet padmaṃ taddhrdistham anuttaram //
tasya śuklaprabhājālacodanāīlitaṃ nabhaḥ /
buddhameghair mahāvvyūhair bodhisattvaiḥ samantataḥ //
mahākṛpātmakāste 'pi mantrēṇa tryadhvavarttinaḥ /
cintaniyāḥ prayatnena sadā sekapradāyinaḥ //
caityāngargatamoṃkāraṃ trāmākāraṃ prabhāsvaram /
huṃ hrīḥ aṃ aḥ ity etad bījajātaṃ yathākramam //
śikhālālāṭakaṇṭhasthaṃ hr̥nnābhicaraṇasthitam /
candramaṇḍalamadhyasthaṃ dhyāyāt yogī maheśvaram //
śaradinduprabhākārau savye cāmaradhāriṇau //
padmavajradharau tasyāḥ pārśvayoḥ savyavāmayoḥ /
kekaraṃ purato 'yugraṃ ṭakkirājaṃ ca dakṣiṇe //
nīladaṇḍaṃ tu prṣṭhasthaṃ vāme mahābalaṃ nyaset /
kṛpāṇāṅkuśasadvajradaṇḍasambhūtapāṇayaḥ //
sadvidyudvajrasampātapralāyāmbhodaniḥsvanāḥ /
grīṣmārkanayanālokaduṣṭaprāṇaharā amī //

^421

savye tarjjanikapāśair avasavyakarodyatāḥ /
jvālāmālākulā dhyeyā viśvapadmārkaṇḍale //

ittham aharniśaṃ mantrī bhāvayed yas tu yogavit /
sa prāpnoty acirād bodhiṃ jvarayānapravarttanīm //

// ity uṣṇīṣavijayāsādhanaṃ //

213.

vasudhārayai namaḥ /

pūrvvavac chūnyatāparyyantaṃ vibhāvya jhaṭiti jambhalarūpa-
m ātmānaṃ dhyātvā svahrdaye candramaṇḍalamadhye vaṃkārābīja-
nirjātāṃ vasudhārāṃ bhagavatīṃ dhyāyāt kanakavarṇāṃ
sakalālaṅkāravatīṃ dhānyamañjarīdharāṃ akṣobhyadhāriṇīm / purato
bhagavatīṃ śrīvasundharāṃ dakṣiṇato vasuśriyaṃ paścimataḥ śrīvasu-
mukhīm vāmato vasumatīśriyam / etāścādyākṣarabījāḥ svanā-
yikāsamānarūpāścintanīyāḥ / evaṃ vibhāvya mantra-
m āvartayet - oṃ vasudhāriṇi svahā, oṃ vasu svāhā,
oṃ vasuśriye svahā, oṃ vasumukhi svāhā, oṃ vasu-
matīśriye svāhā / pratyahaṃ gomayena dvihastapramāṇaṃ catu-
rasraṃ maṇḍalakaṃ kṛtvā trisandhyaṃ sugandhikusumair abhyarcya sahasra-

^422

catuṣṭayaṃ japatāṃ ṣaṇmāsāt manorathaṃ paripūrayati / yathā-
labdhakusumānāṃ catur lakṣaṃ āhutiṃ kṛtvā mahatī śrīr bhavati /

// iti vasudhārāsādhanaṃ //

214.

atha vasudhārāṃ bhāvayitum icchati, tadā sarvvam eva
pūrvvavat kin tu ṣaṣṭhasya tṛtīyakaṃ bījaṃ arddhendubindu-
bhūṣitaṃ tenaiva niṣpannāṃ vasudhārāṃ pītavarṇāṃ dhānya-
mañjarīnānāratnavarṣamāṇaghaṭavāmahastāṃ dakṣiṇena varadāṃ
sarvvālaṅkārabhūṣitāṃ sakhījanaparivṛtāṃ bhāvayet aham eva
vasudhāreti / hastadvayena muṣṭiṃ baddhvā madhyamātṛtīyaparvvabhagnā
vasudhārāmudreyam / tato jāpaṃ kuryyāt - oṃ śrīvasunidhāna-
kṣetre svāhā / paṭṭagatāṃ bhagavatīṃ avatāryya mahatī pūjāṃ
kṛtvā bhāvayet svapec ca / tataḥ siddhā bhavati bhagavatī /

// vasudhārāsādhanaṃ /

215.

pūrvvoktavidhānena pītavaṃkārāparinatāṃ dvibhujaikamukhīm
pītāṃ navayauvanābharaṇavastravibhūṣitāṃ dhānyamañjarīnānā-
ratnavarṣaghaṭavāmahastāṃ dakṣiṇena varadāṃ anekasakhījanapari-
vṛtāṃ viśvapadmacandrāsanasthāṃ ratnasambhavamukuṭinīm svabīja-

^423

hṛdayāṃ jhaṭiti niṣpādyā mudrāṃ bandhayet / hastadvayena muṣṭiṃ

kṛtvā madhyamā tṛtīyaparvvabhagnā vasudhārāmudrā / tataḥ
oṃ vasudhārā ratnanidhānakṣetre svāhā iti mantraṃ japet /

// vasudhārāsādhanaṃ //

216.

vasudhārāyāḥ paṭasya pratimāyā vā agrataścandanena catu-
rasraṃ maṇḍalakaṃ kṛtvā tatra bhagavatīm manasā 'ropya pūjayitvā
candranāliptapāṇiḥ vasudhārādhāraṇīpustakasūtrāvabaddha-
kusumamālāṃ purataḥ sthāpitodakabhājanena niḥśipya sarvva-
sattveṣu mahāmaitricittamālāmbhyābhimatasiddhyai hṛdayam ādhāya
vasudhārādhāraṇīm paṭhet / paṭhas ca svāhānvitamantrāṇāṃ
svāhāśabdāṃ uccārayan sitapuṣpadūrvvāsahitākṣatataṇḍulā-
nyudakabhājane dadyāt ṣaṇmāsaṃ yāvat / pāṭhāvasāne ca
śuciṇḍe tadudakaṃ visarjjayed iti /

// vasudhārādhāraṇyupadeśaḥ //

^424

217.

prātar utthāya yogī mukhaśaucādikaṃ kṛtvā samayagulikāṃ
mukhe prakṣipya girigahvarādīmanorame sthāne viśvavajrā-
sanāsīna ālikāliṃ vāratrayam uccāryya ahaṃ vajravārāhī
bhūtvā tadākāraṃ jagat sarvvaṃ kariṣyāmīti kṛtaniścayaḥ
svahṛdabjasūrye raktavaṃkāraṃ paśyēt / tadīyaraktaśmibhiḥ
pralayānaladuḥsahairakaniṣṭhabhuvanavarttinīm vajravārāhīm vakṣya-
mānabhujāyudhāṃ gurubuddhabodhisattvāṃśānīyākāśe purataḥ
saṃsthāpya hṛdraśmiviniṛgatapūjābhiḥ sampūjya ca tadagrataḥ
pāpadeśānāpuṇyānumodanāpuṇyapariṇāmanātrīśaraṇagamana-
bodhicittotpādādikaṃ kṛtvā caturbrahmavihārān vibhāvya
tataḥ oṃ sūnyatājñānavajrasvabhāvātmaḥ 'ham iti mantrārtha-
m āmukhīkurvan muhūrttam apratiṣṭharūpena tiṣṭhet pūrvvapraṇidhāna-
vaśāt / samādhervyutthāya ākāśe yaṃraṃvaṃlāmpariṇatāni
dhanustrikoṇavarttulacaturasrāṇi harinnīlāraktaśvetāni catu-
rmmahābhūtamāṇḍalāni uparyyupari paśyēt / tadupari suṃkāra-
sambhavaṃ sumeruṃ caturasraṃ ca catūratnamayaṃ aṣṭaśṛṅgopaśobhitāṃ
vicintya tadupari oṃ medinī vajrībhava vajrabandha huṃ, oṃ
vajraprākāra huṃ vaṃ huṃ, oṃ vajrapañjara huṃ paṃ huṃ, oṃ vajravitāna
huṃ khaṃ huṃ, oṃ vajrasarajāla trāṃ śaṃ trāṃ, oṃ vajrajvalānālārka

^425

huṃ huṃ huṃ - etair mmantrair vajrabhūmyādiṣaṭkaṃ vidhāya tadabhyantare
caturasrādisarvvalakṣaṇasamyuktaṃ kūṭāgāraṃ vicintya tanmadhye
raktapaṃkāraṃ aṣṭadalapadmaṃ tadvaraṭake ālikālipariṇatacandra-
sūryasamputāmadhye raktavajrāntargataṃ raktavaṃkāraṃ prakṛtiprabhāsvaraṃ
paśyēt / etat sarvvaripariṇāmenātmanāṃ bhagavatīm vajra-
vārāhīm dāḍimakusumaprakhyāṃ dvibhujāṃ dakṣiṇena vajra-
tarjjanikākarāṃ vāmena karotākakhaṭvāṅgadharāṃ ekānanāṃ
trinetrāṃ muktakesāṃ ṣaṇmudrāmudritāṃ digambarāṃ pañcajñānā-
tmikāṃ sahañānandasvabhāvāṃ pratyālīḍhapadākṛāntabhairavakāla-

rātrikāṃ sārdramuṇḍamālālaṅkṛtagātrāṃ sravadrudhiraṃ pibantīṃ
bhāvayet /

tathā pūrvvādicaturddaleṣu yathākramaṃ vāmavarttēna ḍākinī-
lāmākhaṇḍarohārūpiṇīḥ kṛṣṇaśyāmaraktagaurāḥ; etā
ekavaktrāḥ caturbhujā vāme kapālakhaṭvāṅgakapālahastāḥ
dakṣiṇe ḍamarukartrikāḥ trinetrā muktakeśā nāgnā ālīḍhāsana-
saṃsthitāḥ pañcamudrāvibhūṣitā bhāvayet / vidigdaleṣu
catvāri bodhicittādipūrṇāni kapālāni vicintayet /

tad anu bhagavatīḥḍbījavinirgataraśmibhir jaḥkāeṇa jñāna-
cakram ānīya huṃkāreṇa svasamayacakrajale jalam iva praveśya
vaṃkāreṇa bandhanaṃ hoḥkāreṇa teṣaṇaṃ kuryyāt / tataḥ bhrumḥumḥkaṃ-
āḥḍāṃḍāṃkāreṇāyatanāni bodhayet / ṣaḍdevatīśuddhai-

^426

r mmantrapadair bhagavatīṃ kavacayet / oṃ vaṃ nābhau, hāṃ yāṃ
hṛḍi, hrīṃ moṃ vaktre, heṃ hrīṃ mūrddhni, huṃ huṃ śikhāyāṃ , phaṭ
phaṭ sarvvāṅgeṣv astram / tato bhagavtikāyavākcittapatheṣu oṃ
āḥ huṃ ity arpayet / dhyānāt khinno mantraṃ jayet / tatra
mantraḥ - oṃ vajravairocanaīye huṃ huṃ phaṭ svāhā / trisandhyaṃ
balipūrvvakam bhagavatīṃ bhāvayet / bhāvayan bhagavatīrūpeṇa
sarvvadā vihared iti /

// vajravārāhīsādhanam samāptam //

// kṛtir iyam mahāpaṇḍitāvadhūtaśrīmadadvaya-
vajrapādānām iti //

218.

namo vajravārāhyai /

kumatidahanadakṣam dhvastadaurvvācyapakṣam
viṣahatajanarāśerhelayopāttamokṣam /
praśamasukhasamṛddhām vajravārāhidevīm
likhati nicayamasyāḥ kokadatto hi natvā //
tatrārdhayāmāvaśeṣāyām rajanyām vidhinotthitaḥ kvacit
śmaśānādaḥ mano 'nukūle sthāne saccandanādyupalipte nānā-
puṣpaprakaropaśobhite sāksāt śavāsane vā yathāsukham upaviśya
maityādibhāvanāpūrvvakam svahṛḍi aṃkārajasūryyamaṇḍale

^427

sitahrīḥkārajaraśmijālaiḥ prakāśīkṛtya vajravārāhī-
pramukhaguruyoginībodhisattvatathāgatān yathāsthāne puraḥ
saṃvīkṣya hṛḍbījanirgata-pracaṇḍā-caṇḍākṣī-prabhāvatī-mahā-
nāśā-vīramatī-kharvvarī-laṅkeśvarī-drumacchāyā-citta-
cakrāṣṭābhīḥ, airavatī-mahābhairavā-vāyuvegā-surābhakṣī-
śyāmādevī-subhadrā-hayakarṇā-khagānanā-vākcakrāṣṭābhīḥ;
cakravigā-khaṇḍarohā-śauṇḍinī-cakravarmmiṇī-suvīrā-mahā-
bālā-cakravarttinī-mahāvīryyā-kāyacakrāṣṭābhīḥ; nīla-
raktasitavarṇābhīḥ akṣobhyāmitābhavairocanaśirodharābhīḥ;
candrāsanatrinetrapañcamudrādhārābhīḥ; vajrapadmacakrakapālamālā-
vabaddhatrīśikhālaṅkṛtaśirobhīḥ; karttrikapālakhaṭvāṅgānvita-

pūjāvyaḡrakarapallavābhiḥ; arḡhādipuraḡsaram pūjayitvā vandanā-
pāpadeśanā-akaraḡasamvarapuḡyānumodanātrīśaraḡagamanabodhi-
cittotpādamaḡgāśrayaḡa-ātmabhāvaniryyātanā-adhyeśaḡāyā-
canā vidhivad vidhāya puḡyam pariḡāmya śūnyatājñānaprati-
pattaye śīrasi sampuṡtāñjalim kṡtvā gāthāpāṡapūrvvakam
tathāgatān adhyeśayet / tatreyam gāthā - om sarvvatathā-
gatāḡ śaḡsitāḡ sarvvasattvānāḡ sarvvasiddhayaḡ sampadyantāḡ
asrvvatathāgatāścādhitīṡṡhantu om svabhāvaśuddhāḡ sarvvadharmāḡ
svabhāvaśuddho 'ham iti / tadanantaram pūjyapūjāpūjakān
sarvvadharmmāḡś ca śūnyānimittāpraḡihitākāreḡa svapna-
pratyayavat pratyātmavedyam adhimuñcan hr̄nmantrakiraḡājālai-

^428

r nirābhāśīkṡtya om śūnyatājñānavajrasvabhāvātmako 'ham ity a-
haḡkāram kuryyāt /

tataḡ svacittam raktapaḡkārarūpeḡa pariniṡpannam tat pari-
ḡamya raktapadmopari amkārajatarāḡimaḡḡdale sitahuḡ-
kāreḡa sūryyastahrīḡkārādhiṡṡhitāruḡapañcasūcikavajram dhyātvā
sphuraḡasamharaḡapūrvvakam tatpariḡatāḡ ṡoḡaśavarsākāram śara-
dindudhavalāḡ raktavarttulatrinetrāḡ īṡaddamṡṡrākarālavadanāḡ nānā-
kusumavirājitamuktakeśārddhvabaddhvirājitāḡ kṡṡnavajrāvalī-
dvayamadhyīkṡtakapālamālābaddhatrīśikhāḡ cakrīkuḡḡalakaḡṡhī-
rucakamekhalālaḡkṡtāḡ vilasattripatākojjvalasavyakarapallava-
sthitapūrvvoktavajreḡa ajñānapuruṡasya bhayānuvidhāyiniḡ ava-
savyena adha ekasū[ci]kordhvakṡṡnapañcasū[ci]kasitadaḡḡānu-
gataśuṡkasārdrāśiroviśvavajrakanakakalaśamūlavinirgatarāḡa-
ṡśūṡmaghaḡṡikānvitaviśvapatakavirājitabāhudaḡḡāsamsakta-
khaṡvāḡgam caturmmārśrgāpūrḡapadmabhājanam dhārayantīm kṡaradrudhira-
sārdrāntragrathitapañcāśacchiromālāpralambiniḡ raktapadmopari
sūryyasthājñānapuruṡe ālīḡhapadasthāḡ vivastrāḡ pracaḡḡasūryya-
prabhāḡ sphuradromamāliniḡ pratibimbamāḡ śṡḡgārādirasopetāḡ
nānānirmmāḡair daśadikṡu jagadarthaparāḡ sūryyasthrīḡkārādhi-
ṡṡhitasūryyasthavajrahṡdayāḡ vajravārāhīm ātmānam dhyāyāt /
tato hr̄dbījaraśmijālaiḡ sarvvasattvān tadrūpāpannāḡ niṡpādyā
ātmani praveśyāham eva bhagavatī vajravārāhīty ahaḡkāram
kuryyāt /

^429

tad anu svanāḡau viśvapadmārūḡasūryyamaḡḡdale sita-
hrīḡkāram ḡṡṡtvā tanmantramālām akṡasūtrākārāḡ sitāḡ cakra-
bhramaḡayogena vadanavivaraḡe niścāryya buddhagūḡagaḡamanimantrau
ṡadhicandratārālipiśāsarakalādiprabhāvam āḡāya nābhivivare
praviśantīm svapareśāḡ sarvvājñānadahanātmikāḡ dhyāyāt /
tato hr̄dbījaraśmisañcoditagaganasthāḡ jñānadeviḡ purato
ḡṡṡtvā pūrvvoktadevīgaḡair arḡhyādipuraḡsaram pūjayitvā phetkāra-
mantrapāṡhapūrvvakam jvālāmudrāḡ baddhvā lalāṡe vāmāvarttena
bhrāmāyan tāḡ āvāhayet / tatra ekalolībhāvānmantrā-
haḡkāram kuryyāt / tatrāyam mantraḡ - om yogaśuddhāḡ sarvvadharmmāḡ
yogaśuddho 'ham / tatas taddhr̄dbījaraśmīcoditan gaganasthān
akṡobhyāditathāgatān ānīya taiḡ pañcāmṡtabhṡtapañcatathā-
gatātmakakalaśaiḡ tannirmmitanānātūryyaśāḡkhamṡḡaḡapaḡavavīḡā-
veḡuḡitadhvanibhiḡ devāsuraiś ca jojotkārapaāyaḡaiḡ kuḡkuma-
karpūrakasūrīśugandhikusumapravarsībhiḡ -

yathā hi jātamāteṅ snāpitāḥ sarvvatathāgatāḥ /
tathā snāpayiṣyāmi śuddhaṃ tu divyena vāriṇā //
gāthāṃ paṭhantībhīr ātmānam abhiṣicya oṃ sarvvatathāgatā-
bhiṣekasamayaśriye huṃ ity anenādhiṣṭhāya tāṃ viśvapadma-
sūryyasthākṣobhyādhiṣṭhitaśiraskāṃ cintayet / tatas tannirmmita-
pracaṇḍādevībhiḥ tannirmmitanānāvidhapūjābhiḥ ātmāna-
m abhipūjya vakṣyamānakrameṇāmṛtāsvādaṃ kṛtvā yāvad icchaṃ

^430

dhyātvā sphuraṇasamharaṇapūrvvakam drutādidoṣarahitaṃ mantraṃ
japet / tatrāyaṃ mantraḥ - hrīḥ / yadā utthātukāmaḥ tadā
mantramālāṃ nābhistahrīḥkāre antarbhāvya pūjāpuraḥsaram praṇi-
dhānaṃ vidhāya puṇyaṃ pariṇāmya śatākṣaram ca tridhoccāryya
devyahaṅkāramudvahan sarvvadharmmāś ca tadrūpāpannān paśyan yathā-
sukhaṃ vihared iti /

tatrāyaṃ śatākṣaramantraḥ - (oṃ āḥ) oṃ vajrasattva
samayam anupālaya vajrasattvatvenopatiṣṭha dṛḍho me bhava sutosyo
me bhava supoṣyo me bhava anurakto me bhava sarvvasiddhiṃ me prayaccha
sarvvakarmmasu ca me cittaṃ śreyaḥ kuru huṃ hahahaha hoḥ bhagavan
sarvvatathāgatavajra ma me muñca vajrībhava mahāsamayasattva
āḥ (huṃ) iti /

sandhyāntare 'pi jhaṭiti devyākāram abhimukhīkṛtya pūjādi-
puraḥsaram yāvad icchaṃ vibhāvya prāgvan mantraṃ japtvā pūrvvavat
sarvvaṃ kuryyāt / arddharātrasandhyāyāṃ tu pūrvvavat sarvvaṃ kṛtvā
śayanakāle śiraḥsthāne gurubuddhabodhisattvān dṛṣṭvā sampūjya
aṣṭāṅgapātapraṇāmāśayena siṃhaśayyāyāṃ supyāt / tataḥ
prabhātasandhyāyāṃ devīprabodhitaḥ san pūrvvavat sarvvaṃ kuryyā-
d iti / yad vā anena krameṇa kvacit pradeśe śavaparyyaṅkena
sukhasanopaviṣṭaḥ kṛpayā 'valambya sarvvasatvvān pāpade-
śanām ārabhya yāvad bodhicittotpādapūrvvakam āḥkārapari-
ṇatāyāṃ svajihvāyāṃ padmadalākārāyāṃ hrīḥkāram jvaladbhāsuram
yāvadicchaṃ vibhāvya sthīrīkṛtya śatārddhagulikāmalakṣasūtreṇa

^431

trisanthyaṃ catuḥsandhyaṃ japet yogī / suṣupsuḥ pūrvvavidhinā
supyāt / evaṃ japabhāvanātmako vidhivat labdhānujño
aṣṭalokadharmmanirmuktaḥ śrāddhaḥ samayasamvarasthaḥ kṛpāvān
kalyāṇamitrārādhanatparō yogī saptalakṣajapena sarvva-
śāstrakalākālāpeṣy abhijño bhavati / medhāvī śūro
viśāradaḥ paśadanabhibhavanīyo vādī ca bhavati / jvaragara-
viṣāḍākinyādibhir anupadruto bhavati / yad bhakṣayati tadamṛtaṃ
bhavati / siddhe sati mantrajāpe 'smin etanmantrābhi-
mantritā kaṭhinī yasyaiva haste dīyate sa mūrkho 'pi kavi-
r bhavati / tasya gandhamātreṇa pannagādayaḥ sannihitā na
bhavanti / abhir upadravair upadrutānām anyeṣām api sarvvopakāra-
samartho bhavati / kiṃ bahunoktena mayāpi jaḍadhiyā śāstre
akṛtakleśena vikṣiptacetasā asya mantrasya lakṣadvyajāpena
idaṃ prajñālokaśadhanam kṛtam / ye punaḥ sthīracetasā ananta-
roktagurṇair yuktā teṣāṃ sutarāṃ siddhiḥ syād iti /

^432

219.

sattvān vaśīkṛtya caturāryyasatye 'vatāraṇāya vaśyavidhi-
 r ucyate / tataḥ pūrvvoktakrameṇa niṣpannāṃ bhagavatīm evaṃ rakta-
 bījacinna pariṇāmato raktavarṇāṃ vibhāvya sampūjya stutiṃ
 kuryyāt akṣobhyavajretyādigāthābhiḥ / tritattvaniryātādho-
 mukhakarotratrayopari raktaāḥkārajavajrapadmabhāṇḍe daśa-
 samayān ṣoḍaśasvarakakārādicatustriṃśadvyañjanair adhiṣṭhitā-
 nadho yaṃraṃpariṇatavāyavagnimaṇḍalābhyāṃ jvālānalatāpanaṃ
 kṛtvā samayanystabījaraśmicoditatathāgatasamūhān ānīya
 tatrāntarbhāvya ādyasvarajātacandropari huṃkārajacandrasthaṃ
 tadadhiṣṭhitasitapañcasūcivajrasphuritaraśmijālair vajradhara-
 m api candravajrasya ca praveśāt utpātakatāvīcīkītsādi-
 toṣāpagate tadupari omkāraṃ dhyātvā tatkāraṇais tathā-
 gatān amṛtarūpāpannān nānālokadhātusthāmṛtam api tatra
 praveśya praṇavaśya ca praveśāt / yathāvanniṣpannam amṛtaṃ dṛṣṭvā
 vāratrayaṃ tritattvair adhiṣṭhāya vidhivad amṛtāsvādaṃ kṛtvā yāva-
 dicchaṃ vibhāvya svnāmākṣarapariṇataṃ sādhyāṃ puvovarttināṃ
 dṛṣṭvā tanmantramālānirgataraśmibhiḥ tam ānīya tatrāntarbhāvya
 tasya cittam akārapariṇataṃ āraktacandramaṇḍalākāraṃ dhyātvā
 tanmantramālānirgatāṃ devīm raktavarṇāṃ vāmakareṇa hrīḥkāra-
 pāśadharāṃ dakṣiṇakareṇa raktotpalakalikānibhavajrāṅkuśadharāṃ

^433

sādhyapuvovarttinīm dṛṣṭvā om āḥ hrīḥ amukasya cittamā-
 karṣaya huṃ jaḥ iti tām ajñāpayati yogī / tataḥ sā devī
 vidhivat pravīśya pāśena saṃveṣṭyāṅkuśena codayantī yathā-
 vad ānīya svacitte praveśayet/ devī tu mantramālāntargatā
 draṣṭavyā / tatas taṃ muktaśīkhaṃ vihvalaṃ galaṃ (?)
 rantukāmeccayā ekāntaparavaśībhūtaṃ kṛtakarapuṭāñjalikaṃ
 sādhakābhimukhaṃ kiṃ karomīti [brūte] /

// vajravārāhīsādhanam samāptam //

220.

digambarā muktakeśī vajravārāhī nābhideśe kartti-
 kapāladhāriṇī nṛtyantī cintyā / vaśyaṃ bhagavatīti /

// vajravārahyā vaśyavidhiḥ //

^434

221.

om namo bhavagavyai āryavajravārāhyai /

athāto bhagavatīnāṃ guhyeśvarīṇāṃ sarvvadevatīnāṃ mahā-
 dhiyānāṃ -

mahāntaṃ ca mahāguhyaṃ mahāmāyāṃ maheśvarīm /
 trailokyāṃ saṃharatyēṣā trailokyāṃ srjate punaḥ //
 guhyakānāṃ iyaṃ mātā mahāmāyeti viśrutā /
 trailokyatrāsanī vidyā prapadyeyaṃ maheśvarī //
 yayā vijñātamātrayā vidyayā sādhaśvaraḥ /

sadevagandharvagaṇān sayakṣāsuramānuṣān //
vidyādharapīśācāṃś ca rakṣāsoragakinnarān /
vaśamānayati bhūtāni jalajasthalajāni ca //
mahāścaryyakarī vidyā indrajālakarī tathā /
mohanam stambhanam caiva vidveṣoccāṭanādikam //
vaśyākaraṇajambham cānekavidhakutūhalam /
paṭhitā kurute vidyā vācām siddhiṃ ca sādhaḥ //
na japam na vratam tasya nopavāso vidhīyate /
akleśato bhavet siddhir devi satyam vadāmy aham //
mantram tava mahāmāye sarvvatrilokyasādhike /
pravakṣyāmi mahāyoge divyairakṣarapaṅktibhiḥ //
om namo bhagavati vajravārāhi āryyāparājite
traikiyamātre mahāvidye sarvabhūtabhayāvahe mahāvajre vajrā-

^435

sane ajite aparājite vaśyaṅkari abhrabhrāmaṇi viṣa-
śodhani krodhani karālini santrāsani mārāṇi sugra-
bhedani parājaye vijaye jambhani stambhani mohani vajra-
vārāhi mahāyogini kāmēśvari khage tadyathā protaṅge protaṅge
hana hana prāṇān kiṅkiṇi kiṅkiṇi khekhiṇi khekhiṇi
dhuna dhuna vajrahaste śoṣaya śoṣaya khaṭvāṅgakapālaśāriṇi
mahāpīśitamāṃsāsani manuṣyāntraprāvṛte sārdranaraśiro-
mālāgrathitadhāriṇi sumbhanisumbhe hana hana prāṇān
sarvvapāpasattvānām sarvvapaśūnām māṃsacchedani krodhamūrtte
daṃṣṭrākarālini mahāmudre śrīherukadevasya agramahiṣi
sahasraśīre sahasrabahvae śatasahasrānane jvalitatejase
jvālāmukhi piṅgalalocane vajraśāriṇe vajrāsane mili
mili timili timili he he huṃ huṃ kha kha dhu dhu dhuru
dhuru muru muru advaite mahāyogini paṭhitasiddhe drem dhram drem
dham dham gram gram he he ha ha bhīme hasa hasa vīre hā hā ho ho
huṃ huṃ trailikyavināśani śatasahasrakoṭitathāgataparivārite
huṃ phaṭ simharūpe khaḥ gajarūpe gaḥ trailokyodare mahāsamudra-
mekhale grasa grasa phaṭ vīrādvaite huṃ huṃ hā hā mahā-

^436

paśumohani yogeśvari tvam dākini sarvvalokānām vandani
sadyaḥ pratyayakarīṇi huṃ phaṭ bhūtrāsani mahāvīre parama-
siddhe mahāvidyeśvari huṃ huṃ phaṭ svāhā /

// jvālāmukhīsāadhanaprayogaḥ //

222.

eśā bhagavatī mahāmāyā paṭhitasiddhā / asyāḥ sādhanam
bhavati / somagrahe sūryyagrahe vā grahamapaśyan ekaviṃśati-
vārān pravarttayet / tataḥ siddho bhavati / yāvad āvarttayati tāvat
strīsahasrair anugamyate / sakrduccāritenākṛṣayati mārayati
krudhdacetasā uccāṭanavidveṣaṇastambhanam ca kurute / icchāvaśāt
kusumam sakṛt parijapyākāśe kṣipet brahmādīn ākarṣayati /
śmaśānāṅgāram sakṛjjaptam grhe grāme nagare vā kṣipet, dāham
darśayati, mayūrapicchakam sakṛjjaptam ākāśe bhrāmayet, puna-
r upaśamayati / śarkarām sakṛjjaptam cturddīśam kṣipet, catu-

raṅgabalamaṃ darśayati / mayūrapicchakamaṃ viparītaṃ bhrāmayet, pratyā-
nayakamaṃ kṛtaṃ bhavatīti /

// mahāmāyājvālāmukhīvajravārāhīprayogasadhanam //

^437

223.

adhunā mahāmāyāyāḥ śmaśānāny ucyante / pūrvvādi-
digbhāge maṅḍalasya sādhakānugrahaṃ nāma śmaśānaṃ
uttareṇādvaitakaraṃ paścime krodhānanaṃ dakṣiṇe ghorāndhakāraṃ
āgneyyāṃ mahāpralayaṃ nairtyāṃ mahāmelāpakayogabahulaṃ
vāyacye siṃhanadamahāphetkāraṃ aiśāne sarojabījaṃ nāma
śmaśānaṃ / eṣu ca yathāyogaṃ dagdhārddhadagdhāṅgakhaṇḍitāṅgārdha-
khaṇḍitāṅgavibhīṣaṅkāraṃ bhayaṅkaraṃ sūlabhinnorddhvārddhaśavāḥ
pāṭhalakaṅkelicūḍāśīrīṣaudumbaravaṭāśvatthanāgakeśarapādapā
yathākrameṇa mahiṣamārjjārabhallukavyāghrāśvagr̥dhraśūkarapiśāca-
mukhā maharddhikā yakṣāḥ samantataś ca śmaśānāṣṭake śṛgāla-
gṛdhrolūkavāyasāś ca vetālabhūtādaya iti /

// mahāmāyādevyāḥ śmaśānam //

224.

namo vajravārāhyai /
oṃ hrīḥ dhātaya sarvvaḍuṣṭān huṃ phaṭ svāhā / balim
dattvā dhyānaṃ kuryyāt / nābhimadhye raṃbhavaṃ trikoṇam agni-
maṅḍalaṃ tanmadhye caturddalapadmaṃ raktavarṇaṃ tadupari hrīḥkāraṃ
kalpāgnivad devīpyamānaṃ tatpariṇatam ātmānaṃ vajravārāhīm
raktavarṇāṃ caturddaleṣu pañcāmṛtabhṛtapadmabhājanaṃ dhyātvā
pretāsanasthāṃ ālīḍhapadāṃ nagnāṃ ūrdhvhakeśāṃ kapālamukuṭāṃ

^438

pañcamudropetāṃ caturbhujāṃ dakṣiṇe vajravajrāṅkuśadharāṃ vāme
kapālakhaṭvāṅgatarjjanīpāśadharāṃ ekamukhīm trinetrāṃ bhūkuṭī-
karālavadanāṃ vajraghoṇāṃ subhīṣaṅāṃ bṛhadudarāṃ lalajjihvāṃ
bhāvayet / oṃ vajravārāhi āveśaya sarvvaḍuṣṭān hrīḥṃ
svāhā upaḥṛdayam, oṃ huṃ hrīḥ hāṃ - hṛdayaṃ lakṣaṃ
japet samāhito bhūtvā / sidhyati nātra saṃśayaḥ /
oṃ aḥ hrīḥ huṃ hāṃ haḥ / anena mantrēṇa mahāmāṃsacūrṇaṃ
kṛtvā dhūpaṃ dadyāt paṭāgrataḥ / sidhyati dinaikaviṃśatyā
yāvannānyathā / oṃ hrīḥ haṃ hāṃ haḥ haḥ hīḥ hīḥ hem
heḥ phetkāraṃ dadyān niśāyāṃ balim sarvvaṃmārapraśāmanārtham /
niśābaliḥ pañcopacāreṇ dātavyaḥ / yasya kasyacin na
kathanīyam / vajrayoginyo 'dhitiṣṭhanti tannātra saṃśayaḥ /
śrūvajravārāhīkalpaḥ sarvārthasādhaḥ /

// vajravārāhīsāadhanam //

225.

paṃkārapariṇatam raktapadmam tasyopari paṃkārapariṇatam vāyu-
maṇḍalam kṛṣṇam dhanvākāram dhvajāṅkam rephapariṇatam raktam trikoṇa-
m agnimaṇḍalam vajrālāṅkam vaṃbhavam abmaṇḍalam śvetam varttulam ghaṭāṅkam
laṃkārajam pṛthivīmaṇḍalam caturasram haritam suṃkārasambhavam sumerum

^439

caturasram caturdvāram aṣṭaśṛṅgopaśobhitam tanmadhye paṃkārapariṇatām
padmam tasyopari huṃsambhavam viśvavajram tadvaraṭake ālikāli-
yogam tanmadhye vaṃkārapariṇatam vajram / etatpariṇatām vajra-
vārāhīm raktām trinetrām muktakeśām nagnām khaṇḍamaṇḍitamekhalām
śatārddhasārdranaraśiromalāpralambitām vāmabhujē vajra-
vārāhīm raktām trinetrām muktakeśām nagnām khaṇḍamaṇḍitamekhalām
śatārddhasārdranaraśiromālāpralambitām vāmabhujē kapālam
duṣṭamārādyasrgdharām dakṣiṇe
tarjjyantīm diśaḥ sarvvaduṣṭatarjjanavavajrikām /
kalpavahnimahātejām sravantīm rudhirapriyām //
ūrdhdhapādasthitām bhāvayet / padmasya pūrvvādipatre
dākinīm tu tathā lāmām khaṇḍarohām tu rūpiṇīm /
vidikpatre tathā bhāvyaḥ karoṭāścatkāraḥ śobhanāḥ //
mantram cātra - om sarvvabuddhaḍākinīye vajravarṇāniye huṃ huṃ
phaṭ phaṭ svāhā /

// śrī oḍiyānavajrapīṭhavinirgataūrdhvpādavajra-
vārāhīsādhanaṃ samāptam //

^440

prathamam tāvad yogī śmaśānādau manorame sthāne
svahr̥ḍīndau omkāraḥ gurubuddhabodhisattvān anīya purato-
'valambya pūjāpāpadeśanādikaṃ kṛtvā khasamaṃ traidhātukaṃ
vicintya huṃvajrīkṛtabhūmau śmaśānāṣṭakamadhye dharmmo-
dayāntargatapadmavarāṭake candrasthavisomasamputasthavamkāravajram
tadbījasamudbhavam bhagavatīm vajravārāhīm pralayānalasannibhām
ekavaktrām dvibhujām dakṣiṇe -
tarjjyantīm diśaḥ sarvvaduṣṭatarjjanavajrikām /
vāme kapālam viśvapatākāvīrajitabahudaṇḍāsakta-
khaṭvāṅgadharām bhairavakālarātryākrāntām pratyālīdhena tāṇḍavām
digvāsām muktakeśām khaṇḍamaṇḍitamekhalām daṃṣṭrākārālavadanām
trinetrām vikṛtānānām viśvavajradharām mūrdhni vajramālākapāla-
śobhitām muṇḍasragdāmadehobhayaśobhām sarvvālaṅkārabhūṣitāṅgīm
sarvvabuddhābhīṣekabhujām vairocanakulodbhavam sarvvāsiddhipradayikām
sphuratsaṃhāravigrahām -
pūjāstutyamṛtāsvādam kṛtvā yogī samāhitaḥ /
sādaram bhāvayan nityam laghu buddhatvam āpnute //
bhāvanām kṛtvā nyāsam kuryāt baliṃ ca dadyāt yogavit /
Om vaṃ vajravārāhī nābhau, hām yām yāminī hṛdi, hrīm mom

^441

mohanī vaktre, hre hrīm sañcālanī śīrasi, huṃ huṃ santrāsānī
śīkhāyām, phaṭ phaṭ caṇḍikā sarvvāṅgeṣvastram -
nābhau hṛdi tathā vakre śīraḥ śīkhāstarm eva ca /
kṛtvāgramthyā khalu madhyasūcī
aṅguṣṭhavajro dṛḍham saṃprapīḍya /

samsthāpyatāmadho lalāṭadeśe
āvarttyāvarttena ca vibhrāmayet //
ākrapāpādorddhvadr̥ṣṭis tu mūrdhnā phekāranādataḥ daśadi-
glokadhātusthā vīrayoginīḥ ākarṣayet - oṃ yogaśuddhāḥ
sarvadharmāḥ yogaśuddho 'haṃ oṃ acaṇḍi hoḥ jaḥ huṃ vaṃ hoḥ
vajradākīnyaḥ samayas tvaṃ dr̥śyahoh / vajrāñjalyā ūrdhvavikacabaliṃ
dadyānnisārdhake - oṃ kha kha khāhi khāhi sarvvayakṣarākṣasa-
bhūtapretapiśāconmādāpasmāraḍākaḍākinyādaya imaṃ balim
gr̥hṇantu samayaṃ rakṣantu samayasiddhiṃ prayacchantu yathaivaṃ yatheṣṭaṃ
bhuñjatha pibatha mātikramatha mama sarvvākārasatsukhaviśuddhaye
sahāyakā bhavantu huṃ huṃ phaṭ phaṭ svāhā - balimantraḥ / oṃ
vajravairocanīye huṃ phaṭ svāhā - hr̥dayamantraṃ daśākṣaram /
oṃ sarvvabuddhadākīniye vajravaraṇāniye huṃ huṃ phaṭ phaṭ svāhā /
upahr̥dayam ekaviṃśatyakṣaram / oṃ sarvvavajrakāmini sarvvabhakṣyaṃ
śodhaya guhyavajriṇi huṃ svāhā - sarvvabhakṣyaśodhanamantraḥ /

^442

athavā upadeśaḥ svacittaṃ sthīrīkarttukāmaḥ svanābhi-
kamalopari somapuṭāntasthasarṣapasūksmavaṃkāravinirgatamṛṇāla-
tantvākāraraśimim̐ dhyāyāt, traidhātukaṃ prabhāsvaraṃ mahā-
sukhākāraṃ paśyed iti /

// samkṣiptavajravārāhīsādhanam̐ samāptam //

227.

namo vajravārāhyai
nabhonibhaṃ jaganmatvā sambodhiṃ ca tathā manaḥ /
sthāpayāmi jagad bodhau vajravārāhikātmakaḥ //
mano'nukūle śmaśānādaḥ svahr̥di candre oṃkāra-
kīraṇair nabhasi gurubuddhabodhisatvvān dr̥ṣtvā pāpadeśanādikaṃ
kuryyāt / tato nirālambaśūnyatāṃ bhāvayet / huṃ vajrī-
bhūtabhūmyādaḥ śmaśānāṣṭakamadhye dharmmadhātumayadharmmodayānta-
rgatapadmavaraṭake candrastharavisomasampuṭasthavaṃkāravajrasambhavāṃ
bhagavatīm bhāvayet vajravārāhīm pralayānalasannibhām
dvibhujaiakavaktrām dakṣiṇe tarjyantīm duṣṭatarjjanavajrikām vāme
kapalakhaṭvāṅgadharām bhairavakālaratryākrāntām pratyālīḍhena
satāṅḍavām digambarām muktakeśām khaṇḍamaṇḍitamekhalām daṃṣṭrā-
karālavadanām trinetrām viśvavajradharām vajramālākapalamūrdhajaṃ
muṇḍasragdāmadehaśoboām sarvvālaṅkāraśobhitām sarvvabuddhābhi-
ṣekām vairocanakuloḍbhām sarvvasiddhipradāyikām sphura-
tsaṃhāravigrahām /

^443

pūjāstutyamṛtāsvādam̐ kṛtvā yogaparāyaṇaḥ /
sādaraṃ bhāvayan nityaṃ laghu buddhatvam̐ āpnuyāt /
bhāvanākhinno mantraṃ japet - oṃ vajravairocanīye
svāhā / atopadeśaḥ svanābhikamalopari somasampuṭānta-
rgatamṛṇālatantvākāraraśimim̐ dhyāyāt / tataḥ traidhātukaṃ prabhā-
svaratayā tat cittaṃ sukhaśāntamādyam̐ anutpannam̐ paśyed iti /

// samkṣiptavajravārāhīsādhanam̐ samāptam //

228.

namo nairātmyāyai /
ḍombīherukapādair devīcakrasya bhāvanā kathitā /
sañcintya sakalaṃ tattvaṃ hevajrāt yoginītantrāt //
nabhasi bhaṭṭārakaṃ dr̥ṣṭvā gurukulīśeśvaraṃ prabhum /
pūjayet vandayet dhīmānakṣobhyapratirūpakam //
svabījaṃ hr̥daye dhyātvā pūjāmeghaṃ prakalpayet /
aṣṭābhir mātṛbhir nityaṃ pañcāmṛtaprayogataḥ //
gauryyādyāḥ pañca yoginyaḥ pañcāmṛtadharā matāḥ /
śabarī caṇḍālī ḍombī rasārdrālīṅganair yutāḥ //
aghaṃ ca deśayonnityaṃ puṇyaṃ caivānumodayet /
triratnaśaraṇaṃ yāyād bodhau cittaṃ bibhartti ca //

^444

prathamam dhyāyān maitrīm tadanu karuṇāṃ vibhāvayet /
punar api muditāṃ dhyāyād upekṣāṃ sarvvaśeṣataḥ //
tadanu jinamantram paṭhet - om śūnyatājñānavajrasvabhāvā-
tmako 'ham / svaparam vibhāvya śūnyaṃ prañidhānam anusmared yogī /
repeṇa sūryyaṃ purato vibhāvya
tasmin ravau huṃbhavaviśvavajram /
tenaiva vajreṇa vibhāvayec ca
prākāratatpañjarabandhanaṃ ca //
svadhātau cintayed dhīmān prajñām ekārarūpiṇīm /
tasmin vibhāvayet pṛthvīm caturasrām harītikām //
pṛthvīmaṇḍalamadhyasthām abmaṇḍalam vibhāvayet /
apsu tejaḥ punar dhyāyād agnau ca marunmaṇḍalam //
marunmaṇḍalamadhyastham ātmānaṃ cintayet tataḥ /
miśrībhūya bhavec cakram ekākāreṇa cātmanā //
catuṣkoṇam caturdvāram aṣṭastambhopaśobhitam /
hārārddhahārasamyuktaṃ vajrasūtrai alaṅkṛtam //
tasminś cakre gataprāṇān pañcadaśam vibhāvayet /
yoginīkakubhoddeśāt āsanaṃ pañcadaśam matam //
āsanopari candra ca candrasyopari bhāskaram /
anayor madhyagataṃ bījaṃ mūlasvarādikaṃ nyaset //
ādarśasamatājñānau candrasūryau prakīrtitau /
aṅkārasambhavā karttrīḥ pratyavekṣaṇam ucyate //

^445

eṣāṃ aikyam anuṣṭhānaṃ niṣpattiḥ śuddhadharmmatā /
pañcajñānātmakaṃ dehaṃ yoginīnāṃ prakīrtitam //
candrārkaḥbhyāṃ ca karttyrā śabalībhūtaṃ yathā jalam /
miśrībhūya punaḥ paścāt jñeyā nairātmyayoginī //
kṛṣṇavarṇā mahāghorā pañcamudrāvibhūṣitā/
savye karttrir mahābhīmā 'vasavye padmabhājanam /
avasavye vajrakhaṭvāṅgaṃ vyāghracarmmāvṛtā kaṭau //
a ā i ī u ca kathitāni tu nairātmyādīnām, ū ṛ Q
| iti ca proktāni pukkasyādīnām, || e ai o
bījānīti gauryyādīnām, au am bīje punar api kathite
adhorddhvavāsinyāḥ / cittaśāśvataratneśāmitābhāmoghsiddhibhiḥ
tān mudrayet nairātmyādīn prajñāpuṭe vyavasthitām /

cittaśāśvataratneśa-amitāyustathāgataiḥ /
 vidiksthān pukkasīyādīn mudrayed anulomataḥ //
 dveṣamohapiśunais tu rāgavajreṇa mudraṇam /
 yoginīnāṃ catasṛṇāṃ dvārasthānāṃ sadaiva tu //
 kāyavān̄mudraṇam kuryyāt adhorddhveṣu samāhitaḥ /
 mudryate lakṣaṇeneti mudraṇam tena bhānyate //
 indre vajrā yame gaurī vāruṇyāṃ vāriyoginī /
 kaubare vajraḍākī ca madhye nairātmyayoginī //
 aiśane pukkasī khyātā pāvake śabarī tathā /
 caṇḍālī rākṣasāśāyāṃ vāyavye ḍombinī tathā //

^446

pūrvvadvāre punar gaurī dakṣiṇe caurikā tathā /
 vetālī paścime dvāre uttare ghasmarī tathā //
 adhare bhūcarī khyātā ūrddhve ca khecarī smṛtā /
 paramānandāḥ sarvvā yatha nairātmyayoginī //
 svabījaṃ hṛdaye dhyātvā raśmīn niścārayet tataḥ /
 ākr̥ṣya tena sambudhān pūjayed aṣṭamāṭṛbhiḥ //
 bhagavantaḥ sarvvatathāgatā abhiṣekapadaṃ māṃ dadantu //
 paścād amṛtabhṛtaiḥ kumbhair abhiṣicyate buddhaḥ /
 secayen sarvvasambuddhaiḥ citteśamukuṭo bhavet //
 prathamam bhāvayet kṛṣṇam dvitīye raktam vibhāvayet /
 ṛṭīye bhāvayet pītām caturthe haritām tathā //
 pañcame nilavarṇābhām ṣaṣṭhe suśukladehikām /
 ṣaḍaṅgām bhāvayet yogī paścāt varṇavivarjitām //
 rūpaskandhe bhaved vajrā gaurī vedanayām smṛtā /
 samjñāyām vāriyoginī saṃskāre vajraḍākinī //
 vijñānaskandharūpeṇa sthitā nairātmyayoginī /
 maṇḍale sā sthitā bhīmā bhayasyāpi bhayaṅkarī //
 pṛthivī pukkasī khyātā abdhātuḥ śabarī matā /
 tejaścaṇḍalīnī jñeyā vāyurḍombī prakīrttitā //
 rūpe gaurī sadā khyātā śabde caurī prakīrttitā /
 vetālī gandhaviṣaye rame ca ghasmarī tathā //

^447

sparśe ca bhūcarī khyātā khecarī dharmmadhātutaḥ /
 sadā hy asāraśuddhyā vai sidhyanti tattvayoginaḥ //
 cakṣuṣormohavajrī ca karṇayordveṣavajrikā /
 ghrāṇe mātsaryyakī khyātā vaktre ca rāgavajrikā /
 sparśe īrṣyāvajrī ca mano vairātmyayoginī //
 kavacamebhir mahāśuddhyā indriyāṇāṃ viśuddhaye /
 navamāryyam dhṛtaṃ muṇḍam karttrikā devacchedanī //
 kapālakleśamuṇḍena skandhasyopari cāśanam /
 gurvvācāryyeṣṭadevasya namanārthm cakrikā dhṛtā //
 durbhāṣasyāśravaṇāya guror vajradharasya ca /
 kuṇḍalam śravaṇayor dhāryyam mantraṃ japtaṃ ca kaṇṭhikā //
 rucakaḥ prāṇīvadham tyaktaṃ mudrām bhajitum ca mekhalām /
 pañcabuddhasya sūtreṇa śarīram mudritaṃ sadā //
 mantraḥ / om a ā i ī u ū ṛ Q ! || e ai
 o au am aḥ svāhā / mātrāviśuddhiṃ kathayāmi ---
 akṣobhyaś cakrirūpeṇāmitābhāḥ kuṇḍalātmakaḥ /
 ratneśaḥ kaṇṭhamalāyām haste vairocanaḥ smṛtaḥ //
 mekhalāyām sthito 'moghaḥ pañcaite śuddhamātrikāḥ /

doṣaparihāṇito dhāryyā yoginībhiḥ sadā dhṛtāḥ //
adhyātmarūpaṃ kathayāmi ---
strīrūpeṇa vaśaṃ loke krodharūpeṇa trāsanam /
ālikālisamapattiyā bāhyadvandvaṃ niṣevitam //

^448

purakṣobhamantraḥ --- akacaṭatapayasa svāhā / sārvvabhautika-
balimantraḥ --- Om akāro mukhaṃ sarvvadharmmāṇām ādyam anutpanna-
tvāt om āḥ huṃ phaṭ svāhā /
nairātmyayoginyā[ścaiva] saṃvaramḥ kathāyami te /
mahāmudrā sthitā nābhau mahāsukhakarā śubhā /
tīkṣṇatvād agnirūpeṇa ruṣitā sā tu mātṛbhiḥ //
ādisvarasvabhāvā sā dhīti budhaiḥ prakalpitā /
vyāpya tiṣṭhati traidhātum na jñātā sā pṛthagjanaiḥ //